dẽmon enim conuiciũ paſſus non benefacit ſed
nocet eis q̄ eũ inhonorãt. dñs aũt ꝯtrariũ facit
qui poſt ꝯuicia ⁊ ꝯtumelias. nõ ſolũ nõ punit
ſed nec etiã icrepauit q̄nimmo bñficia ꝓſtitit.
Un̄ ſeq̄tur. Et circuibat ih̄s: hoc ẽ ꝯ negligen-
tes oẽs ciuitates et caſtella. i. om̄ia loca maio-
ra et miora: hoc ẽ ꝯ locoꝝ vel ꝑſonaꝝ accepto-
res. Un̄ Theophil⁹. Non ſolũ in ciuitatib⁹ dñs
ꝑdicabat. ſed etiã in caſtellis: vt diſcam⁹ ꝑua lo
ca nõ ſꝑnere. neq̨ magnas ſemꝑ q̄rere ciuita-
tes: ſed v̄bũ dei in vicis abiectis ⁊ vilib⁹ ſemīa-
re. Circuibat inq̄ docẽs in ſynagogis eoꝝ. i. in
locis cõib⁹ et debitis vbi erat ꝯuent⁹ hoīm. non
in latibulis ſicut mos eſt hereticis. et predicãs
euãgeliũ regni. i. legẽ nouã. q̄ immediate ducit
ad regnũ. qd̄ nõ faciebat lex vet⁹: nõ fabuloſa
inutilia vel curioſa. ⁊ curãs oẽm lãguorez plu-
rum. qui licet nõ ſit multũ vehemẽs. grauat tñ
ex diuturnitate: et oẽm infirmitatẽ. ſ. vehemẽ
tem. q̄ grauat ex paſſiõis acerbitate. vt nõ ſer-
mone tm̄ ſed ⁊ opꝫe ꝑſuaderet. Ex q̄ patet m̄lta
miracl'a h̄ in q̄dã generali ꝯcluſa ad ꝯfirmatõ
nẽ legis euãgelice a xp̄o facta. Hic eĩ ponũẽ mi
racl'a in generali. q̄a euãgeliſte nõ poterãt oĩa
facta xp̄i ſcribẽ in ꝑticulari. Nã (vt dicit Iohã
nes) m̄lta alia ſigna fecit ih̄s. q̄ nõ ſũt ſcꝑta ĩ
libro hoc. Sicut eñ in eccl'ia legiẽ ⁊ dicitur in
martirilogio et alioꝝ plurimoꝝ ſc̄toꝝ martiꝝ
et ꝯfeſſoꝝ atq̨ v̄ginũ: hac ſcꝫ de cã. q̄a karolus
magn⁹ fecit inq̄ri diligẽter obit⁹ et act⁹ martiꝝ
et alioꝝ ſc̄toꝝ. ⁊ inuentũ eſt. q̄ dieb⁹ ſingl'is oc
currebãt plus q̄ trecẽta feſta. ꝓpter qd̄ ſtatutũ
eſt vt in fine martirilogij addaẽ clauſula ꝑdi-
cta: vt ſaltẽ in generali fiat mẽoria ſc̄toꝝ ĩ die
trãſitus eoꝝ: ita ſimiliẽ euãgeliſte q̄ nõ pote-
rant oĩa miracl'a xp̄i in ꝑticulari ſcribere. ideo
freq̄nter multa ꝯcludũt in q̄dã generalitate. ſi
cut patet hic. et alubi in diuerſis locis euãgelij
Circuibat ergo ih̄s nõ deuorandũ ⁊ ꝑdendum
ſed ad maxĩa bñficia eis afferendũ. vnũ quidez
regni euãgeliũ. aliud aũt oĩm egritudinuz cu-
ratõnem. in q̄ꝝ primo ſal⁹ aĩaꝝ in ſc̄do ſal⁹ cor
poꝝ exp̄rimiẽ. et illos q̄s corꝑe ſanabat extrin
ſec⁹. etiã mẽte ſanabat intrinſec⁹. Oĩm quidez
ſalutem affectabat. ⁊ bonuz cõmune magis q̄
priuatũ ꝓcurabat. Sꝫ prochdolor hodie bonũ
priuatũ magis q̄ comune q̄ritur: et per hoc in
magna ꝑte mũdus deſtruiẽ. Hoc aũt ꝓcedit ex
defectu caritatis. q̄ nõ q̄rit que ſua ſũt: ſꝫ q̄ ali
oꝝ. Un̄ Criſ. Hec ẽ ꝑfecta grã caritatis. q̄ñ q̄s
alijs feſtinat ãpli⁹ vtilis ⁊ lucroſius eſſe q̄ ſibi.
Igr̄ ad tam piũ ſamaritanũ. ad tã ſalutarem
paſtorẽ et medicũ. in oĩ neceſſitate ſemꝑ eſt re-
currendũ: et nõ ſolũ aĩaꝝ ſed corpoꝝ ſalus ab
ip̄o ſolo ẽ q̄rẽda. et ĩ eo tota ſpes nr̄a ẽ ponẽda
ipſe eñ meli⁹ nouit ⁊ ꝯſiderat qd̄ cuilibet expe
diat. Un̄ Aug⁹. Bonũ ẽ vt de ſalute corꝑis non
ſatagas. niſi vt a deo illa petas. Si ſcit ti bi ꝓ-
deſſe. dabit illã. Si nõ tibi dederit: nõ tibi ꝓde-
rat habere illã. Nouit deus. qd̄ nobis expediat.
Id agam⁹ vt ſanum ſit cor nr̄m a pc̄tis. Et q̄ñ

forte flagellamur in corpore. ipſum dep̄cemur
Hec fr̄es ideo dixi: ne quis q̄rat aliquid preter
auxiliũ dei Hec Aug⁹. Permittit quidẽ de⁹ tri-
bulatõnes et temptatões aduenire. ⁊ ſcit q̄diu
dẽbeãt durare. Ipſe eñ qui earũ nouit p̄ncipiũ
et introitũ. nouit etiã finẽ et exitum. Et id̄ oĩa
pacienter feram⁹ et ad ipſum ſolũ recurrentes
omnia ſibi ꝯmittam⁹. Unde Criſ. Oratõib⁹ cuz
diligencia intendam⁹. et ſi nõ accepim⁹: īmore
mur vt accipiam⁹. Ideo eñ aliq̄diu ⁊ annuere
p̄cantib⁹ differt. et tribulatões irruere ꝑmittit
vt ꝯtinue ad ipſuz refugiam⁹. nec ab eo aliq̄ñ
diſcedam⁹. Q̄ſi quales in tribulatõe ſum⁹ tl'es
eſſemus. etiam in requie nequaq̄ egerem⁹ affli
ctõnib⁹ erudiri. Et qd̄ dico de vobis. Etenĩ oẽs
quicunq̨ vnq̄ clariores induti ſũt coronas. a
tribulatõnib⁹ et temptatõib⁹ coronati ſũt. ⁊ fa
moſi effecti. Que oĩa cognoſcẽtes ne feſtinem⁹
in tꝑe inductõis mali: ſed vnũ ſolũ erudiamur
vt viriliter cuncta toleremus. nec de his q̄ nob
accidũt queſtiõꝫ curoſitatis moueam⁹. Scire
eñ quando oportet ſolui tribulatões ꝑmittẽtis
eſt eas aduenire: illatas aũt cũ omni ferre grãꝝ
actõe. nr̄e ẽ bone mẽtis opus. Q̄ſi fiet oĩa bõa
ſequentur. Ut igiẽ hec ꝯſeq̄mur. et ꝓbabiliores
hic et clariores illic fiam⁹. om̄e qd̄cũq̨ ſupue-
nerit equo aĩo ſuſcipiam⁹. grãs agẽtes ei. q̄ ſuꝑ
om̄s ſcit magis id qd̄ nobis expediat. ⁊ his qui
genuerũt vehemẽci⁹ nos diligenti. et ad ſingl'a
queq̨ diſcrimĩa has vtraſq̨ excogitatões ĩ no
biſip̄is cãtãtes triſticiã ꝯp̄mam⁹. gl'ificemus
aũt in oĩbus deũ ꝑ nobis cũcta facientẽ. nobis
q̨ oĩa ꝓuidentẽ. Sic eñ facile et eas qui v̄tuti
opponunẽ expellem⁹ ĩſidias. ⁊ ĩmarceſſibiles cõ
ſeq̄mur coronas Hec Criſ. Oratio.

Domine ih̄u xp̄e. lumen claritatis eter-
ne. illumina oculos meos interiores:
ne vnq̄ obdormiam in morte anime vt
per tuam gratiam illuminatus. oĩa que agen-
da ſunt videam. et ꝑ eandẽ adiutus adimplẽdũ
que videro ꝯualeſcã. ac inde tua beneficia enar
rem ad tui gloriã et alioꝝ vtilitatẽ. Aperi eti-
am dñe os meũ mutũ. pc̄ta mea ꝑ infuſiouem
gratie relaxando. et linguã meã ad tua p̄conia
ſoluẽdo: vt loquẽdi grã ꝓcepta. meip̄m accuſez
te deũ laudẽ. proximũ edificem. et predicem veri
tatem Amen.

De miſſione apl'oꝝ ad ꝑdicãdũ cũ ꝑtate cu-
ratõnum. Capitulum .LI.

Poſita euãgelice legiſla-
tõe ꝑ xp̄i ꝑdicatõꝫ. ⁊ deſcꝑta eiuſdẽ
legis ꝯfirmatõe ꝑ miracl'oꝝ opatõ
nẽ: nũc ꝯñter poniẽ ꝑdicte legis ꝓ-
mulgatõ ꝑ diſcipuloꝝ miſſiõꝫ. Ubi Criſ. Atte-
de aũt oportunitatem miſſionis. Poſtq̄ eum
viderunt mortuos ſuſcitantem. mare increpã
tem. et cetera huiuſmodi. et ſufficienter virtu-
tis eius demonſtratõem ſuſceperant per verba
et opera. tunc eos emittit. Unde et gloſa. Non
ab initio miſit illos: ſed poſtq̄ viderunt para-

liticos curatos. et mortuos ſuſcitatos. Quia ergo
multi iħm ſeqbant̃: tū ꝓpter ꝑdicatōnem audiē
dam. tū ꝓpter infirmitatē curatōnem habendā
iħs aũt ita pauper erat ꝙ nec domicilium vbi ca-
put reclinaret hēbat: et ideo turbe ſeqntes eū
feſſi et vexati ſub diuo ſup terrā iacebāt. ꝓpter
qđ vidēs intuitu clemētie turbas ad ſe ꝯgrega-
tas. viſcera miſcđie expandēs circa ipas. miſer
tus et cōpaſſus ē eis: qꝛ erāt vexati labore cor-
ꝑali et etiā ſpūali. ſcꝫ corpoꝝ et pcc̃oꝝ: et ab-
iecte iacētes ſic oues paſtorē q eos dirigeret n̄
hñtes. In q pontifices iudeoꝝ redarguit q ma
gis lupi ꝙ paſtores erāt. Unde Hiero. Vexatō
gregis et oīm atq turbaꝝ paſtoꝝ culpa ⁊ vici-
um magroꝝ eſt. Sacerdotes em̄ ⁊ doctores illi⁹
tꝑis incēti auaricie. nō vacabāt debito mō eoꝝ
doctrine: ſed erāt ſicut lupi rapaces. ſpoliantes
ꝑplm bonis tꝑalib ꝑ malū exemplū reuocātes
a ſpūalib. Iħs vo tanꝙ paſtor bon⁹ paſcebat
eos ꝯtinue vbo doctrīe ſue ſpūaliter. ⁊ aliqñdo
etiā tꝑali ſubſidio corꝑaliter. Sicut aũt tūc. ſic
et hodie prochdolor multi. q paſtores dicuntur
attamē ea q luporū ſūt facere nō verent̃. Non
ſolū em̄ nō emēdant ſubditos ſed ꝑ negligētiā
et mala exēpla nocēt eoꝝ ꝓfectib. Mittūt col-
lectores decimaꝝ. et ꝯfiſcatores reꝝ tꝑaliū. non
inqſitores hereſū ⁊ emēdatores vicioꝝ: ⁊ iđ tot
et tāte hereſes et ſentes vicioꝝ in orto eccl'ie iā
pullulāt ⁊ creſcūt. ꝙ vix eradicari ⁊ extermia-
ri poſſūt. Vexatō ergo ouiū et negligētia paſtorū
fuit occaſio mittēdi aplos ad ꝑdicandū ꝑplo. et
ſanandū infirmos: vt nō eſſet neceſſe ꝙ turbe
currerent poſt iħm tanto labore. Et ꝙuis ꝑmo
a ꝑplis et p⁹modū ſeptuagita duob diſcipulis
cū eos mitteret. precepta quedā dñs dederit: tñ
qꝛ fere oīa et his et illis et nō ſolū ipis. ſꝫ ⁊ eo-
rum ſucceſſorib ⁊ imitatorib ꝯuenire videtur
ideo in ſeqntib ſimul ordine ꝯgruenti ponunt̃.
Cōſiderās itaq iħs vexatōꝫ ouiū ⁊ negligentiā
paſtoꝝ. poterat dicē diſcipulis ſuis. Meſſis qdē
multa. i. multitudo ꝑparatā ad hoc ꝙ per fidē
colligat̃ et in horreū reponat̃. Vñ ⁊ alubi dr̃.
Leuate oculos vr̃os. et videte regione. qa albe
ſūt ad meſſem. Operarij autē pauci. i. doctores et
ꝑdicatores veri reſpectu tāte multitudīs ꝯuer
tende. qꝛ adhuc nōdū ꝑdicauerāt xp̄i diſcipuli.
Meſſis ē tbā credētiū. i q nūc ſt̃ gna cū paleis
i. bōi cū mal'. ſꝫ i futura meſſiōe ſeꝑabūt̃: dr̃ ei
vno mō meſſ' collectō hoim ad fidē. alio mō colle
ctō fideliū ad retributōēꝫ. Operarij ſūt in eccleſia
qui qrūt opus nō ociū. onus nō honorē. aīas n̄
decimas. ꝓdeſſe nō ꝑeſſe. Pauci aũt ſūt oparij ſꝫ
multi ꝯducticij. pauci oparij ſꝫ multi mercen-
narij. pauci oparij ſalutē aīaꝝ querētes. ſꝫ ml't-
ti qſtuarij lucꝝ tꝑaliū ſectātes. Et ideo rogan-
dus ē dñs vt oparios multiplicet et mittat eos
quia et ſi ſūt q bona audiāt. deſunt tñ q dicant.
Rogate ergo dñm meſſis ſcꝫ me qui ſcđm ꝙ deus.
ſum dñs meſſis. vt mittat oparios in meſſem
ſuam. i. ꝑdicatores ad erudiendū ꝑplm. qꝛ null⁹
ſit aptus ad ꝑdicatōem verbi diuini. niſi ꝑ gra-
tiam dei et ab eo miſſus immediate vel media-
te. Ecce optima et neceſſaria oratō: quā quoti
die debemus deo facere. vt mittat inquit nō vt
ipſi ſe ingerāt ſicut fures et latrones faciūt. in
meſſem ſuam. i. in ſalutem aīarum: ad hoc em̄
mittuntur. ſed multi cōuertūt falcem ſuam in
meſſem alienam. ſcꝫ in temporalia ad que non
dirigunt̃. Dominus mittere proponit ⁊ tamen
rogari vult. et hoc propter rogantiū excitandā
caritatem. et augēdum meritum: quatenus fi-
dele ſui nō ſolū de opatōne. verūeciaꝫ de affectu
et volūtate renūerent̃. Ex quo patet ꝙ licet de-
us velit aliquid facere: vult cauſaꝫ qñq ꝓ hoc
a iuſtis exorari. Et ꝯuocatis xij. apoſtol'. dedit
eis ꝑtātem eijciendi ſpūs immūdos ab obſeſſis.
et curādi oēm languorē corpoꝝ et infirmitatē
aīaꝝ. que quidē dñs facit poteſtatiue: ſed diſci-
puli fecerūt i eius noīe id eſt in vocatōne ⁊ vir-
tute. Und Beda. Benignus et clemēs dñs non
inuidet ſuis atq diſcipulis virtutes ſuas. et ſi-
cut ipe curauerat oēm languorē. et oēm infir-
mitateꝫ: aplis quoq ſuis dedit ꝑtātem. vt cu-
rent omnem languorem et omnem infirmitatē
Sed multa diſtantia eſt inter habere et tribu-
ere. donare et accipere. Iſte quodcūq agit po
teſtate agit. illi ſi quid faciūt imbecillitatē ſu-
am et virtutem domini ꝯfitentur: dicentes. In
nomine iħu. ſurge et ambula Hec Beda. Per
iſtum numeꝝ apoſtoloꝝ duodenariū. qui com
ponit̃ ex denario et binario: ſignificat̃ ꝙ apl'i
et eoꝝ ſucceſſores. debent ꝑ ceteris iplere deca-
logum legis et duo ꝑcepta caritatis. Et mi-
ſit illos binos in ſignū caritatis que requirit̃ i
predicatoribus: et vt haberent mutuo ſolatium
ſocietatis. qꝛ adhuc erant infirmi: quando aũt
erant ꝑfecti ſcꝫ poſt ꝑceptōnem ſpirituſſancti.
miſit eos ſimpliciter ſiue binos ſiue ſolos. quia
tūc erāt ſpūſcō ſolidati. Miſit inquā illos ꝑdi-
care regnū dei. i. euāgeliū qđ ꝓmittit regnū dei
et docet q̄lit̃ ad hoc itur ⁊ ꝑuenit̃ qꝛ ꝑ pniāꝫ. vl'
ꝑdicare id eſt in ſua ꝑdicatōe penitentib pro-
mittere. regnū dei et ſanare infirmos corꝑalit̃
et ſpūaliter. Hoc etiā quottidie facit ꝑdicatori
bus euāgelij. ſi faciāt qđ in ſe eſt. qꝛ dat eis po-
teſtatem eijciendi demones ſpūaliter de cordib
hominum: et ſanandi languores vicioruꝫ. In-
ſtruxit etiaꝫ dñs apoſtolos. q ꝑgerent. et quid
facerēt. quo uterent̃ et a q abſtinerent: et a q-
bus cauerēt et a quib nō timerent. Sicut ita-
q ex ꝑcedentib et ſequentib poteſt intelligi n̄
niſi vtuoſi ſūt miſſi. pauꝑes et expediti. ſtabi-
les impigri ⁊ benigni. nō malis cōmunicantes
nec cupidi. debent ꝑdicare regnū dei. Miſit ergo
xij. ꝑcipiens eis ⁊ dicēs. In via genciū ſcꝫ q ad
gētes ducit ne abieritis. vbi ꝓhibuit eis ne irēt
ad predicandum gētib extra terram ꝓmiſſio-
nis. et in ciuitates ſamaritanorum ne intraue-
ritis. q ſamaritani licet eſſent in terra ꝓmiſſio
nis. tñ erāt partim gentiles et ꝑtim iudei. quia
receperūt libros Moyſi. et cum hoc ſeruierūt
ydolis. Ideo autem apoſtoli fuerūt prohibiti.

predicare predictis gentibus. quia vſq̧ ad paſ
ſionē xp̄i nō erat magnū tempus. et ↄueniens
erat vt eius aduent⁹ primo denunciaret̄ iudeis
quib᷒ principaliter erat miſſus: ⁊ ideo tp̄s qđ
erat vſq̧ ad paſſionē xp̄i futuꝝ. erat neceſſariū
ad manifeſtandū iudeis p̱ ap̄los xp̄i aduentū.
Et hoc eſt qđ ſubdit̄. ſed poti⁹ ite ad oues dom⁹
iſrl̄ q̄ perierūt ꝓpter ẏdolatrie pc̄tm et legis p̄
uaricatōem. Nō g̃ negat q̄n aliq̄n ituri ſunt ad
gentes. ſ; poci⁹ et primo ad iudeos. ne iudei ha
berent excuſatōnem et cauſā nō recipiendi do
minū et euangeliū. q: ad gētes miſit apoſtolos
dicentes ſe qui ꝓprij erant eſſe reiectos. Ūnđ p⁹
reſurrectōem aſcēſurus in celū dixit eis: eun-
tes in mundū vniuerſū. p̄dicate euāgelium oī
creature. Ūbi Hieronim⁹. Non eſt contrarius
locus iſte. ei p̄cepto quo poſtea dicit̄: eūtes do
cete omnes. quia hoc an̄ reſurrectōem illud p⁹
reſurrectōem p̄ceptu; eſt. et oportebat pri⁹ ad-
uentū xp̄i nūciare iudeis. ne iuſtam haberēt ex
cuſatōnem dicentes ideo ſe dn̄m reieciſſe quia
ad gentes et ſamaritanos ap̄los miſerit. Ūn̄ ⁊
Grego. Redemptor nr̄ prius ſoli iudee voluit ⁊
poſtmodū cūctis gentib᷒ p̄dicari: vt dū illa vo
cata. ↄuerti rēnueret. p̄dicatores ſancti ad vo-
catōne; genciu; per ordinē venirent: quaten⁹
redemptoris noſtri p̄dicatōne. a ꝓprijs repulſa
gentiles ꝓ ſe ꝓ quaſi extraneos quererent Hec
Grego. Miſtice in viam genciū. nō eſt abeū-
dum. id eſt modus viuendi eoꝝ nō eſt tenēdus
et in ciuitates ſamaritanorū. per quas ſignifi-
cant̄ ↄuenticl̄a hereticoꝝ nō ē intrandū p̱ con
ſenſum: ſicut enim ſamaritani. i. gentiles. par
tim tenebant vetus teſtamentū. et partim ne-
gabāt: ſic heretici partim cōfitent̄ fidem xp̄i et
parti negāt. Deinde oñditur forma docendi
cum dicit̄. Euntes autē p̄dicate: dicētes. Quia
appropinquabit regnū celoꝝ. q̄ſi diceret. Predi
cate quia ꝓpe ē vt aperiat̄ ianua regni celeſtis
ſc; mea paſſione. quod regnū ante xp̄i aduen-
tum erat longe quia nullus poterat illuc p̱ue-
nire. Hoc regnum diuerſimode nominat̄. Ali
quando regnum dei a regnante. Aliquando at̄
regnum celoꝝ a ſubditis angelis ⁊ ſanctis. qui
celi dicunt̄. Item etiā qui ꝓpe eſt vt rex celoru;
regnet in hominibus ſibi ſubditis in fide et ho
minibus obedientibus. Ūel appropinquabit re
gnum celoꝝ. i. xp̄c qui ē dator regni celorū. A
p̄dicatōne igit̄ regni celoꝝ incipit iohes ⁊ xp̄c
et diſcipuli eius. Et quia doctrina nō ē efficax
niſi aſſit ꝓbatō: ſequit̄ modus cōueniens ad ꝓ-
bandū veritate; huius doctrine. ſc; op̱a facta
virtute diuina cū dicit̄. Infirmos corp̱e vl̄ mē
te curate. mortuos in corp̱e vel aīa ſuſcitate.
leproſos r̄ſp̱ſos macl̄is in corp̱e vel aīa mūda-
te. demones ab obſeſſis ⁊ crimia a pc̄toribꝫ eij-
cite. Hic ponunt̄ quatuor genera miraculoru;
ad p̄dicatōis ↄfirmatōnē. Procedit aute; ordo
ſm̄ miſterium: quia infirmi ſūt. qui tēptatōni-
bus ↄſenciunt: mortui ſūt qui op̱ant̄ et digna
mortis op̱a faciūt: leproſi ſūt. q̄ cōſuetudine ſe
et alios inficiunt: demoniaci ſunt qui contem-
nunt. Hec aūt ideo dn̄s conceſſit. vt ipſa mira-
culoꝝ op̱atio fidem ſermoni eoꝝ faceret. Ūnđ
Hiero. Ne hominib᷒ ruſticanis ⁊ abſq̧ eloquij
venuſtate indoctis et illr̄atis. pollicētib᷒ regna
celoꝝ nemo crederet: dat p̄tatem miracula fa-
ciendi vt magnitudinē ꝓmiſſoꝝ probet magni
tudo ſignoꝝ. Ūnde et Grego. Adiuncta ſūt at̄
p̄dicatorib᷒ ſanctis miracula. vt fidē verbis da
ret virtus oſtenſa. et noua facerēt q̄ noua p̄di
carēt. Et iteꝝ. Hec aūt ſigna in exordio eccl̄ie
neceſſaria fuerunt. vt em̄ fides creſceret creden
tium. miraculis erat nutrienda. Et Criſ. Po-
ſtea aūt ſteterūt reuerēcia fidei vbiq̧ plantata.
Si aūt ⁊ poſtea facta ſūt. pauca ⁊ rata fuerūt.
Deinde excludēs ab eis cupiditatē ſubiūgit.
Gratis et ſine p̄cio accepiſtis p̄tatem miracl̄a
faciēdi. grām p̄dicandi et miſteriu; ſacramēta
diſpenſandi. ⁊ dona alia a deo vob̄ collata: gra
tis et ſine p̄cio date alijs. eodem modo quo ac-
cepiſtis. ne deſinat eſſe grā ſed merces videatur.
ne vileſcat ineſtimabile. dū p̄ciabile reputatur
Quaſi dicat ſcđm Hiero. Ego magiſter et dn̄s
abſq̧ p̄cio hec tribui: g̃ et vos ſine p̄cio date.
Ūn̄ et Criſ. Ne videat̄ eoꝝ beneficiū. ſup̱biam
eoꝝ comprimit: dicens. gratis accepiſtis. ⁊ ab
amore pecuniaꝝ eos mūdos preparat: dicens.
gratis date. Et iteꝝ. Quaſi dicat. Nihil vos de
veſtro largimini ſuſcipientib᷒. neq̧ em̄ merce-
de hoc accepiſtis. neq̧ laborātes. in ea eſt grā:
gratis em̄ accepiſtis. ita igit̄ alijs date. neq̧ ei
eſt condignū precium eoꝝ inuenire Hec Criſ.
Hec audiāt ſẏmoniaci. hoc audiant illi qui ſpi
ritalia vendere vel emere non formidant. Pro
ſp̄ualibus em̄ actibus vt pro adminiſtratione
ſacramentorū et predicatōne vel miraculorum
op̱atōne ⁊ ↄſimilibus. nō debet aliq̇d q̄ſi p̄cium
accipi. quia nō eſt p̄cium eoꝝ dignum inueīre
Deinde ab omni eos liberat ſolicitudine. vt
vacatōe; om̄e; tribuat v̄bo dei. ⁊ tota ſollicitu
do eoꝝ ↄgregata ↄuertat̄ ad p̄dicatōne; euan-
gelij: dicēs. Nihil euleritis in via eūtes ad p̄di-
candū. ſc; neq̧ auꝝ neq̧ argentū neq̧ pecuniā
aliquā in zonis ⁊ burſis v̄ris. ad ꝓuidendū ſcil;
vobis in via de neceſſarijs. neq̧ ſacculum neq̧
peram. i. repoſitoriū ciboꝝ ad portandū ī via.
neq̧ pane; q̄ magis videt̄ neceſſarius inter a-
lia. et multominus cibaria delicata. Neq̧ duas
tunicas. i. veſtes ſup̱fluas habeatis. q̄tq̄t ei ſūt
neceſſarie p̱ vna reputant̄. neq̧ calciamenta. ſ.
integra. quia ap̄li ſandalijs vtebant̄: neq̧ vir-
gam. que ſc; itinerarijs prebet auxilium. Qui
em̄ domini habet auxiliū. cur baculi vel alteri-
us rei querat p̄ſidiū? Sed ſi prohibet virga; et
quedā alia q̄ vident̄ neceſſaria. q̇d de eq̄s et eq̄-
rū faleris. vel ceteris ſup̱fluis? Ūbi oīs cupidi-
tas ⁊ auaritie occaſio. ⁊ ſolicitudo tēp̱aliū tol-
litur. omne ſup̱fluū amputatur. et ſola neceſ-
ſaria ↄcedunt̄. Deniq̧ expedit̄ via et fugit ti-
mor creſcit ſecuritas. Ūn̄ non immerito poeta
iuuenalis ait. Cātabat vacuus coram latrone

diatoꝛ. Hoc ergo totum dicit ad excludenduꝫ a
p̄dicatōne verbi diuini ſolicitudinē tp̄aliū. te-
poꝛalia em̄ in ſui acq̄ſitōne moleſtāt animum.
et adhuc plus in ſui poſſeſſiōe turbāt eū. qꝛ iaꝫ
ſūt q̄ſi mēbra ipſi h̄nti icoꝛꝑata: ⁊ ideo magis
trahūt animū hoīs ad inoꝛdinatā dilectōꝫ ſui.
et qꝛ hoc ſuffocat ōbuꝫ dei. ideo nō debet eſſe in
p̄dicatoꝛib9 euāgelij. Igit̄ (vt dicit Grego.) tan
ta p̄dicatoꝛi debet ī deo eſſe fiducia. vt p̄ntis vi
te ſumptus q̄uis nō ꝓuideat. tn̄ ſibi hos nō de-
fecturos certiſſime ſciat: ne dū mens eius occu
pat̄ ad tp̄alia. min9 alijs ꝓuideat eterna. Et ſm̄
gregoriū nazanzenū: hoꝝ ſūma ē vt adeo ſtu-
oſi exiſtāt. q̄ nō min9 ꝑ ſe vite modū q̄ ꝑ ſe eoꝝ
verbū euāgeliū ꝑficiat. Vn̄ ⁊ ſm̄ Criſ. hoc etiā
eis dn̄s p̄cepit. vt ꝑ habitū oſn̄derent quātum a
diuiciaꝝ deſiderio diſtabāt. Et ſm̄ theophiluꝫ
vt vidētes eos p̄dicare pauꝑtatē acq̄ſcāt. cuꝫ
apl̄i nihil habēt. Ita aūt expſſe ꝓhibuit poſſeſ-
ſionē tp̄aliū: qꝛ ſic opoꝛtebat in p̄mitiua eccle-
ſia. vt oſn̄derēt om̄ia gubernari diſpēſatōne di-
uina et oſn̄deret̄ virtus fidei ꝯ errores hoīm. q̄
curſu ſyderꝝ vel foꝛtuna credebāt agi oīa: ⁊ hoc
adhuc ꝯpetit apoſtolicis viris a ploꝝ ſucceſſoꝛi
bus. Quidā tn̄ ſūt. qui p̄tati nō pauꝑtati ſucce
dere volūt. cū tn̄ non p̄tati ſed pauꝑtati regnū
celoꝝ ſit ꝓmiſſuꝫ. Tres ḡ ſūt rōnes. quare hoc
p̄cepit. pꝛima ne ſint q̄ſi cupidi ⁊ ābitioſi. ſc̄da
ne ſint ſoliciti q̄ ꝑuſillanimes. tercia vt mittē
tis virtutē oſn̄deret qn̄ nihil eis deeſt. Si q̄ritur
an alij ad hoc obligant̄. dicendū q̄ ꝯſiliū ē non
p̄ceptū. Sed certe nō auderet aliq̄s vtile et ſa-
nū ꝯſiliū repellere in facie ei9: quātomagis il-
lud qd̄ dedit magni ꝯſilij angl̄s. Et q̄cunq̄ hu-
ic ꝯſilio fiducialiter adhereret. nō dubiū quin
deus ſufficiēter ſibi ꝓuideret. Qn̄ em̄ miſſi fuerīt
apl̄i ad p̄dicandū. ſine ſacculo et ꝓuiſione aliq̄
neceſſarioꝝ: fuit diuinit9 eis laute ꝓuiſuꝫ. quia
nihil eis defuit: qn̄ ṽo relaxatū fuit illis ꝓuide-
re ſibi de neceſſarijs in via. paſſi ſunt penurias
ml̄tas poſtea. hoc aūt fecit de9 ad dandū fiduci
am pauꝑib9 p̄dicatoꝛib9. ad exeq̄ndū cōſtanter
p̄dicādi officiū. Vbi nota pulchrū de duob9
religioſis vltra mare ad t̄rā ſc̄tam ꝑfectis exē-
plū. Cū em̄ vltra mare ⁊ redeūdo circa mare ad
huc int̄ ignotos eēnt: ſemꝑ in deo ſolo ſpem ha
bebāt. ⁊ nihil de neceſſarijs eis deficiebat. Cum
aūt ꝑueniſſent ad dulce natale ſolū. dixit vnus
int̄ eos ad alteꝝ. Nō ꝑicula euaſim9 qꝛ iā ī t̄-
ra nr̄a et inter notos ſum9. Et cū ſic ponerent
ſpē in hoīe. inceperunt in neceſſarijs deficere. et
maioꝛē paſſi ſūt penuriā q̄ an̄. Et qꝛ quodā-
mō nudos et expeditos ad p̄dicandū diſcipl̄os
dn̄s miſerat. ſeueritatē p̄cepti inſeq̄nti ſn̄ia te-
ꝑauit: dicēs. Dignus ē em̄ oꝑari9. i. p̄dicatoꝛ q̄
oꝑat̄ opus dei ad vtilitatē ꝓximi. cibo ſuo. id ē
neceſſarijs ad vitā. qꝛ in cibo intelligit̄ etiā ve-
ſtimentū ⁊ domiciliū ſine quib9 decēter nō viuit
gen9 hūanū. Quaſi dicēt. Tantū accipite quā-
tū in victu et veſtitu vobis neceſſariū ē. Vn̄ et
apl̄s replicat. Oꝛdinauit deus his q̄ euangeliū

annūciāt de euangelio viuere. Et iteꝝ habētes
victū et veſtitū his ꝯtēti ſim9. Hinc ē q̄ dyaco
n9 ꝑcedit a p̄ſbiteꝛo q̄ miſſus a dn̄o ad p̄dicādū
euāgelium. cui ſubdiacon9 fert puluinaꝛ q̄ liber
ſuſtētat̄. qꝛ alij debēt p̄dicatoꝛem ſuſtētare. Di-
gnus ē em̄ oꝑari9 mercede ſua. nō ſoluꝫ etn̄a q̄
debet̄ in patria ad remuneratōꝫ. ſed etiaꝫ tp̄ali
q̄ debet̄ in via ad ſuſtētatōꝫ. ſcꝫ ꝯuenienti victu
ac veſtitu ⁊ dōicilio. h̄ eſt duplex honoꝛ q̄ digni
ſūt q̄ bn̄ p̄ſūt. Nā ſm̄ Grego. merces p̄dicatōis
h̄ inchoat ⁊ in celo ꝑficitur. qꝛ vni nr̄o oꝑi due
mercedes debent̄. vna ī via q̄ nos ī laboꝛe ſuſtē
tat. alia in patria q̄ nos ī reſurrectōne remune
rat. Ergo q̄ n̄ oꝑat̄ nec laboꝛat. n̄ mādu cet nec
mercedeꝫ exigat. Ecce q̄re p̄cepit eis nihil ferre
qꝛ oīa debēt̄ eis ꝑ laboē. De iure em̄ naturali ē
⁊ diuio ac etiā hūano vt ill̄ q̄ ſuiūt ꝯmūitati ī
ſpūalib9. ſ. ī diuio cultu ⁊ doctrina: ꝓuideant̄ a
ꝯmūitate ī tp̄alib9 nec̄cia. Nō ḡ ꝓhibuit eis ferre
neceſſaria ad ſuſtētatōeꝫ hui9 vite: ſꝫ vt demon
ſtraret hec eis deberi ab illis quib9 predicarēt.
nec oīno et ſimpliciter p̄cepit eis illa. ſꝫ magis
ad reuocandū eoꝝ affectū ab inoꝛdinato amo
re tp̄aliū. vt nō quererēt ſuꝑflua. ſꝫ eis ſuffice-
rēt neceſſaria. q̄ ī eis nō defectura dn̄s oꝛdīauit
dādo eis p̄tatē ſumēdi ea ab his quib9 euangeli-
zabāt. et ſic carnalia meterēt q̄ ſpūalia ſemina-
bāt: Nec tamē inobediētes ſunt qui de ſuo iure
cedūt. Vn̄ Aug9. Apparet aūt hec nō ita prece
piſſe dominū. tanq̄ euāgeliſte viuere aliūde nō
debeant. q̄ eis p̄bentib9 quib9 annūciāt euāge-
liū. Alioq̄n ꝯtra hoc p̄ceptuꝫ feciſſet apl̄s q̄ vi-
ctū de manuū ſuaꝝ laboꝛib9 t̄nſigebat. ne cuiq̄
grauis eſſet: ſed p̄tatem dediſſe apl̄is in q̄ ſcirēt
ſibi iſta deberi. Cū em̄ a dn̄o aliquid imperatur
niſi fiat. inobediētie culpa eſt. Cū aūt poteſtas
dat̄. licet cuiq̄ nō vtiq̄ et tanq̄ de ſuo iure cede
re. hec Aug9. Et nota ſm̄ Criſ. q̄ Mathe9 et
lucas nō calceamēta neq̄ baculū poꝛtare per-
mittit. quod oſn̄dit ꝑfectiſſimū eſſe. Marcus ṽo
iubet baculū aſſumere et ſandalijs calceari qd̄
dictum eſt ꝑmiſſiue. Vn̄ et illud de duab9 tuni-
cis nō poꝛtādis. exponit Hiero. nō ad litteram
ſed q̄ vna tunica dicatur veſtimentū neceſſari-
um. ſc̄da ſuꝑfluū. ne alio veſtiti aliud nob9 fu-
turoꝛum timoꝛe ſeruem9. Sed ſi nō ꝓpter fio-
rem. multomin9 ꝓpter oſtentatōꝫ. In q̄ comp̄-
hendunt̄ qui particas veſtiūt et archas īplent
et qui equos mutatoꝛijs veſtimentoꝝ onerant.
Vn̄ et Aug9. Hoc de duabus tunicis intelligen-
dum eſt. ne quiſq̄ eoꝝ preter eam quā eſſet in-
dutus aliā poꝛtandā putaret ſolicitus. ne op9
eſſet cū ex illa p̄tate poſſet accipere. In math.
etiam. et in marco virga accipit̄ equiuoce. In
Matheo eī accipit̄ methaphoꝛice. vt ſit ſenſus
neq̄ virgam. id eſt nec minimas res. Vel nō i-
nitamini ſubſidio tempoꝛali. ſicut coꝛpus inni-
titur baculo ſuſtentāri et ſimilibus. In marco
autem vbi dicitur niſi virgam tm̄ accipitur ad
l̄ram ꝑ quaꝫ tamē intelligit̄ p̄tas accipiēdi ſū-
ptus. qua vti potuerūt vel nō vti ſc̄dm q̄ volu-

erint. Unde doctores hebreorum in ſignum do-
ctrine virgam in manu portabãt. q2 apud iude
os ↄſuetum erat puideri eis de victu a ꝑplo quẽ
docebãt: ideo xp̃c voluit ꝙ hoc eis ꝑ alia puiſio
ne ſufficeret. ꝑ hoc eñi oñdebatur ꝙ ꝑpl's cui ꝑ-
dicabant puidere eis debebat. Igitur nõ ꝓhibz
dñs neceſſitatẽ ſed ſupfluitatẽ. et ꝓhibet euan
geliũ ãnũciantibꝫ nimiã curã et ſolicitudinẽ de
temꝑalibꝫ. ne velint portare vltra neceſſaria a-
liud timẽtes. ꝙ ſibi ↄ̃ficiat. Item vt ſub quã-
ta feſtinatõe ad p̃dicandũ ꝑgere debeãt oñdaẽ
adiũxit. Et neminẽ ꝑ viam ſalutaueritis. Non
ſimpliciter ſalutatõnem ꝓhibuit: ſed cũ mora et
ↄfabulatõne hãc fieri noluit. ne occaſione ſalu
tatõis impedirenẽ a curſu p̃dicatõis. q̃ minus
cito ſalutez p̃dicarẽt auditoribꝫ. Uel ꝓhibuit ne
ſalutarẽt ſcz ex curioſitate ſicut quidã faciunt.
qui nõ ex ſtudio ſalutẽ optandi ſalutare cõſue-
uerũt. ſed nõ ꝓhibuit hoc fieri ex caritate ⁊ ad
ↄſulandũ ac ſtudio optãdi ſalutẽ. Ubi oſtẽdiẽ
quãta diligẽtia et feſtinatõue p̃dicator verbi di
uini debet officiũ ſibi iniũctũ exercere: q̃a non
debet ab officio hmõi ꝓpter familiaritatẽ cũ ali
quo retardari. Et ideo p̃dicator multum debet
plangere tp̃s quo p̃termittit fructũ p̃dicatõis.
et ſimiliter alij debẽt plangẽ tp̃s quo p̃termit-
tunt ſpũalia exercitia ad eoꝝ ſtatũ ꝑtinentia.
Item oĩm eis aperiens domos de neceſſario ci-
bo fecit eos ↄfidere: dicens. In quãcũq3 aũt
ciuitatẽ aut caſtellum id eſt quecũq3 loca ma-
iora vel minora intraueritis. interrogate quis
in ea dignus ſit. id eſt fidelis et bone fame. ⁊ nõ
ſuſpectus ipſe vel locus eius. ne infamia ſuſci-
pietis fama et dignitas predicatorum macule
tur. ⁊ eoꝝ p̃dicatõ et doctrina deturpeẽ. ac tan
ꝙ ſuſpecta impediaẽ. Ubi Hiero. Teſtimanio
vicinoꝝ ⁊ ꝑ famã eligẽdus ẽ hoſpes: ne eius ĩ
famia p̃dicatõ ledaẽ. Ergo multomagis ſocius
eligendus ẽ dignus. Item hoc dicit: vt ſciat ho
ſpes ſe magis grãm accipere ꝙ dare. Et in quã-
cunq3 domum intraueritis cauſa hoſpitandi: ĩ
eadem manete. non ſine honeſta cauſa inde ex-
eundo. nec curioſe et inutiliter diſcurrendo. do
nec exeatis trãſituri ſcz alubi ad predicandũz.
Non eſt tñ intelligendũ. ꝙ per hoc velit exclude
re cauſas honeſtas exeundi. vt ad docendũz vel
aliquid huiuſmodi faciendũ. cum ꝓpter hoc in
trauerint ciuitatez vel caſtellũ: ſed ꝑ hoc vult
diſcurſus vagos excludere. qui nõ debẽt eſſe in
p̃dicatore. ſed magis ceſſante neceſſitate exeun
di debet vacare ↄtemplatõni vt ibi hauriat qđ
ꝑplo poſtea effũdat. Item hortaẽ eos ad tem
ꝑantiã dicens edentes ⁊ bibẽtes q̃ apud illos ſẽ
id eſt nõ querẽtes nec queri facientes extra do
mum delicata et ſuperflua que apud illos non
ſũt. ſed mãducate q̃ vobis ſpõte apponunẽ ⁊ of-
ferũẽ ab illis. ꝙuis modica ſint et vilia. nõ q̃rẽ
tes lauciora vel plura etiã ſi apud illos ſẽ t'lia.
et certe q̃nto pautioribꝫ ⁊ vilioribꝫ vtũẽ. tanto
ampli⁹ implent qđ hic diciẽ. Dignũz eſt vt ibi
maneant et ab eis ↄſequanẽ terrena q̃bꝫ offe-
rũt celeſtia. dignus ẽ eñi oꝑarius mercede ſua.
nõ ſolum eterna in patria ad remuneratõez ſed
etiam temporali in via ad ſuſtentatõnem. Itez
iubet ne de domo ad domum quadã vaga faci-
litate demigrant. et hoſpitem propter lautiora
habenda non mutent. quem etiam ex hoc infa
mare poſſent. Unde iubet hoc ideo ſcdm Criſ.
ne leues et vagabundi diſcurſores videantur et
guloſi. quibꝫ non ſufficit vnius hoſpitis victus
neceſſari⁹. et ne ↄtemnẽ ⁊ iniuriari ſeu ↄtriſta
ri viderẽẽ ſuſcipiẽtẽ vt ingrati. Duo ꝗ̃ h̃ mãdanẽ
vnũ de electõe hoſpicij. aliud de imꝑmutatõne
electi. nec diciẽ hic quin liceat p̃dicatori aliq̃n
mutare hoſpiciũ. vel cum alijs comedere. maxi
me vt nõ grauet hoſpitẽ ſuũ. dum tamen ad di-
gnos diuertat et honeſtos: ſed ꝓhibuit domin⁹
mutatõnem hoſpicij rõne triplici. vna eſt vita-
tio leuitatis que nullo modo debet apparere in
p̃dicatore: alia ſuſpitio guloſitatis. quia homi
nes conſueuerũt nouos hoſpites laucius pro-
curare: tercia declinatõ infamie hoſpitis. quia
ſi dimitteretur: videretur indign⁹. Item iu-
bet vt cum benedictõne intrent domũ: dicens.
Intrantes aũt in domũ ſalutate eã ſcz familiã
ſcz homines habitantes in ea. vt ſit lata relatõ
ſcz antecedens ꝑ ↄtinente et relatiuũ pro ↄten
tis. dicentes: pax huic domui id ẽ familie. vt q̃
cibum et neceſſaria recipiunt. ſalutem et pacis
beneficium largianẽ. Quia p̃dicator debet ha-
bitantibus in domo quã intrat pacem offerre ⁊
optare. et nõ ſolũ optare. ſed etiam euangeliũ
xp̃i qđ eſt euangeliũ vere pacis p̃dicare. et eos
ad pacem internam et fraternam inducere. ac
ſalutem habitantiuz bonis verbis et exemplis
procurare. vt appareat eos legatione fungi pro
xp̃o ih̃u qui eſt vera pax et ſalus oĩum. Ob hoc
ſolis vicarijs apoſtoloꝝ. ſcz ep̃is p̃cipuis eccl'ie
ſponſis licet in principio miſſe ſalutare popu-
lũ ⁊ dicere pax vobis. Pax peccatoris pax tꝑis
tandẽ pax et̃nitatis. Fit ꝗ̃ introitus cũ optatõ
ne ſalutis ſalus cũ optatõe pacis: ⁊ hec duo ſẽ
optãda hoſpitibꝫ: ſal⁹ in amotõe maloꝝ. pax in
adeptõe bonoꝝ. ſalus ↄ̃ ꝑiculũ dãnatonis. pax
ꝙtũ ad bonũ recõciliatõis. Hũc aẽ modũ intrã
di ⁊ ſalutãdi dñs dedit: vt ex hoc oñderet ad q̃d
veniret. pacem ſcz facere. bella ſedare. p̃dicato-
res non de nugis ſed de ſalute aĩarum loqui de-
bere. Et ſi fuerit domus illa digna recipiẽdi pa
cem oblatã. id eſt ſi fuerit eius familia ad vitã
eternã p̃deſtinata. et ibi fuerit filius pacis. id ẽ
amator vel obſeruator vel heres pacis. ad pacẽ
eternã ordinat⁹. veniet ⁊ req̃eſcet ſuꝑ illã pax
vr̃a a vobis nũciata et eis optata: q2 oꝛo vr̃a ⁊
p̃dicatõ hẽbit ibi effectũ. r̃cipiẽtq3 pacifice ve-
ſtrã doct̃nã. et ſeq̃nẽ eã q̃ ꝓuocat ad pacẽ et̃naz
Si aẽ ñ fuerit digna. i. ad vitã et̃nã ñ ordiata
et null⁹ doctrinã vr̃az r̃cepit ⁊ ſecut⁹ fuerit. vos
tñ nõ eritis ſñ fructu. nec ꝑuati merito vr̃o: q2
pax vr̃a. i. mẽitũ ⁊ merces optate pacis ad vos
r̃uerteẽ. nã vob a dõ recõpẽſabiẽ et ꝙuis ñ hẽ-
at ꝙtũ ad ip̃os effc̃tm. vos tñ hẽtis mercedẽ ſde

apud deū. a quo ꝑ labore vrī opis reddet vobis
premiū. Et q̄cunq̄ nō receperūt vos hoſpitio.
neceſſaria vobis miſtrando. neq̄ audierint ſer=
mones vr̄os: vr̄is monitis obtemꝑando: exeū=
tes de domo vel ciuitate illa. excutite puluerē
pedū vr̄oꝝ in teſtimoniū illis ſiue ſignū. ſcꝫ tri=
plex. q2 iudei ſig̃ querūt et mos fuit iudeoꝝ ty=
picis et figuratiuis vti opib9. Primū (vt dicit
Hiero) in teſtimoniū laboris ſui: ſcꝫ q̄ ingreſſi
ſūt ciuitatē et p̄dicatō ad illos ꝑuenit. Excuti=
te g̃ puluerē. i. minima itineris ⁊ laboris que ꝑ
ill9 ſuſtinuiſtis exponite. ⁊ erit eis occaſio ma=
ioris dānatōis. Scd̄m ſignum eſt q2 puluis in
pedib9 ſignū eſt laboris. excuſſio pulueris inu=
tilitatē ſignificat laboris. īutilia eñi excuti ſo=
lent ⁊ abici. Excuciendo g̃ puluerē oñdunt. q̄a
inaniter laborauerīt. ⁊ ideo inexcuſabiles erunt
nec iniuſte dampnabūt. q̄ ſalutē ſibi oblatā reci
pere noluerūt. Terciū ſignū eſt vt oñderent ſe
ab eis nihil terrenū querere nec etiā minimum
de terrenis opib9 accipe. vt nec etiā puluerē de
terra ſua ſibi paterent adherere. cuꝫ incorrecti
fuerīt et euāgelium ſpreuerīt. Ergo nihil vnq̄
nec etiā neceſſaria accipiāt ab incorrectis et a
cōtēptorib9 euangelij et indignis. Vel excutite
puluerē pedū. i. leuia pcc̄a q̄ ſolent ex talib9 ac
cidē etiā in homib9 ꝑfectis. Moraliter pedes
iubent excuti. in ſignū excuſſiōis terreni appe=
titus vel hūane laudis. Prohibent g̃ in p̄dica=
torib9 et p̄latis ſarcinarū multiplicitas. victus
curioſitas. tp̄aliū cupiditas. veſtiū ſupfluitas.
inſtabilitas. ⁊ maloꝝ ꝯmunicabilitas. Et ne le
uis culpa videatur ap̄los nō recipere. ſubdit.

Amen dico vobis. tolerabili9 erit terre ſodo
moꝝ ⁊ gomorreorū ī die iudicij. q̄ illi ciuitati.
id ē h̄itatorib9 illi9 ciuitatis. q̄ ſpreuit vos ⁊ ſer
mones vr̄os. Hui9 ratō eſt ſm̄ Hiero. q2 illis ñ
fuit p̄dicatū. huic aūt cū p̄dicatū ſit. non r̄cipit
euangeliū: et ſm̄ Raba. q2 illi ſolū legē nature
trāſgreſſi ſūt. ſꝫ iſti etiā legē ſcriptā. et dicta ꝓ=
phaꝝ ⁊ ap̄loꝝ. Nō fit ꝯpatō hoꝝ q̄tū ad pcc̄m
carnale. q̄ ſodomite grauius peccabāt. ſꝫ q̄tum
ad pcc̄m inhoſpitalitatis. q̄ iſti magis pecca=
bāt. q2 de illis dicit̄ q̄ egeno manū nō porrige
bāt. ſꝫ iſti tātos p9 auditā veritatē repellebāt:
et nō ē dubiū q̄ g̃uius pcc̄m eſt negare victum
ſemiantib9 ſp̄ualia quib9 tenent̄ hoīes de iure
naturali diuino et hūano: q̄ manū nō porrigē
egeno ſimplici. ſp̄ualia non ſemianti. Cui eniꝫ
multū datuꝫ eſt. multū q̄ret̄ ab eo. Vñ Beda.
Sodomite et ſi inhoſpitales fuerīt inter cetera
carnis aieq̄ flagicia. nulli tñ apud eos t'les ho
ſpites q̄les ap̄li repti ſūt. et loth quideꝫ aſpectu
⁊ auditu iuſt9 erat. nō tñ ibi aliq̄d docuiſſe aut
ſigna feciſſe ꝓhibet̄. Vnde et Remig. Sp̄aliter
tñ ſodomoꝝ et gomorreoꝝ mentōeꝫ facit. vt ꝑ
hoc demōſtret. q2 illa pcc̄a ſūt deo magis odibi
lia. que fiūt ꝯ naturā. ꝑ quib9 delet9 eſt mūdus
aq̄s diluuij. et q̄tuor ciuitates ſubmerſe et mū=
dus quottidie diuerſis malis affligit̄. Vnd ſm̄
Hiero. videns dñs hoc pcc̄m in carne. pene de=
ſijt incarnari. quia naturā quā aſſūptur9 erat
corrupant. Sūma eñi mūdicia. talem ſūmam
immūdiciā maxime abhoīatur et ſuſtinē nō pōt
Vñ etiā dicit Aug9. Qui aūt faciēdo q̄ malum
eſt. etiā mala ꝯſuetudine ſe īplicāt vt ip̄a ꝯſue
tudo mali nō eos ſinat videre. q̄a malū eſt: fiūt
defenſores maloꝝ factoꝝ ſuoꝝ. iraſcūt cū rep=
hendunt̄. intātum vt ſodomite quōdā dicerent
loth rep̄hendenti neq̄ſſimā volūtatē. habitare
veniſti nō leges dare. Tanta enim ibi nephāde
turpidinis ꝯſuetudo erat. vt iam neq̄cia. eſſet
iuſticia. ⁊ ꝓhibitor poci9 rep̄henderet̄ q̄ factor
Hec Aug9. Q̄ grauiter aūt hoc pcc̄m de9 punie=
rit. teſtat̄ mare mortuū. ſiue diaboli. ⁊ vere mor
tuū. q2 nil viuuꝫ recipit. ⁊ dyaboli. q2 inſtinctu
eius q̄tuor ciuitates igne ſulphureo ꝯcremate
in illud ſubmerſe ſūt. Vñ mare maledictū etiā
appellat̄. ſemꝑ fumās ⁊ tenebroſū de vaporib9.
quaſi ſit inferni caminus. Eſt vltra iericho nō
longe poſitū. diuiditq̄ iudeā ⁊ arabiā. ⁊ habꝫ ī
latitudine ſeptē leucas. Et licet q̄nq̄ ciuitates
fuerīt deſtructe ꝓpter hoc pcc̄m. tñ due noīant̄
tm̄. q̄a maiores ⁊ famoſiores erāt ī m̄ltitudine
ꝑli et turpitudine peccati. Oratio.

Domine ih̄u xp̄e q̄ diſcipulos tuos ad p̄
dicandū mittēs. dediſti eis p̄tatē curā=
di. ac p̄cepta viuendi ⁊ ꝯuerſandi. diri
ge pedes meos in viā pacis. ⁊ da mihi ſalutem
mentis et corꝑis. et vt habeā in operib9 iuſtici
am in morib9 diſciplinā. ⁊ in oībus tuū timorē
et amorē. Mortifica in me oīa vicia. meq̄ tuis
donis interi9 ⁊ exteri9 r̄ſtaura. vt ea q̄ diſcipl'is
tuis p̄cepiſti. ꝑ modulo meo merear imitari. ⁊
cū ip̄is et̄na gl'a de tua miſc̄dia mūerari Amē.

De pacīa in aduerſis hn̄da. Capi. LII.

ET q2 omnē ſolicitudinē
diſcipl'oꝝ abiecit. ⁊ eos ſignoꝝ oñ=
ſione armauit. ac ferreos quoſdam
oꝑatus eſt et fecit. ab omnib9 hui9
vite negocijs eos eruens. ⁊ ab omni tempanea
ſolicitudine liberās. nūc poſt proſpera dicit eti
am illa q̄ debēt eis ꝯtingere mala ad ꝑliandū
ꝯ mūdū et dyabolum eos p̄ꝑans. ⁊ ad paciam
ꝯtra aduerſa tolerāda inſtruēs. q2 (vt dicit Se
neca) cui9 dolori eſt remediū paciencia. Et hec
p̄cipue diſcipl'is erat neceſſaria. qui eñi (vt dic
Grego) locū p̄dicatōis ſuſcipit. mala inferre ñ
debet ſꝫ tolerare. vt ex ip̄a ſua māſuetudine irā
ſeuienciū mitiget. et pctōꝝ vulnera in alijs ip̄e
afflictōnib9 vulnerat9 ſanet. Dicit g̃. Ite ſcꝫ ad
p̄dicatōnis officiū. ecce ego dñs et mg̃r veſter.
q̄ vos elegi. vos docui. ego dñs omipotēs qui
vos armaui. ego cui nemo reſiſtē valet. ego in=
q̄ qui dñs ſum meſſis. mitto vos hoīes electos
doctores inſtructos. milites armatos. medicos
peritos. ſicut oues. i. ſimplices ⁊ inocētes ꝑ ar
ma vos nō defendentes. vt lacte doctrine alios
nutriatis. exēplo māſuete cōuerſatōnis attra=
hatis. ꝑ eis etiā corꝑa exponatis. in medio lu
poꝝ. i. ſcribaꝝ et pharizeoꝝ et alioꝝ crudeliꝫ

perſecutorum et detractoꝝ.qui dicunť lupi ꝓpť
rapacitatē.crudelitatē.et diſſimilitudinē.Qua
ſi dicēt.Sicut mãſueti inter crudeles ad paciē-
dū itis.paciam et innocentiam cuſtodite. Non
vos defendatis.q̃a oues eſtis.ſeuiãt illi q̃ lupi
ſūt. Mirabilis venator eſt dñs qui ꝑ agnos ſiue
oues capit ⁊ deuicit lupos.ꝑ paciaꝫ vincit po-
tentiã.Et dñ dicit ĩ medio lupoꝝ.vt pacia ſit
q̃ſi centꝝ ad oēm ĩiuriã circūdantē. Itē in me-
dio ꝑ ꝯmunē oīm ꝯuerſionē.ac ꝓpter ouiū vni-
tatē in fide.⁊ lupoꝝ pluralitateꝫ in erroribꝫ. Et
hec vnitas maxīe facit vicere.q꞉(vt dicit Am-
bro) Oīs pugna vnanimiť aggreſſa parit vi-
ctoriã.Dicit aũt.ecce ego mitto vos.vt dū mittē-
tis p̄tas ꝯſiderať.ꝑiculi magnitudo nō timeať
Vñ Criſ. Que igiť hoꝝ erat ꝯſolatio! Mittētis
ꝟtus. Ideoq; hoc añ oīa poſuit:dicēs. ecce ego
mitto vos.Sufficit hoc ad ꝯfitendū.⁊ nullum
formidandū ſuꝑuenientiū.vides auctoritatem
vides p̄tatem.vides virtutē inexpugnabilē.hec
Criſ. Mittit dñs diſcipľos ſicut oues inter lu-
pos.ſed heu hodie multi p̄lati ſūt inter ſuos ſi-
cut lupi inť oues.Eſtote ğ prudētes ſicut ſpen
tes.ꝯ ſcribaꝝ aſtutiã et fallaciã ſcꝫ ad intelligē
das et cauēdas fraudes ⁊ inſidias:⁊ ſimplices
ſicut colūbe ꝯ tyrãnoꝝ crudelitatē ⁊ maliciam
ſcꝫ ad ſuſtinēdas ⁊ ignoſcēdas leſiones et iniu
rias. Prudētia eſt neceſſaria ĩ p̄cauēdis malis
ſimplicitas ĩ faciendis bonis.Quaſi dicēt.Sic
ſerpentes reſiduū corꝑis ꝓ capite ꝑiculo expo-
nunt.⁊ caput in q̃ vita ē toto corꝑe occultando
cuſtodiūt.et letale vulnꝰ excludūt:ita ⁊ vos to-
cius corꝑis ꝑiculo caput vr̄m.i.me.ac fidē ⁊ ai-
mam integre ⁊ incorrupte ſuate ⁊ cuſtodite:⁊
ſicut colūbe ſine felle et amaritudine malicie ſť
et nulli malū faciūt.ita et vos innocēciã cuſto
diēdo malū inferre vel referre alijs nolite.vt ꝑ
prudētiã malū deuitetis. ⁊ ꝑ ſimplicitatē nulli
malū faciatis. Pōt etiã prudētia ſpētis ꝯſide-
rari in tribꝫ.veterē eñ pellem ad artū foramē
deponit.et cū ſit frigide nature ſolē diligit. Pel
lis depoſitio ꝑtinet ad incipiētes.qui debēt dpo
nere ſm priſtinã ꝯuerſatioēꝫ veterē hoīem cum
actibꝫ ſuis.Corꝑis expoſitio ꝓ capite ad ꝑficien-
tes ꝑtinet.qui ꝓ mēte defendēda q̃ eſt caput ho-
minis.totū hoīem morti tradūt.Solis dilectio
ꝑtinet ad ꝑfectos.q̃ inſiſtūt diuine ꝯtēplationi.
q̃ et illuminanť et inflantur.ſic eñ ſerpēs ꝓpter
duo diligit ſolē:ꝓpter calorē quo natura vigo-
rať.et ꝓpter lucē q̃ illuiať.q꞉ cuꝫ ſeneſcit.amit-
tit viſū.ſꝫ ad radios ſolis directe oculos oppo-
nēs recipit eū. In his tribꝫ nos dñs voluit aſſi
milari prudētie ſpētis. ſꝫ nō ĩ veneneta ꝯplexi
one.nō ĩ ligue ꝑtitiōe nō in anfractuoſa deãbu-
latiōe.Sĩplicitas ſilr colūbina debet eē ĩ tribꝫ
ſcꝫ ꝯgnitiōis in iudicãdo.hꝫ eñ blãdos ocľos et
dulcē aſpectū:affectiōis ĩ diligēdo figiť eñ in a-
more ad genꝰ ſuū.vñ et freq̃ntat oſculū:ĩtētiōis
in oꝑando.reſidet eñ ſuꝑflueta aq̃ꝝ vt accipi-
tris ĩſidias caueat ꝑ vmbrã.Et ſm Remigiuꝫ
bene adiūgit prudētie ſimplicitateꝫ.q꞉ ſimpli-
citas abſq; prudētia facile decipi poteſt:et potē
tia ꝑiculoſa eſt ad decipiendū.niſi ſimplicitate
tēꝑeť.Unde patet q̄ aſtucia vulpina vituꝑabi-
lis eſt et ſimiliter ruditas bouina. ſed medium
eſt tenendū.et medio modo ē incedēdū.Unde et
Grego.Utraq; neceſſario in ãmonitiōe ꝯiunxit
vt ſimplicitatē colūbe aſtucia ſpētis inſtrueret
et rurſus ſpētis aſtuciã colūbe ſimplicitas ob-
tēꝑaret.Vñ etiã Criſ.Eſtote ğ prudētes ſic ſer
pētes ad intelligēdas fraudes. eſtote ſimplices
ſicut colūbe ad ignoſcēdas ĩiurias.Nolo vos eē
ſemꝑ q̃ſi colūbas.ne ꝓpť ſimplicitatē nimiã per
ſeductiōeꝫ in laqueū ĩcurratis.Nolo vos eē ſēꝑ
ſicut ſpētes.ne ex corde ꝯ aliquē venena funda
tis:ſꝫ ſm tp̄s ⁊ ꝑſonas mutetis ⁊ moēs. Et(vt
breuiť dicã)eſtote prudētes ſicut ſpētes. vt oē
maluꝫ intelligatis ⁊ caueatis.eſtote ſimplices
vt colūbe.vt nō faciatis vllū malū.q꞉ intelligē
malū.laudabile ē.facere aūt vituꝑabile. Nec q̃
intelligit malū ille facit malū. ſed q̃ facit ma-
lū Hec Criſ. Et ſubiūgit.aꝑiendo q̃s lupos
dixerit.Cauete aũt ab hoībꝫ.ſcꝫ lupis deterion-
bus.i.ab hoīm ꝑſuaſionibꝫ.q̃ q̃rūt fraudulēter
vos decipe ⁊ violenť ꝑuertere.Ubi ſe exponen
do dñs declarat.q̄ lupos non bruta ſꝫ homīes
dixerit.Vñ Criſ. Ita dixit. Attēdite vobis ab
hoībus q̃ſi a quibuſdaꝫ peſſimis malis.et ſuper
oīa mala malis.oſtendere volēs q꞉ p̄ oībꝫ ma-
lis hō eſt peſſimū malū.Nam ſi beſtie eū ꝯpare
volueris.peiorē inuenies euꝫ. Beſtia eñ q̄uis
ſit crudelis.tñ qnia irratiōalis eſt.declinabiť ab
hoīe crudelitas eius.Homo aũt crudelis cuꝫ ſit
et rōnalis.nō facile euadeť crudelitas eius.Si
comꝑaueris hominē ſerpēti.peiorem inuenies
eum.qm̄ ſerpēs et ſi maliciã habet.tamē et ho-
minis habet timorem . Ideo ſi quideꝫ potuerit
mordet.ſi aūt nō potuerit:fugit. Homo auteꝫ
maliciã habet ſerpētis.⁊ timorē nō habet ſicut
ſerpēs. Ideo q̄diu nō habet tp̄s.latet ſicut ſer-
pens.ſi auteꝫ tp̄s inuenerit.irruit ſicut beſtia.
Adhuc aūt oīs beſtia ſi quideꝫ irritata fuerit.
ſeuit:ſi aūt irritata nō fuerit ĩ ſilētio trãſit.Ho
mo aūt nō irritatꝰ inſanit.a quibꝫ nō fuerit ir-
ritatꝰ.Et(vt breuiť dicã)vnaq̃q; beſtia vnum
et ꝓpriū malū habet.hō aūt oīa mala hꝫ in ſe
Deniq; hō malus peior eſt q̄ ipe dyabolus.Dy
abolus eñ ſi viderit hoīeꝫ iuſtū.nō ē auſus ad
eū accedere:hō aūt malus.q̄uis hoīem ſanctū
viderit.ñ ſolū illū ñ timet.ſꝫ adhuc magis ꝯtē-
nit.nō eñ dyabolus p̄ſtat homini virtuteꝫ ſed
hō dyabolo. Arma ğ dyaboli.hō eſt malꝰ. Si
cut eñ hō ſine armis nō pōt aliquid facere cōť
hoſtē.ſic et dyabolus ſine homīe nō valet ꝯtra
ſanctos.Et iteꝝ.Virtꝰ dyaboli homines mali-
ſūt.nec enim poteſt aliqđ malū ſeminare ĩ mū
do.niſi per ſuos miniſtros.q꞉ in ſanctis nō in-
uenit locū Hec Criſ.Undē et Augꝰ. Si xp̄ianꝰ
es.ipe mundus inimicus eſt abſq; priuatis ini
micitijs.Non enim eſt nobis colluctatio aduer-
ſus carnem et ſanguinem.ſed aduerſus princi-
pes et p̄tates et ſpūalia nequicie.id ē aduerſus

dyabolum.et angelos ei⁹:q₂ et qñ patimur ho
mies ĩportunos.ille ĩſtigat.ille inflammat ille
tãq̄ vaſa ſua mouet. Attẽdam⁹ g̃ duos hoſtes
quẽ videm⁹et quẽ nõ videm⁹:hoĩem videm⁹.di
abolũ nõ videm⁹.hoĩem diligam⁹.diabolũ ca-
ueam⁹.ꝓ homie orem⁹.ꝯ diabolũ oremus Hec
Aug⁹. Vñ etiam legit̃ in vita ſcti columbani.
q̄ cũ ipſe ꝑ opaca ſaltus ĩter deuia ãbularet.et
libꝝ humeris ferẽs.de ſcpturis ſacris ſecũ di-
ſputaret.ſubito cogitatõ in mentẽ ruit.qd eli-
geret melius:in hoĩm ĩiurias incidere.an fera-
rũ ſeuiciã ſuſtinere:Cũq₃ vrgeret cogitatõ il-
lata ſeueritas.crebro frontẽ ſigno crucis ar-
mãs atq₃ orãs intra ſe ait.meli⁹eſſe ferocitatẽ
beſtiaꝝ abſq₃ alieno pctõ.q̄ hoĩm rabiẽ ſuſtinẽ
cũ damno aĩaꝝ.Vñ interrogatus quidã a phi
loſophis q̃re horribilis hõ grauior ei eſſ₃ q̄ qd
libet pond⁹. talit̃ eis rñdiſſe fertur: hõ inquit
horribilis pond⁹eſt ſoli⁹animi.alia do põdera
aĩe et corpis ſunt.Vñ Seneca. Quid ẽ hoĩ ini
miciſſimu₃:Alter hõ. Cauete igit̃ ab hoĩb₉
vos malicioſe et inſidioſe ad pc̃m trahere ni-
tẽtib₉.ne vos decipiãt.ne vos ſeducant.ne vos
blandicijs et ꝑſuaſiõib₉.ne vos minis ⁊ flagell̃
a veritate deuiare faciãt.Tradẽt eñi vos p̃mu₃
in ꝯſilijs.i. in locis p̃uatis.vbi ꝯueniẽtes ꝯſili
ant̃.q̄ſi ratõnabilit̃ operent̃.vos ibidẽ ꝯueniẽdo
vel ꝓhibẽdo.ne p̃dicetis in noĩe meo:⁊ deinde ĩ-
correctos flagellabũt vos in ſynagogis ſuis.i.
publicis ꝯuentib₉ ⁊ ꝯgregatõnib₉ vbi ꝯueniũt
ſub ſpẽ cuiuſdã iuſticie et ſc̃titatis.et tandẽ ad
magiſtrat⁹.i.p̃ncipes ſynagoge ſc₃ poncifices
et ad reges.i.ad maiores p̃ncipes.⁊ p̄ſides id ẽ
p̃ncipes maiores ſc₃ romanoꝝ ducem̃.ſ.vio-
lenter nõ mãſuete.vt ſc₃ ꝯdẽnemini ad morte₃.
qd nõ licebat iudeis.q₂ erãt ſubditi romanis:
ꝓpter me.i.ꝯfeſſione₃ noĩs mei.ecce optimus
titulus.⁊ honeſtima cauſa paciẽdi.q₂(vt dicit
Beda)Felix iniuria.cui deus ẽ cauſa. Vnde ⁊
Criſ.Nõ eñi ꝑua ꝯſolatõ ẽ ꝓpter xp̃m pati:qñ
nõ vt ꝑnicioſi et nociui hoc paciebant̃.Et hoc
in teſtimoniũ illis ſc₃ iudeis.de eoꝝ ꝑuerſitate
⁊ gẽtib₉ de eaꝝ correctõe.illis ad accuſatõe₃.et
gẽtib₉ ad ꝯpũctõe₃ et correctõe₃.in teſtimoniũ
quippe ſaluatõis electoꝝ.⁊ ĩ teſtimoniũ dãnati
onis reproboꝝ.q₂ ꝯt̃ illos et ꝑ iſtis feretis teſti
moniũ.Vñ Criſ.Añ reges ⁊ p̄ſides ſtabitis in
teſtioniũ illis ⁊ gẽtib₉.⁊ dũ apl̃i accuſãt̃. dum
rñdent.in q̃b₉ q₃ p̃torijs xp̃i veritas p̃dicet̃.iu-
deoꝝ ꝑfidia demõſtret̃.⁊ gẽtib₉ ad ſalutẽ credẽ
tib₉ miſteriũ reuelet̃.Et iteꝝ. Mors q̄ppe iuſto
rũ bonis in adiutoriũ ẽ.malis in teſtimonium.
vt inde ꝑuerſi ſĩ excuſatõe pereãt. vñ electi ex-
emplũ capiũt vt viuãt Hec Criſ. Futuris g̃
aduerſ̃ vt p̃uiſa min⁹ledãt a dñ̃o p̃dictis.quia
tot t̃rorib₉ auditis.diſcipuli t̃bari poterãt.ſub
iũgit ꝯ t̃rores ꝯſolatõ₃:dicẽs.Cũ at̃ inducẽt et
tradẽt vos ad iudices adducẽdo. oppoſitões ꝯt̃
vos machinãdo.vt me negetis:nolite cogitare
⁊ ſoliciti eſſe vos p̃ ſolicitudine anxiãdo.q̃liter
aut quõ.i.de modo ꝓferẽdi q̄ ad formã.aut qd

id eſt de modo inueniendi quo ad materiam.re
ſpondeatis interrogantib₉.vel loq̃mini diſcer-
volẽtib₉:dabit̃ eñi vobis.ſ.a p̄re luminũ.in il-
la hora ſc₃ ad reſpondendũ oportuna.quid loq̃
mini id eſt ſapientiã in mente et eloq̃ntiã ĩ ore
Non ꝯfidatis de ſciã vr̃a et eloquẽtia.ſed de di-
uina ꝓuidentia.q̄a ſp̃us ſãctus docebit vos tũc
ſine p̃meditatõe veſtra qd loq̄ oporteat. Nõ eñ
vos eſtis qui loq̃mini.i.non ex ſolo ingenio ve
ſtro ꝓcedunt verba veſtra.ſed ex ſp̃uſſancti grã
ſp̃us eni₃ patris veſtri eſt.qui loq̃tur in vobis
vt in organis.quia ſicut organa emittũt modu
latõem.ad motũ tempantis.ſic bonũ qd p̃dica
tor loq̃tur ad volũtatẽ p̄ris inſpirãtis.Per hoc
aũt(vt dicit Criſ)ad ꝓphaꝝ eos dignitatẽ re-
duxit.q̄ ſc₃ dei ſp̃ũ ſunt locuti.Vñ̃ Grego.Ac
ſi menbris ſuis infirmãtib₉ dicat.Nolite perti-
meſcere.vos ad certamẽ accedițis.ſ₃ ego p̄lia-
bor:vos verba editis.ſed ego ſũ q̄ loquor.Hinc
Paulus ait. An experimentũ q̃ritis ei⁹q̄ in me
loquit̃ xp̃c:Securi g̃ ibãt. quocũq₃ ducebant̃
Securus eñi ad p̄liũ vadit.qui talib₉ armis et
ſub tali p̃ncipe pugnat.ſecurus ad ꝯſiliũ ꝑgit
q̄ tali ꝓlocutore cauſã ſuam defendit.Vñ Criſ.
Cũ at̃ tradẽt vos.nolite ſoliciti eſſe quõ aut qd
loq̃mini.mea ẽ eñi cauſa. Ideo vos mihi tantũ
modo ꝑſonas p̄ſtate.⁊ ego vob̃ ſenſũ.Nã ſolici
tum eſſe añ iudiciũ.nõ eſt p̃paratõ rei.ſ₃ deſpe-
ratõ ꝯ deo.Sinite g̃ vt in cã ſua de⁹loquatur ꝓ
vob̃.qui ꝯſciam interrogãtis agnoſcit.Nõ eñ
eſt impoſſibile vt rex q̄ milites ſuos mittit ad
bellũ.p̄ſtet illis arma aduerſus hoſtẽ. Quid g̃
ſolicitus eſt qd loquat̃.in ſua ſapĩa ſperat.que
eſt p̃ma cauſa ruine. Nã in ꝑſecutõib₉ v̄tus dei
non req̃rit̃. niſi preceſſerit fides.Vñ et Hiero.
Cũ ergo ꝓpter xp̃m ducimur ad iudices. volun
tatẽ tñ̃ nr̃am ꝓ xp̃o debem⁹offerre. Ceteꝝ ipſe
xp̃c qui in nobis hitat.loquit̃ ꝑ ſe et ſpiritus
ſancti in reſpondẽdo grã miniſtrabitur Hec hie
ronimus. Per hoc tñ̃ nõ intendit excludẽ me-
ditatõ₃ rñdendi et viam ꝓuidendi de rñſione.ſi
tp̃s et ſciencie facultas aſſit:ſ₃ ꝓmittit̃ ſecuri-
tas.ſi iſta deficiãt. Qd frequẽter ꝯtingebat in
p̃mitiua eccl̃ia q₂ tũc ſepe fideles illrãti et ſim-
plices ſubito trahebant̃ ad iudices.⁊ deus ꝓui-
dit illis.Vñ nõ debẽt ꝓpter hoc ꝯturbari ſi iſta
deficiãt.q₂ hoĩb₉ de deo ꝯfitentib₉ ſpiritus ſan-
ctus nõ deficit in nc̃citate.cũ non poſſũt aliter
occurere:et itẽ quia in tali cauſu ſufficit ad ſa-
lutẽ ꝯfiteri conſtãter in generali fidem.qd põt
facẽ q̄libet xp̃ianus.q̄ntũcunq̄ ſimplex. Et pa
tet ex p̃dictis.q̄ nõ loquit̃ h̃ ꝯ v̄bis p̃dicatoris
debet eñi p̃dicator v̄bi diuini p̃cogitare q̄lit̃ de-
beat v̄bũ dei ꝓponere.aliter tẽptaret deu₃. ſi ne-
gligeret de hoc cogitare:dũ tñ̃ de hoc tp̃s opor
tunũ poſſit habẽ.Hec ꝓhibet dñ̃s ꝓuiſionẽ ĩ di
cẽdis.ſ₃ ornatũ ⁊ nimiã ſolicitudĩe ꝑ mlt̃ũ tp̃is
Facile eſt eñi veritate₃ dicere.que ſine ornatu
perſuadet vt recipiatur vbiq₃.Et ne in auxilio
amicoꝝ ꝯfidant.ſubiũgit grauiorẽ ꝑſecutõne₃
que eſt ab amicis.quia ſcd̃m Gregorium plus

in nobis ea tormenta ſeuiunt.qui ab illis pati-
mur.de quibꝰ ꝑſumebamꝰ.qꝛ cū damno corꝑis
mala nos cruciāt amiſſe caritatis. Vñ ait.
tradet aūt frater frēꝫ pr̄ filiū.⁊ filiꝰ ꝑntes ī mor
tem.ſ.infidelis fidelē.qꝛ(vt ait Hiero)Nō ē in
ter eos vllus fidꝰ affectus.qꝝ diuerſa fides eſt.
Vñ Criſ.Nemo ſperet in patronis.nemo in a-
micis aut ꝑntibꝰ.cū etiā frater frēm tradat in
mortē.pr̄ filiū.⁊ filius pr̄em.Vide q̄le tūc incē-
diū ꝑſecutōnis ardebit vt nec ſibipi parcat na-
tura.Quō aūt tūc patronoꝝ aut amicoꝝ fidē
integrā q̄ras.cū videris amicitiā frn̄itatis ⁊ pa
ternitatis eſſe extinctā?Si eīm amicitia ī ipſa
natura deficiet:quō inueniet̄ extra naturam?
Hec Criſ.Et eritis odio oībus homībꝰ.hūana
ſapiētibꝰ.ſcꝫ amatoribꝰ mōi.q̄ inimici ſūt dei:
hō eīm h̄ magis dicit viciū q̄ꝫ naturā.qꝛ multū
repugnat amor dei et mōi.diſtāt eniꝫ plꝰq̄ꝫ ce-
lum et terra.Quaſi dicēt.Eritis odio nō ſolum
inimicis.ſꝫ etiā amicis.nō ſolū extēneis.ſꝫ etiā
ꝓpinquis.ſcꝫ ꝑntibꝰ et frībꝰ.Seq̄ntes eīm xp̄m
freq̄nter ſūt odioſi alijs etiā carnalibꝰ fratribꝰ.

Et ſubdit̄.ꝓpter nomē meū.qō addit̄ ꝓp̄ cō-
ſolatōem eoꝝ.qꝛ delectabile ē ꝓpter amorē noīs
dn̄i eſſe odioſū.q̄ꝫ eīm habeant̄ odio ꝓpter nomē
xp̄i.cauſa ē ſufficiēs pacienter ꝑſecutōes ſuſti-
nēdi.⁊ ad hoc magnū ſequit̄ p̄miū.qꝛ nō mar-
tirē facit pena ſꝫ cauſa.Et ne in tribulatōibus
deficiāt.ꝯſolat̄ eos ſubiūgens.Qui aūt ꝑſeuera
uerit vſq̄ꝫ in finē.ſcꝫ in grā̄ ꝑmanēdo.nō finali
ter ſuccūbendo.vel ſm̄ Remigiū.q̄ p̄cepta fidi
nō defuerit et in ꝑſecutōibꝰ nō defecerit.h̄ ſal-
uus erit.qꝛ finis nō pugna coronat.nō eīm ce-
piſſe.ſꝫ ꝑfeciſſe v̄tutis eſt.In q̄ nō modicā dat
ꝯſolatōeꝫ inter ꝑſecutōnes.et in tolerātia tribu
latōnū.qꝛ nō incoantibꝰ.ſꝫ ꝑſeuerātibꝰ ꝯfert̄
premiū.Nō eīm coronabit̄.niſi q̄ legittime cer-
tauerit.Hoc ſignificat̄ in ſigno thau.q̄ eſt vlti
ma lr̄a.q̄ oīes ſaluādi ſignant̄.Dicit aūt hic.
in ſignū diſcretōis.ſinglaritatis et paucitatis
Vñ Criſ.Quia incipe multoꝝ eſt finire pauco
rum.ſemꝑ in p̄ncipio delectatō ē.in fine ꝓbatō
Cura bone fidei ē exitus bonꝰ.qꝛ nō incipe ali-
quod bonūꝫ:glōſū eſt.ſꝫ finire.Qō ꝓpter deū fit
eternū eſt.ſicut deus eternꝰ eſt.Cūꝫ ḡ ꝯuerſus
fueris ad deū.et ceperis deo ſuire et opa iuſti-
cie facē.nec aliq̄n acta tua p̄terita recorderis.
ſed finē tuū cogita.qꝛ p̄teritoꝝ opeꝝ bonorum
ꝯſideratō.negligentiā vel iactātiā opat̄.ꝯſide-
ratō aūt finis timorē.Vñ et Bern̄.Perſeueran-
tia ē vigor viriū.ꝯſumatō v̄tutū.nutrix ad me-
ritū.mediatrix ad p̄miū.ſoror pacie.ꝯſtātie fi-
lia.amica pacis.amicitiarū nodꝰ.vnanimita-
tis vīculū:ſanctitatis ꝓpugnaculuꝫ.Tolle ꝑſe-
uerātiaꝫ.nec obſequiū hēbit mercedē.nec bene-
ficiū grām.nec fortitudo laudē.Deniq̄ꝫ nō qui
inceperit.ſꝫ q̄ ꝑſeuerauerit.ſaluꝰ erit.hec Ber.

Et nota q̄ꝫ duplex ē ꝑſeuerātia.vna ē ꝯtinu-
atio ī bonis opibꝰ.hec nō eſt in p̄cepto.alia ꝑſe
uerātia volūtatis in ꝓpoſito bn̄ agendi.⁊ hec ē
in p̄cepto.Et qꝛ apl̄i adhuc erāt infirmi.nōduꝫ
virtute ex alto induti.docet eos tanq̄ꝫ teneros
fugere vt pluribꝰ poſſent ꝓdeſſe:dicēs. Cum
aūt ꝑſeq̄ntur vos in ciuitate vna.fugite ī aliā
vt ampliꝰ diuulget̄ nomē veſtꝝ et veſtra predi
catio audiat̄.et vt veſtre infirmitati ꝓuideat̄.
et hoſtibꝰ ꝑcat̄.Vñ Criſ.Sciens in tēptatōibꝰ
infirmitatē hūane nature.ſi q̄s vos inquit per
ſecutus fuerit in ciuitate iſta.fugite in alteraꝫ
Non eīm ꝯtemno timidos.nec eligo tm̄ fortes.
quia nō v̄tutē hoīm deus ꝯſiderat.ſed volūtatē.
Nam ille q̄ fugit et ſi v̄tute quidē diſſimilis eſt.
volūtate tm̄ eq̄lis ē.Nā ſicut iſte ideo paſſus eſt
ne ſe magis videat̄ amare q̄ꝫ deū:ita ⁊ ille ideo
fugit.ne victꝰ in doloribꝰ.theſaurū xp̄ianitatis
amittat.Hoc aūt mādat.nō vt q̄ ſteterit peccꝫ
ſꝫ vt q̄ fugerit n̄ peccet.Infirmitati hūane con
ſulit.nō fidei ꝑmptōris virtuteꝫ excludit.Dici-
mus aūt ad ꝯſolatōem fugientiū xp̄ianoꝝ.q̄m
ſtare quidē fortis fidei ē.magne aūt humilita-
tis fugere.hec Criſ.Vñ et Remi.Sicut prece-
ptum ꝑſeuerādi in ꝑſecutōibꝰ.ſpecialiter ad a-
poſtolos ꝑtinet ⁊ ad eoꝝ ſucceſſores viros for
tes:ſic licentia fugiēdi ſatis ꝯuenit infirmis in
fide.cuilibet condeſcendit pius magiſter:ne ſi
ſe vltro ad martirium obtuliſſent.fortaſſis po
ſiti in tormentis negarent.leuius enim erat fu
gere q̄ꝫ negare.Sed q̄uis fugiendo ꝑfecte fidei
conſtantiā in ſe nō oſtēderent.tm̄ magis meriti
erant.q̄m oīa ꝓ xp̄o pati erāt deſerere fugiēdo.
Niſi aūt illis licentiā fugiendi dediſſet.dicerent
eos aliq̄ alienos eſſe a gl̄a regni celeſtis.hec re
migius.Vbi ſciendū q̄ꝫ ꝑſecutō aliq̄n eſt ꝑſona-
lis.vt q̄n q̄s q̄ritur ad mortē.nō qꝛ fidelis p̄nci-
palit̄.ſꝫ ꝓpter odiū ꝑſone determiate.et tūc eſt
ſemꝑ fugiendū.ſicut paulus querebat̄ ad mor-
tem in damaſco.quod patet ex hoc q̄a alij fide-
les ꝑmittebantur ibi pacifice habitare.ſed que
rebant ſolum paulum interficere.ideo dimiſſꝰ
a fratribus per murū.fugit ꝑſecutōnem perſo-
nalem:non timendo ꝑſecutionem.ſed pociꝰ de-
clinādo vt multis ꝓdeſſet.Itaq̄ꝫ nō eſt īꝑfectōis
fugere ſm̄ dictamen recte ratōnis.ad tempus
ſalubrius.vt ſaluet̄ fugiēs ad maiores fructus
Aliquādo aūt nō ſolū eſt ꝑſecutio ꝑſone ſed eti
am fidei et iuſticie:et tūc ſi homo ꝑcipiat ꝓba-
biliter q̄ꝫ ex fuga ſua ſequat̄ deriſio fidei et depſ
ſio iuſticie.fuga eſt mala et pctm̄ mortale.Si
autem nō apparet hoc probabiliter.ſed magis
contrariuꝫ.vtpote quia ex fuga tali pōt alubi
fieri vtilitas eccl̄ie.ex māſiōe aūt nō hēretur ni-
ſi occiſio miſtroꝝ eccl̄ie.⁊ ꝯculcatō articulorū
fidei ab obſtinatis infidelibꝰ.tūc ē fugiēdū et a-
lubi proficiendū.qui eīm nō poteſt in vno loco
ꝓficere.debet ad aliū trāſire.Vñ Augꝰ.Faciāt
ergo ſerui xp̄i qō p̄cepit vel ꝑmiſit.ſicut ipe fu-
git in egiptū.Fugiāt oīno de ciuitate in ciui-
tatē.q̄n eoꝝ quiſq̄ꝫ ſpāliter a ꝑſecutoribꝰ q̄rit̄.
vt ab alijs q̄ nō ita q̄runt̄.nō deſerat̄ eccl̄ia.ſꝫ
prebeant cibaria ꝯſeruis.quos aliter viuere n̄
poſſe nouerint.Cū aūt oīm.id ē epoꝝ.clericoꝝ
et laycorum.eſt cōmune periculū.hi qui alijs

indigent. nō deſerant̄ ab alijs quib⸫ indigent.
Aut igit̄ ad loca munita oēs trāſeāt. aut qui
hn̄t ncc̄itatē remanēdi nō relinquāt̄ ab eis. ꝑ
q̄s illoꝝ eccl'iaſtica ſupplēda ē ncc̄itas. vt vl' pi-
ter viuāt. vel piter ſufferāt. qḋ eos pr̄familias
volet pati Hec Aug⁹. Sed ne diceret. iuſſiſti
ne ad gētes iremus. quid ḡ faciem⁹ ſi oēs ciui
tates iudee circuiem⁹. et nos abiecerit: Hoc p̄-
uenit. hūc timorē remouēdo: dicēs. Amē dico
vob̄ nō ꝯſūmabitis ciuitates iſrl'. p̄dicādo ſcilꝫ
ibi aduentū vel fidē xp̄i. donec veniat fili⁹ hoīs
reſurgēdo ſcꝫ a mortuis qꝛ denūciatō aduentu
xp̄i ab aplis. ꝑ ciuitates iudee. īmediate paſſ⁹ ē
xp̄c et a mortuis reſurgens apparuit diſcipulis
Vn̄ Raban⁹. Predicit q̄ nō an̄ p̄dicatōib⸫ ſuis
ad fidē ꝑducent ciuitates iſrl'. q̄ reſurrectō dn̄i
fuerit ꝑpetrata. et toto orbe terrarum p̄dicādi
euāgeliū p̄tas ꝯceſſa. Vel ſi intelligat̄ de aduē-
tu xp̄i ad iudiciū tūc intelligēda eſt ꝯſumatō p̄
dicatōis aplo꞉ ꝑ totū orbem q̄tū ad ꝯuerſio-
nis effectū. qꝛ vbiqꝫ diſpſi ſūt filij iſrl' ſcdm̄ pre-
deſtinatōem. Licet em̄ p̄dicatō aplo꞉ diſcurre-
rit ꝑ totū orbem tp̄e ipo꞉. qꝛ in oēm terraꝫ exi-
uit ſonus eoꝝ. tn̄ effect⁹ ꝯuerſionis fideliū. q̄tū
ad eos q̄ generaliter ꝯuertēdi ſūt ad fidē. habe
bit plenarie effectū circa mūdi fine. Vn̄ dicit.
Amē dico vob̄. nō ꝯſumabitis. i. ꝯplebitis ciui
tates iſrael fugiēdo vel fidē p̄dicādo. et ad fideꝫ
ꝯuertēdo: donec veniat filius hoīs ſcꝫ ad reſur
rectōꝫ generalē in gloria p̄ris. nō em̄ ꝯuertent̄
cōiter filij iſrl' donec ꝓpe finē mūdi. Vn̄ Criſ. et
q̄ſi dicētib⸫ eis. q̄diu poſſum⁹ fugere: grauior ē
em̄ fuga longa q̄ velox mors. ꝯſolans eos ꝓpte
rea dn̄s ait. Non ꝯſumabitis ciuitates iſrahel.
donec veiat fili⁹ hoīs. Si de aplis hoc tm̄ itel-
ligit̄ dictū nō ꝓcedit intellect⁹. cū multo an̄ de-
functi ſint apl'i. q̄ xp̄c adueniat. Sed oīa q̄ ad
apl'os loquit̄. etiā ad illos loq̄ videt̄ q̄ poſtmo
dum ꝑ illos fuerāt credituri vſꝫ ad exitū mūdi.
Ipſe em̄ duodecim erāt capita toti⁹ xp̄ianitatis
future. Et queādmoduꝫ qḋ ī os miſeris. ꝑ tota
corꝑis mēbra diſꝑgit̄: ſic ⁊ aplis qḋ dicebatur
ad totā plenitudinem xp̄iani corꝑis ꝑtinebat.
Sciebat em̄ dn̄s. qꝛ noticia ei⁹ tot occupatura
fuerat ciuitates. ita vt pene oēs toci⁹ orbis t̄re
ciuitates iſrahelitice diceret̄ Hec Criſ. De-
inde p⁹ oſtēſaꝫ magnitudineꝫ tribulatōnis imi-
nētis. hortat̄ diſcipl'os ad ei⁹ tollerātiā. ⁊ ꝯſola
tur eos ſuo exemplo. ⁊ ꝓcedit a miori ſic. Si in
mgr̄o. i. dn̄o in p̄ref̄amilias blaſphēias iniecerit
et iīurias ml'tas ſn̄ cā fecerīt. ⁊ ipe pacient̄ ⁊ i-
trepide ſuſtinuit: multo pl⁹ fiet in ipis q̄ ſūt vt
diſcipl'i. ſui. et familie: et ipi ſil'r debēt pacient̄
ſuſtinē. Vn̄ dicit. Nō eſt diſcipl's ſuꝑ magiſtruꝫ
neqꝫ ſuus ſuꝑ dn̄m ſuū. intelligendū ē donec ⁊
q̄diu fuerit diſcipl's ⁊ ſuus. nō eſt inq̄ ſuꝑ ma-
giſtꝝ et dn̄m ſm̄ honoris naturā. vel nō eſt di-
ſcipl's. i. nō debꝫ eē ſuꝑ mgr̄m. nec ſu⁹ debꝫ vel-
le ſuꝑ dn̄m ſuum. ꝯria et q̄ſi potētiora mgr̄o et
dn̄o ſuo opādo. Quaſi dicēt. Nō dedignemī tole
rare vos ſui ⁊ diſcipl'i. qḋ ego tolero l' tolerabo

dn̄s ⁊ mgr̄. qꝛ dn̄s ſū faciēs qḋ volo. et mgr̄ do
cēs qḋ vtile ſcio. Mea exēpla vos doceāt. ad me
reſpicite. quid in me fieri videtis hoc in vob̄ ne
formidetis. Qui me offendē et pſeq̄ nō timent
vos q̄ꝫ offendē et pſequi nō timebūt. Vn̄ Criſ.
Nūc incipit eos ꝯſolari in paſſionib⸫ eoꝝ futu
ris. ſuo exemplo. Naturalis eſt res. ſi ꝓ deo iīu-
riam patimur ab aliquib⸫ indignis. iraſcimur
et dolem⁹. Si ſo audierimus aliquā preclarā
pſonaꝫ que ſimiliter paſſa eſt. refrigeramus et
inflatō indignatōis nr̄e laxatur. Dicimus em̄
ſi vir ille q̄ clarior ē q̄ ego paſſus eſt talia. plāe
ego iniurie mee nō debeo ſentire dolorē. Quā-
tomagis ꝯſolabunt̄ diſcipl'i ī paſſiōib⸫ ſuis. cū
diſcipuli eſſent et ſui: recordātes xp̄m dn̄m et
magiſtꝝ t'lia aut maiora ꝑpeſſuꝫ. hec Criſ. Et
ideo debēt dn̄m nō ſolū pacient̄. ſꝫ etiā gaudē-
ter ſeq̄. qꝛ (vt dicit Seneca) malus miles ē qui
impatoreꝫ gemēs ſeq̄tur. Et ſubiūgit. Sufficit
diſcipulo. i. ſufficere debet. vt ſit ſicut mgr̄ eius
et ſeruo vt ſit ſicut dn̄s eius. iniurias ſuſcipiēs
et vīdictā nō querēs. mala recipiens et bn̄ficia
ꝯferēs. vel ſufficē debet ei ſi nō plus ꝯculcet̄ et
cōtemnat̄. Perfectus at̄ erit ſi ſit ſicut mgr̄ et
dn̄s eius. ipm̄ in ſuis imitādo operib⸫. qꝛ perfe
ctio et aſſimilatō magiſtri. Vn̄ Beda. Si mgr̄
nō ſuas vult vīdicare iniurias q̄ deus ē. ſꝫ ipos
mauult inſecutores paciēdo reddē mitōres: eā-
dem neceſſe ē diſcipuli q̄ puri hoīes ſūt vt r̄gu-
lam pfectōis ſequant̄ Hec Beda. Hoc at̄ dictū
dn̄i inꝑpoſito eſt verꝝ. vbi de ſe loquit̄. qui ē ma
giſter et dn̄s ymo pater oīm. ſe enim dicit ma-
giſtꝝ et dn̄m. aplos autē et eoꝝ imitatores vſꝫ
ad finē ſeculi dicit diſcipuluꝫ et ſeruum. Huius
magiſtri et domini imitatō eſt humana pfectō.
Vnde Augu. Sūma xp̄iane religionis eſt imi-
tari quem colis. Non autē dicit hoc dn̄s ꝺ alio
ſi enim magiſter indoctus fuerit. nō ſufficit di-
ſcipulo ignorancia magiſtri. et ſi dominus mi-
ſer fuerit. nō ſufficit ſeruo miſeria dn̄i. Vl' ſm̄
Criſ. nō ſm̄ ea q̄ raro ꝯtingunt. ſed ab ampli-
orib⸫ et ab his que ſūt in plurib⸫ ſuſcipit hunc
ſermoneꝫ. Et addit. Si p̄rēmfamilias. i. me
qui paternā gero ſolicitudinē. patris hn̄s au
ctoritatē: beelzebub vocauerūt. id eſt me opari
iu beelzebub dixerunt: quantomagis domeſti-
cos eius ſcꝫ vos in hoc etiam diffamabunt: Qꝛ
em̄ apl'i facerent miracula v̄tute demonis ſepe
dixerūt iudei ⁊ gētiles. vt patet ml'tipl'r ex apo-
ſtoloꝝ legendis. Non ergo boni ꝯtriſtari debēt
ſi forte ab aliquib⸫ prauis homīnib⸫ ſine culpa
detrahat̄ eis. quia ad ꝯſolatōeꝫ noſtrā ſua dn̄s
obprobria adducere dignatus eſt: dicens. Si
p̄rēmfamilias beelzebub vocauerūt quātoma-
gis domeſticos eius: Sūt em̄ plurimi. qui vitā
bonoꝝ fortaſſe amplius laudāt q̄ debēt. et ideo
ne eis elatō de laude ſurrepat. ꝑmittit oīpo-
tens deus malos ī obtrectatōe ꝓrūpere. vt ſi q̄
culpa ab ore laudantiū in corde bonoꝝ naſcit̄
ꝑ obtrectatōem maloꝝ ad penitētiā reuocet̄.
Sed inter verba laudantium ⁊ vituperātium

ad mentē ſemꝑ recurrere debemus.⁊ ſi in ea ñ inueniť bonū qḋ de nobis dr̃.magna triſticia in nob̄ generari debet:et ſi ī ea nõ inueniť malū qḋ de nobis diciť.in magnam letitiā reſilire debemꝰ.Und Grego. In oĩe qḋ de nobis diciť ſemꝑ taciti ad mentē recurrere debemꝰ.interiorē teſtem et iudicē q̄rere. Quid em̃ ꝓdeſt ſi oēs laudēt:cū ꝯſcia accuſet? Aut qḋ poterit obeſſe ſi oĩs nob̄ derogēt.et ſola nos ꝯſcia defendat? Un̄ Catho. Cum te q̄s laudat iudex tuꝰ eſſe memēto. Plus alijs de te q̄ tu tibi credē noli. Sȝ vt dicit Grego.q̄ nõ amat gl̃am.nõ ſentit ꝯtumeliā. Et de v̄tutibꝰ alijs ⁊ vicijs ſimiliť iudicabis. Ualde aūt ꝑiculoſū eſt hoīem in p̄ntia ſua laudari.q̄a oporteret eū valde fortē in deo eſſe q̄ nõ eleuareť intus ī corde. vt etiā ꝯſuluit Oracius.q̄les ꝯmendes aſpice.ne mox incuciēt tibi aliena pc̄ta pudorē. Igiť loco gl̃e id amplectimur.ſi dño nr̃o in paſſionū ꝯdicõnibꝰ adequamur. Quia em̃ in igne tribulacõis pc̄ta purgātur.ideo ſicut tunc caput eccl̃ie xp̄m fluctibus paſſionū deꝰ expoſuit.ſic et corpꝰ eiꝰ.ſ. eccl̃iam ſuā.vſq3 in finē ſeculi ad ꝓbacõem et purgacõꝫ tribulari ꝑmittit. Aſpera em̃ ⁊ dumis ac ſētibꝫ plena et horrida ē v̄tutis via. Sic p̄triarche.ſic ꝓph̄e.ſic apl̄i.ſic martires.ſic cõfeſſores.ſic v̄gines.et q̄tq̄t placuerūt deo.ꝑ multas tribulationes trāſire fideles: ſic etiā oīa xp̄i mēbra vſq3 ad diē iudicij ꝑtrāſibūt. Un̄ Augꝰ. Nullus ſuꝰ xp̄i ſine tribulacõe ē. Si putas nõ hr̃e ꝑſecutões.nõdū cepiſti eſſe xp̄ianꝰ. Et ſubiūgit dominꝰ ꝯcludēdo.ne q̄ domeſtici ⁊ imitatores mei timueritis eos ſcȝ ꝑſecutores. hoīes fragiles ⁊ pc̄tores.nec eoꝝ blaſphemias vel ſeuicias. obmittēdo veritatē fidei ꝓpť ꝑſecucõnis timorē.ſed ferte pacienť īiurias ꝓpť dei amorē. Ad tollerādū igr̃ pacienť aduerſa.ml̄tū iuuat.ſi q̄s xp̄m ꝑ ſe paſſū cogitat. Un̄ Augꝰ. Noli eē puſillanimis.ſi em̃ pleo corde intuitꝰ fueris.qḋ ꝑ te xp̄c paſſꝰ fuerit.nec tu puſillanimitate deficies.ſed magnimiť et tu q̄cq̄d aduerſi acciderit tolerab̄ inſuꝑ ⁊ gaudeb̄.q3 inuictus es in aliq̄ ſilitudine paſſionū r̃gis tui. Et iterū. Si ille q̄ veriſſime dixerat. Ecce veiť p̄nceps mūdi huiꝰ ⁊ ī me nihil inueiet.dictꝰ ē pc̄tor.iniquꝰ.beelzebub inſanꝰ. tu dedignaris ſue audire ꝑ meritis tuis qḋ dñs audiuit.nullis meritis ſuis? Ille veiť vt p̄beret tibi exemplū.q̄i g̃tis hoc fecerit ſi tu nõ ꝑficis. Quare ei ille audiuit?niſi cū audires tu.nõ deficeres. Ecce tu audis.et deficis. Fruſtra q̄ ille audiuit.nõ ei ꝓpť ſe ſȝ ꝓpter te audiuit. Ideo ei prior ille ſuſtinuit.vt nos ſuſtinē diſceremꝰ. et ſi ille qui nõ hēbat qḋ ſibi obiciebať.quātomagis nos.q̄ ⁊ ſi nõ hēmꝰ pc̄m qḋ nob̄ obijcit inimicꝰ.hēmus tñ alteꝝ qḋ digne in nob̄ flagellatur. Neſcio q̄s furē te dic.⁊ nõ es fur.audis obꝓbriū.nõ tñ ſic ñ es fur vt ñ ſis aliq̄d qḋ deo diſpliceat. Et iteꝝ. Unuſq̄ſq3 ꝯſiderās ꝯſciaȝ ſuam.ſi mūdi amator ē.muteť.fiat amator xp̄i.ne ſit antixp̄c. Si q̄s ei dixerit q̄ antixp̄c ſit.iraſciť.iniuriā ſibi factā putat. Dicit ei xp̄c. Paciens eſto. Si falſū audiſti. gaude mecū.quia et ego ab antixp̄is falſa audio. Si ať veꝝ audiſti.ꝯueni ꝯſciam tuaȝ.et ſi audire times. eſſe plus time.hec Augꝰ. Un̄ et Grego. Tūc illata ꝯuicia bene toleramꝰ.cū ī ſecreto mētis ad mala ꝑpetrata recurrimꝰ. Leue q̄ppe videbiť q̄ iniuria ꝑcutimur. duȝ in actõne nr̃a ꝯſpicimꝰ q̄ peiꝰ eſt qḋ meremur. Hec Grego. Deinde dñs hortať diſcipulos ad tolerāciaȝ ex ꝯſideratõne diuini iudicij.in q̄ oīa manifeſtabunť.q3 bona et mala oīm erunt oībus manifeſta.tale enim erit iudiciū qḋ oībus videbiť iuſtū. qḋ nõ poſſet eſſe.niſi merita ⁊ demerita viderenť ab oībꝫ manifeſte. Un̄ dicit. Nihil em̃ ē opertū in p̄ſenti tp̄e.q̄tū ad oꝑata que occultanť ex induſtria. qḋ nõ reueleť in iudicõ futuro:⁊ nihil ē occultum nūc.q̄tū ad cogitata.q̄ occultanť ex ꝓpria natura.qḋ tūc nõ ſciať:q3 nõ ſolū oꝑa.ſȝ etiā cordis ſecreta que ſoli deo ſūt nota.tunc erunt nobis manifeſta. Quaſi diceret ſm Hiero. Nolite timere ꝑſequentiū ſeuiciā.⁊ blaſphemātiū rabiem.neq3 emulemini ſimulatores.q̄a veniet dies iudicij.in q̄ et v̄ra virtus.et eoꝝ nequicia omibus demōſtrabiť.et cuilibet ſcd̄m oꝑa ſua tam interiora q̄ exteriora reddeť. q3 tūc paciētia martiꝝ premiabiť.et neq̄cia ꝑſecutorū puniet. Nolite ergo euāgelium erubeſcere. ſed tota intentõne verbo oꝑam date:fixa mēte retinentes illū extreme retributõnis diem.quo illuminabit deus abſcondita tenebraꝝ.et manifeſtabit cogitacões cordiū:tūc enim erit vobis a deo laus.⁊ aduerſarijs veritatis:pena manet eterna. Cõſideracõ huius manifeſtacõnis debet dare magnā audaciā in veritatis p̄dicacõne.⁊ p̄dicatores monere ad p̄dicandū veritatē ſecure. Propť qḋ ſubdiť. Qḋ dico vobis.ſcȝ mõ exiſtētibꝫ in tenebris ſcȝ timoris.i.dū adhuc ī timore carnali eſtis.dicite.i. p̄dicate in luie.i.in fiducia ſecuritatis.qḋ ⁊ fecerūt accepto ſpūſāctō.⁊ qḋ in aure auditis.i.ſolo auditu ꝑcipitis p̄dicate oꝑ ꝯplendo.exn̄tes ſuꝑ tecta.i. corpa v̄ra.que ſūt aīaꝝ domicilia. Uel qḋ dico vobis in tenebris.dicite in luie.i. quod auditis ī miſterio enigmate.p̄dicate apciꝰ ⁊ māifeſte:⁊ qḋ in aure auditis.p̄dicate ſr̃ tecta.i.qḋ vos erudiui ī puulo iudee loco.audacter dicite in toto mūdo.vl̄ qḋ dico vob̄ ī tenebris.i.ī locis p̄uatis dicite ī luie.i.in locis publicis et cõibꝫ:q3 apl̄i poſtea ī palā ꝑpl̄o p̄dicauerť ea q̄ ſeorſū a xp̄o didiceřt:⁊ qḋ ī aure auditis.i.in ſecreto ſoli.p̄dicate ſr̃ tecta.i.publice corā oībus nl̄li abſcõdētes v̄bū.q̄ſi q̄s ſtet ſuꝑ tectū.⁊ clamet ī publicum. Et loquiť ſm modū in paleſtina. vbi domus nõ hn̄t tecta cacuminata.ſed plana.⁊ ibi ſolebāt ſmões fieri ad ꝑpl̄m īferiꝰ in ť̄ra poſitū. Cõſidera h̄ q3 diſcipuli dñi exponunť ꝑſecutõibꝫ.nos ať in pace pigritamꝰ.ꝓpter qḋ venia digni nõ ſumꝰ. Un̄ Criſ. Quo vtiq3 erimus digni.in pace molliti et pigritātes? Nullo deniq3 bellāte occidimur.nullo ꝑſeq̄nte diſſoluimur. In pace ſaluari iuſſi.⁊ neq3 hoc poſſumꝰ. Que

igitur nobis venia? Non flagella. non carceres
nō pncipes. nō ſynagoge. nō aliud aliquid ta-
liū iminet. ſed et ꝯtrariū vniuerſuꝫ. Nos regna
mus. etenī reges pij ſūt. et honores multi ſunt
xpianis et neqꝫ ita ſupamus. Si igit̄ fieret pre
liū eccliaꝝ et ꝑſecutō. excogita q̄nta eſſet deri-
ſio. quāta obprobria? Et valde decent̄. Cū eniꝫ
in paleſtra null⁹ exercitat̄. q̄liter in agone erit
clarus? Sta igit̄ aduerſus paſſiones. fer vtili
ter dolores q̄ ſunt mētis. vt et eos q̄ ſunt corꝑis
ſuſtineas. Etenī btūs Job. niſi bn̄ eſſet exercita-
tus an̄ agones. nō vtiqꝫ ita clarus ī agonibꝫ ef-
fulſiſſet: niſi meditat⁹ fuiſſet extra oēm triſtici
am eſſe. dixiſſet vtiqꝫ aliqd ꝑtinax. nunc at̄ ad
oīa ſtetit certamia. Hāc igit̄ fortitudinē. hanc
māſuetudinē et nos zelem⁹. illi⁹ q̄ an̄ legē et ḡ-
tiā fuit. vt eternis cū eo poſſim⁹ cōmuicaē tab
naculis Hec Criſ. Oratio.

Domine ihū xpe clemētiſſime. qui diſci-
pulos tuos ad ꝑliandū contra mundū
et dyabolū ſicut oues inter lupos mi-
ſiſti. et eis ꝯſolatōnem intollerancia tribulatō-
nū ꝑſtitiſti: ꝯfirma fragilitateꝫ meam. ⁊ mihi
contra mundi pericula et inſidias dyaboli pre
be firmitatē: cuſtodi me ab hoſtibꝫ meis viſibi
libꝫ ⁊ iuiſibilibꝫ. ⁊ da mihi pacientiā in aduerſ
et tribulatōnibꝫ. vt te meū creatorē ſemper ſe-
ciā meum defenſorē: et in pn̄ti vita ſemꝑ a te de
fenſus. poſt hanc ad te ꝑueniaꝫ a pc̄tis oīnibꝫ
abſolutus Amen.

De non timendo mortem
et confitendo xp̄m. Capitulum .LIII.

Poſtq̄ dominus excuſſit
diſcipulis timorē ꝑſecutōnū ⁊ infa-
mie ſeu maledictōnis. ꝯſequēter au-
fert eis timoreꝫ mortis corꝑalis. q̄
eſt vltimū oīm terribiliū in hoc mundo. ⁊ finis
Et (vt ait Criſ) Nō ꝑmittit eis ereptōnē a mor
te. ſed ꝑmittit mori maiora largiēs. q̄ ſi nō fe-
ciſſet hoc pati. ſuadere enī ꝯtemnere mortem.
maius eſt q̄ eruere a morte. Euacuat aūt dn̄s
timorē mortis ſex ratōibꝫ. q̄ in ſerie littere po-
nūtur. Prima ē ex ꝯſideratōne hūane impo-
tentie. q2 hoīes nō poſſūt ledere niſi in minimis.
ſcꝫ in corꝑe. et ſic leſus ꝑficit in magnis. ſ. ī aīa
Vn̄ ait. Dico at̄ ſpāliter vob̄ amicis meis. qui
nihil terrenū cupitis. q̄ debetis alijs eſſe exem-
pluꝫ fortitudīs. Nolite timē eos q̄ occidūt cor-
pus. i. hoīeꝫ in corꝑe tm̄ et ad tp̄s. aīaꝫ at̄ non
poſſūt occidere. q̄n deus eā corꝑi reddat. ⁊ ip̄m
corp⁹ reſuſcitet. Vbi Criſ. Nolite timē eos q̄ oc
cidūt corp⁹. ne forte ꝑpter timorē mortis nō li
bere dicatis in lumīe. qd̄ audiſtis in tenebris:
nec fiducialiter ꝑdicetis oīnibus. qd̄ in aure ſo
li audiſtis. Sicut ḡ ex his d̄bis oñditur. nō ſo-
lum ille eſt ꝑditor veritatis. q̄ tranſgrediēs ve-
ritatē palā ꝓ veritate mendaciū loquit̄: ſꝫ etiā
ille q̄ nō libere ꝓnūciat veritatē. quā libere nū
ciare oportet: aut nō libere veritatem defendi⁹.
quā libere defendere ꝯuenit. ꝑditor ē veritatis.
Non ſolum ille trāſgreſſor eſt veritatis. q̄ palā
denegat veritatē. ſed etiā ille qui ꝑpter timorē
eoꝝ qui poſſūt occidere corp⁹. tacet veritatem.
Et (qd̄ dico) q2 ꝑpt̄ timorē mortis tacēt hoīes
veritatem? ꝑpter miſeꝝ ventrē. et ꝑpter ſpem
vani honoris tacent hoīes veritatē. Sed for-
te dicis. Si taceo veritatē an̄ aduerſarios. nū-
quid ꝯſentō mendatō eorū? Dic mihi. Si prin-
ceps aliq̄s romani imꝑatoris. vidēs ciuitatem
romanā ab hoſtibꝫ expugnari: cū poſſit libera
re. defendē neglexerit. num ip̄e videbit̄ tradidiſ
ſe. quā potuiſſet liberare ſi voluiſſet? Sic et tu
vidēs v̄itatē dei ab ip̄ijs expugn̄ri. cū poſſis eaꝫ
d̄fendē ſi loqui voluiſſes. tacēs expugn̄ſti ꝑ hoc
ip̄m. q̄ eā paſſ⁹ es expugn̄ri. Et ſi ꝑpt̄ tīorē eorū
q̄ occidūt corp⁹. tacē veritatē īpietas ē. quō nō
ſit īpietas maior. tacē veritatē ꝑpter miſeꝝ vē
trē. ⁊ ſpeꝫ vani honoris. melioreqꝫ facē graꝫ pa
nis ⁊ honoris q̄ graꝫ v̄itatis dei? Et nolite tie-
re eos q̄ occidūt corp⁹. qm̄ corp⁹ ⁊ ſi ab impijs
occiſū n̄ fuerit ꝑpt̄ deū. a ſeip̄o p⁹ modicū mori
et̄ ꝑpt̄ nat̄aꝫ. Ergo occiſi ſm corp⁹ ab ip̄ijs ni-
hil ꝑdūt niſi mortis dilatōeꝫ. magis autem nec
ip̄ſam dilatōnem. Si enim verum eſt. q̄ nec fo
lium cadit de arbore ſine p̄cepto dei. et q̄a nūe-
rati ſūt nobis dies ad vitam. credere debem⁹ q̄
nec moriunt̄ ante diē. nec trāſire poſſum⁹ dieꝫ.
Tamē ponam⁹. qm̄ et an̄ diem morit̄. q̄ morit̄
ꝑpter deū. Si ḡ et ḡtis poſt modicū morituri
ſum⁹. nulla dei cā ꝓpoſita: quare nō an̄ modi-
cū in cauſa dei cū gl̄a morimur. vt fiat ſacrifici
um volūtariuꝫ ꝓpoſita cauſa dei. vt offeramus
deo ꝓ munere. qd̄ aliqn̄ reddituri ſumus ꝓ debi
to. Ecce ſi mutuo acceperis: vtputa. bouē. aut
equū. aut aꝫinū. nōne aſſidue op⁹ tuū oparis ī
eū? Dicis enī apud te. hodie aut cras tollēdus
eſt a me. q2 nō eſt meus. Et in corꝑe corruptibi-
li natus. q̄re nō ad vtilitateꝫ aīe tue vteris cor-
ꝑali corꝑe tuo. ſciēs q̄a poſt modicū tollēduꝫ ē
a te. q2 nō ē tuū? Que ē iſta inſipiēcia nr̄a odiē
qd̄ nr̄m ē ⁊ amare qd̄ nr̄m nō ē. Studere qd̄ ſer
uare nō poſſum⁹. et negligere qd̄ in eternū ha-
bebim⁹? Nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹. Quid
eſt timor mortis? Nō dolor exeūdi de corꝑe. ſed
deſperatō vite poſt mortē. id ē timet mortē qui
nō putat ſe viuē poſt mortē. Vis ſcire? Ecce fre
q̄nter hoīes grauē dolorē paciunt̄ in infirmita
te. et nō moriunt̄. et tamē magis ꝯtēti ſūt gra-
uem dolorē pati. ⁊ nō mori. Vides ḡ q2 non do-
lor mortis ſed mors ip̄a timet̄. Et iteruꝫ. Qui
male conſcientie eſt. ſemper puſillanimis ac ti
midus eſt Hec Criſoſtomus. Vnde et Seneca.
Timidum non facit animū. niſi repꝛhenſibilis
vite ꝯſciencia mala Hec Seneca. Sit ergo ti-
bi ſingularis et ſuperceſſiua fiducia in xp̄o et
eius ꝓmiſſis et verbis. in oīni ꝑiculo ⁊ dubio. ⁊
in oīni inopia. cor ineffabilit̄ aſſecurans: ita q̄
ſi oīnia caſtra demonū. ⁊ tota ſynagoga peccā
tiū. ac tota caterua mūdanoꝝ ſapiētū et ꝑnci-
pū te obſideāt: habeas oēs ꝓ fumo volatili. et
ꝓ ſtupꝑa. ⁊ ꝓ ſpuma ḡcili ⁊ inani: et ſi ī ꝑncipio
tēptatōis fortis fueris. poſtea minus vinci po-
teris. Vn̄ Criſ. Omnis opatō inimici talis eſt

In primis grauis ⁊ fere intolerabilis ē īpetus eius. Q: ſi qs forti animo ſuſtinuerit eū: ſecūdo inueniet eū infirmiorē. Et quāto pl' repcuſſus fuerit. tāto magis frigeſcit. Vn̄ puto in pſecutōnibꝰ xpianis. ſi in pmis qn̄ ɔpbēdunt n̄ denegauerit territi. nullis potuerūt poſtea vici doloribꝰ. q: diabolus nō tantū babet in ſe vtutis. quātū terroris. hec Criſ. Secūda rō eſt ex ɔſideratōne diuine potētie. q: deus p̄t ptate ordinaria. nō ab alio delegata vel pmiſſa. ⁊ animā et corpus pdere. qḋ plus ē ꝙ corpus occidē Vn̄ dicit. Sꝫ potius eū timete qui p̄t corpus ⁊ aīam pdere in gebennā. que ē mors aīe eterna Manū eni oīpotētis nullus p̄t effugere. neqꝫ viuus neqꝫ defūctus. Vn̄ in eccl'iaſtico. Deum time ⁊ mādata ei' obſua. boc. i. ad boc. eſt oīs bomo. Nullū ſiquidē ſūme pius perdit: ſꝫ pdere dicitur. qn̄ nō ſoluat. ſicut indurauit cor pharaonis. i. nō emolliuit. ſed indurari pmiſit. Vt aūt dicit Greg. magna ſecuritas ē nibil timere pter deū. ⁊ ſtultus timor ē quo plus timetur bumana indignatio ꝙ diuina. Nā (vt dicit ſapiēs) q̄ timet boīem: cito corruet. q̄ ſpat ī dn̄o: ſubleuabit̄. Sꝫ procbdolor bodie a m'tis pl' timet̄ offēſa bois ꝙ dei. ⁊ magis dānū corpis ꝙ aīe. Juſtū ē ei. vt timeam' n̄ timēda q̄ timere nolum' timēda. Vn̄ Criſ. Quia eī q̄ oportet n̄ timem'. ꝑt boc q̄ nō oportet: formidam'. Timore igit̄ mūdi expulſo. ſuilitute dn̄o tiore gerēne. donec illū caritas foras mittat. pmanēte caſto timore. i. reuerētia ſine fine deo exbibenda. Vt eni dicit ibē Criſ. in natura creauit de' timē carnalia mala. vt p timorē carnaliū magis timeam' ſpūalia. Et ſciendū ꝙ multiplex ē timor. ſ. būanus. mūdanus. naturalis. ſuilis. initialis. filialis ſiue caſt'. Duo pmi ſūt vitia duo vltimi ſunt vtutes. duo medij nec vitia nec vtutes. Hūanus timor ē ille q̄ qs a bono declinat ad malū. vt vitet corpale piculū. Sicut petr' q̄ ne mortē incurrēt vitā negauit: īmemor eius qḋ audierat a mgro. nolite timē eos q̄ corpus occidūt. aīam aūt nō p̄nt occidē. Mundanus timor ē ille q̄ qs a bono declinat ad malū vt vitet tpale incōmodum ſiue damnū. Sicut berodes qui ne regnū pderet: īnocētes occidit. illic trepidās timore vbi nō erat timor. Naturalis timor ē ille q̄ qlibet bō naturalit̄ borret penā ⁊ timet nocumētū nature. Sicut et ip̄e xp̄c de quo legit̄ ꝙ cepit ibi pauere ⁊ tedere. ɔtriſtari ⁊ meſtus eſſe. Seruilis timor eſt ille q̄ qs timet peccare ꝑpter gebennā. ⁊ nō amore iuſticie: ſꝫ formidine pene cobibet manū ſꝫ nō aīm a peccato. Et de tali timore legit̄. timor non ē in caritate: ſꝫ pfecta caritas foris mittit timorē. Jnitialis timor ē ille q̄ quis timet gebennā et cū boc dei offenſam. ac declinat a malo ptim amore iuſticie. ⁊ ptim formidine pene. De boc timore legit̄. Jnitiū ſapiētie timor dn̄i intellectus bonus oīmibꝰ faciētibꝰ eū. Oīes iſti timores ſunt impfecti. q: pfecta caritas foras mittit timorē. Sꝫ filialis ſiue caſtus timor ē ille q̄ quis amore boni et vtutū ſuccēſus pure timet offendē deū. et ab eo ſepari. ac declinat a malo tn̄ amore iuſticie. Jſte timor ē pfectus ⁊ n̄ expellit̄ p caritatē. īmo auget̄ ſm augmētū caritatis. Et d̄ iſto tiore legit̄. Timor dn̄i ſc̄tus pmanens in ſeculū ſeculi. Probibet q̄ dn̄s ne timore būano vel mūdano. et ꝑpt̄ corpale piculū vel tpale ɔmodū: de vtute ad vitiū declinem'. De timore ſerui et filiali ſeu caſto ſpāliter ſic dicit Aug. Eſt timor ſuilis et ē timor caſtus. Eſt timor ne patiaris penā. eſt alius timor ne amittas iuſticiā. Timor ille ne patiaris penā ſerui ē. Nō eſt magnū timere penā: ſꝫ magnū ē amare iuſticiā. Eam de' innocētiam pbat. qua bomo nō metu pene fit innocēs: ſꝫ amore iuſticie. Nā q̄ timore nō peccat ꝙuis n̄ noceat cui vult nocē. ſibi tn̄ plurimū nocet. ⁊ abſtinēs ab iniquo ope. ſola tn̄ reus ē volūtate. Et iterum Jnanit̄ putat victorē ſe eſſe pc̄ti. qui timore pene nō peccat. q: etſi nō implet̄ foris negotiuꝫ male cupiditatis. ip̄a tn̄ mala cupiditas ītus ē boſtis. Nā quātū in ip̄o ē: mallꝫ ⁊ n̄ eſſe iuſticiā puniētē pc̄ta. Jnimicus iuſticie ē qui pene timore nō peccat. amicus aūt erit ſi ex amore iuſticie n̄ peccauerit. Mādatū dei ſi timore potius fit pene ꝙ amore iuſticie: ſuiliter fit. et n̄ liberalit̄. et iō nec fit. Nō eni bonus fructus ē. qui non de caritate pcedit. Nemo inuitus facit bonū: etiā ſi bonū eſt qḋ facit. quia nibil ꝓdeſt ſpūs timoris. vbi n̄ ē ſpūs caritatis. bec Aug. Vn̄ et Criſ. Qui in timore ſuit deo. penā quidē euadit. mercedē aūt iuſticie nō bꝫ. q: inuit' fecit bonū ꝑpter timorē. Vn̄ etiam dicit poeta Oratius. Oderūt peccare boni vtutis amore. Oderūt peccare mali formidine pene. Vn̄ dicit ⁊ Seneca. Nō putes vtutē boc effecturā: qḋ efficit nimia formido. Tertia rō ē ex ɔſideratōne diuine puidētie. q: puidētia dei ordinat̄ vita et mors ſc̄torū. q: et irrōnabiliū aīaliū. q̄ nō eſt eis timendū ſiue viuāt ſiue moriant̄. Vn̄ dicit Nōne duo paſſeres aſſe veneūt. i. vendunt̄ (q: veneo venis babet ſenſū paſſiui ſub voce actiua) et tn̄ vnus ex illis quātumcūqꝫ ſint pui pcij ⁊ valoris. nō cadet ſup terrā ⁊ in laqueū. i. n̄ morieẗ ſine p̄re v̄ro. i. ſine dei p̄ris puidētia. in qua ſūt oīa. Quaſi diceret. Nolite timē mortem. q: mori nō poteſtis ſine nutu et volūtate dei p̄ris: qḋ liquet ī minoribꝰ. Si eni paſſeres q̄ pui et viles ſunt in auibꝰ. ⁊ minimi pretij. ſine dei volūtate vel pmiſſione nō p̄nt mori. quāto magis vos q̄ pluris eſtis. boc ē apud deū maioris dignitatis et ptij. q: rōnales. ac empti p̄tio magno. et redēpti ſanguine xp̄i. nō moriemini ſine ordinatōne dei. Nō eſt eni ꝓportio valoris infinitoꝝ paſſeꝝ ad vnum ſpiritū. Et ita patet rō ſm appreciabilitatē. Jtem p̄t probari ſm eternitatē. et eſt ſenſus ſm Biero. Si peritura ſine dei puidentia nō pereūt. vos qui eterni eſtis: timere nō debetis. ꝙ abſqꝫ dei puidētia viuatis. Vbi Criſ. Si ergo paſſeres in volūtate dei poſiti ſunt. non in poteſtate bominis. qs

deus ad vſū hoīm fecit.quātomagis vos non
eſtis in ptāte hoīm:ſ; in volūtate dei.q̄s deus
ad ſuā gloriā fecit.Si paſſer euētu nec morit̄
nec cadit.ꝓpter hocipm̄ q: opus dei ē.quātoma
gis iuſtus homo nō eſt in euētu poſitus.quia
ẏmago dei ē.ſ; aut a deo traditus.aut a deo li
beratus euadit.Si in paſſeribꝫ nihil ſine rōne
agit̄.quoꝝ duoꝝ preciū vnus ē aſſis.quātoma
gis in vob ſine deo nihil agit̄.quoꝝ p̄ciū eſt ſā
guis me⁹.Si ſic hn̄tur paſſeres.quō hn̄di ſūt
filij?Ideoq; nō debetis timere hoīes.q: nō ē in
vobis illoꝝ ptās:ſ; dei.Non eī qn̄ volūt impij
tūc pn̄t nocere ſcīs:ſ; qn̄ illis nocēdi tp̄s ɔceſ
ſerit.vt ꝓuideat ſcīs ſuis coronā.Que eſt ḡ ſa
pientia.illū nō timere qui dat ptātem:ſ; illū
timere q̄ accipit?Si ḡ n̄ es traditus:ſine cau
ſa times.etſi tradit⁹ es:ꝑiter ſine cauſa times.
Deo enī liberāte:homo tibi nocē nō p̄t.deo aūt
tradēte hō tibi ꝑcere non p̄t.etſi vult.Neſcitis
quō pẏlatus volebat dimittē xp̄m:ſ; n̄ potuit
q: deus eū tradebat Hec Criſ.Vñ dicit et Se
neca.Vir bonus q̄cquid illi accidit:equo aīmo
ſuſtinebit.ſciet enī id accidiſſe lege diuina qua
vniuerſa ꝓcedūt.Miſtice (ſm̄ Hẏla) duo paſſe
res.ſ.corpus et aīa minimo precio vēdunt̄.cū
ꝓ mīma delectatōe dẏabolo tradunt̄. Quar
ta rō eſt ex ɔſideratōne reſurrectōis future.q̄
ſolū ꝑtinet ad hoīem.q: deus habet ꝓuidentiā;
de minoribꝫ.ſ.de capillis q̄ ſūt extrema pe.⁊ de
ſupfluo hoīs.vt corpe in debito numero redeāt
ḡ nō eſt timendū de alijs maioribꝫ.ſi ꝓpter deū
morti trahant̄.Vñ dicit.Vri aūt et capilli ca
pitis oēs numerati ſūt apud deū.⁊ in dei pn̄tia
et redibūt quātum ſufficit ad ornatu; corpis.
in reſurrectōe futura.et lōgemagis corpus et
ꝑtes corpis.etiā ſi a beſtijs ɔmeſta fuerit.quā
tū ſufficit ad debitā ſubſtantiā:in reſurrectōe
redibūt.Quaſi dicēt.Mori ne timueritis.q: ī
plenitudīe reſurgetis.Vñ glo.Vt de tota taceā
maſſa corpis:etiā mīme ꝑticule future reſur
rectōni ſuant̄.Meditatō h⁹ reſurrectōis mul
tū facit ad tolerātiā martirij.q: ꝑ reſurrectōe;
redibūt in electis.nōſolū illa q̄ ſūt de neceſſita
te hūane nature:ſ; etiā ea q̄ faciunt ad decorē
cuiuſmōi ſūt capilli.Nō ḡ nr̄oꝝ corpm caſū ꝑti
meſcamus:ſ; oēm curā in eū apud quē nec ca
pillus perit:ꝓiciamus.Scd̄m Hiero.nō dixit
ſaluator ꝙ capilli oēs ſaluādi ſūt:ſ; numerati.
vbi ſcīa numeri demōſtrat̄.nō eiuſde; numeri
ɔſeruatō.qđ īmenſā dei erga hoīes oñdit ꝓui
dentiā.et ineffabilē affectū ſignificat.q: nihil
nr̄oꝝ deū lateat.Non ḡ actu ɔputatōis:ſ; faci
litate ɔgnitōnis ſūt a deo oīa numerata.q: cū
ɔgnita ſūt oīa:numerata ſūt oīa.Vñ etiam
numerata dicunt̄ q̄ ſeruat.q: illa q̄ volumus
ſeruare:numeram⁹.Vñ capilli numerati ſūt.
vt ſeruent̄ ad reſurrectōem gl'ioſam.ſicut nu
merat̄ pecunia vt ſuet̄.Miſtice (ſm̄ Remig.)
xp̄c caput ē.inde ꝓdeūt capilli.ſc; oēs iuſti.qui
pulcre numerati dicunt̄.q: noīa ſcōꝝ ſcripta
ſūt in celis.Et ſm̄ Cirillū.caput hoīs ē intel
lectus.capilli đo minutiſſime cogitatōes.q̄ pa
tent deo et diſcutient̄ in iuditio.Et bn̄ ꝑ capil
los intelligunt̄ cogitatōes.ſicut enī capilli ca
piti.ſic cogitatōes cordi adherēt.⁊ oēs iſte nu
merate ſūt.vt bone remunerent̄.⁊ male puniā
tur.Oīa etiā opa nr̄a ſiue bona ſiue mala:
deo nuērabilia ſūt ⁊ nota.vt iſta remunerent̄.
illa puniūt̄.Deiñ ɔcludēdo ſubiūgit.Nolite ḡ
time.ſ.mortē.q: multis paſſeribꝫ meliores vos
eſtis.ſ.q̄ ad ſtatū nature.q: rōnales et ꝑpetui.
q̄ ad ſtatū gr̄e.q: ꝑ adoptōem filij:q̄ ad ſtatu;
futuꝝ.q: in gl'ia btīficādi.⁊ pluris ac maioris
reputatōis ē apud deū.q: ad ẏmaginē ei⁹ facti
qđ nō ɔpetit creature irrōnali. Quinta rō
ē ex ɔſideratōne hēc retributōis.q: oīs q̄ ɔfi
tebit̄ me.et fidē meā corā hoībꝫ ſc; malis.n̄ ti
mēdo eos apō q̄s ɔfeſſio xp̄i ē odibilis.ſ; non ē
magnū ɔfiteri corā bonis.ɔfitebor ⁊ ego eum
gl'ia ⁊ vita eterna dignū corā pr̄e meo rege ſū
mo.q̄ ē in celis eterne btītudinis.vt approbet.
vt recipiat.vt remuneret.Qui ḡ xp̄m h̄ ɔfite
bit̄.i.ſimul corde et ope fatebit̄.n̄ recuſās mo
ri ꝓ eo.⁊ ɔfeſſione noīs xp̄i.ac mādatis ei⁹ vſq;
ad mortē.fidelit̄.firmit̄q; ꝑſiſtēs.ɔfitebit̄ ⁊ xp̄c
eū de diuio iuditio corā pr̄e ſuo ꝓ eo atteſtās.
ac ip̄o effectu r̄muneratōem teſtionij adiecit:
dicēs.Venite bn̄dicti pr̄is mei ꝑcipite regnū.
Nōſolū enī martires:ſ; et ɔfeſſores xp̄m ɔfitē
tur.Vñ Anſ.Quē olim venerādi ɔfeſſores et
doctores doctrinis ſacris et opibꝫ iuſtis cōfeſſi
ſūt corā hoībꝫ.nūc ɔfitet̄ eos corā pr̄e ſuo ⁊ ſā
ctis angelis ei⁹.Quāto aūt melior ē deus hoīe
tātomelior ē ɔfeſſio eius ɔfeſſione hoīs. Se
xta rō eſt ex ɔſideratione future dānatōnis.q:
q̄ corā hoībꝫ vbi debet ꝓdeſſe ɔfeſſio noīs mei
negauerit me.nō audens me ɔfiteri ⁊ veritatē
euāgelij:negabo et ego eū corā pr̄e meo tanq̄
īdignū ɔſequi gl'iam in celo.Qui ḡ hic xp̄m ne
gauerit corde.nō credendo in eū.vel ore.q: nō
ſolū corde credere ē neceſſariū ad ſalutē:ſ; etiā
ɔfiteri ore ꝓ loco et tp̄e.caſu recurrēte.vel ope
q: qui p̄ceptis n̄ obedit.etſi ore ɔfiteat̄:factis
tamē negat.hunc xp̄c negabit in tp̄e ſc; extre
me neceſſitatis.qn̄ dicet.Neſcio vos.et ite ma
ledicti in ignē eternū.Vbi Criſ.Omnē rē poſ
ſibilē ꝙtu; ad naturā carnalē mādauerat.nūc
et penā ꝓponit et premiū.vt mō timore pene.
mō ɔ̄ſiderio premij:deus aīe adiuuet̄.Sed p̄us
dicit premiū.poſtea pena;.q: miſericors deus
ꝑatior ē ad remunerandū ꝙ ad puniēdū.Igit̄
(vt ait Aug.) Ama q̄ pollicet̄ oīpotēs de⁹.ti
me q̄ minat̄ oīpotēs.⁊ ſic vileſcit oīs mūdus.
ſiue ꝓmittēs ſiue terrēs.q̄ mōs (ſm̄ Aug.) ꝑi
culoſior ē blādicijs ꝙ moleſtijs.⁊ magis cauē
dus cū allicit ſe diligi.ꝙ cu; admonet.cogitq;
contemni. Oratio

D Omīe ihu xp̄e da mihi vt ſic oēs cupi
ditates ēfrenas et delectatōnes vitioſas
deſpiciā.ꝙ nihil ꝓ tuo noīe in ēris pati timeā.
ſ; tuū nomē ⁊ tua paſſio ſic cordi meo ſp̄ inſcri
bant̄.vt palmā victricē ɔ oīa aduerſa ⁊ ꝓſpe

ra aīa mea hr̄e mereat̄.et ſic te cōfitear corde.
ore.et ope.corā hoībꝫ ī terris.q̄ tu ſm̄ ꝓmiſſū
tuū cōfitearis me corā pr̄e tuo in celis. vbi de
tua pietate et miſcđia cū ſāctis et electis tuis
ꝑcipe merear gaudia.ꝑ te hōe ihū ſic ꝯfitētibꝫ
repromiſſa Amē.

De quibuſdā impedimē-tis ꝑfectōnis et ſequele xp̄i. Capitulū.liiij.

Et quia dominꝰ ih̄s val-
de nos dilexit.et ita etiā diligi vult
a nobis.iō vehemētiā amoris quē
expetit oñdens.ꝯſeq̄nter ſubiūgit:
dicēs.Ignē ſcꝫ diuinū.i.feruorē ſpūſſcī.ac ca-
ritatē dei et ꝓximi.veni ꝑ incarnatōem mitte-
re in terrā.i.in hoīes ad ꝯſūptōem pcōꝝ.⁊ in-
nouatōem aīaꝝ.et quid volo niſi vt mediante
ſufflatorio diuine inſpiratōnis.vel hūane ꝓdi-
catōnis.vel ſecrete meditatōnis accēdat̄.i.ar-
deat et augmētet̄.qꝛ caritas meret̄ augeri.vt
aucta mereat̄ ꝑfici.Vñ Greg. Ignis quippe in
terrā mittit̄.cū ꝑ ardorē ſpūſſcī afflata terre-
na mens a carnalibꝫ deſiderijs ſuis cōcremat̄.
Succēſa aūt a ſpūali amore malū qđ fecit:plā-
git.et ſic ardet terra.qñ accuſante ſe ꝯſcīa:cor
pctōris in dolore pnīe ꝯcremat̄. Unde Beda.
Ignē quippe dicit ſpūſſcī feruorē.qui ſecreta
cordis illumināns:ꝯtinuis motibꝫ ad ſupna ꝓ-
uocat.vitia ꝯcupiē carnalis q̄ſi ſpinas tribu-
loſqꝫ cōburit.aurea dñice domus vaſa ꝓbando
meliorat.et lignū.fenū.ſtipulāqꝫ ꝯſumit.Et q̄
ob hoc ſolū de ſinu pr̄is exiui.et veni in mūdū
vt hoīes a t̄renis cupiditatibꝫ ad celeſtia deſi-
deria ſuccendā.qđ volo aliud q̄ȝ vt huiꝰ incēdij
iubar cūctas mūdi plagas illuſtret huiꝰ flam-
ma deuotōnis.vſqꝫ in finē ſeculi fideliū ſemper
augeſcat in corde.neqꝫ vllo infidelium vel flu-
ctuū extiguatur in curſu vel flatu Hec Beda.
Vñ etiā Hugo de ſcō victore.Hoīes gr̄e ſūt hi
qui ꝑ aſpiratōnem ſpūſſcī ſūt illumīati.vt bo-
nū qđ faciendū ē:agnoſcāt.et inflāmati vt dili-
gāt Hec Hugo.Si ꝗ̄ te a vitijs purgaueris:ac-
cēdes in te ignē diuini amoris:ſi dulcedinē di-
uini amoris in te ꝑfecte guſtaueris:de dulcedi-
ne tꝑali ñ curabis.Et ſubdit tp̄s miſſiōis iſtiꝰ
ignis.qꝛ nō ꝑficiet̄ eius miſſio donec ip̄e paſſꝰ
fuerit.Vñ dicit.Baptiſmo aūt habeo p̄us ba-
ptizari.id ē(ſm̄ Bedā)ſāguinis ꝓprij tictione
prius habeo ꝑfūdi.et ſic corda credentiū ſpūs
igne inflāmare.Qđ ē dicē añq̄ȝ mitto ſpiritū:
habo me crucifigendū.Vñ dr̄.Nō erat ſpūs da-
tus.qꝛ ih̄s nondū fuerat ꝑ reſurrectōem ⁊ paſ-
ſionis victoriā glificatus.Quia enī paſſio xp̄i
quā ex magna caritate ꝓ nob̄ ſuſtinuit:ē ma-
ximū caritatis incētiuū.iō dicit ſe p̄uꝫ bapti-
ſmo baptizandū.bap̄m hic appellās effuſioneꝫ
et tcturā ſui ſanguīs.in ſua paſſione bñdicta.
ex q̄ baptiſmus et alia ſacr̄a eccl̄ie hn̄t effica-
tiā.Quaſi dicēt.vt ignis iſte accēdat̄.q̄ a meis
oīa terrena deſpitiant̄.reſperſione ꝓprij ſan-
guīs ꝑfūdi habeo.vt baptizatꝰ in ſanguīe meo
alios baptizem ī eo.vt eos magis in meū ac-

cendā amorē.Nihil enī eſt qđ ita excitet et ac-
cēdat nos ad diligendū deū.ſicut q̄ paſſus ē ꝓ
nobis.et in ſanguine ſuo lauit nos a pcc̄is no-
ſtris.Ut aūt dicit Amb.Tāta eſt dñi dignatō.
et infūdende nobis deuotōnis.et ꝯſumāde ꝑfe-
ctionis in nobis.⁊ maturāde ꝓ nobis paſſionis
ſtudiū ſibi ineſſe teſtet̄. Unde ſequitur.Et q̄uo
coartor vel angor ⁊ ꝯtriſtor vſqꝫ dū ꝑficiat̄ per
paſſionē meus baptiſmus et hoīm ſalus.id eſt
quāto deſiderio affecto oꝛonem meā ⁊ paſſionē
ꝓ ſalute generis hūani ꝯſumari.Quaſi dicēt.
multū.Per hoc ꝗ̄ intelligit̄ magnū deſideriuꝫ
eius.ꝑficiēdi nr̄am ſalutē ꝑ ſuaꝫ paſſionē.Vñ
alubi.Deſiderio deſideraui hoc paſca māduca-
re vobiſcū.vt mihi vnirē mī ꝑ dilectōem.Unde
Amb.Cū enī in ſe nihil habuit qđ doleret.nr̄is
tñ augebat̄ erūpnis.et tp̄e mortis meſtitiam
p̄tendebat.quā ñ ex metu mortis ſue.ſꝫ ex mo-
ra nr̄e redemptōnis aſſumpſerat. Ut aūt dicit
Beda.q̄uo poſt baptiſma ſue paſſiōis.pꝰ ignis
ſpūalis aduentū terra ſit arſura.declarat ſub-
dens.Nolite arbitrari.i.falſo iuditō rōnis opi-
nari.quia veni mittere.i.ꝓcurare vel ꝯfirma-
re pacē in terra.id eſt ꝯcordiā praue colligatō-
nis ſue carnalis afflictōnis.Non veni pacē ſcꝫ
talē mittere.qꝛ guerrā ꝯſtituit.et hoīm inimi-
cū dei facit:ſꝫ gladiū.i.ſeꝑatōem et p̄ciſionem
eius que pacē inducit et hoīem deo ꝯiūgit.Ve-
ni ſeꝑare filiū aduerſus pr̄em ſuū.et filiā ad-
uerſus mr̄em ſuā.et nurū aduerſus ſocꝝ ſuā.
id ē ſm̄ gloſam.Ueni priuatos carnis affectus
extinguere.quibꝫ ita inuicē diligūt.vt deo mi-
nus ſeruiāt.vel penitus a dei ſeruitio ſe auer-
tant. Unde loquit̄ hic de ſeꝑatione ſpūali.ſ.ab
amore amicoꝝ inordinato.non de corꝑali qñ ē
ſine ꝯtumelia creatoris et offēſa.et inimici ho-
minis.qui ſcꝫ ſic oꝑatus ē ab alijs.vel fide.vel
religione.et moribꝫ ſūt domeſtici eius.qui etiā
ante ſeꝑatōem etſi carnalit̄ diligūt.tñ ſpūalit̄
odiūt.dū curſum vite ſpūalis īpediūt. Deiñ
oſtēdit modū quo venit ſeꝑare hoīem ab ami-
cis.et ponit primū impedimentū ꝑfectōnis et
ſequele xp̄i.quod ē inordinatus amor ꝓpinquo-
rū:dicēs.Qui amat pr̄em aut mr̄em.vel filiū
aut filiā plus q̄ȝ me:qđ fit multiplicit̄.cū ꝓpter
eos ad fidē non venit.vel acceptā dimittit.vel
mortale ꝯmittit.vel ſtatus ſui ꝑiculo ſe expo-
nit.nō eſt me dignus.me.ſ.in mūdo hr̄e hoſpi-
tem.in iuditio teſtē.in regno remuneratoreꝫ.
Scđm enī aug.peccator etiā nō ē dignus pa-
ne quo veſcit̄.Quaſi dicēt dñs. Sic veni ſeꝑa-
re hoīem a patre vel amicis.nō quin pr̄em di-
ligat.et in parētes pietatē ſeruet.ſꝫ ne pr̄nam
pietatē ſue ſaluti.diuine religioni.ac pietatis
cultui anteponat.et vbi pr̄i vel mr̄i nō p̄t ſer-
uari honor aut pietas ſine offenſa dei.⁊ iactu-
ra ꝓprie ſalutis.tūc odiū in ſuos:pietas ē in deū
et ſalubrit̄ relinquit̄ pr̄ et mater.qꝛ p̄ferēdus ē
creature creator.Caritas enī ē ſic ordinata.q̄
hō debꝫ deū diligere ſuꝑ oīa.etiā ſuꝑ ſeip̄m.
et idō pro nullius quātūcunqꝫ amicitia debet

retardari.quin pſequat̄ ea que ꝑtinent ad ho-
norē dei. Sub deo et ꝓpter deū quicqd amat̄:ē
amādū. Vñ Hiero. Hic ordo in oīñi affectu ne-
ceſſarius eſt. Ama poſt deū pr̄em.ama mr̄em.
ama filios.ſi aūt neceſſitas venit.vt amor pen
tū ac filioꝝ amori dei ꝯparet̄.ꝛ ñ poſſit vterqȝ
ſuari.etiā odium in ſuos:pietas in deum eſt.
Circa hoc primū impedimētū ſequēdi xp̄m.
nota hic vtile exemplū. Cum eni quidā amore
ꝓpinquoꝝ detētus.ꝑ hoc a ſequela dñi eſſet im
peditus.quadā vice volens apponere remediū
ꝯuocauit eos ad ꝯuiuiū. Et inter epulas roga
uit vnū ex illis.quē magis ſibi fidelem eſſe cre
debat pre ceteris.vt ſi eū diligeret:digitū ſuū
minimū pro eo in ignē mitteret. Sed ille penā
timēs hoc facere renuit.nec fidē quā ſimula-
uerit ei exhibuit. Et deinde ceteris oīñibꝫ ꝑ or-
dinē ſimiliter requiſitis.idem qd in p̄mo etiā
repperit in eis. Tunc ꝓpoſitū ſuū apiens oīñibꝫ
dixit.ꝙ ob ſolū amorē eoꝝ hactenus a ſequela
dñi retardatus eſſet.ſꝫ qꝛ fidem in eis nō inue-
nit:amplius retardari nollet.ꝛ qꝛ ipi minimū
membꝝ corꝑis noluerūt ꝓ eo ad horā exponē
igni trāſitorio.nec ipe totū corpus et aīam pro
eis exponē vellet igni ꝑpetuo.ꝛ valedicēs oīñi
bus illis:receſſit ab eis. Deiñ ſubiūgit de nō
diligēdo corꝑe ꝓprio pluſꝙ xp̄m. Et ponit ſecū-
dū impedimentū.qd ē amor carnalis volupta
tis:dicens. Et q nō accipit crucē ſuā quotidie
et ſequit̄ me:nō eſt me dignus.qꝛ nec meo ꝯſor
tio ꝑ grām.nec meo ſolatio ꝑ familiarē p̄ntiā
nec meo ꝯuiuio ꝑ glīam. Vt eni dicit Bernh.
Delicata ē diuina ꝯſolatio.et nō dat̄ admittē-
tibꝫ alienā. Crucē aūt accipimus.cū ꝓpter fidē
xp̄i martiriū ſuſtinemus.paſſionē dñi ꝑ ſāgui
nis effuſionē imitando.aut cū p̄nīe onus aſſu-
mimus.ꝯcupiſcētias carnis ꝑ eius afflictōem
rep̄mendo.aut cū ꝓximis ꝯpatimur.neceſſita-
tē illius nr̄am ꝯpaſſionē putādo. In cruce eni
oīñia tormentoꝝ genera deſignant̄. Vñ crux a
cruciatu dr̄.et cruciari dr̄.qui q̄libet mō affli-
git̄. Et quotidie ac ſemꝑ crucē portare debemꝰ
vt amorē xp̄i oñdamus.et ſemꝑ nos xp̄m ama
re doceamus. Nō ſunt aduerſa timēda.nō pſpe
ra et carnalia deſideria ſectāda.vt crux ipi fera
tur.q neceſſario in hac vita ē ferēda. Vñ Aug.
Crux dñi nō tm̄ illa dr̄ que tp̄e paſſionis ligni
affixione ꝯſtruit̄.ſed et illa q totius vite curri-
culo cunctaꝝ diſciplinaꝝ v̄tutibꝫ coaptat̄. To
ta eni vita xp̄iani hoīs ſi ſm̄ euāgeliū viuat:
crux atqȝ martiriū eſt. Vbi Criſ. Crucē ſuā tol
lit.qui ꝑatus ē ad omne ꝑiculū ꝓpter deū.ſi ne-
ceſſe fuerit vſqȝ ad mortem.magiſꝙ relinquere
xp̄m. Ille talis.et ſi miſcdia dei euadat.tñ q̄tū
ad ꝓpoſitū ſuū q̄tidie cruciat̄.iō etſi nihil tale
paſſus fuerit.tñ mercedē accipiet.volūtas eni
apud deū remunerat̄ nō opus.qꝛ voluntas ex
arbitrio nr̄o ꝓcedit.opus aūt ꝑ dei grām ꝯſu-
mat̄ Hec Criſ. Et qꝛ crucis acceptō poſſet fie-
ri ſiniſtra intentōne.iō additū eſt.ꝛ ſequit̄ me
non mundū ꝑ viam cupiditatis.non carnē per

viam voluptatis.non hoīes ꝑ fauorē ꝛ glīam
vanitatis. Dñm eni ſequit̄ licꝫ crucē ferri vide
atur.qui nō ꝓpter dei laudē et eternā intentōeꝫ
ſꝫ ꝓpter inanē glīam et tp̄ale lucrū aut ꝯmodū
imitat̄ dñi paſſionē.ſeu affligit carnē.ſeu p̄xi-
mo carnalit̄ cōpatit̄.vt culpe eius faueat.vel
etiā qui in angaria vt rota fenū:crucē portat
Quia vo (vt dicit Criſ) p̄cepta hec q iniun-
git:onerosa videbant̄.ponit et vtilitatē eorum
maximā:dicēs. Qui inuenit aīam ſuā.ſ.hanc
p̄ntem vitā que cauſat̄ ab aīa exiſtēte in corꝑe
et querit eā ſaluā facere.ſ.potius xp̄m et no-
men eius negādo.vel ab amore eius cadēdo.vl'
quodcunqȝ opus iuſticie deſerēdo.vel etiā car-
nis deſideria ſectando.vel al's verbo aut opere
poſtponēdo.ꝙ vitam p̄ntem tp̄aliter amitten
do:ꝑdet eam eternaliter.qꝛ ꝑdet vitā eternā.
Vñ Remigius. Qui hāc p̄ntem vitā et lucem.
ac eius delectatōnes et voluptates ad hoc deſi-
derat.vt ſemꝑ inuenire poſſit iſtā quā ſeruare
cupit:perdet.et aīam ſuā eterne dānatōni pre-
parat. Et qui ꝑdiderit tp̄aliter aīam ſuā.i.vitā
hanc aīalem.et ꝑatus eſt ꝑdere eā ad mortem
tp̄alem eā pro xp̄o exponēdo.ꝛ oīñia xp̄i amo
re poſtponēdo.et ideo ſequit̄.ꝓpter me.ſ.diligē
dum in corde.ꝯfitendū in ore.imitandū in oꝑe
ñ ꝓpter ſe vt latrones.vel ꝓpter fauorē hūanū.
vt ſupbi vane gloriantes.nō ꝓpter tp̄alem mer
cedem.vt cupidi terrena ſectātes:inueniet eā
in futuro ſaluā.qꝛ inueniet et accipiet ꝓ trāſi-
toria eternā. Vñ Aug. Quiſquis ꝓpter deū hāc
vitā que nūc corꝑis viuificatōne ex aīa tp̄ali-
ter mortalis ꝯſtat libenter deſpexerit:in futu
ro eandem corꝑis nō ſolū aīe vitam eternam ꝛ
imortalē recipiet Hec Aug. Animā ḡ in hoc
loco ꝓ vita p̄nti poſuit.qꝛ oīs vita nr̄a in aīa ē
Anima quippe dr̄ inq̄tum corpus animat ſiue
viuificat.ſpūs dum ſpirat.mēs inq̄tum recor
datur ſeu meminit.animus dū vult.ratio dū
rectū iudicat.ſenſus dū ſentit.memoria dū re-
cordat̄.volūtas dum ꝯſentit. Hec noīa diuer-
ſa ſūt anime.nec ꝓpter aīe pluralitatē:ſꝫ ꝓpter
effectuū multitudinē. Vñ Augu. Anima ex eo
dicta ē ꝙ animet corpus ad viuendū.hoc ē vi-
uificet. Spūs ē ipa aīa.pro ſpūali natura.vel
ꝓ eo ꝙ ſpiret in corpore. Spiritus ad ſubſtan
tiā dicit̄.anima ad viuificatōem. Eadem ē ſub-
ſtātia:ſꝫ ꝓprietas diuerſa. Nā vnus et idem ſpi
ritus:ad ſeip̄m dr̄ ſpūs.ad corpꝰ aīa Hec Aug.
Spūs ergo qui eſt ſubſtātia nr̄e anime.ſi deſi-
derat ea que ſunt corꝑis.in his ꝑdit̄ totū bonū
eius.qꝛ totū bonum ſpūs noſtre anime eſt.in
auertēdo ſe a carne.et abſtrahendo ſe a deſide-
rijs ꝯcupiſcētie.ſic eni vincit paſſiones.et vir
tute ꝑficit̄.et ꝯtemplatōni cōiungit̄ ſuperio-
rum.et depuratur et mūdatur.vt ſit honeſtati
ſubiectū.et diuine ſapientie ſpeculū. Qui ergo
animā.i.vitam preſentem in aīa deſignatam.
inuenit et amat inordinate in ea carnalit̄ vi-
uere cupiēdo.vnde et dicitur animalis homo:
ꝑdet eam in futuro. Res eni perdit̄.que finem

ꝺebitum nõ ꝯſequitur. ſicut medicina perdit᷑.
cū ꝑ eam ſanitas nõ acquirit᷑. et eoꝺẽ moꝺo vi⸗
ta pñs. que finaliter aꝺ ꝯſecutõem vite eterne
orꝺinat᷑: recte ꝑditur qñ ꝑ ipam aꝺ eternā vi⸗
tā nõ ꝑuenitur. quoꝺ illi ꝯtingit. qui inorꝺina
te ipam diligit. Et ecõtrario qui ꝑdiderit vitaꝫ
pñtem ꝓpter xp̄m negligẽdo. talis enī̃ dicit᷑ ꝑde⸗
re nõ ſ̄m veritatẽ: ſed tm̄ ſ̄m hominū opinio⸗
nem: inuenit eā accipiẽdo pro tranſitoria eter
nā. Non debet ꝙ̃ homo trahi a bono ꝓpter dul⸗
cedinẽ pñtis vite. que ẽ breuis et trāſitoria. et
aꝺ merendū eternā vitā orꝺinata. finis enī̃ me
lior ẽ his q̄ ſunt aꝺ finẽ. imo ea que ſunt aꝺ fi⸗
nẽ. non ſūt niſi ꝓpter finis aſſecutõnem. iꝺeo de
ipis nõ curat᷑. niſi ꝙ finis habeat᷑. ꝓpt᷑ quoꝺ ñ
eſt curandū de vita pñti: ſed de aſſecutõne vite
eterne. Vñ Criſ. Meli⁹ ẽ pro tp̄e mori. ⁊ in ꝑ⸗
petuū viuẽ. ꝙ̃ pro tp̄e viuere et in ꝑpetuū mo⸗
ri. Si ille ꝓ nobis mortuus ẽ qui mori nõ pote
rat niſi voluiſſꝫ: quātomagis nos ꝓ eo mori de
bem⁹. q̄ etſi nolum⁹: mortales ſumus. Si dñs
ꝓ ſeruo mortuus ẽ. ⁊ hoc ſine p̄mio: iuſtius eſt
vt ſ̄uus ꝓ dño moriat᷑. et hoc cū p̄mio. Vnde ⁊
Aug. Non hẽbat ille q̄re moreret᷑. et mortuus
ẽ. tu habes ⁊ quare mori dedignaris? Dignare
equo animo pati ꝑ meritū tuū. qꝺ ille pati di⸗
gnatus eſt. vt te a ſempiterna morte liberaret.

Circa ꝑdictū ſecundū ĩpedimentū nota hic
ꝓ edificatõne exemplū. Nā cū quidā monach⁹
deuotõne motus: vitā auſterā duceret. ⁊ ꝑentes
ſui hoc ꝯgnito aꝺ eū veniẽtes: ipm̄ ſuꝑ hoc ar⸗
guerent. tale eis dedit rñſum: corde ⁊ memorie
ꝯmendandū. Tāta et talia audiui et legi de vi⸗
ta eterna. ꝙ nõ curo quātū mihi ꝯſtet. ⁊ q̄ꝺ ex⸗
pendā pro ea. Qꝺ aūt dicit Matheus de nõ
amare p̄rem et h⁹. plus ꝙ̃ xp̄m. hoc refert lu⸗
cas de odire: dicens. Si q̄s venit aꝺ me. i. vult
venire ꝑ fidem credẽdo. vel ſtatū ꝑfectõnis aſſu
mẽdo. ⁊ nõ odit p̄rem ſuū et m̄rem ⁊ vxorẽ. ⁊ fi
lios. et f̄res. et ſorores. adhuc aūt ⁊ aīam ſuam
iꝺ ẽ animalitateꝫ et vitā aīalem ſeu corꝑalem.
eā ꝯtẽpnendo ꝓpter deū: ꝑatus (ſi opus fuerit)
ꝓ fide exponẽ et eligẽs occidi potiuſꝙ̃ in deum
peccare. eiuſq́ꝫ acquieſcẽdo deſiderijs carnalibꝫ.
nõ p̄t meus eſſe diſcipulus. qꝺ valde damnoſū
ẽ. qꝛ ipa ẽ veritas. et vera docet. Non ꝙ ꝓpinq̄ꝝ
naturā odiamus. ſed ea quibꝫ nobis in itinere
dei obſiſtūt. et nos ĩpediūt ne aꝺ xp̄m fide ⁊ ca
ritate accedam⁹. Nullus enī̃ odio ẽ hñdus etiā
ſi ſit malus. Vñ Boetius. Apud ſapiẽtes null⁹
ꝓrſus odio locus relinquit᷑. nā bonos q̄s niſi
ſtultiſſimus oderit. malos ꝟo odiſſe rõne caret.
nā ſi vti corꝑm lāguor ita vitioſitas quiꝺẽ ẽ. q̄i
morbus aīmoꝝ. cū egros corꝑe mĩme. dignos
odio. ſꝫ potius miſeratõne iudicem⁹. multoma
gis nõ inſequẽdi: ſꝫ miſerẽdi ſūt. quoꝝ mẽtes
oĩ lāguore atrotior vrget ĩprobitas Hec Boe⸗
tius. Vñ excludit᷑ hic affectõ carnalis. ſ. amor
inorꝺinatus ꝑentū et ꝯiūctoꝝ. ⁊ hoc ẽ vnū im⸗
pedimentū ſuꝑ ſ̄m matheū etiā dictū. qꝺ ob⸗
eſt ſequele xp̄i. et volentibꝫ venire aꝺ ipm̄. Vbi

Amb. Etenī ſi ꝓpter te dñs ſue renūciauit m̄ri
dicens. que eſt m̄r mea aut qui f̄res mei. cur tu
dño tuo cupias āteferri? Sꝫ neq́ꝫ ignorare na
turā. neq́ꝫ ſ̄uire nature dñs iubet. ſꝫ ita indul⸗
gere nature. vt venerari auctorẽ. nec a deo pa
rentū amore deſiſtas. Vñ et Greg. Quiſq̄s iam
eterna ꝯcupiſcit: in ea quā aggredit᷑ cauſa dei
extra p̄rem. extra m̄rem. extra vxorẽ. extra fi⸗
lios. extra ꝯgnatos. extra ſemetip̄m fieri debꝫ.
vt eo verius ꝯgnoſcat deū. q̄ in eius cauſa ne⸗
minẽ recognoſcit. Amandi ꝙ̃ ſunt ꝓximi: im⸗
pendẽda caritas oĩbꝫ et ꝓpinquis ⁊ extraneis
nec tñ ꝓ eadem caritate a dei amore flectendū.
Fideles quiq́ꝫ ꝯpatiant᷑ ꝓximis ꝑ caritatem. ⁊
tñ de via dei nõ exorbitent ꝑ ꝯpaſſionẽ. Secū
dū impedimentū etiā ſ̄m Matheū ſuꝑ poſitū ẽ
amor carnalis voluptatis. et hoc tangit᷑ ſcḋm
Lucā cū ſubditur. Et qui ñ baiulat crucẽ ſuā
et venit poſt me: nõ p̄t meus eſſe diſcipul⁹. Nā
(vt ait Criſo) Perfect⁹ xp̄i diſcipulus ẽ. q̄ oīa
mala patit᷑. aut pati ꝑatus eſt ꝓpter xp̄m. De
his duobꝫ impedimentis iam ſupra dictum eſt
latius. Simile etiā habes infra ante dñi trāſfi
guratõem: ſꝫ nõ eſt iꝺem. Tertiū impedimẽ
tum ẽ incõſiderata leuitas mẽtis. qua q̄s im⸗
pedit᷑ a ꝑſeuerātia vite aſſūpte. dū incõſiderate
aggredit᷑ viā. quā non p̄t ꝑficere. Vñ huic qui
aggredit᷑ viā ꝑfectõnis: neceſſaria ẽ diſcretio.
vt cõſideret ſi habeat illuꝺ qꝺ aꝺ hoc requirit᷑.
qꝺ eſt fortitudo animi aꝺ relinq̄ndū omnia. et
ſuſtinendū aduerſa ꝓ deo. ne ꝓpter indiſcretõeꝫ
reſileat ab ĩcepto. Et hoc oñdit ꝑ ſimilitudinẽ
de volẽte edificare turrim. i. aggredi ꝑfectõem
euāgelicā. ⁊ vite ſublimitatẽ. ꝑ quā xp̄i ſumus
diſcipuli. Qui ꝙ̃ xp̄i diſcipulus eſſe ⁊ dici deſi⸗
derat: ſedeat p̄us et ꝯputet. i. deliberās ꝯſideret
ſi habeat ſūptus requiſitos aꝺ ꝑficiendū. ſi di⸗
ſcipuloꝝ vitā tenere. patiẽtiā hr̄e. laborẽ ſuſti
nere. et ſimul cū eis turrim virtutū edificare.
ꝯ hoſtes pug̃re. ⁊ cetera q̄ ſecunt᷑ agere valeat
Magnā etenī̃ turrim edificare incipit. q̄ mun
di honores. diuitias. ⁊ dignitates ꝯtẽnens. oīa
relinq̄t ⁊ aplo̅ꝝ vitā ac monachoꝝ ꝯuerſatõꝫ
ꝓmittit. Sꝫ iſte p̄us ꝯputare debet ꝙ̃ artam ⁊
laborofam viā aggrediat᷑. et ꝙ̃ magnū et diffi⸗
cile opus agere incipiat. qꝛ (ſ̄m Greg) oĩe qꝺ
agimus: p̄uenire ꝑ ſtudiū ꝯſideratõis debem⁹.
Sedens igit᷑. i. a vita veteri. et a tumultibꝫ mū
di et paſſionū q̄etatus et quiſcẽs. ꝯputet et di⸗
ligẽt᷑ diſcernat erogandā eſſe ſubſtātiā tp̄alẽ
et cor a cupiditatibꝫ auertendū. ⁊ animā ꝯtra
ſeculi aduerſa preꝑandam. Debet etiā cogita⸗
re ſi habeat ſūptus ſpūales ꝟtutū et bonorum
opeꝝ. ſumptus enī̃ tp̄ales potius ſpargẽdi ſūt
anteꝙ̃ ꝯgregādi. ſi habeat inq̄ aꝺ ꝑfitiendum
opus intentū. i. hūilitatẽ. ꝑatiam. obedientiā.
et ꝑſeuerātiā q̄ ꝯſumat: tenere et cuſtodire va⸗
leat. ſine quibꝫ hoc edifitiū ꝑfici nõ p̄t. Sum⸗
ptus quidem ſunt ea q̄ debes deo. tibi. ⁊ ꝓximo.
Edificans ergo ſpūaliter. ꝯſidera ſi pie. ſobrie.
et iuſte vixeris. Ne poſteaꝙ̃ poſuerit fūdamẽ⸗

tum. quod ꝯſiſtit in obſeruātia mādatoꝝ. et ſi potuerit ꝑficere: a bono ꝓpoſito declinādo. ⁊ in edifitio bone oꝑationis deficiēdo: irriſionē patiat̄ ab inimicis. ſ. malignis ſpiritibꝫ. nr̄is bonis oꝑibꝫ ſemꝑ inſidiantibꝫ. ⁊ ex nr̄is defectibꝫ gratulantibꝫ. et oīs qui viderint eū deficē: incipiāt illudere ei. aut hoīes ī vita. aut demōes in morte. aut dn̄s in iuditio. ⁊ etiā ſancti q̄ ſuꝑ eū ridebūt: dicentes. q: hic homo cepit edificare: iter ꝑfectōnis aſſumēdo. ⁊ nō potuit ꝯſumare: in incepto ꝑſeuerādo. Sꝫ q̄d ei cepiſſe ꝓdeſt ſi ſaluus nō erit: Non eñ qui cepit: ſꝫ qui ꝑſeuerauerit: hic ſaluus erit. Quartū impedimentū eſt ꝯfidentia ſtulte ſecuritatis. dū quis ꝯfidit in ſecuritate ſuaꝝ viriū vel meritoꝝ. quibus violenter credit celeſte regnū obtinere. et ex meritis ſaluari iuſte. Sꝫ q: ñ p̄t cū nullus meritis ſuis ad gl'iam ꝑtingere poſſit. niſi ſeueri iudicis ſn̄ia temꝑetur ꝑ miſc'diam: neceſſe ē vt p̄mittens legatōem lacrimaꝝ et oꝑm bonorū. roget ea que pacis ſūt et ad pacē aīe pertinēt: in ꝯſpectu eī eius oīs homo imꝑfectus ē. et nullus iuſtus. Et hoc oñdit ꝑ ſimilitudinē de rege volēte ꝯmittere bellū aduerſus aliū regem. qui cū nō poſſit cū decē milibꝫ occurrere veniēti cū viginti milibꝫ: querit pacē. Sic rex a rege pacē querit. multomagis nos infirmos cū deo pacē hr̄e ꝯgruit. Hic quippe accipit̄ rex quicūqꝫ vult aggredi ſtatū ꝑfectōnis. q: debet hr̄e regē oꝑationes et cogitatōnes ſuas. oīeſqꝫ ſenſus ſuos interiores et exteriores. ⁊ hꝫ ꝯmittere bellū ad rapiendū ſibi celeſte regnū. q: regnū celoꝝ vī patit̄ ⁊ violēti rapiūt illd̄. Eccl'ia q̄ ꝯmittere bellū cū deo. eſt aliquē ꝯfidere ſe ex meritis iuſte ab eo ſaluari. Sꝫ q̄ cū decē milibus deo occurrit. qui offert oꝑa et obſuantiā decē mādatoꝝ que exterius geſſit. Deus ṽo celeſtis duplicē obſuantiā exigit ab eo. ſ. mādatoꝝ et ꝯſilioꝝ. q: p̄ma nō ſufficit ad ꝑfectionis ſtatū acquirendū. Vel (ſm Greg.) deus rex q̄ cū duplo exercitu ꝯ ſimplū venit. q: nos vix in ſolo oꝑe preparatos. ſimul de oꝑe ⁊ cogitatōe diſcutit. vel q: multoplura ſeꝑ nobis ſuſtinuiſſe allegabit. Mittamus ḡ ad eū nobis placandū legatōem. aſſentiēdo ei in obſuantia ꝯſilioꝝ. vel offerēdo munera lacrimaꝝ. oronum et bonoꝝ oꝑm. Sicut ḡ p̄meditatio ē neceſſaria ad cauēdā inimicoꝝ irriſionē. ita ē neceſſaria ad impetrandā iudicis miſc'diam. Vn̄ hec ſilitudo eadē ē q̄ ⁊ ſupior. nihil eī aliud his ṽbis āmonemur. niſi vt vltra vires nr̄as nos ñ extēdam⁹.

Quintū impedimentū ē amor ſubſtātie tꝑalis. q̄ multū impedit ꝑfectōnem et ſequelā xp̄i. Vn̄ ſubiūgit inferēs ex ſilitudinibꝫ premiſſis. Sic ḡ oīs ex vobis q̄ nō renūtiat oībꝫ que poſſidet: nō p̄t meus eſſe diſcipulus. Quia nō p̄t quiſqꝫ deo ſuire ſimul ⁊ mundo. ꝓpterea (vt ait ꝓſper) voluit deus cultores ſuos oībꝫ renūtiare. vt excluſa mūdi cupiditate: diuina in eis caritas poſſit augeri ⁊ ꝑfici. Vn̄ Aug. Diſce nō diligere mundū. vt diſcas diligere deū.

funde vt implearis. auerte vt ꝯuertaris. Dilectio ḡ tꝑaliū nō poſſeſſio hic rep̄hendit̄. q: (vt dicit Aug.) Nō damnat deus diuitias. vn̄ mereremur celū: ſꝫ cor appoſitū. q̄ eas nō expēdit: ſed recōdit. Vn̄ abrahā legit̄ multas poſſeſſiones hūiſſe. ⁊ tn̄ fuit ꝑfectus. Nō dixit ei dn̄s. relinque oīa: ſꝫ ambula corā me. ſ. ꝑfecte me amādo ⁊ ſic eſto ꝑfectus. Sꝫ q: difficile ē diuitias hr̄e in archa ꝑ poſſeſſionē. et nō in animo ꝑ amorē. iō ꝯſuluit dn̄s iuueni diuiti: dicens. Si vis ꝑfectus eē. vade et vēde oīa q̄ habes ⁊ da pauꝑibꝫ. et ſeq̄re me. Hac igit̄ ꝯcluſione ſm glo. oſtēditur. q̄ edificare turrim. facere cū fortiori pacē. nihil aliud ē q̄ eſſe diſcipulū xp̄i. preparare ṽo ſūptus. mittere legatōem. nihil aliud ē q̄ renūtiare oībꝫ. et iō infert ex p̄dictis ſilitudinibꝫ. q̄ ſicut nō p̄t edificare. qui nō ꝯputat ſūptus. nec ſecure occurrere. qui ñ p̄mittit legationē. ſic oīs ex vobis qui ñ renūtiat oībꝫ que poſſidet: non p̄t meus eſſe diſcipulus. Hec oīa ſūt nonſolū tꝑalia: ſꝫ et amor ꝓximorū. et ipſa aīa. quibꝫ oībꝫ deū p̄ponere debemus. vt renūtiemus tꝑalibꝫ. et carnalibꝫ ꝓpinquorū affectibꝫ. et aīalitati nr̄e. vt etiā ipam animā. vitam. ſ. p̄ntem. pro deo et ꝓximo (ſi opus fuerit) ponamus. Vn̄ dicit oībꝫ. vt inuat q̄ integra debet eſſe renuntiatio. ſ. quo ad ſua. q̄ ad ſuos. et q̄ ad ſe. ſm quod dictū ē abrahe. Egredere de terra tua. et cetera. Vn̄ quidā ait. Xp̄e tuos. tua. te. grãs accepimus a te. Ergo meos. mea. me. merito nūc exigis a me. Iſtud q̄d dictū ē abrahe p̄t exponi de religioſo. cui loquit̄ deus: dicens. Egredere de terra ꝑ votū paupꝑtatis. q: ſicut lutū et puluis adherens. fatigat et impedit ambulātes. ſic terrena cupiditas poſt dn̄m ire volētes. Et de ꝯgnatōne tua. q̄tū ad votū caſtitatis. in ꝯgnatōne eñ tangit̄ carnalitas. q̄ multū impedit caſtitatem. Et de domo pr̄is tui q̄tū ad votū obediētie. q: monachus debet eſſe in religione. ſine pr̄e. ſine mr̄e. ſine genealogia. Iſta tria ſignificata fuerūt ꝑ munera magoꝝ. per auꝝ. votū paupꝑtatis. ꝑ mirrā caſtitatis. ꝑ thus. deuote obediētie hūilitatis. Et veni in terrā quā mōſtrauero tibi. ſpūaliter nō dedero. q: adhuc q̄diu ſumus in hac vita: ñ dat̄ terra ꝑadiſi ſꝫ oñdit̄. Et nota q̄ (ſm Bedā) diſtat inter renūtiare oībꝫ. ⁊ relinquere oīa. paucoꝝ eñ. ſ. ꝑfectoꝝ. eſt relinq̄re oīa hoc ē oīa tꝑalia et curas mūdi poſtponere ⁊ ſolis eternis inhiare. cūctoꝝ aūt fideliū eſt renūtiare oībꝫ. hoc ē ſic gerere terrena. ⁊ tenere que mūdi ſunt. vt tn̄ ꝑ ea nō teneātur a mūdo: ſꝫ tota mēte tendāt ad celeſtia. Vn̄ renūtiare ꝯuenit oībꝫ eis q̄ licite mūdanis vtūtur. relinquere ṽo oīa ꝑfectoꝝ eſt. vt apoſtolorū et ſuorū ſequatiū. Omnibꝫ ergo renuntiat. qui q̄uis aliqua poſſideat. omnia tamen ſi neceſſe ſit pro xp̄i nomine amittere nō timeat. Nā ipi q̄ꝫ apl'i. et veſtimēta ⁊ calciamēta qualiacunqꝫ hēbant. quibꝫ tamē iam renūtiauerant. qm̄ ſi neceſſe eſſet ea ſimul cum ipa vita perdere non

timebāt. Hōtes igitur dictū ⁊ quibꝫ tegamur. his ꝯtēti ſum⁹. Hoc em̄ (vt ait Bern) ē ꝑfectō euāgelica. Et ſm hoc ꝯſidera ꝙ duplex ē diſcipulatus xp̄i. Unus ē neceſſitatis. ⁊ ſic ī p̄mitiua eccl'ia oēs dicebanẗ diſcipuli. qui nūc dicūtur xp̄iani. Alius ē ſupꝫrogatōnis. q̄ qs xp̄m ſequiẗ ī ꝯcilijs euāgelicis. Primo diſcipulatui neceſſariū ē renūciare om̄ibꝫ q̄tum ad affectū ne qs ita afficiaẗ ad bona tꝑalia. vt poſtponat eterna. ⁊ amore tꝑaliū ſuꝑatus: ordine ꝑuerſo diligat creaturā ſuꝑ creatorē. Secūdo diſcipulatui neceſſariū eſt oīa relinq̄re. nōſolū q̄tum ad effectū: ſed etiā q̄tum ad rē in effectu. ſicut apl'i om̄ia reliquerūt ꝑ volūtariā pauꝑtatem Non ḡ oēs tenētur om̄ia relinq̄re q̄tum ad effectū niſi ꝑfecti. qui voto pauꝑtatis ſē aſtricti om̄es ḃo tenenẗ renūciare om̄ibꝫ q̄tum ad affectū. ne plus affitianẗ ad iſta q̄ ad deū. Similiter: relinquēdi ſūt ꝑentes et ꝓpinqui ſm carnē et amici ſm ſeculū. q: aliter non p̄t qs eſſe xp̄i diſcipulus. Qḋ q̄tum ad primū diſcipulatum intelligēdū ē ſic. ꝙ homo hmōi ꝓpinquos ⁊ amicos nō amet niſi in ordine ad honorē dei. et iō ſi inſtigēt ad aliquid qḋ ſit ꝯ͛ diuinū honorem. tūc ſūt odiendi ⁊ relinq̄ndi. Sꝫ q̄tum ad ſecūdū diſcipulatū relinq̄ndi ſūt realiter q̄tuꝫ ad oēm ꝯuictū mūdanū. etiā in licitis. niſi q̄tum cedit ad honorē dei. Tertō relinq̄ndū ē corpus ꝓpriū. et vita corꝑalis. qḋ ſignificat dn̄s ꝑ animā. ſm vnū ſenſū. cū ait. adhuc autem ⁊ aīam ſuā. vbi (vt ſuꝑ dictū eſt) aīa accipiẗ ꝑ vita aīali. ꝓut aīa viuificat corpus ⁊ delectaẗ in eo. Et ſic (ſm Aug) aīa dupliciter ē odiēda. vno mō vt homo mortē ꝑ xp̄o nō timeat. vt cū xp̄o in ꝑpetuū viuat. Alio mō vt h⁹ vite delectatōem reſpuat. vt voluptatē feliciẗ in regno dei inueniat. Et vtrūqꝫ hoꝝ eſt neceſſariū. ſi velimus eē diſcipuli xp̄i q̄tum ad diſcipulatū vtrūqꝫ. Nā p̄mo diſcipulatui neceſſariū eſt. vt qui in cauſa fidei interrogatus et exactus: mori ꝑ xp̄o n̄ timeat ſm p̄paratōem animi q̄tum ad primū. et in delectatōnibꝫ corꝑalibꝫ ad peccandū nullatenus acq̄eſcat q̄tum ad ſecūdū. Secūdo aūt diſcipulatui neceſſariū eſt. vt qs etiā n̄ exact⁹ cū de fide agiẗ: ad mortē ſe offerat. ⁊ hoc q̄tuꝫ ad p̄mū. Rurſus q̄tum ad ſecundū huic diſcipulatui ꝯuenit. vt quis nōſolū nō frangaẗ delectatōe carnali: ſed etiā vt corpus n̄ nutriaẗ ꝓpter voluptatē ſed ꝓpter ſolā nature neceſſitatem. nec hoc ꝓpter ſe: ſꝫ ꝓpter honorē diuinū. vt ex hoc deo expeditius ſuiaẗ. Ita ꝙ hō ꝑmagineẗ q̄i deus ſedeat in mēte: expetēdo corꝑis neceſſaria tanq̄ ſui mancipij. et ſic quicq̄d homo de cibo vel potu ſumit. ꝑ hoc intēdat nōſolum ſue neceſſitati ſubuenire: ſꝫ etiā deo p̄ncipaliẗ miniſtrare. et ꝓpinq̄re ꝑ ſui mancipij ſuſtētatōe Sil'r eſt intelligēdū de quolibet ꝯmodo corꝑali. Quarto relinquēda eſt aīa ꝓpria accipiendo ꝑ nobiliori vi anime. qualis ē volūtas. ⁊ ſcd̄m hoc in ꝓpoſito relinquere aīam nihil ē aliud q̄ voluntatē ꝓpriam relinq̄re. ⁊ eam diuine volūtati ꝯformare. Quod cōtingit dupliciter ſcd̄m duplicē diſcipulatū. Uno mō q̄tum ad diuina p̄cepta quibꝫ hō n̄ velit aliq̄liter ꝯtraire ⁊ hoc eſt neceſſariū p̄mo diſcipulatui. Alio mō q̄tuꝫ ad queuis diuina bn̄placita. quibꝫ hō voluntatem ſuā inquantū ſcit ⁊ p̄t ꝑ oīa ꝯformat. Ita ꝙ animus q̄i ſui et oīm exterioꝝ oblit⁹: ſe totū in diuinā voluntatē trāſformet. iuxta illud verbū dn̄i. qui vult veire poſt me: abneget ſemetip̄m. Ubi dicit Baſili. ꝙ abnegatō ſuip̄ius ē totalis ſui obliuio. et receſſus a ꝓprijs volūtatibꝫ. Et iſto mō relinq̄re aīam ꝓpriam ꝯuenit ſecūdo diſcipulatui. Et nota ꝙ hec om̄ia p̄dicta ꝓpter xp̄m ꝛ͛linquēda: ꝯp̄hendunẗ in ꝓfeſſione religioſoꝝ. etiā hoc modo ⁊ aliter q̄ ſuꝑ. Nam relictio reꝝ exterioꝝ ac etiā ꝓpinquoꝝ ⁊ amicoꝝ ꝯp̄hendunẗ in voto volūtarie pauꝑtatis. relictō vite carnalis et delectatōnis corꝑalis: intelligiẗ in voto caſtitatis. relictio ꝓprie volūtatis intelligiẗ in voto obediētie.

Oratio

Domine ihu xp̄e ſplendor paterne gl'ie. mitte in me ignē et feruorē ſp̄ūſcti. vt accēdaẗ et augeaẗ ac ꝑficiaẗ in me caritas dei et p̄ximi. Da mihi affectōem carnalis ꝓpinq̄tatis. et amorē corꝑalis delectatōis oīno relinq̄re. teqꝫ ſuꝑ om̄ia diligere. ac p̄conſiderationē ⁊ diſcretōem in om̄ibꝫ agēdis hr̄e. ⁊ nūq̄ in ſecuritate viriū vel meritoꝝ meoꝝ ꝯfidē: ſꝫ legatōem lacrimaꝝ et honoꝝ oꝑm ſemꝑ ad te mittere. paceqꝫ a te petere ⁊ ꝛ͛portare. Da etiā mihi vt om̄ibꝫ renunciē ex affectu. ⁊ oīa relinquā in effectu. vt ſic tuus ver⁹ ſim diſcipulus Amen.

De ꝯſolatione diſcipulorum inter onera p̄ceptorum. Capitulū. LV.

Quia ḃo dominus ſeparat diſcipulos ab amicis et tꝑalibꝫ bonis: dat eis ꝑ ꝯſolatōe alios qui eos caritatiue ſuſcipiēt. et ip̄is domos ſuas aꝑient. ac ncc̄ria miſtrabūt vite ꝓpē ſpem retributōis etne: dicēs. Qui recipit vos corꝑaliẗ: me recipit ſp̄ūaliẗ. et q̄ me recipit: recipit eū q̄ me miſit. Sil'r alibi hr̄. vbi dr̄. Qui accipit ſi quē miſero: me accipit. q̄ aūt me accipit: accipit eū q̄ me miſit. Quia inq̄t vos mēbra mea eſtis. ⁊ ego ī vob ſū. q̄ recipit vos: me ꝛ͛cipit. Sil'r aūt q: ego et pr̄ vnū ſumus. ⁊ ego ſū in pr̄e. et pr̄ in me ē. q̄ me recipit in mēbris meis: recipit euꝫ q̄ me miſit. ſ. p̄rem. Et ꝑ ꝯn̄s etiā recipit ſp̄m ſcēm. qui cū pr̄e ⁊ filio ꝑ gr̄am inhitat recipiētis mentē. Un̄ manifeſtū ē. q: et p̄rem et filiū totāqꝫ trinitatē recipit. q̄ dei nūtiū veneraẗ ⁊ recipit. qui ḃo dei miſtro iniuriā facit: deo oīpotēti et trinitati inſeꝑabili iniuriā facit. Et certe hoc mangnū ē p̄miū. ꝙ tu recipiēdo hoīem: effitiaris totius trinitatis habitaculum. Et ꝑ hoc hortaẗ eos q̄ diſcipulos ⁊ nūtios ſuos recipiūt: oſt̄dens magnitudinē p̄mij quā hēbunt. Un̄ Criſ. Seip̄m poſuit ī eis. vt ad ſuſceptōem eoꝝ oēm xp̄ianū ꝓp̄lm ꝓuocaret. ſibi imputans acceptū. qḋ eis foret datū.

Hec Criſ. Sꝫ ſtudeant p̄dicatores et diſcipuli dñi. vt ſe tales exhibeant ꝙ ceteri bonoꝝ opm eoꝝ exēplo ꝓuocati: bñficia caritatis libētius eis impendāt. Vñ dū quidā in p̄dicādo excla⸗matōem nō modicā facēt. de hoc ꝙ caritas et affectus hoīm multoꝝ ad deuꝫ ⁊ ad ſctos eius defeciſſet. et ꝙ xp̄c ſuā marthā in mūdo iā non inueniret. que tot vt olim obſequia ſibi faceret poſt ꝯpletū ſmonē. quedā mr̄ona deuota ip̄m adijt. eiq̄ꝫ q̄i ſubſtomachādo: dixit. o fr̄ ſi mar⸗tha nunc vt olim inueniret ſuū xp̄m. vtiq̄ꝫ xp̄c nūc q̄ꝫ ſicut olī inueniret ſuā marthā. intēdens ꝙ ſi quidā de p̄dicatoribꝫ eſſent ſicut deberent. adhuc eſſent q̄ eis cū om̄i deuotōne ſubuenirēt

Et vt in ſuſcipiēdis diſcipulis vnuſq̄ſq̄ꝫ cre⸗dentiū xp̄m ſe ſuſcipe arbitret: adiungit. Qui recipit ꝓphā. nō ſimplr̄: ſed in noīe ꝓphete. et iuſtū nō ſimplr̄: ſꝫ in noīe iuſti. i. nō ex affectu carnis. ſeu ꝓpter ꝯſanguinitatē vel affinitatē. aut q: amicus ē ſeu ꝯpatriota vel hꝰ. nec ꝓpter lucꝝ vel ꝯmodū tp̄ale. q: ſic nō recipit eū pu⸗re in dei vel ꝓphe ſeu iuſti noīe: ſꝫ q: dei miſter ē. ac xp̄i fidē ꝓphetat et nūtiat. vel iuſtitie oꝑe facit: mercedē ꝓphete. vl̄ iuſti a deo. cuius ꝓpha ille ē. et qui hūc iuſtificat: recipit. Recipit em̄ q̄s duplr̄. vel ītuitu doctrine ſue. ſic dicit ꝓphe⸗tam. vel intuitu bone vite. ſic dicit iuſtū. Meri to ꝓphetie ⁊ iuſticie mercedē accipiet. q̄ intantū ꝓphiam et iuſticiā diligit. vt om̄ibꝫ hoībꝫ ex af fectu ſeruiat. in quibꝫ ꝓphetiaꝫ vel iuſticiā eſſe ꝯgnoſcit. Nā q̄i oparios in ꝓphia et in opibꝫ iu ſticie ſibi ꝯſtituit. dū ſua largitate eos ſuſten⸗tat. ne ꝓpter inopiam deſitiāt. Qui em̄ ſp̄ualia dona hñtibꝫ tp̄alia ſubſidia tribuit. in ip̄is ſpi ritualibꝫ donis eis collaborat. ⁊ coopator exi⸗ſtit. et idcirco cū illis apud deuꝫ p̄mia hēbit. et p̄nceps meriti eoꝝ erit. Silr̄ qui ſacerdotes ꝑ xp̄i noīe. ⁊ q: ſacerdotes ſūt venerat et recipit: mercedē ſacerdotij hēbit. Eandē itaq̄ꝫ mercedē hēbit recipiēs de receptōne. quā ꝓpha de ꝓphia et iuſtus de iuſtitia. et ſacerdos de ſacerdotio. ⁊ p̄t eſſe eq̄litas q̄ntum ad mercedē ſubſtātialem ſi eq̄li opent caritate. Ubi Criſ. Prophete do ctores intelligunt. iuſti aūt om̄s xp̄iani. ꝓphe ḡ noīe voluit oñdere om̄es p̄dicatores xp̄i. iu⸗ſti aūt noīe omnē hoīem xp̄ianū. In noīe ꝓphe id eſt q̄i ꝓphā xp̄i. in noīe iuſti. i. quaſi iuſtuꝫ xp̄i ſeruū. Qualē aūt mercedē habet ille q̄ ꝓpter deū ꝑegrinat. talē mercedē habet et iſte q̄ ſuſci pit ꝓpter deū ꝑegrinantē. et fiūt ambo eq̄les. et ille qui ꝓpter deū laborat ⁊ iſte qui ꝓpter deum laborantē refrigerat. vtpote ſuſcepiſti ſacerdo tem: ſacerdotis habes mercedē. ſuſcepiſti laicū iuſtuꝫ: laici iuſti habes mercedē Hec Criſ. Si ḡ om̄ibꝫ ſufficis: om̄i petēti ⁊ indigenti ſine ꝑ⸗ſonaꝝ electōne tribue. des nature vel gr̄e nūq̄ culpe. Si nō om̄ibꝫ ſufficis. des tm̄ gr̄e. iuxta illud. deſudet elemoſina in manu tua donec iu ſtū inuenias. tñ ſi opus fuerit paſce fame mo⸗rientē. alioq̄n ſi nō paueris: occidiſti. Et (ſcd̄m Hiero) ne quis poſſet ſe per pauꝑtatem excu⸗ſare. ac cauſari et dicere. pauꝑtas me retinet ꝙ hoſpitalis eſſe nō poſſū. hāc excuſatōem le⸗uiſſimo p̄cepto deleuit: dicēs. Et quicū̄q̄ꝫ potū dederit. nō dico aliud. vni nō pluribꝫ ex mini⸗mis meis. nō ſolū maioribꝫ. calicē. nō lagenaꝫ. aque nō vini. frigide nō calide. in noīe diſcipu⸗li. i. intuitu iſto. q: ē diſcipulus meus et fidelis denūtians fideꝫ xp̄iani. amē dico vob̄. i. fidelr̄ ⁊ certitudinalr̄ ꝓmitto: nō ꝑdet mercedē quaꝫ ex bono affectu potius meruit q̄ ex actu. q: et actu meruit ⁊ affectu. Nō em̄ inquit de maiori obſequio: ſꝫ de mīmo q̄ꝫ mercedē ſuſcipiet. qui⸗cū̄q̄ꝫ in noīe diſcipuli vob̄ fuerit. Hoc aūt de aq̄ frigida dicit. vt nemo excuſet excuſādo ſe ꝑ inopiā. Non em̄ ait aque calide. ne in calida ⁊ pauꝑtatis penuria. de lignoꝝ occaſio q̄reret. Et iō qui nō habet vñ aquā calefaciat. ſaltem frigidā: det ꝑ deo petēti. Quilibet ḡ quātūcū̄q̄ꝫ pauꝑ p̄t aliq̄ pietatis opa facē. q: p̄t aque fri⸗gide potū dare. In his em̄ q̄ dant ꝓpter xp̄m. ñ tantū penſat quātitas doni qd̄ dat quātū pen ſat quātitas bone volūtatis ex q̄ dat. Nō quā tū deo: ſꝫ ex quāto attēdit deus. Utrū̄q̄ꝫ quideꝫ attendit: ſꝫ potius hoc q̄ illud. Vñ Criſ. Uere iuſtꝰ iudex. q̄ em̄ et ꝑ ṽbo otioſo ꝯſtituit penā. iuſtū erat vt ꝑ aq̄ frigida daret mercedē. Frigi dā aquā ideo dixit. vt nec calefaciēdi īpēdat la borē. Nō q: aliquid ē qd̄ dat. iō habet mercedē: ſꝫ q: magnus ē ꝓpter quē dat. Quid em̄ ſi aliq̄d amplius voluit dare ⁊ ñ potuit. nūquid iuſtū ē vt ſm modicū opus āguſtet larga volūtas? Melius ē ḡ vt opꝰ extēdat ſm volūtatē. q̄ lar ga volūtas anguſtet ſm opus. Quō ḡ oēs pau peres volētes bñfacere ꝯfortat. ita nolētes bñ⸗facere: inexcuſabiles reddit. Qui em̄ aq̄ frigide mercedē ꝯſtituit. puto ꝙ ſine oꝑe nude volūta ti reddet mercedē Hec Criſ.

Et nota ꝙ tri⸗plicē recipiētoꝝ dr̄am ponit. ſ. ꝓphā. ⁊ iuſtū ⁊ minimū diſcipulū. In ꝓpha p̄rogatiua doctri ne. in iuſto p̄rogatiua vite. in mīmo diſcipulo p̄rogatiua ſuꝑerogatōis. Scd̄m glo. em̄ mīmi ſūt. q̄ nil penitus ex hoc mundo hñt. ⁊ iō iudi⸗ces cū xp̄o erūt. Ultio aūt loquit de receptōne diſcipuloꝝ. q: hoc p̄ncipalr̄ intēdebant q̄ſi ex p̄⸗miſſis ꝯcludere ſic. Maior ē imitatio diſcipuli ad mgr̄m q̄ ꝓphe vel iuſti. ſꝫ illoꝝ receptō rmu nerabit a xp̄o. ḡ multoplus diſcipuloꝝ xp̄i re⸗ceptō. Magno ḡ affectu recipiēdi ſūt diſcipuli ꝓpter xp̄m. qui tā minima bñficia ñ euacuat a mercede. Ea em̄ q̄ fiūt xp̄i fidelibꝫ: reputat ſibi fieri xp̄c. et hoc tā ī factis malis ſicut ibi. Saule ſaule q̄d me ꝑſequeris. i. fideles meos. q̄ etiā in bonis. ſicut pꝫ hic ex p̄miſſis. q: dicit ſe eſſe receptū in diſciplis ſuis. Vñ Bñdictꝰ in regl̄a Om̄s ſuꝑuenientes hoſpites tāq̄ xp̄c ſuſcipiāt q: ip̄e dicturus ē. hoſpes fui et ſuſcepiſtis me. Om̄ibꝫ veniētibꝫ ſiue diſcedētibꝫ hoſpitibꝫ incli nato capite xp̄c ī eis adoret. q̄ ⁊ ſuſcipit. Pau⸗peꝝ et ꝑegrinoꝝ maxīe ſuſceptō: oī cura ſoli⸗cite exhibeatur. quia in ipſis magis xp̄c ſuſci⸗pitur. Infirmorum cura ante omnia et ſuper

oīa adhibēda ē.vt ſic̄ fuera xp̄o.ita eis fuiat
q: ip̄e dixit. Infirm⁹ fui.ꝛ viſitaſtis me. Et qd̄
feciſtis vni de his minimis meis:mihi feciſtis.
hec Bn̄dict. Igit̄ (vt dicit Criſ̄)caueamus ne
ſi nos duri in hoſpitū receptōe fuerimus:poſt
hāc vitā nob̄ hoſpitia ſc̄toꝝ denegent̄. De-
inde ad ꝯmēdādū obediām ſubiūgit. Qui vos
audit:me audit.et q̄ vos ſpernit:me ſpernit.q̄
aūt me ſpernit in vob̄:ſpernit eū q̄ me miſit.ſ.
p̄rem.q: ego ꝛ pr̄ vnū ſumus. Hoc addit ſalua
toꝛ ad oñdendū q̄ doctrina diſcipuloꝝ eius eſt
deuote et reuerent̄ audiēda.ſaltē ꝑpter reueren
tiā ipſius dei.cuius principlr̄ eſt hec doctrina.
Quia em̄ xp̄c in diſcipulis.pr̄ ꝟo in filio.ꝛ fili⁹
in p̄re ē.nō p̄t vnus honorari ſine alio.vel ꝯtē
ni. Igit̄ in audiēdo euangelij p̄dicatores.ſciat
ſe quiſqȝ nō viles ꝑſonas quaſlibet audire vel
ſpernere:ſꝫ ip̄m dn̄m ſaluatorē ꝛ ſuū p̄rem. In
diſcipulo em̄ mgr̄ audit̄.ꝛ in filio pr̄ honorat̄
Quicūqȝ ḡ es.q̄ ſacerdotes audire ꝯtemnis.et
eoꝝ ꝟbis et exhortatōib⁹ acq̄eſcere deſpicis.ſal
tem deū ip̄m nō ꝑuipēdas.ꝛ eū audire n̄ faſti-
dias. Si deſpicis audire ſacerdotē.audi vel do-
minū in eo loquentē.p eū te āmonentē ꝛ ad vi
tam reducentē. In ſacerdotib⁹ em̄ ꝛ diſcipulis
xp̄c loquit̄.et in eis honorat̄.vel ꝯtemnit̄. Vn̄
Ap̄ls. An experimētū q̄ritis eius q̄ in me loqui
tur xp̄c? Noli itaqȝ ſperne diſcip̄los ꝛ nuntios
xp̄i.ne ad illū ꝑueniat qd̄ illis feceris.imo no-
li deū ſperne in diſcipulis et nūtijs ſuis. Hic ḡ
xp̄c nos iſtruit.vt p̄ceptis eccl'ie et p̄latoꝝ obe
diamus.ne ad deū ꝑueniat iiuria quā illis fece
rimus. Et iō quilibet ſic miſſū et ꝑpoſitū acci-
piat.vt in eo mittentē et p̄ponentē attēdat.vt
in petro xp̄m.ſ.in ſuo dn̄m.in xp̄o p̄rem.ſ.in
vnigenito genitorē.ꝛ deo ac p̄lato nō in his que
exp̄ſſe docēt vel dicūt.ſꝫ in his q̄ nouerit eoꝝ
p̄ciſſe eē volūtatis vel ꝯſilij obediat. Vn̄ Aug.
Magna ē vtilitas hoīs iubēti deo.etiā incogni
ta iuſſionis rōne ſuire. Iubēdo em̄ deus vtile
facit.q̄cq̄d iubere voluerit.de q̄ metuendū n̄ ē
ne n̄ ꝓfutura recipiat. Nec fieri p̄t vt volūtas
ꝓpria nō grādi ruine pondē ſup hoīem cadat.
ſi eā volūtati ſupioris extollēdo preponat. Et
iteꝝ. Suā volūtatē hoīes faciūt.nō dei.qn̄ fa-
ciūt qd̄ volūt.n̄ qd̄ iubet deus vt diuine ſuiāt
volūtati.qn̄ aūt ita faciūt qd̄ volūt.q̄uis volē
tes agant qd̄ agūt.illius tn̄ volūtas eſt a quo
preꝑat̄ et iubet̄ qd̄ volūt. Volens fac qd̄ iube-
ris.atqȝ ita ꝛ hoc facies qd̄ vis.ꝛ nō voluntatē
tuā facies:ſꝫ iubētis. Vn̄ ꝛ Bern. Sp̄m diſcre
tionis nihil ita extinguit ſicut ꝓpria volūtas.
Voluntatē dico ꝓpriā.q̄ nō ē ꝯmunis cū deo et
hoīb⁹:ſed nr̄a tm̄.i.qn̄ quod volumus.non ad
honorem dei.nō ad vtilitatē ꝓximi.ſꝫ ꝓpē noſ-
ip̄os facim⁹.nō intēdentes placere deo ꝛ ꝓdeſſe
ꝓximis.ſꝫ ſatiſfacē nobiſip̄is. Huic ꝯria cari-
tas ē.que ē de⁹. Quid em̄ odit aut qd̄ punit de⁹
p̄ter voluntatē ꝓpriā. Ceſſet volūtas ꝓpa.et in-
fernus nō erit. Et aūt ait Hiero. Tantū ꝟtuti
adijcies quantū volūtati ſubtraxeris. Et ḡ nō

ꝯfidas in oronib⁹ ꝛ opib⁹ priuatis:ꝯtēpto mā-
dato ſupioris.q: (vt dicit Aug.) Citius exaudi
tur vna orō obediētis.q̄ decē milia ꝯtēptoris.
et iō (vt dicit Bern.) grāde malū ē ꝓpa volūtas
q̄ fit vt bona tua tibi bona nō ſint. Quando
ꝟo magis.et qn̄ minus meritoria ſit obediētia.
oñdit Greg. Obedīa aliqn̄ ſi de ſuo aliq̄d habe-
at:nulla ē.aliqn̄ aūt ſi de ſuo aliq̄d nō habeat
minima. Nā cū hui⁹ mūdi ſucceſſus p̄cipit̄.cuꝫ
locus ſupioꝛ impat̄.is q̄ ad ꝑcipiēda hec obe-
dit.obediētie ſibi ꝟtutē euacuat.ſi ad hec etiā
ex ꝓpo deſiderio anhelat. Neqȝ em̄ ſe ſub obediē
tia dirigit.q̄ ad ꝑcipiēda h⁹ mūdi ꝓſpera:libidi
ni ꝓprie ambitōnis ſuit. Rurſū cū mūdi deſpe-
ctus p̄cipit̄ cū ꝓbra adipiſci.ꝛ ꝯtumelie iubēt̄
niſi hec et ex ſemetip̄o aīmus appetat.obedien
tie ſibi meritū minuit.q̄ ad ea qua in hac vita
deſpecta ſūt:inuitus nolenſqȝ deſcēdit. Debꝫ ḡ
obediētia ꝛ in aduerſ̄ ex ſuo aliq̄d hr̄e.ꝛ rurſū
in ꝓſperis ex ſuo aliq̄d oīno non hr̄e.q̄tenus ꝛ
in aduerſ̄ tāto ſit gl'ioſior.quāto diuini ordini
etiā ex deſiderio iūgitur.et in ꝓſperis tanto ſit
verior.quanto a p̄nti ip̄a quā diuinitus ꝑcipit
gl'ia.fūditus ex mēte ſepat̄. Hec Greg. Et aūt
dicit Bern.tria vincula debet hr̄e vera obediē
tia.videlicet celeritatē in iuſſione.iocunditatē
in labore.perſeuerantiā in operis executōne.

Quantū ꝟo bonū ſit obediētia et ꝑ oppoſitū
quātū malū inobedīa.oñdit Aug.dicēs. Per-
fecte deus euidentēqȝ mōſtrauit.quantū ſit bo-
nū obediētia.cū hoīem in ꝑadiſo poſituꝫ ab ea
re ꝓhibuit q̄ nō erat mala. Sola ibi obediē-
tia potuit tenē palmā.ſola inobediētia incidit
penā. Vn̄ ꝛ Bern. Inobedīa deū offēdit.ange-
los alienat.eijcit a ꝯmunione ſc̄toꝝ.vitā eter-
nā amittit.gaudiū facit demonib⁹.eternū me
ret̄ ſupplitiū. Et iteꝝ n̄ dabit inobediēti copiā
ſui.tātus amatoꝛ obediētie q̄ maluit mori q̄ n̄
obedire.et ne ꝑderet obediām:ꝑdidit vitam.
hec Bern. Cū ḡ ꝯſumaſſet ih̄s ſmones p̄di-
ctos p̄cipiens duodecim diſcipulis ſuis.moduꝫ
ſcꝫ p̄dicādi et viuēdi p̄dictū.trāſit inde vt doce
ret et p̄dicaret in ciuitatib⁹ eoꝝ.ſ.diſcipuloꝝ.
quaꝝ dn̄i nō erāt.ſꝫ in quib⁹ nati vel enutriti.
ſeu morati fuerāt.hoc ē vt p̄dicaret iudeis.q̄-
bus miſſus erat. Predicās itaqȝ ibidē iudeis.n̄
ſamaritanis.nō gētib⁹:fecit qd̄ docuerat ꝛ mā-
dauerat diſcipulis.vt ſm ꝓmiſſa ꝑus offerret̄
iudeis occaſio ſalutis. Hic ḡ dat maiorib⁹ p̄la-
tis exemplum.vt ip̄i p̄dicare nō deſināt.q̄uis
alios deſtinēt ad predicādū.ne alijs laborātib⁹
otioſi fiāt.et honoꝝ glorioſū fructū ꝑdāt. Sꝫ
heu hodie multi p̄lati vicarios n̄ adiutores q̄-
rūt.et q̄eſcē n̄ collaborare volūt.opinātes q̄
ſic ſue et ſubditoꝝ aīe requeſcāt in pace. Immo
qd̄ peius eſt p̄dicatōnib⁹ obmiſſis.quidā vacāt
guerris et pugnis.et qui p̄dicādo deberēt aīas
viuificare.guerras faciēdo.nō timent ꝛ corpa
et aīas ꝑimere.ꝛ ſic lotis extrinſec⁹ manib⁹:ſꝫ
pollutis itrinſecus cordib⁹ ad altare accedere.

Ubi Criſ. Cū ꝯſumaſſet ihs ꝑcipiēs diſcipulis
ſuis. exijt ad ꝑdicandū. ne laborātibꝰ diſcipul̄
otioſus eēt mgr̄. Nō eñ vicarios opis ſui illos
ordīauerat: ſ; adiutores. Et iō feſtinātibꝰ mer
cēnarijs: neceſſe erat vt ā plius ipē pr̄familias
feſtinaret. Nā in ſecularibꝰ q̄ fuerit maior aut
clarior. et hūerit ſec'ſe minores aut ſubditos.
adeo oīa q̄cunq; neccia fuerit ipi adimplēt. ille
aūt in ſuo honore ꝯſtitutꝰ. tm̄modo iuſſionibꝰ
ꝑeſt: ab oī labore ſecurus ē. In ſpūalibꝰ aūt vi
ris nō ē ita. ſ; qui maior ē: maiorē hab; laborē
Jō ꝑdicantibꝰ aplis ā plius laborabat xp̄c. Mi
ſerat eñ illos q̄i ſol radios ſuos. q̄i roſa ſuaui-
tatis odores. q̄i ignis ſcintillas ſuas diſperſit.
Ut ſicut ſol in radijs ſuis apparet. ſicut roſa in
odoribꝰ ſuis ſentit̄. ſicut ignis in ſcintillis ſuis
aſpicit̄: ſic in illoꝝ ꝟtutibꝰ xp̄i potētia ꝯgſcat̄.
Quis eñ vidēs diſcipulos ſuos bñ inſtructos.
nō ſciam mgr̄i collaudet? Aut opa eoꝝ magna
ꝯſiderās. nō potētiā admiret̄ auctoris? Facie-
bat eñ xp̄c miracula: faciebāt et diſcipuli eiꝰ.
et int̄ mirabiliū opatōes maior virtutū fama
creſcebat. Hec Criſ. Exeūtes aūt duodecī di-
ſcipuli. circuibāt ꝑ caſtella euāgelizātes. nō ſo
lum ꝓcuratōem recipiētes. et curātes in aīa et
corꝑe nō malo exēplo occidētes. ⁊ hoc vbiq; ſi-
ne ꝑſonaꝝ acceptōe. Exierūt ab arte ꝯtēplatō
nis ad actōem ꝑdicatōnis et curatōnis. inducē
do hoīes verbo et exemplo. vt pnīam agerēt de
pctīs. S; heu multi hodie exeūt a latebris ꝑ-
uerſe cogitatōnis ad actōnem iniq̄tatis corrū
pēdo hoīes verbis et exēplis malis. Oratio

Omine ihu xp̄e mgiſter bone. da mihi
ꝓphas. ſ. q̄ doctrina te ꝑdicāt. ⁊ iuſtos
q̄ bona vita te demōſtrāt. ac diſciplos
et nūtios tuos q̄ te quoq̄ mō denūtiāt. ſic pro
noīe tuo venerari ⁊ recipe. ac eis caritatis ob-
ſequia et bñficia īpendē. vt mercedē cū eis me-
rear te donāte meritis eoꝝ obtinere. Da mihi
etiā dñe deus meus ꝑlatos. ꝑdicatores. ⁊ ſacer
dotes reuerēter audire. ⁊ eoꝝ āmonitōibꝰ obe
diēdo acq̄eſcē. vt cū veris obediētibꝰ valeā apō
te grām inueīre Amē. De q̄ſtione Johis
baptiſte et eius ꝯmendatōne. Ca. LVI.

Johannes aūt baptiſta
in vinculis ⁊ in carcere ꝯſtitutus.
cū ꝑ diſcipulos ſuos magis inui-
dia q̄ ſimplici corde ſtimlatos. au
diſſet opa ⁊ miracula q̄ faciebat xp̄c. plꝰ de di-
ſcipuloꝝ ſalute q̄ de ſuo ꝑiculo ſolicitꝰ. mittēs
duos de diſciplis ſuis dubitātibꝰ. vt ipis fuerī
credēt̄ ab alijs. q: ī ore duoꝝ vel triū teſtiū ſta
bit oē verbū. ait illi. ſ. xp̄o ꝑ diſcipulos ſuos
miſſos. q̄i dicēt. ſi mihi ñ creditis q̄ teſtioniu;
de xp̄o ꝑhibui. vos ipē dicite ei. Tu es q̄ vēturꝰ
es xp̄c. ⁊ meſſyas in lege ꝓmiſſus. qui debes ſal
uare iſrl̄. an aliū expectamꝰ ad ſaluādū? Johes
interꝑtat̄ gr̄a. Johs q̄ in vinculis ē. cū gr̄a in
aliq̄ vincul̄ mūdi vel carnis vel pcti: ligata te
net̄. ne ꝑficiat. Heu in mltis hodie iohs tenet̄
in vīculis. corpus eñ carc̄. ē īpediens hoīe; a
ꝯtēplatōe veritatis. Nō aūt ipē iohs dubitauit
nec dubitando q̄ſiuit. qui ꝟ xp̄i pñtia in vtero
mr̄is exultauit. q̄ ei etiā ad bapm̄ veīenti dixe
rat. ego a te debeo baptizari. ⁊ tu veīs ad me.
⁊ in bapō eū ꝑ colūbā ꝺſcēdentē ac ꝑ pr̄is vocē
⁊ teſtioniū agn̄uit. ⁊ poſtea digito demōſtrauit.
q̄ etiā ꝑ xp̄o ac fide eiꝰ ⁊ iuſticia poſitꝰ ē in car-
cere. ⁊ ꝑatus morē ſuſtinē. ſ; more; dubitātis
gerēs q̄ſiuit. vt diſcipuloꝝ dubitatōi ꝯſulēdo:
eos ꝑ xp̄m ꝯfirmaret. et xp̄i diſcipulos facēt.
q̄s ꝟ xp̄o adhuc dubitātes nouerat. vt vidētes
ſiḡ et correcti dictis crederēt. ſcādalū eñ patie
bāt̄ q: ihm ꝑponi ⁊ ꝑferri ſuo mgr̄o audierāt
Vñ Aug. Ite dicite illi. Nō q: ego dubito. ſ; vt
vos inſtruā. Qꝺ ego ſoleo dicē: ab ipō audite.
Audiſtis ꝑconē ꝯfirmamī a iudice. Vñ ⁊ hyla.
Johes igit̄ nō ſue: ſ; diſcipuloꝝ ignorātie ꝯſu-
luit. Ut eñ ſcirēt nō aliū a ſe ꝑdicatū: ad opa
eiꝰ intuēda diſcipulos ſuos miſit. vt auctēm di
ctis illius opa ꝯferrēt. nec xp̄c aliꝰ expectaret̄
q̄ cui teſtimoniū opa ꝑſtitiſſēt. Vñ etiā Criſ.
Johes in carcē ſciēs ſe eſſe iā in exitu ꝯſtitutū
volebat diſcipulos ſuos xp̄o adiūgere. tanq̄ ſi
ꝓuidus pr̄ moriēs filios ſuos ꝯſignet fideli tu-
tori. Deſiderabat eñ viuens plenā fidē vidē di
ſcipuloꝝ ſuoꝝ. et ſine dubitatōne aliq̄ credētes
xp̄o. Sicut pr̄ moriēs ſi viderit filios ſuos bo-
nis moribꝰ ornatos. et oñi ſapīa ꝑfectos. q̄i ſe
curus moritur. nihil decetero timēs de illis. ſic
⁊ iohs volebat diſcipulos ſuos ꝑfectos vidē in
xp̄o. vt iocūdius moreret̄. Magis aūt nō ſicut
pr̄ filios ſuos ꝯmēdauit xp̄o q̄i tutori. ſ; q̄i pe-
dagogꝰ alienos filios. q̄s ad tp̄s accepit vt eru
diet: eruditos volebat xp̄o reddere. q̄i ꝓprio pr̄i
ipoꝝ. Ideo int̄rogabat ꝑ diſcipulos ſuos. ñ vt
ipē accipiēs rñſum a xp̄o audiret ⁊ diſcēt: ſ; vt
miſſi diſcipli oculis ſuis viderēt opa eiꝰ et cre
derēt. Miſit iohes diſcipulos ad xp̄m. vt mira-
cula eius viderēt. q̄ tot fecit vt paucoꝝ aīas lu
craret̄. q: melior ē apud deū vnus iuſtus q̄ to-
tus mūdus pctoribꝰ plenꝰ. Hec Criſ. S; (ſcēm
Grego) q̄rit iohes ꝑ diſcipulos. tu q̄ veniſti in
mūdū naſcēdo: es tu vēturus ad īferos moriē-
do. et ꝑt dici q̄ nō ſimplicit̄ dubitauit de deſcē-
ſu ad inferos: ſ; de deſcēſu in aīa et corpore ad
eos. Ihs aūt amouit dubitatōem diſcipulo-
rū. ⁊ oñdit eis ꝑmo factis. ⁊ poſtmodū ꝟbis. q:
ipē eſſet xp̄c. ſm illud cepit ihs facere et doce-
re. In quo ꝑdicatores et doctores inſtruxit. vt
nonſolū verbis ſ; etiā factis doceāt. In eoꝝ eñ
pñtia ⁊ multoꝝ q̄ ibi aderāt cecos. ſurdos. clau
dos. et leproſos curauit. ⁊ alia miracula fecit.
ꝓplo ꝑdicauit. cuius euāgeliū ꝑmo pauꝑes re-
ceperūt. q: pauꝑes ⁊ hūiles magis credūt euā
gelio q̄ diuites. Et ꝑ hoc rñdit queſtioni iohis
vel magis diſcipuloꝝ eius: oñdens ꝑ miracula
ſoli diuine ꝟtuti poſſibilia. q̄ ipē eſſet vere xp̄c
Hec eñ plenū ꝑhibebāt ei teſtimoniū q̄ eſſet
dei filius. Nametſi añ euāgelium aliqui ſimilia
egerunt. rari tamē fuerūt. et ſua auctoritate ⁊

iuſſione. ſed miſterio ⁊ oꝛone hec fecerunt. Vñ
dr̄. Et rñdens ihs. ſ. verbis et factis: ait illis.
Ite et renūtiate iohi que audiſtis ab alijs
anteq̄ veniretis. et vidiſtis pn̄tialiter ad pce-
ptū meū fieri poſtq̄ veniſtis. et vos de me certi
ficemini ꝑ euȝ potiuſq̄ ipē. vel que audiſtis in
p̄dicatōne. et vidiſtis in miraculoꝝ operatione.
Quaſi dicēt. Videtis me. agnoſcite me. videtis
facta: agnoſcite factorē. Cecos illumino. mor
tuos ſuſcito. paupes ad fidē ꝯuerto. ⁊ cetera fa
cio. que me facturū ꝓphe nūtiauerūt. Ipa opa
que ego facio: teſtimoniū ꝑhibent de me. Vñ ſi
mihi nō creditis. vel operibꝫ credite. Conferte
opa que in me vidiſtis. cū ꝓphaꝝ oraculis q̄ le-
giſtis. vt et me illū de q̄ dixerūt eſſe ꝯgnoſcatis
Ceci vident. vt impleaṫ illud ꝓpheticū. tūc ape-
rienṫ oculi cecoꝝ. Claudi ambulāt. vt implea
tur illud. tūc ſaliet ſicut ceruꝰ claudus. Lepro-
ſi mūdanṫ. vt impleaṫ illud. lāguores nr̄os ipē
tulit. cuius liuore ſanati ſumꝰ. Surdi audiūt.
vt impleaṫ illd̄. ⁊ aures ſurdoꝝ patebūt. Moꝛ-
tui reſurgūt. vt impleaṫ illud. viuent moꝛtui.
intfecti mei reſurgēt. Paupes euāgelizanṫ. i.
ꝑ euāgeliū inſtruunṫ et illuminanṫ et ad fidē
ꝯuertunṫ. vt impleaṫ illud euāgelizare vel ad
ānuntiandū paupibꝫ miſit me. Fit aūt potiꝰ
mētio de paupibꝫ q̄ d̄ diuitibꝫ. qꝛ paupes ꝯuer
tunṫ facilius. Vbi hiero. Paupes aūt euāge-
lizātes itellige. vel paupes ſpū. vel certe opibꝫ
pauperes. vt nullā inter nobiles et ignobiles.
inter diuites et egenos in p̄dicatōe diſtātia fit
Narrate ğ iohi que quidē audiſtis in ꝓphis per
meſſyā fienda: vidiſtis mō ꝑ me impleta. Ea ei
tūc agebat xp̄c. q̄ ꝓphe loquētes de tpe meſſye:
p̄dixerāt eū facturū. Subtiliter ğ rñdit. innuēs
talē rōnem. Qui operaṫ opa: omnē nature fa
cultatē excedentia. ⁊ que ꝓphe p̄dixerāt de xp̄o.
ille ꝑfecto eſt xp̄c. ſȝ ego talia opeꝛoꝛ. ğ ego ſū.
Aliter ğ ad iohānis diſcipulos rñdit. dñs po
tius ꝑ opera q̄ ſi dixiſſet ego ſuȝ. vt ipā opera
eius manifeſtarent eis q̄ ipē eſſet meſſyas. po-
tiuſq̄ verba. qꝛ teſtimoniū quod ē a rebꝫ ⁊ ope
ribꝫ. credibilius et validius ē teſtimonio quod
eſt a verbis. et validior ē vox opis q̄ ſmonis.
Noluit etiā apertis v̄bis dicere. ego ſum. ꝓpter
aꝛrogantie vitāde exemplū. ſed tñ euidētiſſime
oñdit ſe eſſe illū. de quo querebāt eū. Mora
liter per ſex opa xp̄i mirabilia hic poſita quibꝫ
liberauit hoīes a coꝛꝑalibꝫ defectibꝫ: pn̄t acci-
pi ſex mala. a quibꝫ quotidie ſpūaliter liberat
aīas. Cecitas eſt ignorātia et erroꝛ rōnis eligē
tis. Claudicatō eſt infirmitas et curuitas affe-
ctionis mouētis. Lepra ē ꝯcupiā et imunditia
ꝯcupiē carnalis. Surditas ē malitia ⁊ duritia
obſtinata mētis. Mors eſt ſeꝑatio aīe a deo ꝑ
moꝛtale pcēm. Pauꝑtas ē defectus gr̄e ⁊ v̄tu-
tum. Hec ſex mala ꝑ magna pte nobis ex pcēo
primi homīs inflicta: tollit fides et p̄dicatō xp̄i
deuote accepta. Nam rō illuminaṫ. affectꝰ cer-
tificaṫ. ꝯcupiſcētie ardoꝛ extinguiṫ. obſtinatio
frangiṫ. peccatū fugaṫ. et gr̄a ꝯfertur. Quidā
enī ſunt ceci ꝑ ignorantiā. quos liberat xp̄c il
luſtrādo mētem ad diuinoꝝ ꝯgnitōem. Quidā
ſunt claudi in affectu p̄ue volūtatis. qui bñ vi-
dent quid agēdū ſit. et q̄ῡo derelicto mūdo xp̄c
ſequēdus eſſet: ſȝ nolunt. vel ꝑtim volunt ſequi
mundū. ꝑtim xp̄m claudicātes in duas ptes. ſ.
verſus deū et mundū. quos liberat xp̄c diſpo-
nēdo mentē ad diuīe volūtatis expletōeȝ. Qui-
dā ſunt leproſi luxurie q̄ corpus et aīam ma-
culat vel alterius pcī ꝯtagiōe. q̄s liberat xp̄c
depurādo mentē oīmode a culpabilibꝫ affectibꝫ
quibuſcūqꝫ. Quidā ſūt ſurdi ꝑ coꝛdis duritiā ⁊
imiſericoꝛdiā. ſiue ad p̄dicationis vocē. ſiue ad
paupeꝝ clamoꝛē. q̄s liberat xp̄c inclinādo men
tem ad verbi dei et paupeꝝ obauditōem. Qui-
dā ſūt moꝛtui ꝑ peccati moꝛtalis obſtinatōem
q̄s liberat xp̄c viuificādo et renouādo mentem
et hoīem interioꝛē. Quidā ſūt paupes a celeſti
bus gratijs et v̄tutibꝫ nudi et miſeri. q̄s xp̄c li
berat ditādo mētem gratijs et veſtiēdo v̄tutibꝫ.
Iſta aūt miracl'a ſpūalia ſūt maiora q̄ coꝛpa
lia. magis enī eſt (ſm Aug.) iuſtificare impiū
q̄ creare celū et terrā. plus ē iuſtificare aīam
in eternū victurā. q̄ ſuſcitare carnē iteꝝ mori
turā. plus eſt in aīa refoꝛmare ymaginē dei. q̄
in coꝛpe refoꝛmare materiā nr̄i limi. Deiñ
dñs ſubiūgit. Et bt̄s eſt q̄ nō fuerit ſcādaliza-
tus in me. ſ. in infirmitate ⁊ hūanitate mea. du
bitādo de deitate ⁊ diuia potētia. credēs me pu
rum hoīem eſſe. qꝛ me videt in paſſibili carne.
Beatus q̄ me pati viderit. et nō me negabit. cꝰ
fidei nihil detrimēti affert crux. mors. ⁊ ſepul
tura. Vñ ⁊ latro fuit bt̄s. qꝛ nō fuit ſcādaliza-
tus. Quaſi dicēt. Licet operer vt deus mirabi
lia. qꝛ tñ vt hō ſuȝ crucifigēdus. cauēdū ē val-
de hoībꝫ ne in me moꝛtē deſpitiāt. qui ſigna ve
nerātur. Et bñ dixit in me. ñ a me. qꝛ xp̄c nūq̄
fuit cauſa ſcādali actiue. ſȝ potuit eſſe quodā-
modo materia ſcādali et occaſio. Vñ et dr̄ pe-
tra ſcādali. petra enī nullū ſcādalizat. qꝛ natu-
re ſue debitū facit. ſȝ de petra cecus vel incau-
tus ſcandalizaṫ qui lediṫ. In hoc ğ dñs inter
nūtios iohis qui eū xp̄m nō credebāt: ꝑcutit. ⁊
a perfidie ſcādalo caſtigat. Hoc enī induxit vt
iohānis diſcipulos ad ſe traheret. qui de eo of-
fendebanṫ. qꝛ iohānes in operibꝫ maioꝛ clare-
bat. Quaſi eis diceret. Videte ne ſcandalizemi
ni in me. ⁊ ne in aliquo de me minus ſentiatis
Sicut aūt p̄curſoꝛ intēdebat amouere a di-
ſcipulis dubitatōeȝ de xp̄o. ſic ſaluatoꝛ viceuer
ſa a turbis de p̄curſoꝛe: ꝯmendās eū multiplr̄
turbis q̄ neſciebāt miſteriū ſecretū. ſeu cauſaȝ
interrogationis. ne turbe ſuſpicarenṫ iohēm
male motū fuiſſe. et iō diſcipulos miſiſſe. ac ꝑ
hoc minus crederēt p̄teritis teſtimonijs iohis
Audientes enī queſtionē a diſcipulis iohānis
xp̄o ꝓpoſitam. putare poterāt iohānem leuem
in fide ⁊ mollem in vita. quia videbaṫ prius dū
erat liber de xp̄o affirmaſſe. que modo in carce
re quaſi aduerſitate fractus videtur querere.
Leuitas ad heſitatōnem ratōnis. mollities ad

ꝯcupiam voluptatis ꝑtinet. et vtraqꝫ dñs a io
hãne ꝯcludit. et eũ de ꝯtrarijs ⁊ quibuſdã alijs
ꝯmendat. Magis aũt voluit ꝯmendare iohem
in abſentia diſcipuloꝝ eius q̃ in p̃ñtia. vt eius
ꝯmẽdatio nõ ex fauore hũano vel ex adulatõe
ſ; amore veritatis ꝓcedere videret̃. Et per hoc
docuit nos fugere notã adulatõnis in ꝯmẽda-
tione alioꝝ. et maxime magnoꝝ in p̃ñtia eoꝝ.
Vñ Criſo. Q̃ bene recedentib; diſcipulis cepit
laudare iohem. Nõ ſicut quidã hoĩes blandito
res. qui libent̃ hoĩes in facie laudãt. aut qñ vi
dent amicos eius fideles. aut domeſticos eius
q̃s credũt nũciaturos illi q̃cquid audierint. Nã
qui inſipiẽs ẽ: gaudet laudatus in facie. vir aũt
ſapiens qñ laudat̃ in facie: flagellat̃ in corde.
Propter duas ḡ cauſas homo in facie laudari
nõ debet. Primũ ſi ſapientẽ illũ putas: ḡuiter
ſuſceptur᷒ ẽ. Et quare illi laudib; tuis moleſtiã
facis? Si inſipiẽtem illũ exiſtimas: extollẽdus
eſt. quare inſipientiã eius laudib; tuis nutris?
Hec Criſ. Deinde ꝯſequẽter ꝯmẽdat iohem
a multis. et primo a ꝯſtantia fidei et mẽtis. Di
cit ḡ. Illis aũt ſc; diſcipulis iohãnis abeũtib;
ſc; a xp̃o et reuertẽtib; ad iohem. dixit ihs ad
turbas. Quid id eſt qualẽ exiſtis in deſertũ vi-
dere. nõ modo ſed olim cũ adhuc iohes eſſet in
deſerto: nũc eñi erat in carcere? Quaſi diceret.
Qualis creditis q̃ ſit ille. quem iamdudũ ante
vinculã frequẽter exiſtis videre? Vñ Criſ. Ac
ſi diceret. ꝓpter quid ciuitates dimittẽtes: ꝯue-
niſtis in deſertũ? Non plebs tãta cum tãto deſi-
derio in heremũ veniſſet. niſi magnũ quendã ⁊
mirabilẽ et petra ſolidiorẽ ſe videre eſtimans.
Exiſtis inq̃ videre arũdinem vento agitatam?
Quaſi diceret. Non fuit mobilis ſicut arundo.
vt leuitate mẽtis ⁊ fidei de dño ambigeret quẽ
antea predicauerat: ſ; ita ꝯſtans q̃ nec timore
nec fauore a veritate d̃clinabat. Nõ fuit arũdo
iohes: ſed colũna. non mouebat̃ vẽto. nec ꝓſpe
ris erigi. nec aduerſ̃ inclinari nouerat. ſ; int̃
aduerſa et ꝓſpera imobilis ꝑmanebat: ſeruãs
in ꝓſperis humilitatẽ. et in aduerſis patiam.
Nõ quatiebat̃ timore. nec flectebat̃ adulatõne
nec eũ blandũ gr̃a. nec aſpeꝝ ira cuiuſlibet fa
ciebat: vno eodẽqꝫ vultu reſpiciebat illos q̃ eũ
laudabãt. ⁊ illos qui eũ vituꝑabãt. Sic inimi-
cos et amicos diligebat. ſic potẽtes et ĩpotẽtes
arguebat. Arũdo igit̃ vento agitata iohes nõ
erat. quẽ a ſtatu ſue rectitudinis nulla reꝝ va
rietas inflectebat. Vñ Criſ. Calamus ẽ vacu᷒
et nullã hñs virtutẽ. et iõ qualis vis vẽtus le-
uis flauerit ſuꝑ eũ. huc et illuc flectit eũ. Sic
et homo carnalis et ſecularis. in q̃ fidei nulla ẽ
medulla et virtus veritatis nõ inuenit̃ in eo.
qualiſcũqꝫ tẽptatõ venerit ſuꝑ eũ: curuat eu;.
Vñ et Greg. Diſcamus ḡ fr̃es cariſſimi arũdo
vẽto agitata ñ eſſe. Solidemus aĩm int̃ auras
linguarũ poſitũ. Stet inflexibilis: ſtatus nr̃e
mẽtis. Nulla nos detractio ad irã ꝓuocet. atqꝫ
ad remiſſionẽ inutilis gr̃e nullus fauor incli-
net. Non nos ꝓſpera eleuẽt. ñ aduerſa ꝑturbẽt

vt q̃ ſoliditate fidei figimur. nequaq̃ reꝝ trãſeũ
tiũ mutabilitate moueamur. hec Greg. Miſti-
ce hic iohe; laudat. vt ſic ipe nec mortis timore
nec carnalis vite amore formã iuſticie d̃ſeruit
ſic nec nos vtilia relinq̃mus ꝓ vanis. vel eter-
na ꝓ trãſitorijs. et crucẽ potiuſq̃ faleras mũdi
eligamus. Secũdo ꝯmẽdat eũ ab auſterita-
te vite ⁊ p̃nie. q; nõ fuit mollibus veſtitus. nec
delitijs vſus. Vñ dicit. S; q̃d exiſtis videre ho-
minẽ mollib; veſtitũ. ſ. ꝑ carnis curã delitõſa;?
Quaſi diceret. Nõ. q; (vt dictũ ẽ ſupra) iohes
habebat veſtimẽtũ de pilis cameloꝝ. ⁊ eſca eius
erat locuſta. et mel ſilueſtre. vt ipſo ꝯuerſatõis
ſue teſtimonio ꝯtẽpneret mundũ cum bonis ⁊
delitijs ſuis. Ad hoc etia; manebat in deſerto.
vt auſterã vitã duceret. nõ ſolũ victu et veſtitu
ſ; etiã ex loco. ꝓpter quod ſubdit̃. Ecce qui mol
lib; veſciũtur. et delitijs vtunt̃. nõ in deſerto ſ;
in domib; regũ ſunt. q; ibi vita delitõſa agitur.
Ad hoc eñi multi magnatib; adulant̃. vt cum
ipis ꝯmorãtes delitijs vtant̃. ſ; hoĩes veritatis
talia aſpernant̃. Vñ narrat Valeri᷒ maximus
q̃ quidã dixit dẏogeni olera lauãti. Si tu dẏo
niſio adulari velles: iſta nõ ederes. Cui rñdit.
Si tu iſta edẽ velles: dẏoniſio adulari nolles.
Et ſeq̃t̃. h̃ veridic᷒ veritatis annũciator. malẽs
olerib; ſuſtẽtari q̃ magnatib; adulari. S; heu
hodie multi etiã religioſi ꝯriũ faciũt. et ꝓ mo-
dico maiorib; et etiã alijs adulari ñ erubeſcũt
Et bñ dicit. in domib; regũ. ñ põtificũ. dñt eñi
põtifices et oẽs p̃lati eccl̃ie. ⁊ etiã eoꝝ familia
indui veſte ſimplici et religioſa. nõ molli ⁊ p̃tio
ſa. Vñ legit̃ de beato Aug. q̃ veſtimẽta ei᷒ erãt
nec nitida plurimũ. nec abiecta nimiũ. Vnde ⁊
Hiero. Ornatus ⁊ ſordes pari modo fugiẽdi ſũt
quia alteꝝ delitias. alteꝝ gl̃iam redolet. Q̃uo ḡ
clerici ⁊ religioſi eque mollib; ⁊ delitijs vtunt̃.
ſicut et hi qui in domib; regũ ſũt. S; timeãt ⁊
caueãt ſibi. q; nõ celeſti: ſed terreno regi mili-
tãt qui ꝓ deo perpeti aſpera fugiũt. ſed ſolis ex
teriorib; dediti: p̃ñtis vite mollitiẽ et delectatõ
nem querũt. Si ḡ vilib; veſtimẽtis indui d̃cus
ñ eſſet. nequaq̃ dñs iohem de veſtimẽti ſui aſpe
ritate laudaſſet. Etſi p̃tioſis indui veſtimentis
pctm̃ nõ eſſet. nequaq̃ de pena diuitis locutu-
rus p̃miſiſſ;. q; idueba͂t purpura ⁊ biſſo. Q̃; ũo
ꝑiculoſũ ſit vti mollib; veſtib;. patet ꝑ Criſ. q̃
dicit. Mollis veſtis diſſoluit rigidã aĩam. et ſi
rigidũ corpus aſſumat et aſpeꝝ: facile ꝑ hmõi
mollitiẽ delicatũ reddit et fragile. Facto aute;
corꝑe molliori neceſſe ẽ et aĩam ꝑticipare leſio
nẽ. nã vt plurimũ oꝑationes ipſius ꝯſonãt di-
ſpoſitõib; corꝑis Hec Criſo. Miſtice ꝑ veſtitos
mollib; p̃nt intelligi adulatores quod bñ ſigni
ficat̃ ꝑ indumentũ. ſicut eñi indumentũ ada-
ptat ſe illi cuius eſt. ſic adulatores adaptant ſe
malis. vt qui timore ꝑſecutõnis vel amore lau
dis: peccantiũ vitia nõ redarguũt. ⁊ vt t̃ꝑalia
lucra vel ꝯmoda ꝯſequi poſſint. illis ſe ꝯforma
re non metuũt. S; ſcdm̃ Greg. Johannes ſic
mollib; veſtitus nõ erat. quia peccantiũ vitia

non blandiendo fouere:ſʒ increpādo caſtigare
nouerat. Moralr̄ ſm Hiero.⁊ Raba.docemur
hic.q̄ p̄dicatores veritatis declīare dn̄t molliū
palacia.que mollib⁹ induti adulatores frequē
tāt.qui vitā peccantiū palpāt:vngūt.et nō pū
gūt. Item notar̄ hic.q̄ p̄dicatio veritatis ɔue
nit cū duritia cibi ⁊ veſtis. Qui autē falſo p̄di-
cāt:adulatores ſūt.lucra ſectant̄.diuitias que
rūt.delitijs affluūt. Et tales ſic mollib⁹ veſtiti
in domib⁹ regū ſunt.id ē (ſm Greg) exteres re
gni celeſtis.ſub iure diaboli ſunt.q̄ ſunt reges
tenebrarꝫ. Per deſertū q̄ p̄t intelligi religio.q̄ꝛ
ſicut d̄ſertū fuit mediū ⁊ quedā via int̄ egiptū
et terrā ſāctam p̄miſſionis.ſic r̄ligio ē quoddā
mediū inter celū et mundū.et q̄ſi quedā via di-
recta qua itur ad celū. Per iohēm exiſtentē in
deſerto intelligit̄ religioſus.q̄ nō debet eſſe arū
do.i.ẏpocrita.exterius ſicut arūdo virēs ⁊ in-
terius vacuus.ſʒ exterius debet virere p̄ ho-
neſtā ɔuerſatōem.et interius debet eſſe plenus
p̄ fidem et feruentē deuotōem. Item nō d̄bet eē
fragilis ſicut arūdo.et om̄i vento cedere.ſʒ debʒ
eſſe firmus et om̄i tēptatōni reſiſtē.⁊ nec bn̄di
ctione.nec maledictōne debet moueri. Item n̄
debet eſſe mollib⁹ veſtit⁹.i.adulator.ſʒ ſerioſus
ad vitia.et nulli⁹ in hoc p̄ſone acceptor. Ter
tio ɔmēdat ſaluator iohēʒ ab excellētia p̄ſone
et claritate noticie.q̄ꝛ pluſq̄ p̄ph̄a fuit. Prophe
ta quidē fuit.q̄ꝛ xp̄m p̄uidit et p̄dixit.qd̄ et alij
p̄ph̄e fecerūt.vn̄ ſup̄ dictū eſt.tu puer p̄ph̄a al-
tiſſimi vocaberis. Item pluſq̄ p̄ph̄a fuit. Prio
q̄ꝛ a deo p̄ angelū p̄ph̄atus fuit. Secundo q̄ꝛ in
vtero m̄ris p̄ph̄are cepit. Tertō q̄ꝛ finis p̄ph̄arū
fuit. Quarto q̄ꝛ xp̄m a ſe ⁊ ab alijs p̄uiſum ⁊ p̄-
dictū digito d̄mōſtrauit.qd̄ alij nō fecerūt. Nā
(ſm Greg) p̄ph̄e offitiū eſt vētura p̄dicere.ſed
nō etiā demōſtrare. Quito (ſm Aug.⁊ Amb)
ē maior p̄phetis.q̄ꝛ p̄ph̄e dn̄m venturꝫ p̄nūciaue
rūt quē videre deſiderauerūt ⁊ n̄ viderūt. Huic
aūt p̄ſtitum ē qd̄ illi queſierūt. Sexto (ſm Hie
ro) quia ad priuilegiū p̄phetale etiam baptiſte
acceſſit premiū.vt ſuuʒ et p̄phetarꝫ baptizaret
dn̄m. Septimo q̄ꝛ angelus etſi non natura.tn̄
offitio dictus ē. Octauo q̄ꝛ primior xp̄o fuit et
pene cū ip̄o venit. Vn̄ Criſ. Om̄es quidē p̄phete
ante faciē xp̄i trāſmiſſi ſūt.ſolus aūt iohēs ſic
miſſus ē ante faciē xp̄i.vt pene cū xp̄o veniret
Quantū p̄ ceteris p̄ph̄is ioh̄s in t̄pe iuxta xp̄m
tantū iuſticia pre illis primior erat xp̄o. Mul
te quidē ſtelle ante lucē precedūt.nūtiantes lu
cis aduentū:nulla earꝫ luciferi nomē h̄re me-
ruerit niſi vna.q̄ꝛ cū ip̄a luce p̄cedit. Sic om̄s
p̄phete ante faciē xp̄i p̄cedūt.nūtiantes aduen
tū eius.ſolus tn̄ iohēs p̄curſor ē appellatus.q̄ꝛ
nonſolū aduentū eius annūtiat:ſʒ etiā illū di-
gito oſ̄dit:dicens. Ecce agnus dei Hec Criſo.

Quarto ɔmēdat eū ab auctē doctrine ⁊ offi
tij dignitate.cum d̄r. Hic eſt eñ de q̄ ſcriptum
ē in malachia.et ſūt verba p̄ris ad filiū iohēm
ɔmēdantis et dicentis. Ecce ego mitto angelū
meū.i.nuntiū.ſ.iohēm baptiſtā. qui etiā vitā
duxit angelicā. ante faciē tuā.i.ante p̄ſītiam
tuā t̄palem.et ante eiuſdem p̄ſītie manifeſtatō
nem et cognitōem.qui preparabit viā tuā p̄dicā
do p̄niam.baptizādo ad aſſuefactōem.te annū
tiando ac manifeſtādo.ac corda auditorꝫ ad re
cipiendū te et tuā p̄dicatōem.peruia reddēdo.
ante te.i.ante oſtēſionē tuā ad mundū. Sic of
fitiū p̄dicatorꝫ.eſt preparare corda auditorꝫ ante
aduētū dn̄i ad iuditiū vel in mentē. Dictus
eſt aūt iohēs angelus p̄pter duo. Primo p̄p̄t offi
tij dignitatē.q̄ꝛ nūtius.offitiū eñ angelorꝫ eſt
archana reuelare.ſic offitiū ioh̄is archana p̄-
dicere. Nā ſicut angelus gabriel natiuitatē ſal
uatoris paucis annūtiauit p̄ſonis.ſ.virgini.io
ſeph.paſtorib⁹.et magis.ita iohēs palam illuʒ
toti mūdo nūtiauit. Vn̄ Beda. Angelus vocar̄
iohānes.n̄ nature ſocietate.ſʒ offitij dignitate
Quo noīe recte appellari potuit homo ille.qui
fuit miſſus a deo vt teſtimoniū p̄hiberet de lu
mine.et venientē in carne dn̄m mūdo nūtiaret
Et ſacerdotes angeli nūcupant̄. Vn̄ ap̄ls p̄hi-
bet ne mulieres detecto capite orēt p̄pter ange
los dei.i.ſacerdotes. Et (ſm Greg) vnuſq̄ſq; fi
delis ſi a p̄uitate primū reuocat ⁊ ad bonū ex-
hortar̄.ſi eternū regnū vel ſupplitiū errāti de-
nūtiat:p̄fecto āgelus.i.nūtius dn̄i ē. Secūdo
dictus ē āgelus p̄p̄t vite angelice puritatē.quā
duxit in ſolitudīe.in v̄ginitate.in ɔtēplatōne.
Vn̄ Criſ. Beatus iohēs q̄ talē meruit h̄re lau-
datorē.audi nūc et intellige dignitatē. Puto ſi
n̄ eſſet audatie dicē.q̄ glīoſior ē iohānes q̄ꝛ hō
fuit.et p̄p̄t meritū v̄tutis angelus ē vocatus:q̄
ſi noīe angelus et natura fuiſſet. Angelus eñ
hocip̄m q̄ angelus ē nō tantū ē v̄tutis p̄miū.
quantū nature p̄petas. Iſte aūt mirabilis ē.q̄
in natura hūana euāgelicā trāſgreſſus ē ſc̄ti-
tatē. Et hoc obtinuit p̄ grām dei.qd̄ n̄ habuit
natura Hec Criſ. Et vt ſūmā v̄tutū ɔmēdatō-
nis ei⁹ dn̄s breuiter ɔp̄hendat:ſubdit. Amē di
co vob.int̄ natos mulierꝫ nō ſurrexit maior io
hāne baptiſta. Signant̄ dicit natos.n̄ natas.
ne v̄gini m̄ri xp̄i p̄ferri vel eq̄ri q̄ ad ſc̄titatem
intelligar̄.q̄ p̄lata ē oīb⁹ ſc̄tis.et poſt xp̄m ſan
ctior fuit vniuerſ. Dicit aūt mulierꝫ n̄ v̄ginis.
ne xp̄o ɔpari videar̄.q̄ꝛ mulier ibi nōſolū ſexū
ſed etiā corruptōnem ſignificat.ſm quē modū
b̄ta v̄go melior n̄ fuit. Etſi mulier aliq̄n in euā
gelio nūcupar̄.ibi mulier p̄ fēīa et ſexu ponit̄.
Nec ceteris p̄phetis et p̄triarchis cūctiſq; hoīb⁹
p̄fert̄ hic iohānes:ſʒ eq̄tur.vl' null⁹ ei āt̄ponit̄
Nō eñ ſtatim ſequit̄ vt ſi alij eo meliores n̄ ſūt
ille maior aliorꝫ ſit. Vn̄ non negat q̄n equalis
ſibi aliq̄n ſurrexit.verū v̄o poſtea ſanctior eo
aliquis fuerit.vl' adhuc futurus ſit:indiſcuſſū
relinquit̄. Vn̄ Criſ. Scriptura quidē nō dicit
iohānem maiorē eſſe ceteris ſanctis:ſʒ ceteros
ſanctos nō eſſe maiores iohāne. Coequauit ei
ceteris.non p̄poſuit. Et iterꝫ. Quod autem di-
cit.tale eſt. Non peperit mulier iſto maiorem.
Et ſufficit quidem hec enuntiatio xp̄i. Si au-
tē vis a rebus ipſis diſcere hoc. excogita eius

inmenſā ꝯuerſatōem.et mētis altitudinē. Ue-
lud eñ qui celitus deſcēdiſſet degebat in terra.
fere nullā gerens curā de corꝑe:intellectualiē
erectus in celū. Et ſoli deo ꝯiūctus ꝰ nullo mū
danoꝝ ſolicitus. Sicut eñ in celo.ita ꝯuerſa
baē.et nature neceſſitatibꝫ ſuꝑior effectus.ex-
traneā quādā ambulabat viā.in ẏmnis ꝛ oro-
nibꝫ oīe ꝑtrāſiens tp̄s.hoīm quidez nulli.deo
aē ꝯtinue ſoli colloquēs. Neqꝫ eñ vidit aliquē
ꝯſeruoꝝ.neqꝫ viſus ē alicui horum. Nō lacte
vſus ē.nō lectulo.nō tecto.nō foro.nō aliquo
qꝫ potitꝰ ē hūanoꝝ. Sermo ſeuerꝰ ꝛ lenis. Nā
cū ꝓp̄lo iudeoꝝ viriliē ꝛ feruēter.cū rege auda
cter:cū diſcipulis leuiter ꝯferebat. Nil fruſtra
vel leniter.ſed oīa ꝯueniēter agebat. Propē
hoc dixit. Nō ſurrexit in natis mulieꝝ maior
iohē baptiſta Hec Criſo. Et qꝛ nulla eſt iohis
cū filio dei collatō.ideo ſꝫm Criſ. vt copia lau
dū iohis iudeis occaſionē nō daret ꝑferēdi io-
hēm xp̄o:ſubdit diſtinguēdo excellentiā xp̄i ab
excellentia iohis:dicēs. Qui aūt minor eſt.ſ.
etate et multoꝝ opinione.in regno celoꝝ.i.in
eccl'ia ſanctoꝝ militāte:maior ē illo ſcꝫ digni-
tate et maieſtate. Quod de xp̄o recte accipitur
qui tūc in eccleſia militāte.que a primo iuſto
incipiēs vſqꝫ ad vltimū electū ꝑdurat:mīor a
mltis ꝛputaē. Sꝫ (ſꝫm Criſ) ñ putes qꝛ ꝯpatie
ſe dixerit maiorē iohe. Ut ei etiā dič Amb. alia
ē iſta natura.nec cū hūanis generatōibꝫ ꝯpan
da.ñ eñ p̄t hoī cū deo vlla eſſe collatō. Uel no
uiſſimus angelorū.qui in regno celoꝝ.i.in ec-
cleſia triūphante miniſtrat.ſeu minimus ſc̄o
rum.qui iā ibi cum deo regnat:maior ē eo ꝓp̄
ſtatū fruitōnis.qꝛ quilibet beatus et ꝯp̄henſor
quātūcunqꝫ minimus:maior ē actu q̄ quilibet
viator purus.licet aliquis viator ſit maior in
potētia aliquo iā beato. Uñ Hiero. Nos autem
ſimpliciter intelligamus qꝫ oīs ſāctus qui iā
cū deo eſt:maior ſit illo qui adhuc ꝯſiſtit in ꝑ-
lio.aliud ē eñ coronā victorie poſſidere.aliud
adhuc in acie dimicare. Intellige tñ q̄tum ad
p̄mij ſecuritatē.non q̄tum ad meriti magnitu
dinez. Deinde quaſi declarādo qꝫ erat pluſq̄
ꝓpheta.ꝯmēdat eū a tp̄is ꝯmoditate in q̄ venit
qꝛ in tp̄e gr̄e:cōmodo et vtili hūano generi. A
diebꝫ eñ iohis.i.poſtq̄ cepit iohes ꝑdicare ꝯſe
cutōem regni celeſtis ꝑ pn̄iam.vſqꝫ nūc inclu-
ſiue.qꝛ tp̄s gr̄e a tp̄e ꝑdicatōnis iohis.inchoa-
tum ſemꝑ erit.q̄diu nūc dici p̄t.et vſqꝫ ad finē
mūdi durabit:regnū celoꝝ vim patiē a penitē
tibꝫ et violēti.illi.ſ.qui nō videnē hr̄e ius ſicut
publicani ꝛ pctōres rapiūt illud.excluſis ſcꝫ fi
lijs regni. A ſimili dictū ē. ſicut ſi aliqd regnū
datū eſſet extraneis q̄ violentia videreē infer
ri ip̄o regno. Uñ Hila. Regnū celoꝝ vim pati
tur.qꝛ gloria dei.iſrahel patribꝫ debita a ꝓp̄his
p̄nunciata.a xp̄o oblata. fide gentiū occupaē
dum ꝑ pn̄iam quā iohānes predicauit fideles
ad celeſtē p̄riam quaſi in locū alienū penetran
tes. Uñ Criſo. Uides ergo qꝛ magnus eſt iohes
in cuius tp̄e tanta gr̄a effuſa eſt ſuꝑ terram.et
quod in diebus oīm ꝓphetarū factū non eſt.in
illius tp̄e factū eſt.et ip̄e factus eſt gr̄e huius
miniſter Hec Criſ. A diebꝫ ḡ iohis regnū celo
rum patuit penitētibꝫ.a quibꝫ vim patitur.et
violēter rapiē.qꝛ primus pn̄iam ꝑdicauit.qua
velut quadā violētia nos affligēdo.et ꝑ pctīs
ſatiſfaciēdo:regnū celoꝝ q̄ violenti non pigri
rapimus et intramus. A quo eñ ꝑ peccatum
alieni facti ſumus.vi ꝛ virtute pn̄ie acquirimꝰ
et id quod nobis de iure ñ debeē:labore et vio-
lentia rapimus. Quaſi rapꝫ quidē eſt.vbi nul-
lū ius habemus.et qd angeloꝝ ē poſſeſſio acq̄-
rere. Non p̄t eñ homo natus in terra rapꝫ ce-
lū niſi ſibi faciat violētiā. cohercēdo a delecta
tionibꝫ ꝓprium appetitū.et ſubiugando ſpiritui
carnē ſuā. Uñ Hiero. Grādis eſt violentia nos
in terra genitos eſſe.et celoꝝ ſedē querere poſ-
ſidere ꝑ virtutē.qd nō tenemus ꝑ naturā. Uñ
et Amb. Et ideo faciamus vi regno celoꝝ. Oīs
eñ qui vim facit: vehemēti ſtudio ꝓperat.non
torpēdi lenteſcit affectu. Ei id vim facimus na
ture.vt nō ad terrena dimergat:ſꝫ ad ſuꝑna ſe
ſubrigat. Uñ et Greg. Cum pctōres ad pn̄iam
redeūt:q̄ in locū alienum intrāt.et violenē re-
gnū celoꝝ rapiūt. Et iteꝝ. Recogitemus ḡ fra
tres cariſſimi mala q̄ fecimus.et noſmetip̄os
aſſiduis lamētis atteramus:hereditatē iuſtoꝝ
quā nō tenuimus ꝑ vitā:rapiamus ꝑ pn̄iam.
vult a nob̄ oīpotens deꝰ talē violentiā perpeti
Nā regnū celoꝝ rapi vult nr̄is fletibꝫ:qd nr̄is
meritis nō debeē. Uñ et Euſebius. Nō ſine vio
lentia fieri p̄t vt vnuſquiſqꝫ iracundiā pacien-
tia.ſuꝑbiā humilitate ꝯmutet.amore pauꝑta
tis et indigentie affluentiā ſuꝑet.vinolentiaꝫ
ſobrietate.luxuriā caſtitate ꝯmutet.et homo
ſubito in virū alteꝝ trāſmuteē.et ſic a talibꝫ ꝑ
violentiā regnū celoꝝ diripiē. Uñ etiā in col-
latōne abbatis abrahā ſic dr̄. Regnū etenī ce-
loꝝ.nō deſides.nō remiſſi.nō delicati.nō tene-
ri:ſed violenti diripiūt.qui nō alijs:ſꝫ aīe ſue
preclarā inferūt violentiā.oīi eā p̄ntiū rerū
voluptate fraudātes. Iſto ꝑfecto ſūt laudabi-
les violenti.qui vim faciūt ꝑditōni ſue. Homo
eñ (vt ſcriptuꝫ eſt) in doloribꝫ laborat ſibi.et
vim facit ꝑditōni ſue. Perditō nr̄a eſt oblecta
tio p̄ntis vite.et executio deſideriorū volupta-
tūqꝫ nr̄arū.q̄s ſi q̄s ab anima ſua ſubtraxerit
ac mortificauerit.glorioſā ꝑfecto ꝛ vtilē ꝑditō
ni ſue vim facit.abnegās hūtaxat ei iocūdiſſi-
mas volūtates Hec Abrahā. Scd̄m Bern. q̄-
dā regnū dei mercāē.vt q̄ exercēt oꝑa miſcd̄ie
elemoſinā.et hꝰ.quidam furanē.vt qui faciūt
occultas pn̄ias.quidā ꝯpellūē intrare.vt pau
peres neceſſarij.nō volūtarij. quidā rapiunt.
vt pauꝑes volūtarij.qui pauꝑes ſpiritu ſunt.
Si aūt adhuc dubitas regnū ꝯſequi. forte ꝓp̄
defectū meriti vel auxilij.audi Auguſtinū di-
centē tibi. Si queris q̄o iſtud p̄t fieri.quibus
meritis.quibuſue auxilijs:audi. Res iſta ē po
ſita in poteſtate faciētis.qm̄ regnū celoꝝ vim
patitur. Regnū celoꝝ o homo aliud nō querit

poſita in ꝑtate facietis.qm̄ regnum celoꝝ vim
patit̄.Regnū celoꝝ o hō aliud n̄ q̄rit ꝑciū niſi
teipm̄.tantū valet quātū es:te da et habebis
illud.Quid turbaris de ꝑcio.xp̄c ſemetipm̄ tra
didit.vt te acq̄rēt regnū deo pr̄i.ita temetipm̄
da vt ſis regnū eius.vt nō regnet pc̄tm in tuo
mortali corpe:ſ3 xp̄c in acquiſitōnem vite.Et
iteꝝ.Venale habeo.Quid dn̄e:Regnum.Quo
emit̄:Paupertate regnū.dolore gaudiū.labore
requies.igm̄inia glia.morte vita.Vn̄ et Criſ.
Qui ſeipm̄ donauit hoib:qūo regni ſui ſocie-
tatē nō dabit:hec Criſ.Igit̄ non cures q̄d vel
quātū mō ꝯſtet.ꝛ q̄d vel quātū de ꝯmodis ſeu
lucris tp̄alib ꝑdas.aut q̄d vel quātū de incō-
modis ſeu dānis tp̄alib ſuſtineas.vt regnū il
lud de q̄ tā glioſa dicta ſūt rapias ꝛ poſſideas.

Dein̄ ſubdit̄.Oēs em̄ ꝓphe et lex q̄ erant de
xp̄o vēturo.durauert̄ vſq3 ad iohem.i.vſq3 ad
tp̄s iohis.et etiā xp̄i.q2 xp̄c et iohes fuerūt q̄i
ꝯtp̄anei.ex tūc em̄ ceſſauerūt legalia et ꝓpheti-
ca.Vbi xp̄i tp̄s oñdit̄.vt quē illi ventuꝝ eē di-
xerūt:iohes veiſſe oñderet.Nō q2 tūc lex ꝛ ꝓphe
tia fuerit ānihilata.imo impleta.et impfectio
eius amota.q2 ex tūc ꝑdicari cepit ꝑfectō euā
gelica.Ita iohs initiū ē euāgelij.ꝛ ēmin⁹ legis
et ꝓphaꝝ.Lex em̄ et ꝓphetia ibi finit.vbi id q̄d
ꝑfigurauerat et ꝓphauerat:adimplet̄.Nā vſq3
ad iohem lex et ꝓphete figurāt et ꝓmittūt.ſ3 ex
tūc in antea figurata et ꝓmiſſa ſuccedūt.q2 in
lege et in ꝓphis veritas de xp̄o erat ſub figuris
ꝛ enigmatib.ſ3 a iohe ē maīfeſte oñſa.quē em̄
lex et ꝓphete vētuꝝ ꝑdixerāt.iohes veniſſe oſtē
dit:dicēs.ecce agnus dei.Et q̄uis poſt iohem
fuerūt ꝓphete vt agabo et q̄tuor filie philippi.n̄
tn̄ de xp̄o in carne vēturo ſunt vaticinati vt ꝑ
cedentes.ꝺ quib tm̄ ē hic ſmo.Vn̄ Beda.Lex
et ꝓphete vſq3 ad iohem.q2 nō potuit vltra ven
tuꝝ ꝓphetari.q̄d iohis preconio iā veniſſe cla-
rebat.Vn̄ et Aug.Inter om̄es diuinas aucto
ritates euāgeliū merito excellit.Quod em̄ lex
et ꝓphete futuꝝ ꝑnunciauerūt.hoc redditū at-
q3 ꝯpletū in euāgelio demōſtrat̄.Nō obſerua-
mus ſacramenta que in lege et ꝓphetis ꝑcepta
ſūt.quia mutata ſūt.q2 intelligamus q̄ ibi pre
dicta ſūt.et tenemus q̄ ibi ꝓmiſſa ſūt.Vn̄ etiā
Criſ.Ergo finis ꝓmiſſionis iohes eſt.Si autē
finis ꝓmiſſionis iohes ē.et initiū beatitudinis
ipſe eſt.Quecūq3 enim ꝓmiſſa ſunt ſeculo iſti:
vſq3 ad iohem ꝓmiſſa ſunt.Ex illo aūt iam nō
ꝓmittunt̄ futura.ſed ea q̄ ꝓmiſſa fuerāt:adim
plent̄.Vſq3 ad eū fuit ſpes.ex illo aūt cepit eē
res. De ꝯmēdatōne etiā iohis ſic dic̄ Bern.
Johānes vbiq3 maior.in om̄ib ſingularis.mi
rabilis ſup oēs.Quis ſic glioſe annūciatus ē:
Quis ſic ſpāliter in mr̄is vtero ſpūſcō legitur
fuiſſe repletus:Quē legiſti intra mr̄is vterū
exultaſſe:Cuius natiuitatē vidiſti eccliam ce-
lebrare:Quis ſic puer heremū ꝯcupiuit:Quis
ita ſublimit̄ legitur cōuerſatus:Quis pn̄iam
et regnū celoꝝ ꝑmus oñdit:Quis regē glie ba
ptizauit:Cui ſe primū trinitas ſic apte reuela-
uit:Cui tale teſtimoniū ꝑhibuit dn̄s ih̄s xp̄c:
Quē ſic honorauit ecclia:Johānes ꝑr̄iarcha.
imo ꝑr̄iarcharū finis et caput.Johes ꝓpheta.
imo pluſq̄ ꝓpha.q2 quē venientē nūtiat:digito
demōſtrat.Johes angelus:ſ3 et inter angelos
electus:ſaluatore atteſtāte cū dicit.Ecce mitto
angelū meū ꝛc̄.Johānes apl̄s:ſ3 et apl̄oꝝ pri
mus et ꝑnceps.q2 fuit homo miſſus a deo.Jo-
hānes euāgeliſta.ſ3 et euāgelij ꝑmus inceptor
ꝑdicās euāgeliū regni.Johes virgo imo ꝟgini
tatis norma.pudicitie titulus.caſtitatis exem
plū.Johānes martir.ſ3 ꝛ martirij lumē.inter
natiuitatē ſiquidē mortēq3 xp̄i ꝯſtātiſſima for-
ma martirij.Ipe vox in deſto clamātis.ꝑcur-
ſor iudicis.ꝑco verbi.Ipe ē helyas vſq3 ad quē
lex et ꝓphete.lucerna ardens et lucēs.amicus
ſpōſi.ſpōſe preꝑator.Silētio trāſeo cetera.ſic
nouē ordinib angeloꝝ inſertus ē.vt etiā ad
ſeraphin apicē transferat̄ Hec Bern. Dein̄
dn̄s ſubdit.etſi vultis recipe et intelligē.ipſe ē
helyas.nō in ꝑſona ſ3 in ſpū.q2 fuit ſimilis he
lye.et hoc in trib.Primo in auſteritate pn̄ie.
q2 de helya ſcribit̄ q2 erat vir piloſus.q2 hēbat
veſtē hirſutā et aſperā.et zona pellicea accin-
ctus renib.Silr̄ ꝺ iohe dr̄ q2 habebat veſtimē
tū de pilis cameloꝝ.et zonā pelliceā circa lū-
bos.Secūdo in ſoliditate ꝯſtantie.ꝺ helya em̄
ſcribit̄ q2 ipe ꝯſtant̄ arguebat regē achab ꝛ re
gē ochoziam.et ſilr̄ iohānes ꝯſtāter arguebat
herodem.Tertio in auc̄te doctrine.q2 ſicut he
lyas vēturus ē per ꝑdicatōeʒ ſuā denūtiās xp̄i
aduentū ſecundū.ita iohānes(vt ſuꝑdictū ē)
ꝑuenit primū.Et ſm̄ Hiero.hoc dictū.ipe ē he
lyas.miſticū eſſe.et egere intelligētia.ſequens
dn̄i ſermo demōſtrat:dicens.Qui habet aures
cordis audiēdi.i.intelligengi.audiat.i.intelli-
gat.ſ.q2 nō dixit iohem eſſe helyā in ꝑſona.ſ3
in ſpū.Vel q̄ habet aures ad offitiū audiēdi ex
terius:audiat interius adhibēdo diligētiā cir
ca ea q̄ dico et dixi ſupius.Vtit̄ aūt xp̄c talib
verbis.ꝓponēdo aliq̄d arduū vel miſticū.ꝛ hoc
vel vt moueat intellectū ad intelligēdū.vel af
fectū ad acq̄eſcendū et exequendū. Oratio.

Domine ih̄u xp̄e qm̄ tu es qui vēturus
es ad ſaluādū nos.et aliū nō expecta-
mus.da nob vt vincti tuo amore et ti-
more exeam⁹ de arūdineto vanitatis.et de mol
li veſtitu voluptatis.in deſertū pn̄ie.Renūtia
nob ꝑ effectum miſcdie tue.q2 tu es veritas:q̄
mēte ceci vidēt.caritas q̄ affectu claudi ambu-
lāt.hūilitas q̄ ſupbia leproſi mūdant̄.verbū q̄
ſurdi audiūt.vita q̄ mortui reſurgūt.ꝛ btus q̄
paupes euāgelizant̄.vt om̄es ad te cōuertan-
tur Amen. De increpatōne et ꝯdemna-
tione infideliū iudeoꝝ. Ca.LVII.

PRemiſſa igitur ꝯmēda
tione iohis increpat ꝛ ꝯdēnat dn̄s
ſupbiam iudeoꝝ.qui ꝑdicatōne io-
hānis moti n̄ ſūt:ſ3 et ipius xp̄i ꝑ-
dicatōem deſpexerūt.et ꝯpat eoꝝ generatōem

peruerſam et obſtinatã. per quã tam predicã
tes q̄ audiẽtes ɔp̄hendit. pueris in foro clamã
tib9. et eoꝝ coequalib9. i. in ptes equales diuiſ
ac ſibinuicẽ improperantib9 et dicentib9. Ceci
nimus vob et non ſaltaſtis. lamẽtauim9 et nõ
plãxiſtis. Ubi ſciendũ q̄ pueri hebreoꝝ ad ex-
ercendũ ſe in ludis honeſtis: inducẽtib9 ad vir
tutes ⁊ retrahẽtib9 a vitijs: talẽ ludũ hr̃e ɔſue
uerũt. Diuidebanẽ in medio ciuitatis ĩ duas
ptes eq̃les. et illi q̃ erãt ex vna pte canebãt car
mẽ leticie. ⁊ alij ex oppoſita pte carmẽ lugubre.
deridẽtes trãſmutatõem repentinã pn̄tis vite.
et poſtea ſibi mutuo exprobrabãt. ⁊ exultãtes
dicebãt alijs. quare ſibi nõ ɔgaudebãt. et ɔ̃rio
alij quare ſibi ɔpaciẽdo nõ ɔdolebãt. et hoc fie
bat ad exprimendã vanã leticiã hoim. et defe
ctũ ɔpaſſionis et amicitie adinuicẽ in hoc mũ
do. ſicut videmus frequenẽ fieri in eadẽ ciuita
te. imo et in eodẽ vico. vel etiã eadem domo. q̄
aliqui letanẽ et alij ex oppoſito triſtanẽ. et qñ-
q3 modicu3 ſibinuicẽ ɔpatianẽ. Huic negotio
ſiĺe eſt negotiu3 circa iudeos. et poſtea xp̄i tpe
factũ. Multi eñ ꝓphaꝝ ſedentes ꝓpter docẽdi ⁊
iudicãdi auctẽm. in foro. i. in eccl'ia. vbi lex et
iura ꝓmunẽ. et canentes ꝑ gaudioꝝ eternoꝝ
ꝓmiſſionẽ. monuerũt iudeos exultare pro ſpe
futuroꝝ. ⁊ exultare noluerũt. multi etiã lamẽ
tantes per tormentoꝝ ɔminatõem monuerũt
eos dolere ꝓ peccatis. et noluerũt. Proptẽ hoc
igitur poterãt eos arguere ꝓphete: dicẽtes. Ce
cinimus vobis et nõ ſaltaſtis ad laudes dei aſ-
ſurgendo. lamẽtauimus et nõ planxiſtis peni-
tentiã agendo. Id eſt inuitauimus vos ad ex-
ultandũ pro ſp̄ualib9 bonis. ⁊ non exultaſtis.
niſi in terrenis. monuim9 ad pn̄iam et nõ pe-
nituiſtis nec doluiſtis. Eo mõ etiã factum eſt
tpe xp̄i. Iohãnes eñ ieiunãs et abſtinẽs: inui
tabat eos ad dolendũ pro pc̄tis. ⁊ dolere nolue
rũt. dñs aũt ɔmedens et bibens cũ eis inuita-
bat eos ad exultandũ ꝓ gracijs. q2 mos ɔmedẽ
tiũ ẽ exultare. et noluerũt hoc facere. Sub ſi-
militudine g̃ eos increpat. q2 nec habuerẽ plã
ctum ɔpunctionis ex pn̄ia p̄dicata a ioh̃e. nec
ſaltũ exultatõis ex miſericordia exhibita a ſal
uatore. Ioh̃es eñ predicabat lamẽta pn̄ie. xp̄c
exultatõe3 miſcd̃ie: ſ3 generatio iudaica ñ plo
rat cũ ioh̃e plorãte. nec gaudet cũ xp̄o gaudẽ-
te. Per clamãtes g̃ intelligũẽ predicãtes. ſ. io-
hãnes et xp̄c. et ꝑ coequales ip̄i quib9 p̄dicant
ſc3 auditores. Nã q̄ ait. Lamẽtauim9 ⁊ nõ plã
xiſtis ad ioh̃em ptinet. cuius abſtinẽtia a cibo
et potu: luctũ pn̄ie ſignificabat. Q2 aũt ait. ce-
cinimus et nõ ſaltaſtis: ad ip̄m dñm ptinet. q̃
vtendo cũ ceteris cibo et potu: leticia3 futuri
ſeculi et regni figurabat. Ioh̃es eñ p̄ceſſit in
typo pn̄tis vite. que debet eſſe in lamẽto: ſ3 xp̄c
ſecutus ẽ in typo future q̃ erit in gaudio. Unde
in pſalmo. Qui ſeminãt in lacrimis: in exulta
tione metẽt. S3 puerſi iudei vidẽtes auſterita
tẽ iohannis. per hoc moti nõ ſunt ad pn̄iam.
⁊ poſtea dulcedinẽ xp̄i. ⁊ tñ ꝑ hoc moti nõ ſũt

ad pietatẽ. Unñ Hiero. Dicũt g̃. Cecinimus vo-
bis et ꝓuocauim9 vos. vt ad nr̃m cãticũ bona
opa faceretis. ⁊ noluiſtis. Lamẽtauim9 ⁊ vos
ad pn̄iam ꝓuocauim9. nec hoc quidẽ facere vo
luiſtis: ſpernẽtes vtrãq3 p̄dicatõem. tã exhor-
tatõnis ad v̄tutes q̄ pn̄ie poſt pc̄ta. Hec Hie-
ro. Doctor vel predicator cantat qñcunq3. ſ. de
v̄tutib9 et eternis gaudijs docet vel predicat. ⁊
tũc auditores extra vitia vt mũdũ ſaltare dñt
qñq3 lamẽtaẽ. qñcũq3. ſ. vitia et ĩferni dolores
deteſtaẽ. et tũc auditores plãgere debẽt ⁊ peni
tere. Sp̄ualiẽ pueri ſũt p̄dicatores ⁊ doctores.
pueri ꝑ ɔuerſatõis humilitatẽ. ꝑ colũbinã ſim
plicitatẽ. et ꝑ vite puritate3: ſedẽtes in foro. q2
vẽditores celeſtiũ. iudices aiaꝝ. ⁊ p̄cones rega
liũ p̄ceptoꝝ. clamãtes p̄dicãdo. coequalib9 ſm
capacitatẽ auditorũ doctrinã ɔtempãdo. ca-
nentes miſcd̃iam pc̄toꝝ. gr̃am iuſtoꝝ. gloriã
beatoꝝ exprimẽdo. Triplex g̃ canunt carmen
ſc3 nuptiale pro vnione dei et anime. familia-
re ꝑ inhitatione diuine pn̄tie. triũphale ꝓ ɔſu
matõe victorie. et nõ ſaltãt mali. ſaltu ɔuerſio
nis. quo ad primũ. ſaltu deuotõnis q̃ ad ſecun
dũ. ſaltu ɔtẽplatõnis quo ad tertiũ. Lamẽtãt
oñdentes culpã multiplicẽ. miſeriã pn̄tem. pe
nã eternã. ſ3 mali nõ plangũt planctu ɔpũctõ
nis ꝓ culpa. planctu ɔpaſſionis ꝓ miſeria. plã
ctu orõnis ꝓ pena. Deinde applicãdo ſimili-
tudinẽ ad ꝓpoſitũ. ſubdit increpatõis duplicem
rõnem. q2 nõ crediderũt iohi ad pn̄iam exhor-
tanti. nec ſaluatori ad miſcd̃ia3 aduocãti. Nã
nec p̄dicatio et pn̄ia iohis eos ad luctũ et pe-
nitẽtiã inflexit. nec p̄dicatio et ɔuictus xp̄i eis
placuit. ſ3 remanſerũt obſtiati in pc̄tis. vtriuſ
q3 p̄dicatõe3 ɔtẽpnẽdo. ⁊ vtriuſq3 vitã in malũ
interp̄tando. Uenit eñ ioh̃es nõ manducans
neq3 bibẽs. i. in abſtinentia maxima viuẽs. ille
eñ qui parum ɔmedit: dr̃ nõ ɔmedere ſm cõ-
munẽ modũ loq̃ndi. vel ñ mãducans neq3 bi-
bẽs delicata. ſ. vel nõ manducãs ſc3 panẽ. neq3
bibẽs. ſ. vinũ et ſicerã Scd̃m Aug. Iohs dict9
ẽ nõ mãducãs neq3 bibens. q2 illo victu q̃ iudei
vtebanẽ: nõ vtebaẽ. hoc g̃ dñs niſi vteretẽ. non
in eius ɔpatõne mãducans et bibens diceretẽ.
Ecce vn9 pueroꝝ lamẽtãtiũ. i. ꝓphaꝝ ad pn̄ia3
v̄bo et exẽplo ꝓuocantiũ. et tñ nõ credũt ei iu-
dei: ſed dicũt. demoniũ habet. q̃ſi diceret. more
demonũ nõ ɔmedit. neq3 bibit. vel demoniac9 ⁊
inſanus ẽ. auſteritatẽ ei9 demoni attribuẽdo. de
moniaci eñ pñt multa agẽ ⁊ pati. q̃ ñ pñt alij
vel nõ ẽ hic hõ a deo. ita rigidus ſibi ⁊ alijs. cũ
dñs ſit ſuauis et mitis. Uenit filius hoĩs. ſ. v̄gi
nis. nõ hoim. ſ. viri ⁊ mulieris mãducãs et bi-
bẽs. ſ. in mũdo ⁊ in publico cũ alijs hoib9. id ẽ
ɔmunem vitã inter hoies ducens. hoc eñ fa-
cere debebat. quia mediator dei et hoim erat.
et ideo talẽ vitã debuit ɔmuniẽ ducẽ. vt ɔmu-
niẽ viuentes peccatores acceſſũ familiarem ad
ip̄m poſſent hr̃e. Ecce vn9 pueroꝝ gaudẽtiũ. i.
ꝓphetaru3 leticiã ꝓmittentiũ. et tamen dicunt
pueri generatõis et pharizei male interp̄tãdo

Ecce homo nil habens diuinũ. vorax ꝑ auidita⸗
tẽ potator vini ꝑ ↄſuetudinẽ: publicanoꝝ. id eſt
ꝑccãtiũ publice. ⁊ peccatoꝝ id ẽ peccãtiũ occul
te amicus. ſcꝫ per malã ſocietatẽ. cũ illꝭ mãdu⸗
cãs ⁊ bibẽs: quod tñ non faciebat vt eoꝝ vicia
amaret. ſed magis vt ſanaret. et eos alliciendo
attraheret. et ad penitẽtiã ↄuerteret. Ipſe eñi
homines attrahebat ⁊ vict⁹ ↄformitate. ⁊ fami
liaritatis oſtenſione. Ubi hieronimus. Si ergo
ieiuniũ placet vobis. cur iohannes diſplicuit:
Si ſaturitas vobis placet. cur nõ placet filius
hoĩs: Quoꝝ alteꝝ demoniũ hñtẽ. alteꝝ vora
torẽ nũcupaſtis et ebriũ. Hec hiero. Ecce peſſi
ma lĩgua q̃ ⁊ mãducãtes iudicat ⁊ nõ mãducã⸗
tes ⁊ ex vtraq; pte ſ. idit. q: maledic deũ ⁊ hoĩes
nec ẽ ei q̃ ſe abſcõdat a furore ei⁹. Abſtinentia
q̃de iohis fuit alijs exẽplũ auſteritatis ⁊ penitẽ
tie. mãducatio õo xp̃i fuit alijs exẽplũ cõdeſcẽſi
onis ⁊ miſericordie. Per illos igiẽ q̃ vtꝛq; ĩ ma
lũ ĩterp̃tãẽ. ſignificãẽ detractores. bonos act⁹
alioꝝ neq̃ter depuãtes. Sũt nãq; quidã peruer
ſi iſtis ſimiles. de oĩbꝫ male iudicãtes. Dicũt ei
ſi q̃s ſtudet et vacat huilitati q̃ ẏpocrita eſt: ſi
paciẽtie et manſuetudini. tidus eſt: ſi iuſtitie.
impaciẽs eſt: ſi ſĩplicitati. fatuus ẽ: ſi prudẽtie.
malitioſus eſt: ſi maturitati. flegmaticus ẽ: ſi io
cũditati. diſſolut⁹ eſt: ſi religioni. ſigularis eſt:
ſi ſocietati. ſecularis ẽ: ſi ſilẽtio ⁊ paci. melãcoli
cus vel diſſimulator ẽ: ſi alioꝝ correctioni. turba
tor pacis ⁊ p̃ſũptuoſ⁹ ẽ: ſi diſſimulat negligens
ẽ: ſi ĩſtat vigilijs ⁊ oratõibꝫ. ĩdiſcret⁹ eſt: ſi com⸗
muni dormitiõi. ſõnolẽtus ẽ: ſi p̃dicatiõi ⁊ aliorũ
ſaluti. appetitor laudis ẽ: ſi deſiſtit. remiſſ⁹ eſt: ſi
habet grãꝫ hominũ. adulator ẽ: ſi adulari rẽnu
it. ſuperbꝰ ẽ: ⁊ ſĩliter ĩ mlt̃is alijs temẽ iudicãt.
et q̃ bñ fieri poſſũt. in malũ interp̃tanẽ. Qui cũ
talibꝫ habitat poteſt dicẽ illud. Iob. Frater fui
draconũ et ſocius ſtrutionũ. Dñs ergo ⁊ per ſe
et per iohãnẽ conat⁹ ẽ iudeos ĩ r̃gnũ ĩtroducẽ.
ac ſi cuꝫ ꝓp̃ha dicẽt. q̃d debui facẽ vinee mee. et
non feci. Et ſcḋm Criſ. fecit ſicut faciũt venato
res. q̃ per duas vias ↄtrarias alicui ĩſidiãtur
aĩali. vt ĩ alterã ĩcidat ⁊ capiaẽ. Miſit eñi iohã
nẽ cũ vita auſtera. venit ipſe cũ cõmuni vita:
ſed ipſi rẽnuerũt. ⁊ vtrãq; viã ſalutis reſpuerũt:
q: nec cũ iohãne lugere. nec cũ xp̃o gaudẽ volu⸗
erunt. Iſtis iudeis ſimiles ſũt multi. qui nec fla
gellis nec beneficijs a malo reuocari vel ad bo
nũ ꝓuocari poſſunt: et ideo cũ ſuperbis et per⸗
uerſis iudeis ĩ faſciculis ſiꝫ colligati penas me⸗
rito ſuſtinebũt. Et licet xp̃c cui eſt ſapiẽtia dei
patris ſit p̃dicto modo reprobatus a phariſeis
et legiſperitis. q̃ dei ↄſiliũ et vite documentum
ſpreuerũt: tñ iuſtificat⁹ ẽ id eſt ↄgnit⁹ ⁊ cõpro
batus iuſtus. a filijs ſuis id eſt diſcipulis. et ab
eis q̃ r̃gnũ celoꝝ fidei iuſtificatiõne diripiunt: q̃
ſũt filij xp̃i per adoptiõnẽ. ↄfitẽtes iuſtũ ſapiẽtie
opus. ac dei diſpoſitiõnẽ ⁊ doctrinã. Deinde p⁹
ↄmunẽ iudeoꝝ ĩcrepatiõnẽ. q̃ſi noĩatim ĩcrepat
tres ciuitates galilee. ſitas ĩ littore laci geneza
ret. quibꝫ ſpecialiter p̃dicauerat ⁊ miraclã fece

rat: nec tñ ↄuerti volebant. Tũc ei ſcilꝫ poſtq̃
ĩcrepauit iudeos ĩ ↄmuĩ. ⁊ vidit eos obſtinatos.
cepit ĩ ſpeciali exꝓbraẽ. id ẽ ad modũ exꝓb rãtis
mala futura p̃dicẽ. ciuitatibꝫ ĩ quibꝫ facte ſunt
plurime ṽtutes eius. vt ſaltẽ opeꝝ magnitudini
et mlt̃itudi crederẽt: q: penitẽtiam nõ egiſſent.
q̃ſi diceret: et doctrinam audierũt et miracula
viderũt. ⁊ tñ credere noluerũt. ſed peẏores gen⸗
tibꝫ remãſerũt. Exprobrat eis dñs ad correcti
onẽ. ⁊ ↄminatur eis ve. id eſt eternã damnatiõ⸗
nem: predicẽdo vẽtura. nõ optãdo mala: ſicut ⁊
cũ dicĩẽ. maledicã illis qui maledicẽt tibi. id eſt
qui malefaciẽt. infligã eis penã: maledictio eñi ĩ
ſcriptura nũq̃ eſt imprecatĩa. ſed ꝓphetica. Ubi
Criſ. Deplorat autẽ dñs ad noſtꝝ exemplum.
eo q̃ effuſio lacrimarũ et gemitus amarus ſuꝑ
paciẽtes inſẽſibilitatẽ doloris. non modicũ anti
dotũ ẽ: ⁊ ad correctiõnẽ paciẽtiũ. et ad remediũ
ĩgemiſcentium ſuꝑ eos. Hec Criſ. Dicit ergo ve
ſcꝫ dãnatiõnis eterne ĩminet tibi corozaim. ꝑ q̃
quã ciuitatẽ iordanis ingrediẽ mare galilee. et
ĩ qua nutriẽẽ antixp̃c. ve tibi bethzaẏda. d̃ qua
ciuitate fuerũt. Petrus et Andreas. Iacobus
et Iohẽs. ⁊ diſtat a bethzaẏda quarto miliario.
q: ſi ĩ tẏro ⁊ ſẏdone q̃ fuerũt vrbes gẽtiliũ ẏdola
trie ⁊ vicijs dedite. q̃ tm̃ legẽ naturalẽ habebãt.
facte eſſẽt ṽtutes. id eſt diuina ꝓdigia ⁊ miracu⸗
la. q̃ facte ſũt in vobꝭ frequẽẽ: et p̃dicatũ eis fu⸗
iſſet ſicut vobꝭ. olim penitẽtiam quã vos non fe⸗
ciſtis. ipĩ egiſſẽt dolẽtes de peccatis. in cinere ex
ↄſideratiõne mortis. et cilicio ex ↄſideratiõne pec⸗
cati pungẽtis. ſedẽtis id eſt ĩ ↄſciẽtijs ſe hũilian⸗
tes. vel ĩ cinere humiliatio interior. in cilicio exte
rior deſignaẽ. Hec addit. q: ãtiq̃tus erat mos ſic
agẽ penitẽtiam. Uerumtñ dico vobis iudeis. q̃
tẏro ⁊ ſẏdoni. licet nõ ſũt ↄuerſi. remiſſius erit
ĩ die iudicij q̃ vobꝭ. q: min⁹ puniẽẽ q̃ vos iudei
obſtinati: nã minus peccauerũt illi. Gentiles
eñi neq; legẽ ſcriptã receperũt. neq; p̃dicatores
habuerũt. neq; miraclã viderũt. ſꝫ tm̃ legẽ natu
re trãſgreſſi ſũt. Iudei ṽo doctrinã audierunt. et
miraclã viderũt. ⁊ poſt trãſgreſſionẽ legis natu
ralis ⁊ ſcripte. etiã legẽ gratie ⁊ ſiĝ ꝑuipẽderũt:
⁊ ideo propẽ ĩgratitudinẽ puniẽẽ iſti ſeuerius.
et illi remiſſius. q: grauiꝰ ẽ fidẽ auditã repellere.
q̃ mori ĩ gẽtilitate: ⁊ ẽ argumentũ q̃ ceteris pa
ribꝫ maior erit pẽa xp̃ianoꝝ q̃ ĩfideliũ. clericoꝝ
q̃ laẏcorum. ſapientum q̃ ſĩplitiũ. prelatorum
q̃ ſbditoꝝ: nã cui mlt̃ũ donatũ ẽ mlt̃ũ ab eo q̃re⸗
tur. ⁊ potẽtes potẽter tormẽta paciẽẽ: et ſ uus
ſciẽs volũtatẽ dñi ⁊ nõ faciẽs. plagis vapulabit
multis. Deinde ſeparati exprobrat ciṽtati ca⸗
pharnaũ. q: diſtrictius alijs iudicãda eo q̃ bõa
a dño acceperat crebriora. Itẽ q: duas alias ar
guerat de obmiſſiõe penitẽdi ⁊ negligẽtia. hanc
ṽo de ↄtẽptu ⁊ ſuꝑbia. Uñ ⁊ alius ↄminat⁹ eſt pe
nã in genere cũ ait ve. huic aũt ĩ ſpecie q̃d appa
ret plus eſſe. Dicit ergo. Et tu capharnaum po
nẽdo vt ſuꝑ ↄtinens pro ↄtẽto. nũquid ſcḋm opi
nionem tuam vſq; in celum exaltaberis: Quaſi
diceret. Non. ẏmmo propter pctm̃ ſuperbie et

ĩgratitudinis vſq̧ ĩ infernũ deſcẽdes. nam qui ſe
exaltat humiliabiť. Quia ſi ĩ zodomis (q̃ tñ fue
rũt homines peſſimi) facte fuiſſẽt ṽtutes. que fre
quenter facte ſunt in te: forte ꝑmanſiſſẽt vſq̧ ĩ
hãc diẽ. qꝛ feciſſẽt penitẽtiam. vt niniuite fecerẽt
ad ione p̃dicatõnem. Dicit aũt forte. nõ ad deno
tandũ dubitatõnem ex parte ſua: ſʒ ad denotan
dũ mutabilitatẽ liberi arbitrij ex parte hoĩs
Uerumtñ dico vob̃. qꝛ terre zodomoꝝ remiſſius
erit in die iudicij q̃ꝫ tibi. id eſt minorẽ penã ſuſti
nebũt ratione ĩcredulitatis: ſʒ maiorem ratõne
enormitatis pcc̃i et criminis. Per iſtas ciuitates
q̃b xp̃c freq̃nť p̃dicauerat ⁊ miracľa fecerat. ſi-
gnificanť illi q̃ freq̃ẽť audiũt verbũ dei et vidẽt
exẽpla ṽtutũ: et tñ in pc̃is ſuis obdurãť. propť
qḋ ceteris parib᷒ grauius alijs punienť. Speci
aliter aũt ꝑ has tres ciuitates aſſignãť tria ĩ ho
minib᷒ q̃ maxime aggrauãt ĩgratitudinẽ in eis
Primũ ẽ litteratura ⁊ ſapiẽtia. qḋ ꝑ corozaim.
q̃ ĩterp̃tať ſecretũ mihi. vľ miſteriũ meũ. Secũ
dũ ẽ ordo vľ p̃latõ. qḋ ꝑ bethzaidã. q̃ ĩterp̃tatur
dom᷒ pecudũ ⁊ dom᷒ ṽnatoꝝ ſeu dom᷒ frugũ: ſc̃ ei
dom᷒ dñi peculiares. ⁊ r̃fugiũ pecudũ. i. ſ̃bditoꝝ
et ceteroꝝ. Terciũ ẽ religio. qḋ ꝑ capharnaũ. q̃
ĩterp̃tať villa pulcritudinis ſeu ꝯſolatõnis. vel
ager pĩguedinis: ⁊ vtinã ĩteri᷒ ſicut exteri᷒. Et
iſti ſi inuẽti fuerit negligẽtes ſeu peccatores. et
xp̃o ĩobediẽtes. duri᷒ q̃ꝫ ceteri redarguẽť ⁊ acri
us punienť. vel ꝑ corozaim ſignificantur huius
ſeculi ſapiẽtes. ꝑ bethzayďã diuites. ꝑ caphar-
naũ carnales: q̃ ſpecialiter xp̃m repellũt. ſic ille
ciuitates fecerũt. vbi Criſ. Conſiderate xp̃iani
qꝛ quedã miracula facta ſũt ĩ corozaim. q̃dã aũ
in bethzayďa. alia ĩ capharnaũ: apud nos aũt
xp̃ianos omnia facta ſũt. Que eñ fc̃a ſũt ĩ coro
zaim. forſitã bethzayďa nõ ꝯgnouerat: ⁊ q̃ fc̃a
ſũt ĩ bethzayďa. forſitan capharnaũ neſciebat.
Nos aũt xp̃iani quicq̃d vbiq̧ oꝑat᷒ ẽ xp̃c oĩa
euãgelio referẽte didicim᷒. Si ergo ſic xp̃c lugz
ſuꝑ illas ciuitatẽs (qꝛ penitẽtiã nõ egerũt) que
nõ oĩa mirabilia viderũt: putas q̃ũo quotidie
luget ſuꝑ nos xp̃ianos. q̃ quotidie ṽtutes eius ĩ
eccľia legim᷒ et audim᷒. et tñ penitẽtiã pc̃orũ
nr̃orũ nõ agimus? Si tẽpore zodomitaꝝ xp̃c ve
niſſet ⁊ talia demõſtraſſet forſitã ꝯuerſi fuiſſent
Illi qꝛ loth hominẽ iuſtũ nõ audiuerũt. ſulphu-
re ⁊ igne ꝯbuſti ſũt. Nos q̃ ⁊ q̃lia expectãt tor-
menta. qui ip̃m ꝯtemnim᷒ xp̃m: Et vide. qꝛ non
dixit. tũc ĩproperauit ciuitatib᷒. ſʒ tũc cepit im-
properare. Si ergo tũc cepit. ⁊ vſq̧ nũc quotidie
improperat talib᷒. Et quotiẽs legiť ĩ eccľia im-
properãs ĩproperat his q̃ tales ſũt ĩ eccleſia. ve
ergo vobis xp̃ianis. quib᷒ quotidie omnes ſcri-
p᷒ure vociferãtur. et vos tãq̃ꝫ aſpides ſurde obtu
rãtes aures ṽras nõ auditis voces eaꝝ. Quidã
eñ dicũt. pc̃a noſtra erubeſcimus ꝯfiteri. Dic
homo quid eſt peius. facere malũ an dicẽ? Si ẽ
ante dei ꝯſpectũ facere malũ nõ erubuiſti. quo-
modo añ ꝯſpectũ hominis erubeſcis dicere? Ad
iracũdiã deũ excitare nõ timuiſti. ⁊ ad miſericor
diã eũ flectẽ dubitas. hec Criſ. Oportet igitur

lectioni ſcriptaraꝝ vacare ⁊ intẽdere. ita eñ pec-
cator ad melius poterit proficẽ. vñ idẽ Criſ. De
bemus ſcripturas ſcrutari cũ diligẽtia. et nõ ſĩ-
pliciter. poterim᷒ ſalute nr̃a potiri. ſi ſẽper eis
ĩmorabimur. Et ſi vehementer durus q̃s fuerit
et ſi nihil lucratus fuerit ĩ alijs tẽporib᷒. tẽpus
ſaltẽ lucrabitur hoc: et ſuſcipiet aliquã vtilita-
tẽ. Quid igr̃ ais. qm̃ audiẽs nõ facio. nõ paruũ
lucrũ. miſerũ vocare ſeip̃m. nõ ĩutilis hic timor
Si ĩgemueris ſolũ qm̃ audiẽs nõ facis. omnino
ad faciẽdũ venies quãdoq̧. Nõ eñ eſt deo loquẽ
te et audientẽ deũ loquentẽ nõ luctari. Et iterũ
Quicquid queritur ad ſalutẽ. totũ iã adĩpletum
eſt ĩ ſcripturis. Qui ignarus ẽ. ĩuenit ibi quod
diſcat. Qui ꝯtumax ẽ et peccator. ĩuenit ibi fu-
turi iudicij flagella que timeat. Qui laborat in-
uenit ibi glorias promiſſionis perpetue vite. q̃s
mãducãdo ãplius excitetẽ ad opus. Qui puſilla
nimis ẽ et ĩfirmus. ĩuenit ibi mediocres iuſtitie
cibos. qui et ſi pinguẽ animã nõ faciũt. tñ mori
nõ ꝑmittũt. Qui magnanim᷒ eſt et fidelis. ĩue-
nit ibi ſpiritaliores eſcas ꝯtinẽtioris vite. q̃ ꝑdu
cãt eũ prope ad ãgelorũ naturã. Qui ꝑcuſſus a
dyabolo vulnerat᷒ eſt ĩ pc̃is. ĩuenit ibi medici
nales cibos. qui eũ per penitentiã reparẽt ad ſa
lutẽ. hec Criſ. Scdm̃ Bedã. quare nõ olim
his qui credere potuerũt. verũ iudeis q̃ credere
noluerẽt ſit euãgelizatũ. ip̃i᷒ eſt ſcire. c᷒ vniuerſe
ſũt vie miſc̃dia ⁊ veritas. Quia ſm̃ Anſhel. alio
modo iuſte damnat malos. alio modo iuſte par-
cit malis. Nã cũ dãnat malos iuſtum ẽ. qꝛ illorũ
meritis ꝯuenit. cũ ṽo parcit malis. iuſtũ eſt. nõ
qꝛ illorũ meritis. ſed qꝛ bonitati ſue ꝯdecens eſt.
Parcẽdo ergo malis iuſt᷒ ẽ ſcdm̃ ſe. ⁊ miſericors
ſcdm̃ nos. nõ ſcdm̃ ſe. Non eñ id eſt miſericors
qꝛ miſerũ cor habeat. ſed quia circa miſeros cor
pietatis impẽdit. Qui etiã ſcdm̃ Auguſ. cuius
vult miſereť. nõ iniuſticia. ſed grã: quẽ vult ob
durat. nõ ĩiquitate. ſʒ veritate vindicte. Sic tñ
miſc̃dia ⁊ veritas obuiãt ſibi. vt nec miſc̃dia im
pediat ṽitatẽ: q̃ plectiť dign᷒. nec ṽitas miſeri-
cordiã. q̃ liberať ĩdign᷒. De᷒ q̃dẽ ab etẽno ſciens
ꝯuerſatõez hoĩm malã futurã. ⁊ qꝛ nec ſola ſeue
ritate poſſet ſaluari. nec ſola miſc̃dia ꝑuenire
ad ꝑfectũ meritoꝝ: decreuit q᷒ ĩ vnoquoq̧ tẽpe
p̃dicandũ eẽt. vnũquẽq̧ ꝑmittẽs ſuo iudicio. id
eſt naturali legi. q̃ dicit ĩ corde: qḋ tibi fieri nõ
vis. alij ne feceris. Sʒ qꝛ naturaľ. lex obturpuit
ꝯſuetudine peccãdi. p̃dicata ẽ q̃ refrenaret pec-
cãtes. Et qꝛ iteꝝ hõ nõ ſe ꝑ legis ſeueritatẽ co-
hibet. ĩmo ꝑ ĩterdictũ reus tenebať: p̃dicata eſt
miſericordia q̃ ſaluaret confugientes ad eam.
vt excecaret refutãtes: mittens gentes ad pro-
miſſionem iudeorum. vt ipſi iudei ſaltem emula
cione gentium conuerterentur. Et hec ẽ altitu-
do conſilij dei. q̃ mira prouidentia iudeos ⁊ gẽtes
reduxit ad vitã quã ꝑdiderant in adam. Orõ

Domine ihũ chriſte qui nos verbo et ex-
emplo prouocaſti ad dolẽdum pro pec-
catis. et ad exultandum pro ſpũalibus
bonis. da mihi gratiam lacrimarum. et terram

cordis mei aridā irriguo celeſti fecūda: vt plan-
gā me quotidie ī omni vita mea. ita vt efficiāt
mihi lacrime mee panes die ac nocte: et mens
mea oblita vanitatis ⁊ miſerie. ardeat ī tuo amo
re: ita vt ſaltādo ad bona opa ⁊ laudes dei aſſur
gēdo: nūc exultē ī ſpe. et tādē ſemꝑ te laudando
tecū gaudeā ſ͞n fine Amen. De reuerſione
apl'oꝝ. ac miſſiōe ⁊ reuerſiōe ſeptuagītaduorū
diſcipulorum. Capitulum .LVIII.

REuertētes autē apl'i de
p̄dicatōne ad ih̄m. nūciauerūt ei que
docuerāt p̄dicādo. ⁊ fecerāt miracl'a
operando. oſtendētes q̄ mādatū eius
fideliter executi fuerīt. et grās referētes ſuꝑ his
q̄ acceperūt. Veniūt apl'i ad ih̄m. riui ad fontē:
ad locū vn̄ exeunt flumina reuertūtur vt iterū
fluāt. Ibant animalia de quiete ꝯtēplatōnis ad
laborē actōnis. et reuertebāt̄ iterꝝ ad quietem
cōtēplationis. Et compaciēdo eis de laboribus
ſuis. duxit eos ſeorſū in deſertū locum. vt poſt la
borē quieſcerēt puſillū. ſegregati a tumultu po
pulorū. et vt ſe colligerēt in oratōne. ſic diſperſi
fuerāt in predicatōne. nec em̄ ſpaciū edēdi habe
bant p̄ turbis que veniebant et redibant. Unde
Beda. Ubi magna tēporis illi⁹ felicitas. de labo
re docentiū ſimul ⁊ diſcentiū ſtudio demōſtratur
que vtinā ī nr̄o euo rediret. vt tāta miſtris ōbi
frequētia fideliū inſiſtat auditorum. que nec libe
rum eis curandi corporis ſpaciū concedat. Nā
quibus neceſſaria curandi corporis hora nega-
tur. quantominus illecebris anime ſue carnis
ſtudendi facultas abeſt: quinpoci⁹ a q̄bꝫ ōbū fi-
dei ⁊ ſalutare miſteriū oportune īportune exigi
tur. hoꝝ animus ꝯſequēter ad agēda ſemꝑ ⁊ co
gitāda celeſtia ſuccēdit̄. ne ea q̄ ōbis docēt factis
impugnent Hec Beda. Miſtice autē ſcd̄m Je-
ronimū. ſeorſum ducit dominus quos eligit. vt
inter malos viuentes mala non intendant. Et
bene dicitur vt quieſcerent puſillum. q: puſilla
requies eſt hic ſanctis. ⁊ labor magn⁹: ſꝫ poſtea
dicetur eis. vt requieſcāt a laboribꝫ ſuis. opera
em̄ illorū ſequūt̄ illos. Unde dicit Grego. q̄ tāto
tūc maior requies erit. quāto modo ob amorem
ꝯditoris ſui requies nulla fuerit. Et ecōtra īelli
ge o piger. q̄ tāto tūc minor requies erit: quāto
nunc ob amorē carnis requies maior fuerit. Et
ideo vt tūc gaudere poſſis dulcedīe quietis. non
abhorreas nūc guſtare amaritudinē laboris:
attēdens verba Boecij dicētis. dulcior ē apium
melle labor. ſi malus ora prius ſapor edat. Qui
eſcere ergo facit xp̄c diſcipulos ſuos. vt diſcant
om̄s: ⁊ maxime q̄ p̄ſunt. q̄ qui laborāt in ope et
ſermone: requiē ꝓmerēt̄. Per hoc etiā oſtēdit̄
q̄ p̄dicatores p⁹ p̄dicatōnis diſcurſū redire de-
bent ad ꝯtēplatōnis ſecretū. et opa ſua corā deo
diſcutē ⁊ diligenter examinare: vt de bonis grās
agāt. et de defectibꝫ veniā petant. Admonemur
itaqꝫ hic in dn̄i factis. vt aliquādo ab actione q̄-
eſcamus. ⁊ ad ſecretū ꝯtēplatōnis trāſeamus: q:
in actione exteriori. ſpaciū ꝯtēplādi nō habē⁹.
Que ꝯtēplatio recte deſertū dicit̄. q: a m'tis de-
ſerit̄. et a paucis inhabitat̄. in qua requieſcim⁹
puſillum. q: ꝓ nr̄a fragilitate non diu diuine vi-
ſioni valemus inherere: nec ꝓ neceſſitate prox-
imi illius curā diu pretermittere. Taceas ergo
ad tēpus a proximorū edificatione. vt tacendo
diſcas q̄liter ſuo tēpore vtiliter eloq̄ valeas. Ro
gādo tn̄ deum. q̄ ꝑ ſeip̄m ſuppleat cordibꝫ proximo
rū interius ea inſpirādo. a quibꝫ interī te abſti
neas linguā ꝑſilenciū e domādo. Un̄ Grego. Ne
mo debet propter ꝯtēplatōnē dei. omnino poſt-
ponē neceſſitatē proximi: nec propter neceſſitatē
proximorū ꝯtēnere ꝯtēplatōnē dei. Quid ei ꝓdeſt
ſi amātes noſmetipſos. relinq̄m⁹ proximos: vl' q̄d
rurſ⁹ ꝓdeſt. ſi amātes vl' zelantes proximos. relin-
quamus noſmetipſos? Et poſt hec dn̄s ih̄s de-
ſignauit. id eſt ſignāter elegit et ab alijs diſtinx
it. ac inſtituit ſeptuagintaduos diſciplos alios
p̄t duodecim p̄dictos: in ſignū q̄ p⁹ xp̄i reſurre-
ctōnē ⁊ aſcēſionē in celū. fides xp̄i p̄dicāda erat
gētibꝫ ſeptuagintaduaꝝ linguaꝝ. ſicut an̄ duo-
decim tribubꝫ ſcd̄m numerū duodecim apl'orū.
Prima ḡ lingua int̄ oēs erat hebraica. q̄ poſtea
in ſeptuagintaduas fuit diuiſa. Et ſicut apl'i for
mā demōſtrabāt epiſcoporū. id eſt p̄mi ordinis
⁊ maioꝝ ſacerdotū: ſic ⁊ iſti figurā gerebāt pre-
ſbiteroꝝ. id eſt ſecūdi ordinis ⁊ minoꝝ ſacerdotū
ſcꝫ curatorū. In p̄mis tn̄ eccl'ie tēporibꝫ vtriqꝫ
p̄ſbiteri vtriqꝫ vocabāt̄ epiſcopi. Quia ergo epi-
ſcopi ſūt ſucceſſores apl'oꝝ: iō ſi gaudēt d̄ apo-
ſtolico honore. dn̄t eis eē ſīles in labore. Septu
aginta q̄ꝫ ꝯſurgūt ex ductu denarij ꝑ ſeptenariū
iō ſignificāt impletōnē decalogi. cū ſeptē donis
ſpūſſancti: ꝑ binariū vō ſuꝑadditū. ſignificatur
maxime gemina caritas. ſcꝫ dei ⁊ proximi. q̄ om-
nia dn̄t eē in p̄dicatoribꝫ euāgelij. Et miſit illos
binos. Sic etiā ſcd̄m Origenē. et duodecim bini
et bini numerati fuerūt. vt ī eoꝝ cathalogo ma
theus oſtēdit. Miſit aūt binos. p̄mo ꝓpt̄ duos
populos ꝯuertēdos. iudeorū ſcꝫ ⁊ gentiū. ſecū-
do ꝓpt̄ ſalutē duplicē operādā. corꝑis ſcilꝫ et
anime. tercio ꝓpt̄ duplex mādatū caritatis.
ſcꝫ dei ⁊ proximi. q̄ debet eſſe ī p̄dicatore euāgelij.
quarto ꝓpt̄ geminā ꝑfectōnem. ſcꝫ vite ⁊ ſci-
encie p̄dicatori neceſſariā. quinto ꝓpt̄ mutuā
ꝯſeruationem et ſecuritatē cuſtodie. vt vn⁹ eſſꝫ
cuſtos caſtitatis alterius. et honorū ceterorū.
ſexto ꝓpt̄ mutuā cōſolatōnē ⁊ ſocietatis emo-
limentū. ſeptio propter cōfirmatōnē veritatis
predicāde ab ipſis. ⁊ eius teſtimonium. vt in ore
duorū teſtiū ſtaret verbū: ante faciē ſuā ſcꝫ an̄
preſentiam. vt aduētus xp̄i nō lateret. et vt ei
viam et hoſpiciū ī cordibꝫ hominū prepararēt:
in omnem ciuitatē et locum. quia indifferenter
xp̄c et diſcipuli eius predicabāt in ciuitatibꝫ et
locis paruis et magnis. quo erat ipſe venturus
ſcꝫ in iudeam. Poſt reſurrectōnem tamen et aſ
cenſionem domini ad predicandum etiam gēti-
bus miſſi ſunt. Scd̄m Gregoriū. predicatō ꝑue
nit. et ſic ad habitaculum mentis dominus ve-
nit. quia verba exhortationis percurrunt. per
quā veritas ī mente ſuſcipit̄. Et dicebat illis

Meſſis q̄dē m̄lta. opaꝛíȷ́ pauci. Jſta ꝛ plura alia
q̄ ſequūť. modū p̄dicādi ꝛ viuēdi diſcipuloꝝ ꝯti
nentia. dicta ſūt ſupra de miſſione aploꝝ. ꝛ ideo
hic repetere nō ē neceſſariū. Expleto aūt mi
niſterio legatōis ſue. reuerſi ſunt ſeptuaginta
duo diſcipuli cū gaudio. tū de fructu p̄dicatōis
ſue ꝑ quā popolū edificauerāt. tū de miraculoꝝ
opatōe. qꝛ demones eiecerāt: gloriātes ꝛ dicen
tes ſibi in nomie ꝛ inuocatione nomis xp̄i. non
ſolū languores ꝛ infirmitates. nō ſolū homines
imꝯ̄s. ſed etiā demonia ſubici. q̄ tn̄ ſūt tante po
teſtatis vt non ſit p̄tās ſup terrā q̄ ꝯpetur eis.
Ubi Beda. Bene q̄deꝫ ꝯfeſſi ſūt. deferētes hono
rem nom̄i xp̄i. ſed īfirma adhuc fide gaudebant
in ꝟtutibꝫ. Et qꝛ diſcipulos de ſignoꝝ opatōe do
minus vidit elatos. q̄ ex hoc nimis gloriabanť
tāq̄ infirmi ꝛ imꝑfecti: ideo hec gloria eoꝝ rep
miť. cū ſubdiť. Et ait illis. Uidi ſathanam ſicut
fulgur de celo cadētē. qꝛ p̄ns erat q̄n corruit im
mo eū p̄cipitauit. Fulgur em̄ cadit celeriter. et
maīfeſte ꝛ cū fetore. ꝛ inflāmatōe: ſic demones
de celo empireo ceciderūt. in iſtāti. ꝛ videtibꝫ ſā
ctis āgelis. ꝛ cū fetore ꝓpꝛíȷ́ pc̄ti ad inflāmandū
homīes ꝑ tēptatōem pati: ꝛ cauſa huiꝰ ruine fu
it elatio ſiue ſupbia de ſua excellētia. Quaſi di
ceret ſaluator ſuis diſcipulis. Cauete diligenter
debetis. ne ex elatōe ꝛ ꝑtate ꝯceſſa ſup demones
nimis eleuemī. ꝛ ſic corruatis. Sathane ḡ exē
plo deterrētur. ꝛ ad humilitatē reuocanť: vt qui
hūc ob ſuperbiā de celo recordareť eiectū. mul
tomagis ſe de terra editos. ſi ſuperbierīt humi
liādos. vt caſuꝫ ꝓpꝛíꝫ hoc exēplo caueāt. ꝛ q̄ ſtat
videat ne cadat. Et ſi ille ꝓpter ſuperbiā de celo
cecidit. multominꝰ ſuperbꝰ illuc aſcendet: qꝛ vt
alubi dr̄. turpis eiciť q̄ n̄ admittiť hoſpes. Un̄
Grego. Mire autē dn̄s vt in diſcipuloꝝ cordibꝫ
elatōem premeret. iudiciū ruine retulit. qd̄ ipē
mgr̄ elatōis accepit. vt ī auctore ſuperbie diſce
rent. q̄d de elatōis vitio formidarent. Un̄ Iſido.
Quiſq̄s iā ex deteriori melior eſſe cepit. caueat
de acceptis extolli ꝟtutibꝫ. ne grauius per vanā
gloriā corruat. quā priꝰ ꝑ lapſū vitíoꝝ iacebat.
Itaqꝫ nō ꝯ̄fidas in nature dignitate. nō ſuper
bias de ſapīa. nō de honore. non de ſtatu. non de
poteſtate. qꝛ in om̄ibꝫ natura āgeli te excedit. ꝛ
tn̄ ex ſuperbia cecidit ꝛ ex celo ē eiectus. ꝛ tuis
pedibꝫ ſubiectus. Ut em̄ dicit Auguſ. melior eſt
in malis factis humilis ꝯ̄feſſio. q̄ in bonis ſu
perba gloriatō. Et plus placet deo humilitas ī
factis malis. q̄ ſuperbia ī bonis. Humilitas tn̄
nō illa tm̄ laudať q̄ de ꝯ̄ſcientia pc̄toꝝ venit.
ſed illa q̄ ex virtute deſcendit deo cara ē. Igitur
nō debet homo gloriari in grā gratis data. que
malis ꝛ iniuſtis q̄nqꝫ ꝯ̄ferť: ſed in grā gratūfa
ciente. per quā ī libro vite aſſcribiť. ꝛ cū humili
tate in om̄ibꝫ grās agere. Un̄ ait. Ecce dedi vob
poteſtatē calcandi. ſ. pede ſp̄uali ſuper ſerpen
tes ꝛ ſcorpiones. ꝛ ſup̄ om̄em virtutē. ꝛ multipli
cia ſp̄ualia nocumēta inimici: et om̄e genꝰ im
mūdoꝝ ſpirituū de obſeſſis corporibꝫ eiciendi. et
nihil vobis nocebit. Scd̄m Bedā. qꝛ ſerpentes

dente. ꝛ ſcorpiones cauda nocent. ſerpentes eniꝫ
morſu oris. ꝛ ſcorpiones punctōe caude venenū
fundunt: ideo ſerpentes aperte ſeuientes. ſcor
piones clāculo inſidiātes. vel homies vel demo
nes ſignificant. Uel ſerpentes ſūt. q̄ inchoandis
virtutibꝫ venena p̄ue ꝑſuaſionis obiciūt. ſcor
piones q̄ ꝯ̄ſumatas virtutes ad finem vitiare
intēdunt. Scd̄m Theophilū. ſerpentes ſūt qui
viſibiliter nocēt. velut fornicatōnis ꝛ homicidíȷ́
demon: qui vero inuiſibiliter nocent ſcorpiones
vocanť. ſicut in vitíȷ́s ſp̄ualibꝫ. Inſup etiā cal
care ſerpentē. eſt ſubicere ratōni ſenſualitateꝫ.
q̄ ſm̄ Auguſ. ſignificať per ſerpentē: ꝛ calcare
ſcorpionē. eſt deteſtari detractorē: ꝛ calcare om
nem ꝟtutē inimici. eſt obicere om̄em occaſionē
mortalis peccati. Uerūtamē in hoc nolite gau
dere. qꝛ ſp̄us vobis infirmis ſubiciūť: nā malos
ſpiritus arcere ꝛ alia ſigna facere. aliq̄n ꝯceſſū
eſt etiā malis homībꝫ. nō ꝓpter ſeipos. ſed ad ꝯ̄
firmatōem fidei xp̄i p̄dicate ꝑ eos: ꝛ aliq̄n nō ē
meriti eoꝝ qui operātur. ſed potius per inuoca
tōnem nominis xp̄i ꝯ̄cedítur. vel ad maiorem
ꝯdēnatōnem eorum qui inuocant. vel ad vtili
tateꝫ eorum qui vident ꝛ audiūt. in quo ſemper
honoratur deus. per cuius nomē miracula fiūt
licet deſpiciātur qui faciūt. Un̄ Criſoſt. Eicere
demones ꝯ̄mune opus eſt inter miniſtros dei ꝛ
miniſtros dyaboli. Ueritatem confiteri ꝛ iuſti
ciam facere. priuatū eſt opus tm̄ ſanctoꝝ. Ideo
quē videris demonia eicientē: ſi non eſt ꝯ̄feſſio
veritatis in ore eius. nec iuſticia in manibꝫ eiꝰ:
non eſt homo dei. Si aūt videris veritatē confi
tētem. ꝛ iuſticiam facientē. ꝛ ſi demonia nō eicit
homo dei eſt. Et iterum. Non ſigna pete. ſed ani
me ſanitatem. Si aūt ſigna vis facere. eruaris
a delictis. ꝛ omnia expleſti. Etenim magnus de
mon eſt peccatum. ꝛ ſi auferꝫ maiora. decē mille
demones abigentibꝫ operatus es: ſigna em̄ mul
tociens alíȷ́s profuerūt. facienti aūt obfuerunt.
in elatōem extollentia. ꝛ vanam gloriam. vel in
alio aliquo modo. In operibꝫ vero nihil tale ſu
ſpicari eſt. ſed et participantibꝫ eis. et alíȷ́s mul
tis proſunt. Hec itaqꝫ cū magna diligentia ope
remur. Si enim ab humanitate ad elemoſinaꝫ
tranſmutatus fueris. ſiccam manum exiſtenteꝫ
extendiſti. Si a ſpectaculis deſiſtens ad eccle
ſiam ieris: claudicantem pedem correxiſti. Si
autem deſtiteris oculos tuos a meretrice ꝛ pul
chritudine aliena. cecos exiſtētes aperuiſti. Si
pro ſathanicis víȷ́s didiceris pſalmos ſp̄uales.
mutus exiſtens locutus es. Hec itaqꝫ miracula
ſunt maxima. Hec ſigna ſunt inopinabilia. Si
hec ſigna fecerimus. ꝛ ipſi magni quidē et mira
biles per hec erimus: et pernicōſos vniuerſos
ad virtuteꝫ attrahemus. ꝛ futura fruemur vita
Hec Criſ. De hoc etiā habes ſup̄ circa finē ſer
monis dn̄i in mōte. Si ḡ nō eſt gaudēdū ī ſub
iectōe ſpirituū. m̄ltomīnꝰ ē gaudēdū ī ſubiectōe
hoīm. ꝛ adhuc minꝰ ī ſbiectōe reꝝ tp̄aliū: de q̄bꝫ
tn̄ gaudēt m̄lti. etiā q̄ videnť ſp̄uales deuoti. Et
ſubiūgit. Gaudete ať. quia nomina vr̄a ſcripta

et ſñ obliuione memorie tradita ſũt ĩ celis. id eſt
in libro vite. licet deleanť ⁊ tãq̃ malũ eiciatur ĩ
terris. et hominũ reputatõne. Ecõť nomina ma-
lorũ ſcribunť et magnificanť ĩ terris. et iõ non
ĩ celis. In libro vite aliquorũ nomina dicũť
ſcripta dupliciť. Uno modo ſcđm pñtem iuſtitiã
q̃ ſcriptura eſt delebilis. Alio modo ſcđm eternã
ꝑdeſtinatõꝫ que ſcriptura eſt ĩdelebilis. ⁊ vtroqꝫ
modo nomina eorũ erãt ſcripta ĩ celis. qꝛ erant
ꝑdeſtinati. et cũ hoc habebãt grãm dei: quia iſta
gloriatio quã habuerũt de eiectione demonum
nõ fuit mortale pcťm. Si autẽ et tuũ nomẽ vis
ſcribi in celis. ſtude vt bonũ ⁊ nõ malũ opereris
quia qualia opera facis. talibus nomen tuum
inſcribitur litteris. Et ex his litteris elicietur
iuditiũ. qꝛ in Apocalipſi dicitur. Iudicati ſunt
mortui ex his q̃ ſcripta erant ĩ libris ſcđm opera
ipſorum. Uñ Beda. Salubriter autẽ ĩtelligẽdũ
eſt. ꝙ ſiue celeſtia ſiue terreſtria quis oꝑa geſſe-
rit: per hec q̃ſi litteris annotatus. apud dei me-
moriã ſit eternaliter affixus. Quedã autẽ ſunt
que ſcribunť q̃dẽ nõ in vita. Sed ſcđm hiere. In
terra. vt ſcđm hoc ĩtelligať duplex quedã ꝯſcri-
ptio. horũ q̃deꝫ ad vitã. illorũ ad ꝑditõnem. Qđ
autem diciť de libro viuẽtiũ. intelligiť de his qui
digni putabãť ĩ libro dei ꝯſcribi. Et ſcđm hoc fi-
eri dicitur ſcripture mutatio. qñ a virtute dilabi-
mur ĩ pcťm vel ecõť Hec beda. Gaudeant ergo
diſcipuli xp̄i nõ de humiliatõne demonũ. qui per
ſuꝑbiam celi ſedẽ amiſerũt. ſed de ſua ſublimati-
one. quia ĩ locũ illorũ electi ſũt: vt vñ illi cecide-
runt ſublimati. illuc iſti aſcendãt humiliati. Il-
lud enĩ gaudiũ vanũ ⁊ tẽporale ẽ. hoc autẽ vtile
et eternũ. Illud ad vanã reſpicit gloriã. hoc ad
gloriã ſpectat eternã. Et illud q̃dẽ ſimul habere
poſſũt et mali ⁊ boni. hoc aũt nõ niſi boni. Et
quia regreſſi diſcipuli. de duobus gaudebãt. pri-
mo qꝛ predicatõnem eoꝝ receperãt illi ad quos
miſſi fuerãt. ſecũdo qꝛ demonia ſubiciebanť eis.
ideo repꝛſſa ſuperbia in diſcipulis. et audita fide
eorũ et illorũ quibꝫ ꝑdicauerãt vbũ ſalutis. ex-
ultauit dñs ih̄s in donis ſpũſſcti. ⁊ grãs egit pro
ſalute hominuꝫ deo patri. Uñ Theophilus. Sic
benignꝰ pater vidẽs filios ſuos dirigi gaudet. ſic
xp̄c exultat ꝙ diſcipli tãtis bonis facti ſũt digni
Uñ et Cyrillus. Inſpexit q̃dẽ ꝑ ſpũs oꝑatõnem
quã apoſtolꝰ ẽdidit plurium acquiſitionẽ. Unde
⁊ ĩ ſpũſcto letatꝰ diciť. id eſt in effectibus q̃ per
ſpiritũſcťm ꝑueniunt. Quaſi enĩ amator homi-
nũ gaudij reputabat materiã conuerſionẽ errã-
tium. de quo grãs egit Hec cyrillus. Grãs ergo
egit dicẽs. Confiteor tibi. id eſt grãs ago ⁊ laudo
te pater per eternã generationẽ. dñe celi ⁊ terre
inuiſibiliũ et viſibiliũ. ꝑ tꝑalem creatõnem. quia
abſcõdiſti per iuſtitiam. hec ſcꝫ miſteria fidei. et
archana ſapiẽtie tue. q̃ in aduẽtu filij ſũt ĩpleta
a ſapiẽtibꝫ ⁊ prudẽtibꝫ ſcđm ſuã reputatõnẽ. ⁊ ĩ
oculis ſuis ſcꝫ ſcribis et phariꝫeis. ⁊ alijs ſuꝑbis
ſapiẽtibus q̃dẽ ĩ diuinis. vt in lege ⁊ ꝓphetis. et
prudẽtibꝫ in mũdanis ſeu humanis. vł ſapiẽtibꝫ
ſcđm philoſophiã humanã. đ qua aplꝰs. Stul-

tã fecit deus ſapientiã huiꝰ mundi. Hec autẽ eſt
triplex. ſcꝫ terrena. propť affectũ terrene cupi-
ditatis. animalis. propť affectũ carnalis volu-
ptatis: dyabolica. propter affectũ mũdialꝭ ſub-
limitatis. Terrena eſt in cupidis et auaris. ani-
malis ĩ voluptuoſis et luxurioſis. dyabolica in
ſuperbis ⁊ ãbitioſis: et reuelaſti ea ꝑuulis. id ẽ
humilibꝫ. ⁊ ĩtellectũ ĩ obſeq̃ũ fidei captiuantibꝫ
ſcꝫ piſcatoribꝫ. ⁊ alijs ſĩplicibꝫ ſe exaltare neſci-
entibꝫ. vt humiles ad te veniãt. ⁊ ſuꝑbi a te rece-
dant. Xp̄c in eo ꝙ deus equalis patri. ĩ eo ꝙ ho-
mo eſt ꝯfiteť: id ẽ grãs agit deo patri. ĩmmo ibi
uidue trinitati. Pulcre autẽ ſapiẽtibus et pru-
dẽtibus. nõ ĩſipiẽtes ⁊ ebetes. ſꝫ ꝑuulos. id ẽ hu-
miles oppoſuit. vt ſcđm grego. probaret ſe dam-
nare tumorem ⁊ ſuꝑbiã. nõ acumẽ ĩgenij ⁊ ſapi-
entiã. Et ſcđm Criſ. Ut erudiret per omnia nos
ab elatione erui. et humilitatẽ zelare. Magnus
honor ex hoc ẽ humilibus veris. qꝛ ſunt de ſecre-
to cõſilio ſũmi regis. vocati et admiſſi ad notiti-
am veritatis. Ut enĩ dicit Beda. humilitas eſt
clauis cõſciẽtie. qua ad notitiã veritatis xp̄i po-
terit peruenire. Ubi Criſ. Gratias agit qꝛ illu-
minati ſũt ruſtici et ſimplices homines. qui totũ
quicquid fecerit boni. imputant auctori: non ſa-
pientes iudeorũ. qui prius ſapientes videbanť ĩ
eloquijs dei. cum non eſſẽt ſapiẽtes: ſapiẽtia enĩ
eſt. nõ eloquia dei ſcire. ſꝫ ſcđm eloquia dei viuẽ
Tu autem ad quaſcunqꝫ volueris perſonas po-
tes dilatare tractatuꝫ. quoniã et oĩbus ſapiẽti-
bus. qui ſcđm ſenſũ carnis ſunt ſapientes et nõ
ſcđm ſpiritũ cordis. abſcondit deus ſẽper miſte-
riuꝫ veritatis. et reuelat illud paruulis. Sic g̃
ꝙ iudei quotidie meditãtes legẽ dei ĩuenire non
potuerũt. piſcatores ⁊ ruſtici ĩuenerũt quotidie
tractãtes ⁊ etiã manibus ſuis Hec criſ. Non leta-
tur dominus. quia eſt ſapientibus occultatũ. ſed
quia humilibus eſt reuelatũ: qꝛ hoc dignum eſt
letitia. illud autẽ meſtitia. vnde Criſ. Quid igiť
in ꝑditione letatur. et qꝛ non didicerũt hoc illi?
Nequaq̃. reuelatũ enĩ eſſe his dignũ eſt letitia.
occultari autẽ ab illis non letitia. ſed lacrimis
ẽ dignũ. Hoc deniqꝫ et fecit lugẽs ciuitateꝫ. Non
ergo propter hoc letatur et grãs agit. ꝙ dei mi-
ſteria latebãt ſcribas ⁊ phariꝫeos (nõ enĩ erat
materia alacritatis. ſꝫ gemitꝰ) ſed qꝛ qđ ſapien-
tes nõ nouerant. humiles nouerũt Hec Criſoſ.
Accipiť ergo hic cõfeſſio pro gratiarũactione
et laude. quia: vt dicit Iero. cõfeſſio non ſemper
penitẽtiã. ſed et grãrũactionẽ ſignificat. vnde ⁊
Augꝰ. Nõ ſolius ẽ cõfeſſio pcťoris. ſed aliquãdo
etiã laudatoris. Confitemur ergo ſiue laudãtes
deũ. ſiue accuſantes noſmetipſos Hec Augꝰ. Et
ſic patet ꝙ cauſa ex parte credẽtiũ fuit eorũ hu-
militas. que ad ſapiẽtiã diſpoſuit. qꝛ: vt dicitur
in Prouerbijs. vbi humilitas ibi ſapiẽtia. Et vt
dicit ptolo. philoſophus: qui inter ſapiẽtes ẽ hu-
milior. inter ſapiẽtes eſt ſapiẽtior. Ex ꝑte aũt nõ
credẽtiũ fuit eoꝝ ſuꝑbia. q̃ ẽ ĩtellectus excecatia
Sed ex ꝑte dei cauſa fuit ſĩplex voluntas diui-
na. et hoc eſt quod ſubdit. Ita pater factum eſt

quoniā ſic placitū eſt ante te. id eſt tibi in cōſpe
ctu tuo. aū quē ſcꝫ nihil iniuſtū poteſt placere.
Nullā vero aliā rōnem reddere voluit filius. qꝛ
pater illos reprobauerit ⁊ hos elegerit: niſi ſo-
lum bñplacitū ipſius pr̄is. in exēplū: ne ſecreta
dei diſcutiamus. ⁊ in confuſionem illoꝝ q̄ de ſe-
cretis dei volunt q̄rere ratōem. Vñ Grego. His
dñi verbis exēpla humilitatis accipimus: ne te
mere diſcutere ſupna cōſilia de alioꝝ vocatōne
alioꝝ vero repulſione p̄ſumās. Cum em̄ p̄miſiſſet
vtrūqꜫ. nō mox ratōem reddidit. ſed ſic deo pla-
citū dixit. hoc videlicet intēdens. qđ iniuſtuꝫ eſſe
nō poteſt qđ placuit iuſto. In cūctis ergo que
exterius a deo diſponūtur. apta cauſa ratōis ē
occulta iuditia volūtatis. Vñ ⁊ Criſo. Nō dicit
q̄ ratōe ſic ei placuit. ſed tm̄ grās agit patri qꝛ
ſic ei placuit. Sic ⁊ tu nunq̄ diſcutias conſilia
dei in opib9 eius quid fecit. aut q̄ ratōe fecit: ſed
q̄cūqꜫ modo rem ſuam voluit ordinare. grās ei
agas ſufficit tibi ad teſtimoniū ip̄a dei natura.
qꝛ deus ſine ratōe ⁊ ſine iuſticia nihil facit. Nō
em̄ ad diſcuſſionē ſuā. ſed ad honoreꝫ ſuū crea-
uit te. Nec iudiceꝫ te voluit eſſe actuū ſuoꝝ. ſed
ſeruū p̄ceptoꝝ. Boni em̄ dñi eſt. om̄ia prouide-
re q̄ ad vtilitatē ꝑtinēt ſerui: boni autē ſerui ē fi-
deliter opari. et nō diſcutere dñi ſui actus. Hec
Criſo. Vñ ⁊ Auguſt. Quare illū trahit ⁊ illū nō
trahit. noli velle diiudicare. ſi nō vis errare. Vt
aūt dicit Proſper. deus reſiſtētē nō trahit. inui-
tūqꜫ nō cōpellit: ſed ex inuito volentē facit. ⁊ in-
fidelitateꝫ reſiſtentis inclinat: vt cor audientis
obediendi in ſe delectatōe genita. ibi ſurgat vbi
p̄mebatur. inde velit vbi nolebat. Hec Proſper
Et licet in ſpeciali nō poſſit aſſignari ratō. qua-
re illū eligat ⁊ illū dimittat. niſi eius ſimplex vo
lūtas: q̄ tm̄ aliq̄ ſint electi et aliq̄ reprobati. bñ
poteſt aſſignari cauſa in generali. etiā ex parte
dei: vt ī electis appareat dei miſericordia. in alijs
aūt eius iuſticia: quia ſicut ad gloriā regis ⁊ de
corem ſui regni non ſolum pertinet aula in qua
ſtrennui milites honorant̄. ſedetiā patibulū in
quo malefactores puniūtur: ſic ad gloria dei nō
ſolū ꝑtinet p̄miatō bonoꝝ ſedetiā punitō repro
borum. Et quia dictū ē de vocatōe humiliū.
cōſeq̄nter ponit̄ huius vocatōnis mediū. Xp̄c
em̄ mediator eſt dei ⁊ hominū. debitus autē pro
ceſſus eſt. vt ab extremo in extremū ꝓcedatur
ꝑ mediū: ideo om̄is ꝓceſſus gr̄e deriuat̄ ad nos
ꝑ xp̄m. ⁊ hoc ē q̄ dicit Om̄ia mihi tradita ſūt a
pr̄e. quia ſcđm naturā diuinaꝫ xp̄c habet eſſe a
pr̄e. et per cōſeq̄ns poſſe. licet habeat idē eſſe nu
mero ⁊ poſſe cū ip̄o. et ſic om̄ia tradita ſnut ſibi
a pr̄e ab eterno. Scđm aūt naturā humanam
om̄ia t̄dita ſūt in poteſtate xp̄i ⁊ dño a deo pr̄e.
Vno modo q̄tū ad auctoritatē. ⁊ ſic ſibi ſūt tra-
dita ab inſtanti cōceptōnis. quia co ip̄o q̄ natu
ra humana verbo ē vnita. om̄ia creata ſibi ſunt
t̄dita: alio modo q̄tum ad effectū. ⁊ ſic in iuditō
om̄ia erūt ſubdita pedib9 eius. quia tūc eius vo
luntas ꝑfecte implebit̄ in om̄ib9. Et quia ſcđm
diuinā naturā ē idē cū pr̄e. ido ſubdit. Et nemo

nouit filium niſi pater. neqꜫ patrem quis nouit
niſi filius: nec tm̄ ꝑ hoc excludit̄ ſpūſſanctus. qꝛ
ſit excepcō eſſentialis. nō ꝑſonalis. ſed ſpūſſan-
ctus nō ē alteri9 eēntie q̄ pr̄. Et qꝛ xp̄c eſt medi
ator dei ⁊ hoīm: ideo noticia diuinoꝝ ad nos de-
riuatur ꝑ xp̄m. ꝓpter qđ ſubditur. Et cui filius
voluerit reuelare. nō q̄ iſti q̄b9 reuelatō ſit me-
diante filio. habeāt noticiā cōphenſionis ſicut
filius: qꝛ hoc ē impoſſibile creature. illud ei qđ
ꝯphenditur. totaliter ⁊ ꝑfecte cognoſcit̄. Et qꝛ
vt dictū ē xp̄c ē mediator dei ⁊ hominū: ideo cō
ſeq̄nter oñdit q̄ familiariter et ſecure ad ip̄m ē
accedendū. Vñ nos ad hoc inuitās ait. Venite:
credēdo ⁊ obediendo. non pedib9. ſed morib9: nō
corp̄e. ſed fide. Iſte nāqꜫ eſt ſpūalis acceſſus q̄
quiſqꜫ deo appropinq̄t verius. ad me orāduꝫ per
fidē. ad me comitādū ꝑ imitatōem. ad me fruē
dū ꝑ gl̄ificationem. Ergo venite vos clauſi. ad
me oſtiū veritatis: venite vos egri. ad me medi-
cū ſalutis: venite vos naufragi. ad me portū q̄e
tis. Felix ē min9 ad quē. ſed infelix terminus a
q̄. ideo ait. om̄es qui laboratis. ſiue ſcđm natu-
rā in q̄ naſcimur. ſiue ſcđm culpā q̄ tranſgredi-
mur. ſiue ſcđm penā in q̄ morimur. ſpecialiter
tm̄ loq̄tur hic de dolore infideliū in cultura ydo-
loꝝ. O tm̄ quātū laborat luxurioſus in volupta
tib9. auarus in cupiditatib9. ambitioſus in di-
gnitatib9: Et onerati eſtis triplici onere. ſ. vete
ris legis. phariſaice t̄ditionis. dyabolice ſerui
tutis. O dei nr̄i dignatio admirabilis. o caritas
ineffabilis. o verba dulcia. verba deifica. Ecce
inuitat inimicos. hortat̄ reos. allicit ingratos.
Vbi Criſ. Nō aūt dixit. venite ille ⁊ ille. ſed om
nes q̄ in ſolicitudinib9. q̄ in triſticijs. q̄ in pecca
tis eſtis: nō vt expetam noxas ſed et ſoluā pcc̄a
venite nō q̄m̄ indigeo veſtra gloria. ſed qꝛ volo
vr̄am ſalutē. Vñ dicit. Et ego nō ſolū exonerabo
ſedetiā reficiā vos triplici cibo: ſcꝫ doctrine. eu
chariſtie. ⁊ glorie. vel reficiā vos. id ē interna re
fectione ⁊ iocunditate ſaturabo ⁊ recreabo. ⁊ in
p̄ſenti ꝑ grām. ⁊ in futuro ꝑ gloriā. Vbi Criſoſ.
Nō dixit ſaluabo ſolū. ſed qđ multoamplius ē re
ficiā vos. id ē in omni quiete ꝯſtituā. Ad ipſum
quippe ē veniendū: qui eſt quies laborātibus. eſt
ſubleuator oneratis. ē refectio famelicis et defi-
cientib9. ⁊ nō venit vocare iuſtos. ſed peccato-
res ad penitētiā. Vñ Bernh. Mundus clamat.
ego deficiā: caro clamat. ego interficiā: xp̄c cla
mat. ego reficiā. ad quē ibis: Iugum q̄ legis ac
pcc̄i. ⁊ ſolicitudinis tpaliū. q̄ vob laborioſa ſūt ⁊
onoroſa abicite: ⁊ ita tollite id ē volūtarie acci-
pite. iugū a iungēdo dictū: iugū ī quā euāgelice
legis ⁊ eruditōis. eo q̄ gētes ⁊ iudeos ī vnā fidē
iungat: iugū amoris ⁊ dilectionis. eo q̄ homīes
deo iungat: iugū crucis ſiue mortificationis. eo
q̄ carnē ſpūi ſbiciat: meū dic. qꝛ p̄9 ꝓ nob illud
tulit. p̄mū docēdo. ſecūdū diligēdo. ē ciū ſuſtinēdo
ſup vos. vt ī pleatis ⁊ ī honore habeatis. ne for-
te ſubt9 ponētes ⁊ ꝯtēnētes pedib9 vicōꝝ cōcul-
cetis. vbi Criſ. O gtiſſimū pōd9. qđ magis ꝯfor
tat portātes. Nā pond9 terreſtriū dominoꝝ at-

derit paulatim miſtrātiū vires. pōdus autē xp̄i
magis adiuuat baiulantē: q2 nō nos portamus
grām. ſed gratia nos: nec nos ad auxiliū gratie
dati ſumus. ſʒ grā magis ad noſtꝝ. hec Criſ. Et
diſcite a me mgr̄o. docēte v̄bo et exēplo: q2 mi-
tis ſū exterius ĩ moribꝫ. interius ĩ affectibꝫ. corde
et nō fictus pro humanis laudibus: mitis ſū. q2
nullū ledo: humilis. q2 nullū deſpitio: ſʒ corde. q2
nullū decipio. Ecce tria imitāda. mititas in con
uerſatōne. humilitas ĩ cogitatōne. veritas ĩ intē
tione. quibꝫ maxime generat̄ ac nutrit̄ et con-
uerſat̄ dilectio. Quaſi diceret. Diſcite a me. q̄ ſi
tis mites moribꝫ. vt neminem ledatis: humiles
mētibus. vt neminē ꝯtemnatis: corde. vt qđ ext̄
eſt ĩ ope. ſit et ītus ĩ corde. ne lateat ſpēs ĩ ſpe-
tie colūbe. Merito ergo iugū eſt tollendū. q2 mi-
tis ē et humilis: libentius eſt eñ quis ſub iugo
dñi māſueti et humilis. q̄ rigidi et ſupbi. Conſi-
dera hic quia dñs ĩter ceteras ſuas v̄tutes. ſpe-
cialiter ad humilitatē nos remittit. vt hanc ab
eo diſcam⁹. q2 oīm v̄tutū radix ⁊ fūdamētū ē. vñ
Ambro. Nō dixit. diſcite a me q2 potēs ſū. Non
dixit. diſcite q2 glōſus ſū: ſʒ diſcite q2 hūil' ſū. qđ
poteſtis imitari. Unde Aug⁹. Fratres mei tota
medicina noſtra ē iſta. diſcite a me q2 mitis ſum
et humilis corde. Diſcite ĩquit a me nō mundū
fabricare. non cūcta viſibilia creare. nō in ipſo
mūdo miracula facere. et mortuos ſuſcitare: ſed
q2 mitis ſū et humilis corde. Vñ etiā Bernhar.
Quid deinde auctor et dator virtutū xp̄c. ĩ quo
omnes theſauri ſapiētie et ſcientie ſunt abſcon-
diti in. quo omnis plenitudo diuinitatis habitat
corporaliter: nonne tamē ipſe de humilitate tā-
q̄ ſumma ſue doctrine ſuarumq3 v̄tutū gloria-
tus eſt: Diſcite ait a me. nō q̄ ſobrius aut caſt⁹.
aut prudēs aut aliqđ huiuſmodi. ſed q2 mitis ſū
et humilis corde. a me ĩquit diſcite nō ad doctri-
nas patriarchaꝝ. nō ad ꝓphetarum libros vos
mitto: ſʒ meipm̄ vobis exemplū. me formā hu-
militatis exhibeo. Neſcio quo pacto familiarius
ſemꝑ humilitati propiquare ſolʒ diuinitas. De-
niq3 illa ſe ĩduit. vt appareret hominibꝫ: ſubſtā-
tiā. formā. habitum geſtauit humilē: ipſius nob
ꝯmendans virtutis excellentiā. quā ſpeciali ſui
voluit honorare p̄ſcia. Vñ et Gre. Ab hoc nāq3
vnigenit⁹ dei filius formā ĩfirmitatis nr̄e ſuſce-
pit. ad hoc ĩuiſibilis nō ſolū viſibilis. ſed etiā de-
ſpectus apparuit: ad hoc ꝯtumeliaꝝ ludibria et
ĩriſionuʒ ꝓbria paſſionū tormēta tolerauit. vt
ſupbuʒ nō eē hominē doceret de⁹. Quanta ergo
humilitatis v̄tus ē. propt̄ quā ſolā veracit̄ edo-
cēdā. is q̄ ſñ eſtimatōe magn⁹ ē vſq3 ad paſſionē
fact⁹ ē paru⁹. Ecce q̄ꝑ nouim⁹ eā ō ſue celſitu
dis culmīe. vt hūano generi gl'iaʒ darʒ. ab ỹma
deſcēdiſſe. Quia eñ originē ꝑditōnis nr̄e ſe ꝑbu
it ſupbia dyaboli. iſtrumentū redēptōis noſtre
inuēta ē humilitas dei. q2 igit̄ rēdēptor noſt̄ cor-
da regit humiliū. et Leuiathā rex dicit̄ ſupboꝝ
apte ꝯgnoſcim⁹. q2 euidētiſſimū reproboruʒ ſi-
gnū ſupbia ē. ac ꝯt̄. electoꝝ humilitas. Cū ergo
quā quiſq3 habeat ꝯgnoſcit̄. ſb̄ quo rege militet

ĩuenit̄. vnuſquiſq3 ei q̄ſi quedā titulū portat ope
ris. quo facile oſtēdat ſub cui⁹ ſeruiat poteſtate
rectoris. hec Gre. Et breuiter dicit Caſſiodorus
tāta fuit ĩ ſācta ĩcarnatōe humilitas. quāta eſt
ĩ diuinitate ĩcōprehēſibilis maieſtas. Elige er-
go magis ſub rege celi q̄ pricipe mūdi militare
⁊ magis ſub dei q̄ hoīs poteſtate ſeruire. Et ad
hoc faciēdū. nota h̄ vtile exēplū. cū ei q̄dā miles
dño ſuo ſcʒ cuidā marchioni militādo. diu ad vo
lūtatē deſuiſſʒ. tandē ad ĩfirmitatē de qua ⁊ mor
tu⁹ ē ꝑuenit. Quē ⁊ ipſe marchio ĩ ĩfirmitate ea-
dē viſitās. exhibuit ſe paratū ad omīa. q̄ ꝑ eo fa
cē poſſʒ dicēs. q̄ nec auro nec argēto ꝑ ipſius ne
ceſſitate parcēt. cui miles grās agēs dixit. q̄ eū
iuuare nō poſſʒ. q2 ipſe ſcdm medicoꝝ iuditiuꝫ
moriturꝰ eēt. Deīde idē miles aduocās filī ĩ vnū
nobiles ⁊ alios q̄ circa marchionē erāt. admonu
it eos dicēs. cariſſimi q2 videtis q̄ dñs me⁹ mar
chio. cui diu ad nutū ſeruiui. iā me ĩ neceſſitate
poſitū iuuare nō poteſt. q̄uis etiam vellet: et ſic
corp⁹ ⁊ tēp⁹ ac ſuitiū meū perdidi vane. qđ me
penitet: rogo vos ⁊ āmoneo. vt tali dño ſtudea-
tis ſuire. q̄ vob in neceſſitatibꝫ omnibꝫ poterit
ſbuenire. Deīde ſbiūgit ꝑmiū dicēs. Et ſi iugū
acceperitis ⁊ didiceritis obediēdo ĩuenietis req
em aīabus vr̄is. ſcʒ ĩ p̄nti ⁊ futuro. q̄ requies hic
ĩchoat̄. ſed ĩ patria perficiat̄. Vñ Criſ. Nō dix
it. et ĩuenietis requiem. et tacuit. ſʒ addidit ani
mabꝫ: q̄niā mādata xp̄i ĩ hoc ſeculo. animaꝝ re
quies ſūt. nō corpoꝝ. Quoniā et ſi laborāt ⁊ tri-
ſtant̄ ĩ corpore. reqeſcūt ⁊ gaudēt in ſp̄ū et ĩ ſpe
Ideo alibi dicit. Hec aūt locut⁹ ſū vob. vt in me
pacē habeatis. ĩ hoc mūdo aūt tribulatōnes. Et
ne ex iugo legis euāgelice tāq̄ graui et oneroſo
aliqui terreātur et timeant. et q̄re ſb̄ iugo dñi re-
quiem animabꝫ ſuis inueniant. ſbiūgit: dicens.
Iugū enim meū ſuaue eſt ſed graue erat iugum
legis. ꝓpter mltiplicitateʒ ceremonialiū propt̄
auſteritatē iudicialiū. propter defectū ſacmēto-
rū iuſtificantiū: ſed non ſic erat euangelij iugū
Vñ et ſeqt̄. et on⁹ meū leue. q2 ſufficit caritas ꝑ
hui⁹ oneris releuatione. Unde iero. Nil aman-
tibus durū. null⁹ labor difficilis. Amem⁹ xp̄m
et facile nobis videbit̄ omne difficile. Unde etiaʒ
Quintilian⁹ dicit. q̄ nll'a pena eſt niſi ĩuito. nul
lū habem⁹ niſi de impacientia dolorem: ⁊ vt cru
dele aliquid ſit. met⁹ facit. Querit̄ aūt q̄liter
iugū euangelij ſuaui⁹ ſit q̄ legis. cū in lege adul
teriū. in euangelio concupiſcētia: in lege homi
cidiū. in euangelio ira puniat̄. Et reſpondetur
ſcdm hieronimū. q2 in lege opera reqrebant̄. in
euangelio ſola bona volūtas premiū non amit-
tit. Item cur dicit onus leue. cū ſuperi⁹ dixerit
anguſtam portam et artam viam. que ducit ad
vitam. Et reſpōdet̄ ſcdm auguſ et hilariū. q̄ ar
ta vel anguſta via dicit̄. quia anguſtat ĩ initio-
graue eſt enim conſuetudinē dimittere: ſed in
proceſſu temporis ineffabili dilectionis dulcedi
ne dilatatur. ſicut ſtupentibus dētibus grauat
in pricipio commedere. ſed poſtea delectat. Su-
auis ergo et leuis eſt impletio euangelij amāti

atꝫ caritatem habenti: vel in progreſſu con-
ſueſcenti. vel in reſpectu operum legis. vel reſpe-
ctu expectate mercedis. Oratio.

Domine ihū xp̄e da mihi ꝑ ſanctam diſci
pulorum tuorum ꝑdicatōem. ſic grā tua edo
ceri. ꝙ nō in vanitatibꝫ vel qͥbuſcunqꝫ.
eleuatōem ⁊ extollentiā mihi ingerētibꝫ: ſed in
tua cruce. ⁊ ſingulis humilitatē in me excitanti
bus mihi libeat gloriari. Ipſa ſancta doctrina
euāgelica in profunda humilitate ⁊ in om̄ibus
virtutibꝫ cor meū cōfirmet ſemꝑ et corroboret.
vt a vitijs purgatus. et virtutibꝫ ornatus. me-
rear in p̄nti vita ⁊ in futura requiē anime inue
nire. quia inquietū ē cor meū. donec requieſcat ī
te ihū bone Amen.

De hoīe ſauciato ⁊ vulnerato a latronibꝫ. Capitulum LIX.

Et quia dixerat dominꝰ
ihs miſteria fidei ⁊ archana ſapien-
cie. abſconſa ſuꝑbis ⁊ reuelata hu-
milibꝫ cōſequēter obmiſſa iudeorum
excecatōne. oſtēdit diſcipulorum illuminatōnem.
vt oſtēdat eos eſſe paruulos. quibꝫ p̄i aduentus
ſui miſteria reuelauit. Vn̄ dicit eos beatos. q: ī
eis fuit completū. qđ antiquis p̄ribꝫ fuerat pro
miſſum. Beati inquid oculi q̄ vidēt q̄ vos vide-
tis. Et ꝑ hoc eos beatos dicit. q: dn̄m ihm̄ ⁊ cor
ꝑaliter oculis exterioribꝫ ⁊ mētaliter oculis in
terioribꝫ videre meruerūt: vidētes em̄ xp̄m per
fidē caritate formatā. bt̄i ſunt in ſpe. ⁊ ſi ꝑſeue-
rēt bt̄i erūt in re. Dico em̄ vobis. ꝙ multi ꝓphe-
te pollentes in cognitōe: reges ſeu iuſti pollētes
in ſanctitate. q̄s em̄ lucas reges dicit. matheus
iuſtos appellat: q: magni reges ſūt. qui tēptatō
nū ſuarum motibꝫ nō cōſentiēdo ſuccūbere. ſed re
gendo p̄eſſe nouerūt: voluerūt videre q̄ vos vi-
detis. ⁊ nō viderūt: ⁊ audire q̄ auditis. ⁊ nō au-
dierūt: deſiderauerūt em̄ videre ⁊ audire eo mō
quo diſcipuli viderūt et audierūt. ſed nō viderūt
neqꝫ audierūt eo mō. q: nō corꝑaliter licet ſpi-
ritualiter. ſed diſcipuli vtroqꝫ modo. Nā exteri
us viderūt p̄ntiā corꝑalē. ⁊ miracula cōſpicien
do. interius viderūt diuinitatē latētē intelligē
do: ⁊ exterius audierūt vocem doctrinā ꝑcipien
do. ⁊ interius audierūt ꝑ fidem aſſentiēdo. Pro-
phete ſiquidē ⁊ reges a lōge aſpicientes. ꝑ figu
ras vel viſionū ſpecies q̄ſi per ſpeculū et in eni-
gmate xp̄m viderūt ⁊ audierūt per fidē: ſꝫ diſci-
puli p̄ntem dn̄m hn̄tes. ⁊ ab ipo q̄ volebāt inē-
rogātes. docebāt per ipſū aperte: non per āge-
los. aut varias viſionū ſpēs in enigmate. Non-
bt̄ificat eos q̄ em̄ corꝑaliter ⁊ nō mētaliter per
fidē eū viderūt. vt iudei. q̄ increduli remāſerūt.
⁊ quē corporaliter viderūt. mētis oculis nō vide
rūt: ⁊ ideo eorum oculi nō beati. ſed maledicti: ſed
eos beatificat. qui eū per fidē videbāt. nō ſolum
exteriora cōſpiciēdo ſed etiā virtutē diuinita-
tis latētē intelligēdo: q̄ꝛ interiores oculi beati
per q̄s etiā p̄ntē cernere meruerūt. Viderūt eī
apl̄i. gl̄ioſam p̄ntiā in aſſūpta humanitate: vi
derūt ſanctitatē vite. in eius cōuerſatōe: viderūt
eiꝰ ꝑtatē. in miraculorum operatōne: viderūt eius
gloriā. in trāſfiguratōne. Beati ⁊ illi q̄ licet cor-
poraliter nō viderūt. per fidē tn̄ et mētis oculis
viderūt ⁊ crediderūt: qđ per ſpeciē ⁊ facie ad fa
ciē quandoqꝫ videbūt. Vtriqꝫ bt̄i per fidē. ⁊ hoc ī ſpe.
ſed illi q̄ nō viderūt. ꝓpter difficiliorē aſſenſū. in
q̄ maior ſtrennuitas: iſti q̄ viderūt ꝓpter p̄ſenti
aliorem aſpectū. in quo maior delectabilitas.
Vbi ſcđm Criſo. vtriuſqꝫ teſtamēti liquet veri-
tas. vt qđ p̄res veteris teſtamēti futurum ꝓuiderūt
⁊ videre cupierunt. hoc in nouo ē cōpletum: ⁊ ab
eodē ſpiritu ⁊ eadē fide āntiqui viderunt futurum
xp̄m. quē apl̄i p̄ntem viderūt ⁊ nos credimꝰ ad
ueniſſe vt eadē fides probet in nobis ⁊ in p̄ribꝫ
⁊ idē auctor nō auctores ↄtrarij fuerūt vtriuſqꝫ
teſtamēti. Et notandū ꝙ q̄druplicitur videt
xp̄c. ſ. oculo corporali. quomō viſus ē in carne
Iſta aūt viſio nō beatificat. q: ſic etiā eū viderūt
iudei ⁊ infideles. Scđo ex viſione corporali. ori
tur in mente āmirabilis viſio q̄ ipe creditur fi-
lius dei. Vn̄ ē illud. Quia vidiſti me thoma ſcꝫ
oculo corporis. credidiſti vidēdo me oculo fidei.
Hec viſio beata non eſt. ſed huius beatitudinis
mercatio q̄ meremur beatitudinē. Tercio ex vi
ſione fidei orit viſio. q̄ xp̄c ipe videt oculo intel
lectiue cōtēplatōnis. ⁊ hec viſio iaꝫ ē aliq̄ beati-
tudinis participatio: inde em̄ videt ⁊ guſtatur
q̄m̄ ſuauis ē dn̄s. Quarta viſio. q̄ ipe videt ſicu
ti eſt in lumine glorie. Hec viſio beatificat intel
lectū. quēadmoduꝫ perfecta caritas beatificat
voluntatē nr̄am. Et ecce tūc quidā legiſperi-
tus. peritia litterali. nō intelligētia ſpūali. ver-
ba legis tenens. vim legis ignorās: ſurrexit. vt
melius audiret. vel vt bonus videret: tēptans
eum. nō vt addiſceret. ſed vt rep̄henderet ⁊ di-
cens. Mgr̄ quid faciendo vitā eternā poſſidebo.
Mgr̄m vocat non dn̄m. quia vult ſcire nō ſerui
re: audire non obedire. Mgr̄m vocat cuius non
vult eſſe diſcipulus. ⁊ ſignificat laudatores ſan
ctorum nō imitatores. Et bene dicit. quid faciēdo.
quia non auditores legis ſed factores iuſtifica-
buntur: ⁊ nō in ſermone eſt regnū dei ſed in vir-
tute. Et dn̄s dixit ad eū. In lege. ſ. diuina quid
ſcriptū ē? Quō legis ſcꝫ de habēdo vitā eternā?
Hec lex diuina ē lex legū: de q̄ fiet interrogatio
in examīe diſtricti iuditij. ſcđm illud apl̄i. Qui
ī lege peccauerūt. ꝑ legē iudicabūt. In hac er-
go ſtudere deberemus vt de ea r̄ndere poſſemꝰ.
ſicut vir iuſtus de quo in pſalmo dicit: ⁊ in lege
eius meditabit die ac nocte. Sed vt ait Hiero.
tanq̄ maiora ſint imparatorum ſcita. q̄ leges xp̄i
amamus euāgelia ↄtēnimus. Scđm Bedam.
iſte temptādo queſiuit de vita eterna. ſi forte di-
ceret aliquid contra moyſen: ⁊ ideo xp̄c per ver
ba moyſi reſpōdendo ↄfudit eū. per hoc oſtēdēs
ꝙ deriſores fidei catholice ſūt ↄfutādi ꝑ illud qđ
tenēt indiſcuſſe. ſ. iudei per ſcripturas hebreorum
⁊ ſarraceni per legē machometi. Ille vero reſpō
dens dixit. quod legerat. ſed nondum impleue-
rat. Diliges dominum. quia per ſuā potentiam
te creauit: deū. q: per ſuā ſapiaꝫ te docuit: tuū.
q: ꝑ ſuā bonitatem ſe tuū fecit. ⁊ ſic te redemit.

ex toto corde tuo.i. ex tota volūtate. qꝛ ſicut ex
corde oritꝰ motus ad alias partes corpis ita vo
lūtas mouet anie potēcias:⁊ ex tota aīa tua.
id eſt ex appetitu ſēſitiuo q̄ mouetꝰ ꝑ volūtatez
Unde ps ſēſitiua pt̄ hic itelligi ꝑ aīam. ſcd̄m qd̄
ſcribitꝰ i Geneſ. factꝰ ē homo ī animā viuentez
id eſt vt dicit gloſa. vitā animalē.i. ſenſibilē cor
pori dantē:⁊ ex tota mēte tua.i. ex toto intelle⸗
ctu.q̄ etiā mouetꝰ ꝑ volūtatē ad aſſenciendum
his que ſūt fidei ⁊ ad meditandū de deo dilecto:
⁊ ex omnibꝰ viribꝰ tuis.vl' ex tota fortitudīe ſeu
ꝟtute tua qd̄ idē eſt. ꝑ qd̄ notantꝰ potēcie moti⸗
ue ⁊ executiue. que etiā mouentꝰ ꝑ volūtatē ad
operandū ex dilectōne viriliter ⁊ nō remiſſe. Ubi
Maximus. Cū hac igitꝰ intentōe trinā ad deum
dilectōꝫ lex ꝑtractat. vt euellat nos a trina mū
di habitudine q̄ reſpicitꝰ ad poſſeſſiones. ad glo
riā. et ad voluptates. in qua etiā tēptatꝰ ē xp̄c.
Sequitꝰ ⁊ primū tuū.i. omnē hominē. ſicut te⸗
ip̄m.i. eo affectu. quo teip̄m vel ad qd̄ teip̄m. ſcꝫ
ad grām in p̄ſenti.⁊ gloriā in futuro. vbi Baſi⸗
lius. Eſt igitꝰ p̄mū ⁊ p̄cipuū mandatū diuine di
lectōnis. ſecundū aūt primi ꝯpletiuuꝫ. et ab eo
ꝯpletum. quo ꝯmonemur diligere primuꝫ. vbi
⁊ Criſ. Tu aūt attēde qualiter fere cū eodē ex⸗
ceſſu poſtulat vtrūqꝫ preceptū. De deo enī ait.
toto corde tuo. de primo ſicut teip̄m. Qd̄ ſi dili
genter obſeruaretꝰ. nec ſuus eſſet nec liber. nec
victor nec victus. nec diues nec paup: nec no⸗
tus vnq̄ eſſꝫ dyabolus. Potius enī palee ignis
ſuſtineret̄ imiſſionē. q̄ feruorē caritatis dyabo
lus: adeo cūcta ſuperat dilectōnis ꝯſtantia. Un
de etiā Gregꝰ. Cum aūt dicatꝰ. diliges primuꝫ
ſicut teip̄m: quomodo alteri miſerēdo pius ē. q̄
adhuc iniuſte viuendo fit ip̄ius ſibimetipſi? De
hac materia habes latius infra ſcꝫ feria tercia
poſt palmas. Dixitqꝫ illi dn̄s. Recte rn̄diſti.
hoc fac. ſcꝫ deū ⁊ primū diligendo.⁊ dicit fac. qꝛ
nō ſufficit diligere. niſi dilectio demonſtretꝰ in
opere. quia probatō dilectōnis. exhibitō ē ope⸗
ris:⁊ viues ſcꝫ vita ꝑpetua. hec eſt enī excellen
tior via eūdi ad vitā eternā. Quaſi diceret. Hec
dicis ſed nō facis: ⁊ ideo ad vitā nō vadis. Ille
aūt volēs iuſtificare ſeip̄m. id eſt iuſtū oſtende⸗
re ſcd̄m apparētiā: putās ſe eſſe ante hominē. q̄
tn̄ videt exterius.⁊ nō ante deū q̄ videt interiꝰ
dixit ad ih̄m. Et q̄s eſt meus primus? In quo a
dilectōne primi vacuū ſe oñdit. qꝛ primū non
nouit. Forſitā putabat q̄ xp̄c diceret. iudeꝰ eſt
primꝰ tuus:⁊ tūc rn̄deret. deū ⁊ iudeū diligo. et
ſic apparet̄ iuſtus. Suſpiciēs aūt ih̄s.i. ſurſum
aſpiciēs ih̄s. ꝓpoſuit ei ꝑabolā de homie. qui de
ſcendēs ab hiꝛlm̄ i hiericho incidit i latrones.
Ideo ſurſū aſpexit. qꝛ de rebꝰ magnis locuturꝰ
erat: vnde. ſ. hūanū genꝰ deſcēderat. duꝫ ꝑ pctm̄
cecidit. Scd̄m aliq̄s ē hic ꝑabola. ſcd̄m alios ē
res geſta. qꝛ inter hieruſalē ⁊ hiericho erat que
dam ſolitudo. vbi frequēter hoīes tranſeuntes
ſpoliabātꝰ ⁊ occidebātꝰ a latronibꝰ deſertū illō in
habitantibꝰ. Allegorice hō iſte deſignat genus
humanū. q̄ in p̄mis parentibꝰ deſcēdebat ab hie

ruſalem q̄ viſio pacis dicitꝰ. id ē a paradiſo ⁊ ſu⸗
perne ac celeſtis btītudinis pace ⁊ viſione: i hie
richo q̄ luna interp̄tatꝰ.⁊ mutabilitatēꝫ ſignifi⸗
cat. id ē in defectū ⁊ miſeriā huiꝰ vite mutabilis
⁊ erronee: qꝛ a cōtēplatōe ſuperna ⁊ vita paci⸗
fica. quā in paradiſo habuiſſet ad mutabilitatē
huiꝰ exilij ⁊ terrene miſerie per culpā corruit:⁊
incidit in latrones. id ē in poteſtates demonum
ſeu in dyabolicas vel etiā humanas tēptatōes
in quos nō incidiſſet. niſi prius intus tumuiſſꝫ
Uera eſt enī ſentētia. dicēs ante ruinā exaltatꝰ
cor. Qui eū diſpoliauerūt veſtē innocētie ⁊ im⸗
mutabilitatis ſeu immortalitatis per fraudulē
tiā auferēdo. Ueſte īnocētie ſeu ſtola p̄ma amiſ⸗
ſa. cognouit ſe eſſe nudum: gloria qꝫ immortali⸗
tatis perdita pelliceū hoc ē mortale ſumpſit in
dumētū. Un̄ in ſignuꝫ mortalitatis induit deus
primos parētes tunicas pelliceas. q̄ de mortuis
fiunt animalibꝰ:⁊ plagis peccatoꝝ impoſitis et
illatis. id ē naturalibꝰ per peccatū vulneratis ⁊
debilitatis abierūt. non ab inſidijs ceſſando. ſed
eas occultando: primo enī ſenſibiliter in ſpecie
ſerpentis dyabolus decepit. ſed poſt occulte ⁊ i⸗
uiſibiter tēptauit: ſemiuiuo relicto. qꝛ etſi im⸗
mortalitas poteſt auferri. oculus tn̄ ratōnis re
manet hominū. quo deꝰ pt̄ cognoſci. Un̄ Beda.
Semiuiuuꝫ reliq̄rūt. quia beatitudinē vite im⸗
mortalis exuere. ſed nō ſenſū ratōis abolere va
luerūt. Ex q̄ enī parte ſapere ⁊ cognoſcere deū
poteſt. viuus ē homo: ex q̄ vero peccatis cōta⸗
beſcit.⁊ miſeria deficit. mortuus idē letifero qꝫ ē
vulnere fedatus. Un̄ ⁊ Theophi. Ac ſemiuiuus
dicitꝰ homo poſt peccatū. quia anima īmortalis
eſt. corpus vero mortale: ita vt medietas hoīs
ſuccūbat. Un̄ Auguſ. Semiuiuus enī habet vi
talem motū. id ē liberū arbitriū vulneratuꝫ. qd̄
ad eternā quam perdiderat redire non ſufficie⸗
bat. Et ideo iacebat. qꝛ vires ei ꝓprie ad ſurgen⸗
duꝫ nō ſufficiebāt: vt ad ſe ſanandū medicū id ē
deū req̄reret. Uel ſemiuiuuꝫ reliq̄rūt. remanēte
vita nature. nō vita grē. ſcd̄m illud apl'i. Uiuo
aūt. ſ. vita nature. iā nō ego. ſ. vita culpe: viuit
vero in me xp̄c. ſ. vita grē. Fecerat enī deus ho⸗
minē ad ymaginē ſuā. ſcd̄m ratōeꝫ: ad ſimilitu
dinē. ſcd̄m dilectōem: vt per vtrūqꝫ deo adhere⸗
ret.⁊ inherēdo beatus eſſet. Sed dyabolus hu⸗
mane beatitudini inuidēs: ꝯ duo bona p̄dicta.
duo homini in originali intulit principalia ma
la. In eo nāqꝫ q̄ factus erat ad imaginē ſeu ſcd̄m
rōem. vulnerauit eū per ignorātiam boni: in eo
vero q̄ factus eſt ad ſimilitudinēꝫ dei ſcd̄m dile⸗
ctōeꝫ. vulnerauit euꝫ ꝑ ꝯcupiſciam mali. Homo g̊
vulneratus ſemiuiuus relictus ē. qꝛ ꝯſi in huma
na natura poſſit diuina ſimilitudo q̄ i dilectōne
ē penitus corrūpi: diuina tn̄ ymago q̄ i ratōne ē
nō poteſt penitus deleri. Quis enim tāta mali⸗
cia poſſit affici. vt nil diligat boni. nō tn̄ igno⸗
rātia tāta excecari pt̄ vt nil coḡſcat veri. Sa
cerdos aūt ⁊ leuita deſcēdētes eadē via viſo ſpoli
ato ⁊ vulnerato p̄terierunt:⁊ vite p̄ntis ſtatum
tūc ſancte viuendo pertrāſierūt: ſed humanum

genus ꝑ culpã vulneratũ ſanauerũt minime q;
ſacerdociũ legis. ⁊ ei⁹ miſteriũ peccata nõ cu-
rauerũt. ſed ſolũ oñderũt: ĩpoſſibile eñi erat ſã-
guine vituloꝝ ⁊ agnoꝝ ⁊ hircoꝝ auferri pecca-
ta hominũ. Uel ſacerdos ⁊ leuita intelligũt lex
⁊ ꝓphetia: q̃ hoĩes nõ ſanauert. ſed pcc̃a oſtẽde-
rũt ⁊ rephenderũt. Samaritan⁹ vo iter faciens.
id eſt xp̃c q̃ animas cuſtodit ꝑ humanitatẽ. mo
mẽta vix hui⁹ currẽs. ꝓ nob eñi fact⁹ eſt homo
in mũdo: venit ſec⁹ eũ. i. vulneratũ. q; in ſimili-
tudine hominũ fact⁹. ⁊ habitu inuẽtus ẽ vt ho-
mo: ⁊ vidẽs eũ oculo clemẽcie. miſcdia motus ẽ
ex cõpaſſiõe. Et appropinquãs homĩ vulnerato
miſerationis exhibitõe: alligauit vulnera ei⁹. q;
redarguẽs pcc̃a cohibuit. ⁊ vĩculis gr̃e ligauit
infundẽs oleũ mitigatiuũ. ſpem venie penitẽti-
bus ꝓmittẽdo: ⁊ vinũ pungitiuũ. terroreꝫ pene
peccãtibꝫ incuciẽdo. Alligat ḡ vulnera: dũ p̃ci-
pit. penitẽtiã agere: ĩfũdit oleũ. dũ addit: appro-
pinq̃uit eñi regnũ celoꝝ: infũdit vinũ. cũ dicit.
oĩs arbor q̃ nõ facit fructũ bonũ. excidet̃ ⁊ in
ignẽ mittet̃. Qua ĩ re docuit nos dñs q̃liter in-
firmis ⁊ ad penitẽtiam veniẽtibꝫ mederi debea-
mus. Uulnera eñi ligam⁹. qñ pcc̃orẽ a pcc̃o ceſ
ſare iubem⁹. Oleũ aũt infũdim⁹. qñ miſericor-
diter ⁊ blande ↄſolãdo indulgẽtiã pcc̃ori ꝓmit-
timus. Inſuꝑ ⁊ vinũ infũdimus. qñ aſpere ⁊ au
ſtere ĩcrepando ieiunare ⁊ carnẽ macerare iu-
bemus. Nõ ſic igit̃ oleum ſine vino. neq; vinuꝫ
ſine oleo. Unde Greg⁹. Miſcẽda eſt ḡ lenitas cũ
ſeueritate. faciẽdum ẽ quoddaꝫ ex vtroq; tẽpe-
ramẽtuꝫ: vt neq; multa aſperitate exulcerẽtur
ſubditi. neq; nimia benignitate ſoluant̃. Unde et
Bern. Semꝑ punire ferocitatis ẽ. ſemꝑ parce
re puſillanimitatis. nec hoc nec illud eq̃tatis:
habere plus amaritudis q̃ ſuauitatis. dãnabi-
le eſt: ecõuerſo cõmendabile. vtrũq; tolerabile.

Et leuans illũ in iumẽtum ſuum impoſuit. ac
ducens ĩ ſtabulũ. curã eius egit. Iumẽtũ dicit̃
hic caro xp̃i. in qua ad nos venire dignat⁹ eſt.
Huic iumẽto ſauciatũ impoſuit. fidẽ incarna-
tõnis inſpirãdo. ⁊ pcc̃a nr̃a in corꝑe ſuo ſuꝑ li-
gnũ portãdo: ⁊ iuxta aliã ꝑabolã inuẽtaꝫ q̃ er-
rauerat ouẽ humeris ſuis impoſitã ad gregẽ re
portãdo. Et duxit in ſtabulũ. i. intra ſanctã p̃ſẽ-
tem eccl'iam collocauit: vbi depoſito onere pec-
catoꝝ. viator laſſus reficit̃. ⁊ refect⁹ ſalubri pa-
ſcua repat̃. Nõ domũ ſed ſtabulũ vocat. q̃ noĩe
fetores ⁊ miſerias hui⁹ p̃ſentis vite ſignificat:
ne homo ĩ hoc exilio tanq̃ ĩ patria gaudeat. Et
vt bon⁹ medicus ⁊ neceſſarius. curã ei⁹ egit. q̃-
diu ĩ hac vita cũ eo fuit: q; circa egrotũ ſolici-
tus fuit. Et altera die poſt ꝑactũ miniſteriũ
redemptõnis. ſcꝫ poſt domini reſurrectõnem. q̃
magis ſplendet q̃ tẽpus p̃cedẽs: prima eñi dies
fuit dies mortalitatis ⁊ paſſibilitatis. altera di
es fuit ĩmortalitatis ⁊ impaſſibilitatis. qñ ſplẽ
dor lucis eterne magis effulſit: ꝓtulit duos de-
narios. ſcꝫ duo teſtamẽta. in quibꝫ et nomen et
ymago regis eterni ↄtinent̃. ⁊ quoꝝ p̃cio vul-
nera noſtra curantur: et dedit ſtabulario. quia

diſtribuit vtriuſq; teſtamẽti ſciẽtiã et p̃dicandi
graciã aplĩs: quibꝫ ſenſũ aperuit vt ſcripturas
intelligerẽt. ac p̃latis ⁊ oĩbꝫ qui eccl'iam guber
nare debẽt. vt curã egroti agerent ⁊ haberent.
Qui etiã debet ĩ hac cura aliq̃d ſuperogare. vt
nonſolũ ea q̃ in duobꝫ teſtamẽtis ↄtinent̃ ſtude-
ant p̃dicare: ſed ⁊ alia multa ſcd̃m ea q̃ ſcripta
ſũt. laborẽt alijs p̃dicatõe manifeſtare. Superer-
erogat etiaꝫ qui ſine ſumptibꝫ exẽplo apoſtoli
p̃dicat: ⁊ ab eis quibꝫ p̃dicat. ſumptus nõ acci-
pit. Itẽ ſuperogat. q̃ nonſolũ p̃cepta· ſedetiam
ↄſilia implet vel p̃dicat. in die aũt iudicij cũ do-
minus redierit. totum qd̃ ꝓmiſerat tanq̃ debitor
reddet. cuꝫ fideli ſeruo dicet. q; ſuper pauca fu
iſti fidelis ſupra multa te conſtituam. intra in
gaudiuꝫ domini tui. Quilibet ergo paccator. q̃
peccãdo mortaliter. a deo qui ẽ pax noſtra tanq̃
ab hieruſalem ſe auertit: ⁊ ad hiericho id ẽ ad
culpabilẽ defectũ ſe cõuertit. et ſic a bono incõ-
mutabili ad bonũ ↄmutablẽ deſcẽdit. hoĩe aũt ſic
lapſo ĩ latrones. ⁊ ſpoliato ac vulnerato et reli-
cto. quid aliud reſtat niſi flagitare. vt ſamari-
tan⁹ ille id eſt cuſtos animoꝝ ih̃s xp̃c. iter miſe
rationis ſue per nos faciet. latrones fugiet. ſpo
liatos gratia reſtituat. vulnera nr̃a liget. ſemi-
viuos ĩ integrũ abilitet. et ſic demũ in celeſtem
hieruſalem nos ꝑducat. Moralit̃ per hier'lm
ſtat⁹ v̾tutis deſignat̃. ⁊ id per hominẽ deſcẽdẽtẽ
ab hieruſalẽ in hiericho. deſignat̃ pcc̃or deſcen-
dẽs a ſtatu iuſtitie ĩ pcc̃m mortale: q̃ incidẽs in
latrones. id ẽ demones: ſpoliat̃ per eos gratui-
tis. ⁊ vulnerat̃ ĩ naturalibꝫ. ac reliquit̃ ſemiui-
uus. q; tollit̃ ab eo vita gratie. remanente vita
nature. Sacerdos et leuita trãſeũtes ſũt mali
miniſtri eccleſie. ſamaritanus ẽ confeſſor ⁊ p̃di
cator mot⁹ ex caritate: alligãs vulnera ſaucia-
ti per ſanũ ↄſiliũ. infũdẽs oleũ miſericordie. et
vinũ iuſtitie: ⁊ ĩponit illum ĩ iumentũ. q; nõ ſo
lũ mẽte p̃bet auxiliũ: ſedetiã ꝓut poteſt corꝑe.
qd̃ eſt anime iumentũ: ⁊ ducit ĩ ſtabulũ ⁊ domũ
eccl'ie vbi dat̃ pabulũ v̾bi dei ⁊ ſacramẽti euka-
riſtie: et altera die poſtq̃ duxit ĩ ſtabulũ ꝓtulit
duos denarios. per q̃s ↄ̃ſignat̃ grã ĩ p̃nti et gl'a
ĩ futuro ⁊ dedit ſtabulario. i. dãdos denũciauit
bono curato facienti debitum ſuum erga pec-
catorẽ ſibi r̃bditũ: ⁊ ei curã pcc̃oris ↄmẽdauit.
dicẽs: curã illi⁹ habe debitũ tuũ exercẽdo. ⁊ qd̃-
cũq; ſupererogaueris. faciẽdo circa debitũ ali
qd̃ bonũ ad qd̃ nõ teneris: r̃ddã tibi. i. r̃ddendũ
denũtio. ꝓmittẽs ei vitã eternã ꝓ ſalario. Et
ĩterrogat⁹ legiſperitus a dño q̃s p̃dictoꝝ pri-
m⁹ fuiſſꝫ ei q̃ ĩcidit ĩ latrones: r̃ſpõdit. Qui fe-
cit miſericordiã ĩ illũ. Ubi cyrill⁹. Neq; ei ſacer-
dos neq; leuita fact⁹ fuit ꝓxim⁹ paciẽtis. ſꝫ ille
q̃ eſt eius miſert⁹. inutilis ẽ eñi ſacerdocij digni-
tas et legis ſciẽtia. niſi per bona opera ↄfirmet̃
Unde et beda. iuxta lrãm manifeſta ẽ domini ſẽ-
tentia. nullũ nob ãplius q̃ qui miſereatur eſſe
proximũ. Sic ciui hieruſolomite. non ſacerdos
non leuita ex eadem gente. ymmo in eadẽ vrbe
nati et nutriti: ſed externe gentis accola. quia

magis miſertus ē. factus eſt proximus. De-
inde dñs ex legiſperiti rñſione ⁊ cōfeſſione oſtē-
dens omnem hominē miſericordiam facientē eſſe
proximū. ⁊ ſpecialiter ipm dei filiuz: cōcluſit di-
cens. Uade ſcʒ de virtute in virtutē. et tu fac ſi-
militer proximo ſicut ſamaritanus fecit iudeo:
q.ſ. omnem hominē etiā inimicū proximū repu-
tes ⁊ ei miſericordiā affectu. affatu et effectu i̅-
pendēdo neceſſitates eius ſubleues: vt te proxi-
mū diligere ſicut teipm manifeſtes. Ubi Criſoſ.
Quaſi dicat. Si quē vides oppreſſum. nō dicas.
vtiqʒ nequā eſt: ſed ſiue ſit gentilis ſiue iudeus.
⁊ ope indiget. nō cauilleris. ius habet auxiliuz
quicūqʒ mala fuerit paſſus. Hec Criſo. Ex rñſi-
one qʒ legiſperiti dñs cōcludit: q ꝓpinquitas ge-
neris nō facit proximū. ſed opus miſericordie i̅-
penſum. Acſi dicat ei. Tu ergo me dilige. et in
me vtrūqʒ mandatū legis implere ſtude: qꝛ ſum
deus. ⁊ ſum ille tuus proximus: ⁊ quicqd vales i̅
proximi neceſſitate ſubleuanda. vel corꝑali vel
ſpirituali. deuotus operare: vt manifeſteris ꝓ-
ximus eſſe. Uñ Bern. Utramqʒ teneo dilectōez
dei ⁊ proximi. cū te amo dñe ihū: qui meus pro
ximus es qm̄ homo es. ⁊ feciſti mecū miſericor
diā. Hec Bernh. Ex vtraqʒ ergo dñi cōcluſione
legiſperitus cōuincit. quia xpm deū ⁊ hominez
proximū nō dilexit. qui ſuſcipiēs carnē noſtraz
ꝑ humanitatē factus ē nobis proxim⁹. ⁊ tot mi-
ſericordie opa impēdit: vñ merito diligi debet.
Ad dei em̄ dilectionē in nobis excitandaʒ. nu-
triendam. ⁊ agendaʒ: nihil ita valet ſicut bene-
ficiorꝝ eius freqns ⁊ diligēs ꝯſideratio. Magna
ē igitur miſericordia. q ignotis ⁊ extraneis nos
proximos facit: magna ē miſericordia ꝑ quam
vita poſſidet eterna. Ille quippe ē proxim⁹ tibi.
cui miſerēdo appropinquas: qui do nulli miſere
tur. nullū ꝓximū habet. In illo ergo mādato.
diliges ꝓximū tuū ſicut teipm. dñs ꝓximū in-
telligit omēʒ homīeʒ: hic aūt cū qui i̅plet legem
naturalem. vt qui facit alij q ſibi fieri vult. Ubi
Ambro. Ergo qm̄ nemo magis ꝓximus q qui
vulnera nr̄a curauit: diligam⁹ eū qſi dñm. dili-
gamus ⁊ eū qſi ꝓximū. Nihil em̄ tam ꝓximū. q
caput mēbris. Diligam⁹ etiā eū qui imitator eſt
xpi: diligamus eū qui i̅ opie alteri⁹ corꝑis vni-
tate ꝯpatitur. Neqʒ em̄ cognatio facit ꝓximuz.
ſed miſericordia: quia miſericordia ſcdm natu
raʒ eſt. Nihil em̄ tā ſcdm naturaʒ. q iuuare con-
ſortē nature. Hec Ambro. Ad hoc qʒ faciendū
hortatē nos Auguſ. dicēs. Nūc cū in hac vita. i.
in hac via ſumus. inuicem onera nr̄a portem⁹.
vt ad eaʒ vitā q caret omi onere ꝑuenire poſſi-
mus. Dilectionis officiū ē. inuicē onera noſtra
portare. Nihil em̄ ſic probat amicū. quēadmo-
dū oneris amici portatio. Neqʒ vlla res officio-
ſuʒ iſtū laborē ad portāda onera aliorū facit li-
benter impendi. niſi cogitemus q̄nta ꝓ nobis ꝑ
tulit dñs. Hinc admonēs ait aplus. Hoc ſentite
in vob. qd ⁊ i̅ xpo ihū. Huic cogitatōni accedit
etiā illa. qꝛ hoīes ſumus: et egritudinem ſiue
animi ſiue corꝑis. quā in homie alio videmus.

etiā nos hēre potuim⁹ aut poſſumus. Hoc ḡ exhi
beamus ei. cui⁹ i̅firmitateʒ portare volum⁹: qd
ab illo vellemus nob exhiberi. ſi forte nos in eo
eſſemus. ⁊ ipe nō eſſet. Ad hoc ꝑtinet qd aplus
ait. Oib⁹ oīa fact⁹ ſū. vt omes lucrifacerē: cogi-
tando. ſ. in eo vicō ſe eſſe potuiſſe. vnde cupiebat
aliū liberare. Deinde etiā illud cogitādū nulluʒ
eē hominē q nō poſſit hēre aliqd bonuʒ. qd tu nō
habes etiāſi lateat: in q ſine dubio poſſit te eſſe
ſuꝑior. Uñ aplus. Nihil ꝑ cōtētionem neqʒ ꝑ in
anē gloriā. ſed in humilitate mentis alter alterꝝ
exiſtimātes ſuꝑiorē ſibi. Iſte cogitationes dep-
mētes mētis ſuꝑbiā. ⁊ acuētes caritatē. faciūt
onera fraterna i̅uicē nōſolū equo aīo. ſed etiam
libētiſſime ſuſtineri. Hec Auguſti. vñ ⁊ Grego.
Si qſqʒ ſua incomoda q ab alijs ꝑtātur cōſide-
rat. ea q ab alijs ſuſtinet leuius portat. Et iterꝝ.
Quia illa i̅terna pacis viſio ex ſctorꝝ ciuiū con
gregatōe ꝯſtruit. hirl'm celeſtis vt ciuitas edi-
ficat. Que tñ i̅ hac ꝑegrinationis terra. dū fla-
gellis percutit ⁊ tribulatōib⁹ tūdit. ei⁹ lapides qti-
die qdrant. Que videlicet ciuitas. hē hic i̅ ſctō-
rū motibus. magnū iā edificiū ſuū. In et ificio
qppe lapis lapidē portat. ⁊ q portat alterꝝ. por-
tat ab altero. Sic nūc i̅ ſcta ecclīa vnuſqſqʒ et
portat alterꝝ ⁊ portat ab altero. Nā viciſſim ſe
ꝓximi tolerāt. vt ꝑ eos edificiū caritatis ſurgat
Omē aūt pōdus fabrice fūdamētū portat. qꝛ re
dēptor nr̄ de quo Paul⁹ aplus ait. Fūdamētum
aliud nemo ponē pt̄ ꝑter id qd ē poſitū qd ē xpc
ihs. oīa nrā tolerat: ſed in ipo malū nō fuit qd
tolerari debuiſſet. Hec Greg. Ex his vbis grego
rij colligit. q q̄nto plura qs ꝓ deo portauerit.
tanto erit ipi fūdamēto. ſ. ihū ꝓpinqor: ⁊ quanto
paucōra portauerit. tanto erit ab ipo fūdamēto
remotior. Hec igr̄ omia bñ ꝯſidera ⁊ proximorū
i̅firmitates ac defectus ⁊ onera nōſolū patiēter:
ſed etiā libēt pro deo porta ⁊ tolera. vñ Anſhel.
Quis bonis alteri⁹ arridet. ſanctis ꝯſentit: q do
inuidet diabolis. Siqdē magis puto ſaluatōeʒ
ei⁹ ſperādā. q parꝝ boni facit ⁊ factis aliorꝝ fauʒ
q q mlta. ⁊ i̅uidet. Et iterꝝ. Caritas q colligit et
viuificat oīa mēbra ecclīe: cū nos viderit de al-
teri⁹ ruina gaudere. ſtatim nos p̄cidit de corꝑe
Forte igr̄ nō dolem⁹ de ruina ꝓximorꝝ nrōꝝ. qꝛ
p̄ciſi ſum⁹ a corꝑe. Si em̄ ibi eſſem⁹ ſine dubio
doleremus: qꝛ tādiu dolet mēbꝝ. qdiu in corꝑe
ꝯtinet. Si aūt abſciſū fuerit. non dolere poterit
nec ſētire. Ex hijs ḡ pt̄ hō ꝓpēdē ſi ē mēbꝝ xpi.
Et ſicut dictū ē de ꝯpaſſione ⁊ ꝯgratulatōe. ita in
telligē de ꝯmunicatōe: qꝛ i̅ corꝑore hūano vnuʒ
mēbꝝ ꝯmunicat alteri indigēti ſuū officium. et
cibū quē recipit: ita i̅ corꝑore xpi qd ē ecclīa q-
libʒ dbʒ alteri ꝯmūicare grāʒ diuinit⁹ ſibi datā.
ac cibū ⁊ etiaʒ tēporalia oīa a deo recepta. Si-
militer i̅telligē de cōſideratōe. vt ſicut membra
inter ſe adunantur tanta amoris concordia. vt
nulla ratione inter ſe valeant diſſentire occaſio
ne aliqua. ita etiā ſit inter nos. Silr̄ i̅telligē
de ſupportatōe. vt ſicut vnuʒ membrum ſuppor-
tat alterꝝ. ⁊ ſuſtinet leſionem ꝓ curatōne. ſiue

ꝓtectione alterius: ⁊ ſi lediť ab alio. ſñ vltione
ſuſtinet leſioꝫ. ſic debet eē in nob Hec Anſelm᷒.
Domine iħu xp̄e cuſtodi nos deſcendētes
de ꝯtēplatōne ad actōnē. ne icidamus ĩ
latrones ſenſuū appetit᷒. nec ſpoliemur
gratuitis: nec vulneremur ĩ naturalibꝫ: ſacer-
dos ⁊ leuita ſuperior ⁊ iferior portio ratōis non
deſcēdāt eadē via ꝯſētiēdo ĩ pccm. ſed poci᷒ aſcē-
dāt ſurſū. Samaritan᷒ vo grā p̄deſtinatōis ſec᷒
nos appropriet. nob vulnera pctoꝝ liget. īfūdēs
oleū. ſpem venie ⁊ vinū. timorē iuſtitie. ĩponat
ĩ iumentū. ordinādo ratōnē ſup̄ ſēſualitatē. du-
cat ĩ ſtabulū ĩ ꝯſideratōe pctorū: altera die re-
ſurrectōis det duos denarios. ſtolā anime ⁊ cor-
poris Amen.

De penitentia marie magdalene. Capitulum .LX.

POſt hec aſcendit iħs de
galilea ĩ iudeam. vbi qdā de phariſe
is ſcꝫ ſymō lepros᷒ volēs ſe iuſtifica
re ⁊ de iuſtitia iactare. rogauit dñm
iħm vt cū illo māducaret. Cui᷒ tñ ſimulatā iuſti
tiam benign᷒ medic᷒ nō vitauit. ſꝫ magis cura-
re voluit: et igreſſ᷒ domū pharizei diſcubuit. Le
giť aūt xp̄m māducaſſe cū publicaīs ⁊ pctoribꝫ
vt eos ad penitētiā ꝓuocaret. ſic qñ ĩ domo ma
thei cū publicanis ꝯmedit. Itē cū iuſtis eū dili-
gētibꝫ. vt eoꝝ amorē ⁊ deuotōnē nutriret ⁊ auge
ret: ſic diciť de martha ⁊ maria. Itē cū ꝯgnatis
et pauperibꝫ. vt eoꝝ iopiā ſuppleret. ſic habeť de
nupcijs. vbi aquā ĩ vinū vtit. Itē cū phariſeis ſu
ꝑbiētibꝫ. vt eoꝝ ſupbiā reprimēt ⁊ eoꝝ vicia ar
gueret. ſic ĩ hoc loco facit. Aliquādo etiā humi
liter ⁊ cū gratiaꝝ actōe cū īuitabať recipiebat.
ꝓ loco et tēpore ex pauꝑtatis amore. qꝛ pauꝑ
erat ⁊ de hui᷒ mūdi ſubſtātia paꝝ habebat. Nō
īmerito tal᷒ ⁊ tātus hoſpes ē īuitādus. ⁊ cū ſe īui
tat libētius ſuſcipiēdus. veniūt ei omnia bona
pariter cū illo. Audiēs aūt hoc magdalena. que
iā forte ipm p̄dicātē audierat: tacta dolore cor-
dis ītrīſecus ꝓ pctīs ſuis. ⁊ de eis plene ⁊ ꝑfcte
contrita. amoriſqꝫ eius igne accenſa: cuꝫ alaba
ſtro id ē· tali vaſe vnguēti ꝑrexit ad locū ꝯuiuij
vt eñ dicit Beda. alabaſtꝝ ē genus marmoris
cādidi varijs coloribꝫ intertīcti. qd̄ ad vaſa vn-
guētaria cauarē ſolēt. eo ꝙ optime ſuare īcor-
rupta dicať. Iſte pharize᷒ quādoqꝫ ĩ euāgelio
ſymō lepros᷒ diciť. cui᷒ lepra nō ſñ cauſa memo
rať: vñ Criſ. Non ſiplicitr aūt lepre ſymonis
meminit euāgeliſta. ſed vt oſtēdat vnde ꝯfidēs
acceſſit hec mulier. qꝛ eñ lepra videbatur valde
īmūda eē paſſio et abhominabilis. vidit autē ꝙ
iħs curauerat illū hominē: ꝯfidit qñiā ⁊ anime
ei᷒ īmūditiā facile expurgabit Hec Criſ. Et cū
mulier ad locū ꝑueniſſet. facie iclinata. et ocul᷒
ĩ terrā demiſſis. añ ꝯuiuas tranſiēs. non qeuit
donec ad iħm ꝑueniret. Et tūc ilico retro ad pe-
des ei᷒ ꝓſtrata. qꝛ ſe añponē nō audebat. p̄ pec-
catoꝝ ſuoꝝ verecūdia: ⁊ ꝓcūbens vultu ſuꝑ pe-
des ipſos cū quadā ꝯfidētia. qꝛ iā ītēſe ⁊ ſuꝑ om-
nia eū diligebat ⁊ ĩ ei᷒ amore ardebat. cepit for
titer fletibꝫ. ⁊ ſigultibus habūdare. ac lacrimis
largiter decurrētibus. pedes dñi balneare et la-
uare. vñ patet magnitudo ꝯtritōis. ex qua lacri-
mas penitētie ſāguinē cordis fundēs. tm̄ fleuit
ꝙ pedes vni᷒ hominis lauari potuerūt: tādem a
fletu ceſſās capillis ſuis pedes iħu lotos extērſit
et amore creſcēte oſculabať eos ſepe dulciter ⁊
amāter. nec de hoc ſaciari potuit. Et qꝛ propter
itinera ſqualidi ⁊ laſſi erāt. eos etiā vnguēto p̄ci
oſo vngebat. ad refrigeriū caloris. ⁊ mitigatōꝫ
doloris ex labore itineris. Et hec qdē que dicta
ſūt agebāť exteri᷒. q̄ vo reuoluebat ei᷒ ītentio.
mltoferuētiora erant. q̄ ſol᷒ deus īſpiciebat. vñ
Grego. niſſenus. Indignitatē aūt ſuā oſtēdens.
ſtabat p᷒ tergū deiectis lumibꝫ. et effuſa coma.
pedes āplectēs. lacrimiſqꝫ eos ꝑfundēs: rebꝫ tri
ſtē aīmū oſtēdebat. veniā īplorās. hec Gre. In
eo ergo ꝙ mulier retro ſtat. deuotio et huilitas
agnoſcitur. ĩ eo vo ꝙ lacrimis pedes rigat. vera
penitētia ⁊ cordis cōpūctio demōſtrauit. Et qñ
eaſdē lacrimas capillis tergēdo abſcōdit et de-
let: ſeſe de illis nō eē oſtēdit. q̄ opa ſua faciūt vt
ab hominibus videāť. in oſculo pacē. amorē. et
dilectōnē mōſtrabat. in vnguento vo cordis ītī-
ma blādimēta. ⁊ deuoti obſequij affectōnē ſigni-
ficabat. Per alabaſtꝝ pectus ⁊ cordis ſecretari-
um plenū fide ⁊ caritate poſſum᷒ ītelligē: tale eī
alabaſtꝝ huiuſmodi vnguētū ꝯſueuit ſeruare.
vbi Grego. Cogitanti mihi de penitētia marie.
flere magis libet ꝙ̄ aliquid dicē. Cui᷒ eñ vl᷒ ſax-
eū pect᷒ ille hui᷒ peccatricis mulieris lacrime
ad exēplū penitēdi nō emolliāt: ꝯſiderauit nāqꝫ
quid fecit. ⁊ noluit moderari qd facēt. Sup ꝯui-
uātes īgreſſa ē. non iuſſa venit: īter epulas lacri
mas obtulit. Diſcite quo dolore ardet. que flere
et inter epulas nō erubeſcit. Sed qꝛ turpitudis
ſue lacrimas aſpexit. lauāda ad fontē miſerico
die cucurrit: ꝯuiuātes nō erubuit. Nā qꝛ ſemet-
ipſā grauiť erubeſcebat. int᷒. nihil eſſe credidit
qd verecūdareť foris Hec Grego. Miſtice pe
des dominici corporis ſūt pauperes: qꝛ ſūt infe-
rior pars corporis miſtici ꝑ deiectōnē. ⁊ cruci
affixi per afflictōnē. Diues ergo ⁊ pctor volēs
optinē veniā in p̄ñti. et regni qd pauꝑꝝ ē glo-
riā ĩ futuro: debet ſec᷒ pedes iſtos ſtare ꝑ famili
aritatis exhibitōnē. et amicitie acqſitionē: lacri
mis rigare ꝑ ꝯpaſſionē: capillis extergē ſqualo
rē pauꝑtatis. ⁊ refouē ꝑ tpaliū q̄ ꝑ capillos deſi
gnāť ꝯmunicatōeꝫ et miſerie releuatōꝫ: oſculū
dare per affabilitatē ⁊ blandam allocutōnē fra-
ternitatiſqꝫ amorē: vnguēto vnguere per miſe-
rēdi hilaritatē. et cordis benigni dulcedineꝫ. ac
cōſolatōnis ſuauitatem. Aliter eñ ſcđm Aug.
non poſſūt diuites dicē cōpetenter pať noſter
niſi ſe fratres pauꝑꝝ cognoſcāt. Sed heu mlti
faciunt his contraria. et ergo cuꝫ pharizeo nec
gratiam merentur nec gloriā. Vñ Grego. Nos
ergo nos illa mulier exp̄ſſit. ſi toto corde ad do-
minū poſt peccata redeamus: ſi eius penitentie
luctus imitemur. Quid auteꝫ vnguento niſi bo
nus odor opinionis exprimitur. Si igiť recta
opera agimus. quibus opinionis bone odore ec-

eccleſiã reſpergimus. quid aliud in dñi corpo-
re niſi vnguẽtũ fundim⁹. Contra pedes dñi ſteti-
mus. cũ in pctis poſiti. eius itineribꝫ reniteba-
mur. Sed ſi ad verã pñiam poſt pcẽm cõuerti-
mur. iã retro ſecus pedes ſtamus. qꝛ eius veſti-
gia ſeq̃mur quẽ ĩpugnabam⁹. Lacrimis muli-
er pedes rigat: quod nos tũ agimus. ſi quibuſli
bet vltimis mẽbris dñi. per cõpaſſionis affectũ
inclinamur. Capillis pedes dñi tergimus. quã-
do ſanctis eius quibꝫ ex caritate compatimur.
etiã ex his q̃ nobis ſuperfluũt. miſeremur. Oſcu
latur mulier pedes q̃s tergit: qđ nos tũ agimus
ſi ſtudioſe diligimus q̃s ex caritate cõtinemus.
Hec Grego. Per hãc ergo mulierẽ peccatricẽ
ad dñi pedes acceſſionem. ſignificatur q̃libet per
ſona vere de peccatis penitẽs et cõtrita: ad qđ
req̃rit̃. q̄ ſicut deũ offendit per culpã. ita ei ſer-
uiat per pñiam. ſcđm illud apl̄i. Sicut exhibui
ſtis menbra vrã ſeruire immũdicie ⁊ iniquitati
ad iniquitatẽ ita exhibete nũc ſeruire iuſtitie in
ſãctificationem. ⁊ ſic fecit mulier hec penitẽs. Un̄
Grego. Liquet fr̃es q̄ illicitis actibꝫ prius intẽ-
ta. vnguentuꝫ ſibi ꝓ odore ſue carnis adhibuit.
Quod ergo ſibi turpiter exhibuerat hoc iã deo
laudabiliter offerebat. Oculis terrena cõcupie-
rat. ſed hos iã per penitẽtiã cõterẽs flebat. Ca
pillos ad cõpoſitionem vultus exhibuerat. ſed iaꝫ
capill' lacr̄mas t̃gebat. Ore ſupba dixerat. ſꝫ pe-
des dñi oſculãs hoc ĩ redẽptoris ſui veſtigia fige
bat. Quot ḡ in ſe habuit oblectamẽta. tot in ſe
inuenit holocauſta. Cõuertit ad numeꝝ delictuꝫ
numeꝝ criminũ: vt totũ ſeruiret deo in penitẽ-
tia. quicquid ex ſe deũ cõtẽpſerat in culpa. Hec
Grego. Cõſimile inducit Hiero. de beata Paula
dicẽs. Cũq̃ꝫ a nobis crebrius moneret̃ vt parce
ret oculis. vt eos euãgelice ſeruaret lectõni: aie
bat. Turpãda ẽ facies. quã ꝯ dei p̃ceptũ purpu
riſſo ⁊ ceruſa ⁊ ſtibio depinxi. Affligendũ ẽ cor
pus. qđ multis vacauit delitijs. lõgus riſus per-
petuo ꝯpenſandus ẽ fletu. Mollia linthiamina
et ſerica p̃cioſiſſia. aſperitate cilicij ſũt cõmutã
da. Que viro ⁊ ſeculo placui. nunc xp̄o placere
deſidero. Hec Hiero. Hinc ergo habemus q̃mõ
facienda ſit pñia. In q̃ eñi quis peccat. in eodeꝫ
per cõtrariũ pñiam agat. Verbigrã. Peccaſti ni
mis po'ãdo. pñiam age a potu abſtinendo. Qui
nimis comediſti vel p̃cioſiora. ieiuna ⁊ comede
viliora. Et ſic de alijs ſuo modo. Conſpice igitur
bene hãc mulierẽ ⁊ eius deuotionem. ⁊ ſuper his
moroſe meditare. qꝛ factũ hoc ſolenne fuit valđ
Conſpice etiã dñm ihm q̄ benigne eaꝫ ſuſcipit.
⁊ q̄ patiẽter ſuſtinet quicquid facit. Ceſſat ⁊ q̃-
eſcit a comedẽdo. donec negotiũ ꝯpleat̃: ceſſant
⁊ cõuiue. ⁊ oĩes ſuper hac nouitate mirãt̃. Sꝫ
phariſeus qui eũ vocauerat nõ tñ inuocauerat
qđ melius fuiſſet. fallaciter iuſtus. ac de falſa et
putatiua iuſticia veraciter ſuperbꝫ: nullaq̃ꝫ cõ
paſſione nature motus. et ſue fragilitatis obli-
tus: de hoc murmurãs. ait int̃ ſe. ꝯ ſuũ hoſpitẽ
murmurãdo: dicens. Hic ſi eſſet ꝓpheta verus
ſciẽs occulta. ſciret vtiq̃ꝫ q̃ in perſona. ⁊ qualis.

in vita eſt mulier. q̃ tangit eũ: ⁊ per cõſeq̃ns nõ
permitteret ſe tangi ab ea. qꝛ peccatrix ẽ. ⁊ ideo
vnguentũ eius vitare deberet. Egram rep̄hen-
dit de egritudine. q̃ potius erat cõmẽdanda: qꝛ
languoris ſui remediũ. q̃rebat apud tantũ me-
dicũ quẽ etiã rep̄hendit de ſubuentione de qua grã-
arũ actiões erãt referẽde. qui ip̄e quoq̃ꝫ de elatio
nis vulnere egrotabat ⁊ ideo nec medicũ ꝓ ſub-
uentione requirebat. Neſcis phariſee ſtulte. ne-
ſcis nuper te mũdauit a lepra. quẽ modo nõ cre-
dis eſſe prophetã. Et propheta quidẽ eſt. ⁊ opti
me ſcit. qꝛ peccatrix ẽ mulier q̃ eum tangit. Ad
hoc eñi ip̄e venit. ad hec ip̄e de celis deſcendit.
Nõ eñi venit vocare iuſtos. ſed pctores ad peni
tẽtiã. hoc ip̄e teſtatur. eius verba ſũt hec. Non
horret ergo pctores. qui pro pctoribꝫ factus eſt
homo. Igr̃ ſcđm Grego. neceſſe ſemꝑ eſt. vt cuꝫ
peccatores quoſq̃ꝫ cõſpicimus noſmetip̄os pri-
us in illoꝝ calamitate defleamus: qꝛ fuiſſe in ſi-
milibꝫ aut lapſi ſumus. aut labi poſſumus ſi la-
pſi nõ ſumus. Per iſtũ phariſeũ qui xp̄m nota-
uit de ignorãtia. ⁊ mulierẽ de immũdicia. ſignifi
catur ypocrita. de falſa iuſticia p̄ſumẽs. ⁊ alios
cõtẽnens: quia ſcđm Grego. vera iuſticia com-
paſſionem habꝫ. falſa vero indignationem. ꝓpter
qđ iſte phariſeus arguitur de pietatis obmiſſi
one in modicis reſpectiue. ⁊ mulier ꝯmendatur
de maioribꝫ valde. Un̄ dñs ihus nõ verba pha
riſei audiẽs. ſed cogitationes inſpiciẽs. reſpõdit
cogitationi eius ad cõfutationem illi⁹: per hoc eñi
q̄ ad eius reſpõdit cogitationem q̃ ſoli deo eſt no
ta. oſtendit ſe plus q̄ ꝓphetam. et dñm ꝓphetaꝝ
⁊ propoſuit ei parabolã de duob⁹ debitorib⁹. vt
ꝯuenientius ꝯcludat. ꝯ eũ ex r̃nſione ip̄ius. Cuꝫ
ei de ſua ſentẽtia phariſe⁹ ꝯuicit̃. q̃ſi freneticꝰ fu
nẽ portat. cũ quo legat̃. Iſti duo debitores erãt
maria deo debitrix quingẽtoꝝ denarioꝝ. ⁊ pha-
riſe⁹ qui quinq̃gĩta debebat qꝛ minus ſe peccaſ-
ſe credebat. ⁊ ideo maria plus diligere debebat.
qꝛ maiorẽ remiſſionẽ acceperat. et plus dilige-
bat. ideo maiora obſequia xp̄o p̄bebat. Exẽplo
igr̃ debitorũ ⁊ fenoratoris cõuincit phariſeum.
q̄ hec mulier eſſet grã diuini amoris iuſtifican
da. ⁊ dignior amari ⁊ peccata ſibi remitti. que
plura grata deo obtulit in hoc facto. q̄ ſuperbꝫ
phariſeus ĩ ꝯuiuãdo. qꝛ amor in humanis ple-
rũq̃ꝫ cauſat̃ ex donis p̃cedentibus. ⁊ per ꝯſeq̃ns
maior amor ex donis maiorib⁹. Un̄ dñs enume
rãs bona peccatricis et mala falſi iuſti. redar-
guit phariſeũ ex defectu triplici: ſcꝫ pietatis. qꝛ
ñ dedit aquã pedib⁹ ſuis q̃ tñ erãt feſſi ⁊ dolẽtes.
⁊ labore itineris. ac lutoſi ſeu puluerizati. eo q̄
incedebat ſñ calciamẽtis. Un̄ Tit⁹. Quaſi. d. facil'
ẽ vſ⁹ aq̃ꝝ. ñ ẽ facil' lacr̄maꝝ effuſio. tu ꝓmtis ñ es
vſ⁹. hec effudit ñ ꝓmpta: lauãs lacrimis pedes
meos. lauit lacr̄mas ꝓpas. Scđo r̃darguit ex dfe
ctu caritatis. qꝛ ñ dedit ei oſclm. qđ ẽ ſignũ amici-
cie ⁊ dilectionis. Tercio ex dfectu hilaritatis q̃ dſi
gnat̃ ĩ noĩe olei. q̃ ñ vnxit caput ei⁹. Tria eñi p̃di
cta faciebãt olim ſuis hoſpitib⁹. q̃ ꝓmo babant
oſculum ĩ ſignum ſecuritatis: deinde lauabant

pedes propt̃ laborẽ itineris: poſtea vngebãt ca⸗
put vnguẽtis refrigeratiſ cont̃ eſtũ caloris. Et
p̃dicta tria. ſcꝫ caritas. pietas. ⁊ hylaritas. req̃⸗
runt̃ ĩ hoſpitalitate vera ⁊ gratioſa. ex q̃ ad ob⸗
ſequiũ magis tenebat̃ pharizeus q̃ mlr̃ier ſupue
niens ab ext̃. Vñ ↄſidera q̃ p̃fert̃ hic deuotũ ob⸗
ſequiũ largitõi cibi ⁊ potus. q̃s credibile eſt pha
rizeũ ĩ domo ſua dño p̃buiſſe. Hic poteſt elici ar
gumentũ. q̃ cũ ſuſcipit̃ q̃s hoſpitio. magis meri
toriũ eſt ei benigne miſtrare. q̃ ipm̃ cibũ ⁊ potũ
exhibẽ. Et econuerſo laudat dñs mlr̃ierem. de
triplici ꝑfectõe. defectib9 pharisei oppoſita. prout
clare patet ĩ lrã. Ex fc̃tis ergo mulieris apparet,
q̃ dominũ mlt̃ũ dilexit. et iõ veniã reportãs. iu⸗
ſtificata fuit. propter qḋ ⁊ ex pc̃tis mlt̃is ſibi di⸗
miſſis magis ĩ amore eius exarſit. Vnde volens
dñs mõſtrare q̃ omnia ĩ dilectõe cõſumãt̃. dixit
ſymoni. Propt̃ qḋ dico tibi. remittunt̃ ei pc̃ta
multa. qm̃ dilexit multũ. caritas em̃ operit mlt̃⸗
titudinẽ peccatorũ. Et tu plurimũ dilige. vt ti⸗
bi plurimũ remittat̃. Vñ Criſ. Nã qui vehemẽ
ter ſe ĩgeſſerũt malis. rurſus ⁊ bonis vehemẽt̃
ĩſiſtent: conſcij ad q̃t debita ſe obligauert̃. Cui
autẽ minus dimittit̃. min9 diligit. vt ſcꝫ tu pha
rizee. Sed nõ ſupbias ſi ĩ pauciorib9 teneris. qꝛ
tu q̃ꝫ venia eges. nullus em̃ poteſt ꝑ ſemetipm̃
a debito peccati liberari. niſi diuina grã veniã
conſequat̃. Igit̃: vt ait Criſ. opus ẽ nob̃ feruẽti
anima qꝛ nihil ĩpedit hominẽ fieri magnũ. Nul
lus ergo ↄſtitutorũ in pc̃tis deſperet. neq̃ꝫ virtu
oſus dormitet. Nec hic ↄfidat. ſepe em̃ meretrix
p̃cedet eũ: nec ille diffidat. poſſibile nãq̃ꝫ eſt eum
etiam primos ſupare Hec Criſ. Vñ et Grego.
Quid fratres mei eſſe dilectionẽ credimus. niſi
ignẽ? Et quid culpã. niſi rubiginẽ? Vnde nũc
dicit̃ remittunt̃ ei peccata mlt̃a. quia dilexit mlt̃
tum. Incendit plane pc̃ti rubiginem. qꝛ ardet
valde per amoris ignẽ. Et ſi durũ eſt valde qḋ
coquit̃. habundat tñ amoris ignis. quo etiam
dura cõſumant̃. Tãto nãq̃ꝫ ãplius pc̃ti rubigo
cõſumit̃. quãto peccatoris cor magno caritatis
igne concrematur. Vbi Auguſtin9. Hic multa
cõmiſit. et mlt̃orũ debitor factus eſt. ille guber⸗
nante deo pauca cõmiſit. Cui deputat ille quod
dimiſit. huic ⁊ iſte deputet qḋ nõ cõmiſit. Nullũ
eſt em̃ pc̃m qḋ facit homo. qḋ nõ poſſet facere
et alter homo: ſi deſit rector. a quo factus eſt ho
mo. Vnde et Bernh̃. Quis nõ videat. q̃ ſicut in
multa peccata cecidi. ſic et ĩ multa alia cecidiſ⸗
ſem. niſi omnipotẽs pietas ſeruaſſet. Fateor et
fatebor. niſi quia dñs adiuuit me. paulominus
habitaſſet in inferno anima mea. videlicet ceci⸗
diſſet ĩ omne pc̃m anima mea. Miſtice feno
rator iſte deũ ſignificat. qui pro culpa penã et ꝓ
donis grãrum meritũ bonorũ exigit. Debitores
dici poſſũt maria ⁊ pharizeus. quãtũ ad ꝓpoſi⸗
tũ: vel ꝓplus genciũ ⁊ iudaicus. vel pc̃tor noto⸗
rius ⁊ occultus. vel cleric9 ⁊ layc9: et ſic duo de⸗
bitores ſũt duo ꝓpli. vel duo ſtat9 pc̃torũ. p̃mi de⸗
bẽt quĩgentos denarios. qꝛ plus peccãt. ſecũdi
quĩquagĩta. qꝛ min9. Sed nõ hñt vñ reddãt. qꝛ
nullus p̃dictorꝫ poteſt abſolui ꝓprijs virib9 abſq̃ꝫ
grã. et iõ donat vtriſq̃ꝫ. id ẽ donũ gratuitũ dat.
per qḋ eis debitũ dimittit: non em̃ ſine dono dei
gratuito fit culpe remiſſio. Dixit autẽ dominus
ad mulierem remittũt̃ tibi pc̃ta. ſcꝫ nõ ſolũ q̃⸗
tũ ad reatũ et culpã. ſed etiã quãtũ ad reat9 pe⸗
nam: et hoc fit ex vehementi amore dei ⁊ horro⸗
re peccati p̃teriti. O felix maria cui tot dantur
munera. Nã primo dat̃ ei pc̃torũ remiſſio. vt hʒ
dicit̃. ſecũdo fit ſpiritualit̃ familiaris dño. vt in
ſequenti capitulo ſubdit̃. tercio fit ei dominice
reſurrectõnis prima apparitõ. ꝓut ĩfra de reſur
rectõne dñi narrat̃. Et accũbentes ſimul cũ
dño. dicebãt ĩtra ſe ĩ corde ſuo. Quis eſt hic. qui
etiã peccata dimittit? Hoc dicebãt. quia huma⸗
nitatẽ exterius apparentẽ. q̃ non poteſt peccata
dimittẽ tm̃ videbãt. Sed dominus cogitationes
eorꝫ paruipendẽs dixit ad mulierem. Fides tua
id eſt a deo tibi infuſa te ſaluã fecit. qꝛ iſta fides
caritate formata fuit. et iõ habentẽ dignũ vita
eterna fecit. Scd̃m Grego. fides eã ſaluã fecit:
qꝛ hoc qḋ pecijt. poſſe accipẽ ñ dubitauit. Speꝫ
em̃ iam ab illo acceperat: a quo ſalutẽ q̃rebat.
Vade ĩ pace id eſt ĩ qete ⁊ ceſſatõne a vicijs. nõ
diſcordãdo a grã tui amoris. In pace ire p̃cipit̃
vt ĩ veritatis itinere pſeueret: et ab eo ĩ via ſcã⸗
dali vlteri9 nõ declinet. Vñ Theophil9. Poſtq̃
autem ei peccata dimiſit. nõ ſiſtit in remiſſione
peccati. ſed adicit opatõnem boni. Vñ ſubditur
Vade ĩ pace id eſt in iuſtitia. Nã iuſtitia eſt pax
homĩs ad deũ. ſicut pc̃m eſt ĩimicitia inter deũ
⁊ hoĩem. Quaſi diceret. Opare omnia q̃ ad pacẽ
dei te ducũt Hec Theophil9. In hoc ergo q̃ dici
tur vade ĩ pace. notat̃ q̃ ipa iuit ſolicite ꝑ bona
opa. ⁊ q̃ ipa habuit pacem ĩ ↄſcientia. O vbum
delectabile ⁊ ſuaue. q̃libẽt id magdalena audiuit
⁊ q̃iocũde receſſit. ⁊ pfc̃te ad deũ ↄuerſa. deiceps
honeſte et ſãcte vixit: ac dño ihu ⁊ mr̃i ei9 pſeue
rãter adheſit. Et bñ ait ĩ pace p9 remiſſioꝫ pc̃to
rũ. qꝛ iuſtificatis eſt pax. cũ ↄſcientia nõ remor⸗
det: ſꝫ nõ eſt pax ipijs ⁊ exiſtentib9 ĩ pc̃tis. Hic
habes apte q̃ caritas reformat pacem ĩt̃ deũ et
pc̃torem. Vñ et btũs Petrus dic. q̃ caritas ope
rit mlt̃itudinem pc̃torũ. Sñ qua pfecto ĩpoſſi⸗
bile eſt placẽ deo. cũ qua ſĩ dubio placet quicũq̃ꝫ
et iõ hãc p̃cipue debem9 deo referre. Vñ Ambro
ſius. Quoniã nihil eſt qḋ digne referre deo poſſu
mus. qḋ em̃ referamus ꝓ ſuſcepte carnis ĩiuria?
Quid ꝓ verberibus? Quid pro cruce? obitu. ſe⸗
pultura? Ve mihi ſi nõ dilexero. Audeo dicẽ. nõ
reddidit petrus: et iõ plus dilexit. Non reddidit
paulus. Reddidit q̃dẽ mortẽ pro morte. ſed alia
non reddidit: quia multũ debebat. reddamus li⸗
cet crucem pro cruce. funus pro funere: nunq̃d
reddimus. quia ex ipſo et per ipſum et in ipſo ha
bemus omnia? reddamus ergo amorem pro de⸗
bito. caritatem pro munere. gratiam pro ſãgui
nis precio. Plus enim diligit cui donatur am⸗
plius Hec Ambroſius. Nemo ergo deſperet. ne⸗
mo de dei miſericordia diffidat. Clemens eſt do⸗
minus. qui ex corde conuerſis tam facile miſere⸗

tur. Vñ ſi q̄d confeſſio et lacrime pñt. vide quid
fides ⁊ dilectõ opet̃. Paruo tp̄is ſpacio iuſtifica
ta eſt mulier: et ab om̄i peccato mūdata. q̄ vni-
uerſis vitijs plena: ⁊ tã peccatrix fuerat. vt ea3
phariʒeus videre dedignaret̃. Hanc ig̃ imitans
peccator pc̄tã nūc defleat. vt eius lacrimas qñ-
doq3 deus abſtergat. Nã vt ait Bern̄. Felices la
crime quas benigna man⁹ cõditoris abſterget: ⁊
bt̃i oculi q̄ ĩ talib⁹ liq̄fieri fletib⁹ elegerūt. q̄ ele
uari in ſupbia. q̄ om̄e ſublime videre. q̄ auari-
cie petulãtie famulari. Vñ ⁊ Criſoſ. Sicut aute
vbi vehemēs ymber prūpit. fit ſerenitas: ſic la-
crimis effuſis. apparet trãq̄llitas. ⁊ perit caligo
reatuū. Et ſicut ꝑ aquã ⁊ ſpm̄ purgamur. ſic ꝑ
lacrimas. ⁊ cõfeſſiõne denuo mūdamur. Vbi et
Anſhel. Jã nūc ingredere domū phariʒei. recū
bentē ibi dñm tuū attēde. accede cu3 benigniſſi-
ma peccatrice ad pedes ei⁹. laua lacrimis. terge
capillis. demulce oſculis. foue vnguētis. Nō-
ne iã ſacro liquoris illi⁹ odore ꝑfūderis? Si tibi
adhuc ſuos negat pedes. iſta. ora. ⁊ grauidos la-
crimis oculos attolle. tuiſq3 ſuſpirijs inenarra-
bilibuſq3 gemitib⁹ extorq̄ q̄d petis. luctare cum
eo. ſicut iacob. vt ipſe ſe gaudeat ſuperari. Videbit̃
tibi aliqñ. q̄ auertat oculos q̄ aures claudat: q̄
deſideratos pedes abſcõdit. Tu nihilomin⁹ inſta
oportune. importuneq3 clama vſq3q̄ clamabo ⁊ nõ ex-
audies. Redde mihi ih̄u bone leticiam ſalutaris
tui: q2 tibi dixit cor meum. queſiui faciem tua3:
faciem tuam req̄rã. Hec Anſhel. Null⁹ ẽ pctõr
debet de clemētia dei deſpare. q2 ꝑſto ẽ cūctis de-
bita relaxare: ⁊ penitētes ad regnū celoꝝ reuo-
care. Jſtud de⁹ ꝑ manaſſen regē iſrl̄ olim ꝑfigu
rauit: quē ꝓpt̃ pñia3 ad grã3 reuocauit. Manaſ-
ſes ĩfinitis deū offēderat. yſaiã q̄ eū d̄ pctis ſuis
redarguit. cū ſerra lignea ꝑ mediū deſecari fecit
⁊ tot ꝓphas ip̄m arguētes trucidauit. q̄ plateas
ihrl̄m ſanguine ꝓphetarū purpurauit. Tãdem
ab hoſtib⁹ ẽ capt⁹: ⁊ ĩ exiliū deduct⁹. carceri de-
putatus. Vbi cepit penitere. et ex corde ſcelera
ſua deflere. Et cū lacrimis orauit dñm: dicens.
Peccaui dñe ſup numeꝝ arene maris: ⁊ iã nõ
ſū dignus vidē celi altitudinē. ꝓpt̃ iniq̄tatū mea
rū multitudinē. Miſert⁹ dñs pñiam ei⁹ accepta-
vit. Nã de captiuitate eu3 liberauit. ⁊ ĩ regnum
ſuū ĩ hirl̄m reuocauit. Per hūc pctõr deſigna-
tur: q̄ ꝓphas dñi ip̄m arguētes cruciat. qñ p̄di-
catores et doctores audire recuſat. Et q̄diu tal̄
pſeuerat in pctõ mortali: tãdiu ẽ in captiuitate
dyaboli. Si aūt ex corde egerit pñiam: de⁹ para-
tus ẽ ſuſcipe eū ad grãm. Hoc idē ꝑfiguratū fu-
it in rege dauid. q̄ adulteriū ⁊ homicidiū perpe
trauit. Cumq3 redargutus a nathan. peccaui di
ceret. ſtatim nathan reſpõdit: dñs trãſtulit pec
catū tuū. id ẽ dimiſit. O q̄ magna eſt pietas dñi
⁊ q̄ ineffabilis: q̄ nullū penitēte3 deſpicit. cuiuſ
cūq3 cõditõnis. Nõ ergo ꝓpter immanitate3 pec-
catoꝝ nr̃orū deſperem⁹: q2 diuerſos teſtes diue
miſericordie habemus. Neq3 vlt̃ peccatis ſerui-
am⁹: q2 magnã dignitate3 amittūt miſeri hoĩes
ſeruiendo peccatis. quodãmodo carnis volupt
tates ⁊ ꝯcupiſcētias. q̄da3 aſpirando ad honores et
excellētias. q̄dã ꝑtinaci ſtudio q̄rētes mundi fa
cultates et diuitias. Et q2 pauci ſūt hodie q̄ iſtū
trinariū nephãdū nõ ſeq̄ntur: certe miſeri me-
rito dicūt̃. q2 illis rebus q̄ eis deberēt ſeruire et
obſeq̄. ſeruiūt ⁊ obſequūt̃. Tales proculdubio ſe
viles oñdūt nõ nobiles. nõ dños. ſ3 poti⁹ gartio
nes ⁊ ſeruos. Exēplu3 de Diogene. de q̄ legit̃. q̄
cū q̄dã vice ratõe ſue eminētis ſciē ⁊ ſapiē impa
tor eū viſitaret. ꝑhus ei aſſurgere noluit: q̄d vi-
dēs impator. iracundia motus retroceſſit: vene
rūtq3 ſerui ei⁹ ⁊ dixerūt ad eū. Dñe: q̄re ſic age-
re voluiſti. Nõ modicu3 te impator honorabat.
q2 te paupem talis ac tãtus viſitabat. tu do ecõ-
uerſo ip̄m inhonoraſti. q2 ei aſſurgere noluiſti.
Quib⁹ rñdit. Nõ decet dignitatē meam vt ſeruo
ſerui mei reuerētiã faciã. Seruit iſte ſeruo meo
ſc3 mūdo. q̄ mihi ſeruit: eo fact⁹ ẽ vt mihi ſuiat.
Jgr̃ nõ decuit me. ſignū alicui⁹ reuerētie ſibi ex
hibere. Dñ dñabat̃ iſte mundo ⁊ impabat: bene
nature ſue dignitatē ⁊ p̄ſidētiã obſuabat. Orõ

O Jheſu bone ſpes penitētiu3. q̄ marie pec-
catrici. ad tuos pedes flenti. ⁊ eos lacri
mis rigãti. capillis tergēti. labijs oſcu-
lãti. pietatis ſignū aperiēs pctõꝝ veniã tribui-
ſti: ne deſpicias ih̄u miſericors me pctõrem ad
clemētie tue veſtigia prouolutū. rigãtem lacri-
mis intime ꝯpunctõnis oſculante3 labijs de
uote oratõnis. et fac me audire vocem tuam pi
etate ⁊ clementia. ſuauitate ⁊ miſericordia ple
nam. quam audire meruit et ipſa. vt dimittant̃
mihi peccata mea m̄lta. ꝑ tuam grã3 ⁊ ipſi⁹ me-
rita. Amē

De miſterio marthe ⁊ ocio marie. Capitulum. LXI.

Et poſt hec quadam vi-
ce intrauit iheſus in quoddã caſtel-
lum ſcilicet bethaniam. que interp-
tatur domus obedientie: per quod
ſignatum eſt q̄ libenter intrat dominus domu3
conſcientie. vbi ei obeditur deuote. Et venit ad
domum marthe. et marie. ad illam enim domu3
frequenter diuertebat ⁊ ſecure: propter ſpecia-
lem ibi habitantium amicitiam ⁊ deuotionem.
Sed marthe domus hic appellatur cum dicit̃.
et mulier quedam martha nomine. excepit illu3
in domum ſuam: quia maior natu erat. ⁊ cura3
domus habebat. At ille ſorores toto affectu ihe
ſum diligentes. reuerenter ⁊ alacriter eū ſuſce-
perunt. de tanti hoſpitis aduentu gaudentes. Et
martha quidem ſe incontinenti ad refectionem
domino ⁊ diſcipulis ſuis procurandam parauit
⁊ in miniſterio laborauit vt eis conuenienter p-
uideret: maria vero ad pedes domini ſe poſuit.
vt diligentiam. aſſiduitatem. ſolerciam erga au
ditõnem oſtenderet: ⁊ multam reuerentia3. quã
ad dominu3 habebat. Jlla ſtabat et ſatagebat.
vt paſceret dominum cibo vtiq3 corporali. hec
ſedebat et audiebat vt paſceretur a domino ſuo
cibo ſp̄ūali. Sane quanto melior eſt anima cor
pore. tanto dulcior eſt cibus ſp̄ūalis in mente q̄